

LETOPIS

SLOVENSKE AKADEMIJE ZNANOSTI IN UMETNOSTI

29. KNJIGA

1978

LJUBLJANA

1979

LETOPIS SAZU

29

THE YEARBOOK
OF THE SLOVENE ACADEMY
OF SCIENCES AND ARTS

VOLUME 29

1978

LJUBLJANA

1979

LETOPIS

SLOVENSKE AKADEMIJE ZNANOSTI IN UMETNOSTI

29. KNJIGA

1978

LJUBLJANA

1979

SPREJETO NA SEJI
PRESEDSTVA
SLOVENSKE AKADEMIJE ZNANOSTI IN UMETNOSTI
DNE 16. APRILA 1979

I
ORGANIZACIJA

SKUPŠČINA SAZU

Predsednik	Janez Milčinski, redni član
Podpredsednik	Bratko Kreft, redni član
Podpredsednik	Anton Kuhelj, redni član
Glavni tajnik	Gorazd Kušej, redni član

Častni člani

(3)

Josip Broz-Tito
Edvard Kardelj
Josip Vidmar

Redni člani

(38)

Anton Bajec, Francè Bezlaj, Robert Blinc, Bogdan Breclj, Srečko Brodar, Dragotin Cvetko, Bojan Čop, Davorin Dolar, Alojz Finžgar, Maksim Gaspari, Jože Goričar, Peter Gosar, Bogo Grafenauer, Milan Grošelj, Dušan Hadži, Svetozar Ilešič, Božidar Jakac, Viktor Korošec, Ciril Kosmač, Miško Kranjec, Bratko Kreft, Anton Kuhelj, Gorazd Kušej, France Mihelič, Janez Milčinski, Franc Novak, Anton Ocvirk, Vladimir Pavšič, Anton Peterlin, Ivan Rakovec, Anton Slodnjak, Makso Šnuderl, Miha Tišler, Lado Vavpetič, Ivan Vidav, Josip Vidmar, Fran Zwitter, Andrej O. Župančič.

Dopisni člani

(54)

Janez Batis, Jože Bole, Marja Boršnik, Miroslav Brzin, Matija Drovenik, Janez Fettich, Ivan Gams, Anton Grad, Stanko Grafenauer, Anton Ingolič, Janko Jurančič, Zdenko Kalin, Mile Klopčič, Janko Kos, Stane Krašovec, Rudi Kyovsky, Janez Logar, Valentin Logar, Boris Majer, Janez Matjašič, Ernest Mayer,

Boris Merhar, Lev Milčinski, Dušan Moravec, Marjan Mušič, Janez Peklenik, Ivan Potrč, Stojan Pretnar, Primož Ramovš, Edo Ravnikar, Gabrijel Stupica, Lujo Šuklje, Sergij Vilfan, Lojze Vodovnik.

Pri delu skupščine SAZU lahko sodelujejo tudi zunanji dopisni člani (30):

Mihailo Apostolski, Krešimir Balenović, Alojz Benac, Oton Berkopec, Johann Cilenšek, Edhem Čamo, Mirko Deanović, Aleksandar Despić, Jovan Djordjević, Branislav Djurjev, Boris Drujan, Milovan Gavazzi, Leon Geršković, Drago Grdenić, Vanda Kochansky-Devidé, Franjo Kogoj, Blaže Koneski, Josef Kratochvil, Miroslav Krleža, Janko Lavrin, Desanka Maksimović, Mihailo Mihailović, Branko Pavičević, Bogdan Povh, Stanojlo Rajičić, Harald Saeverud, Pavle Savić, Petar Stevanović, Alois Tavčar, Mstislav Volkov.

Pri delu skupščine SAZU sodelujejo še delegati delovne skupnosti SAZU (J. Dular), OO ZK (B. Košmrlj-Levačič) in IO OOS (D. Prelovšek).

Delovna skupnost SAZU je 31. decembra 1978 štela 178 polnozaposlenih delavcev, od tega 92 raziskovalcev, 3 stažiste, 8 strokovnih delavcev, 21 bibliotekarskih in knjižničarskih delavcev, 28 upravnih in računskih, 13 tehničnih in 13 pomožnih; 3 raziskovalce in 9 delavcev s skrajšanim delovnim časom; stalnih zunanjih sodelavcev je bilo 9.

Svet delovne skupnosti SAZU v letu 1978:

Mirko Bukovec, Frančiška Buttolo, Janez Dular, Jolanta Groo-Kozak, Jana Hafner, Andrej Kranjc, Alojz Marinček, Milan Orožen Adamič, Janez Rebec, Jakob Rigler, Stanislava Tomšič, Vida Urek, Sinja Zemljič-Golob.

Izvršni odbor osnovne organizacije sindikata SAZU v letu 1978:

člani: Damjan Prelovšek, Peter Tonkli, Milojka Huzjan, Martin Ahlin, Ladislav Ciglencečki, Marta Koren, Maja Kranjc, Alenka Maček, Marija Mahne, Majda Merše, Andrej Seliškar, Marko Terseglav, Pavla Tratnik, Milan Osrajnik, Vlado Vivod.

Člani nadzornega odbora: R. Gospodarič, H. Ložar-Podlogar in A. Valantič.

PREDSEDSTVO SAZU

Predsednik	Janez Milčinski
Podpredsednika	Bratko Kreft Anton Kuhelj
Glavni tajnik	Gorazd Kušej
Tajnik 1. razreda in načelnik oddelka za zgodovinske vede	(zgodovinske in družbene vede) Fran Zwiter
Načelnik oddelka za družbene vede	Jože Goričar
Tajnik 2. razreda	(filološke in literarne vede) Valentin Logar
Tajnik 3. razreda	(matematične, fizikalne in tehnične vede) Robert Blinc
Tajnik 4. razreda	(prirodoslovne vede) Ivan Rakovec
Tajnik 5. razreda	(umetnosti) Anton Ingolič
Tajnik 6. razreda	(medicinske vede) Franc Novak

Člani plenuma Sveta akademij znanosti in umetnosti SFRJ

Janez Milčinski, Anton Kuhelj, Gorazd Kušej

Sedež sveta akademij znanosti in umetnosti SFRJ
je bil do julija 1978 v Sarajevu, predsedoval mu je Edhem
Čamo, od julija 1978 dalje pa v Skopju, predseduje mu Mi-
hailo Apostolski.

ORGANIZACIJA AKADEMIJE

(po stanju 31. decembra 1978)

I. UPRAVNA PISARNA

Upravni direktor: Bojan Plavc, dipl. oec.

Pomočnik upravnega direktorja: Marjetka Pogačnik-Novak, dipl. iur.

Tajnica predsedstva: Nada Jesse.

Šef odseka za finančno in materialno poslovanje: Milena Moraus.

Tajnica uprave: Cecilija Gorenc.

II. ODDELEK ZA NAČRTOVANJE IN USKLAJEVANJE RAZISKOVANEGA DELA

Upravnik: znanstveni svetnik dr. Avguštin Lah.

Samostojni referent: mag. Jolanta Groo-Kozak.

Samostojni referent za tisk publikacij: Staško Jesse, dipl. arheol.

Tajnica razredov: Božena Legiša.

III. BIBLIOTEKA

Upravnik: dopisni član Primož Ramovš.

Višji bibliotekar-specialist: Ana Koblar-Horetzky.

Bibliotekarska referentka: Marija Klemenčič.

IV. SVET ZA PROUČEVANJE IN VARSTVO OKOLJA

Predsednik: znanstveni svetnik dr. Avguštin Lah.

V. INŠTITUT ZA MARKSISTIČNE ŠTUDIJE

Upravnik: dop. član prof. dr. Boris Majer.

Znanstveni svet: akademika prof. dr. Janez Milčinski in prof. dr. Robert Blinc, dopisni člani prof. Stane Krašovec, prof. dr. Boris Majer in Ivan Potrč, dalje prof. dr. Adolf Bibič, prof. dr. Marjan Britovšek, predsednik RK SZDLS Mitja Ribičič, prof. dr. Franc Zadravec.

Asistent: Aleš Erjavec.

UPRAVA INŠTITUTOV, KOMISIJ IN ŠTUDIJSKIH CENTROV

1. ZGODOVINSKI INŠTITUT MILKA KOSA

Upravnik: akademik dr. Fran Zwitter.

Znanstveni svet: akademika dr. Fran Zwitter in dr. Bogo Grafenauer, dopisni član prof. dr. Sergij Vilfan, znanstveni svetnik dr. Pavle Blaznik.

Strokovni svetnik: Božo Otorepec, tajnik inštituta.

Asistentka: Darja Mihelič.

Strokovna delavka: Jelka Milošević-Perko.

2. UMETNOSTNOZGODOVINSKI INŠTITUT FRANCETA STELETA

Upravnik: znanstveni svetnik dr. Emilijan Cevc.

Znanstveni svet: znanstveni svetnik dr. Emilijan Cevc, prof. dr. Stane Mikuš, dopisni član prof. ing. arh. Marjan Mušič, dr. Sergej Vrišer.

Asistenta: dr. Damjan Prelovšek in Aleš Rojec.

Višja strokovna sodelavka: Vera Baloh.

Bibliotekarska referentka: Vida Urek.

3. INŠTITUT ZA ARHEOLOGIJO

Upravnik: znanstveni svetnik dr. ing. Demetrij Brodar.

Znanstveni svet: akademik dr. Srečko Brodar, prof. dr. Jože Kastelic, delavci inštituta dr. ing. Demetrij Brodar, dr. France Leben, dr. Jaroslav Šašel in dr. Alojz Šercelj. Znanstvena svetnika: dr. ing. Demetrij Brodar in dr. Jaroslav Šašel.

Višji znanstveni sodelavec: dr. France Leben.

Strokovni svetnik: Ana Šašel.

Asistenta: mag. Slavko Ciglencečki in Janez Dular.

Strokovni sodelavec: Ivan Turk

Strokovni delavec: Dragica Knific-Lunder.

Štažist: Andrej Pleterski

Tajnica: Breda Justin

Palinološki laboratorij

Znanstveni svetnik: dr. Alojz Šercelj.

Asistentka: Metka Culiberg.

4. INŠTITUT ZA PRAVA STAREGA ORIENTA

Upravnik: akademik Viktor Korošec.

Znanstveni svet: akademiki dr. Viktor Korošec, dr. Gorazd Kušej, dr. Makso Šnuderl in dr. Milan Grošelj, prof. dr. Jože Kastelic. Višji knjižničar-referentka: Julijana Šušteršič.

5. MUZIKOLOŠKI INŠTITUT

Upravnik še ni izvoljen.

Znanstveni svet še ni imenovan.

6. ŠTUDIJSKI CENTER ZA ZGODOVINO SLOVENSKEGA IZSELJENSTVA

Predsednik: akademik dr. Fran Zwitter.

7. ŠTUDIJSKI CENTER ZA DRUŽBENE VEDE

Predsednik: akademik dr. Lado Vavpetič.

8. INŠTITUT ZA SLOVENSKI JEZIK

Upravnik: akademik dr. Bratko Kreft.

Namestnik upravnika: dopisni član prof. dr. Janko Jurančič.

Znanstveni svet: akademiki dr. Anton Bajec, dr. Francè Bezljaj, dr. Bojan Čop, dr. Bratko Kreft, dopisna člana profesorja dr. Janko Jurančič in dr. Valentin Logar.

a) Dialektološka sekcija.

Načelnik:izr. prof. dr. Martina Orožen.

Znanstveni svetnik: dr. Jakob Rigler.

Zunanji znanstveni sodelavec: dopisni član prof. dr. Valentin Logar.

Asistentki: Frančiška Benedik, Sonja Horvat.

b) Leksikološka sekcija.

Načelnik: dopisni član prof. dr. Janko Jurančič.

Znanstveni svetnik: dr. Lino Legiša.

Strokovni svetniki: Zvonka Leder-Mancini, Joža Meze, Stanislav Suhadolnik, tajnik inštituta.

Višji strokovni sodelavci: Ivana Černelič, Milena Hanjšek-Holz, Marija Janežič, Jakob Müller, Marta Silvester, mag. Ada Vidovič-Muha.

Asistenti: Martin Ahlin, Marjeta Humar, Alenka Jugovic, Polona Kostanjevec, Borislava Košmrlj-

Levačič, Zvonka Praznik, Ivanka Šircelj, Cvetana Tavzes.

Stožistka: Branka Kalan.

Strokovna sodelavka: Marija Dolenc.

Tehnična sodelavka: Ana Anžel.

c) Etimološko-onomastična sekcija.

Načelnik: akademik dr. Francè Bezljaj.

Asistenta: Janez Keber, mag. Darja Žorga-Globevnik.

Strokovni sodelavec: Drago Mertelj.

d) Komisija za pravopis, pravorečje in gramatiko. Razrešeno predsedstvo zastopa akademik dr. Bratko Krefc.

e) Komisija za historične slovarje slovenskega jezika.

Predsednik: akademik dr. Francè Bezljaj.

Člani komisije: prof. dr. Vilko Novak, izr. prof. dr. Martina Orožen, docent FF, dr. Breda Pogorelec, Jože Stabéj, zunanji strokovni sodelavec SAZU, Stanislav Suhadolnik, strokovni svetnik SAZU.

Višji strokovni sodelavec: France Novak.

Asistentka: Majda Merše, Francka Premk.

9. INŠTITUT ZA SLOVENSKO LITERATURO IN LITERARNE VEDE

Upravnik: akademik Anton Ocvirk.

Znanstveni svet: akademiki Francè Bezljaj, Anton Ocvirk, Josip Vidmar in dopisni član prof. dr. Janko Kos.

a) Sekcija za slovensko literarno zgodovino.

Znanstveni svetnik: dr. Francè Bernik.

Asistent: mag. Marjan Dolgan.

b) Sekcija za literarno teorijo.

Znanstveni svetnik: Drago Šega.

Višja strokovna sodelavka: Majda Stanovnik-Blinc.

Asistent: mag. Darko Dolinar.

Stožistka asistentka: Vilenka Jakac.

c) Sekcija za biografiko, bibliografijo in dokumentacijo.

Višja strokovna sodelavka: Nada Gspan-Prašelj.

Asistentki: Frančiška Buttolo in Metka Pavčič.

d) Skupne službe inštituta.

Višja knjižničarka-referentka: Angela Turnšek.

Tajnica: Alenka Maček.

10. KABINET AKADEMIKA JOSIPA VIDMARJA

Vodi ga akademik Josip Vidmar.

Višji strokovni sodelavec v pokoju: Jože Javoršek.

11. INŠTITUT ZA SLOVENSKO NARODOPISJE

V. d. upravnika: znanstveni svetnik dr. Milko Matičetov.
Znanstveni svet: akademik dr. Bratko Kreft, dopisni član prof. VPS Boris Merhar, prof. dr. Vilko Novak, dop. član prof. dr. Sergij Vilfan, znanstvena svetnika dr. Zmaga Kumer in dr. Milko Matičetov.

a) Sekcija za ljudsko slovstvo.

Znanstveni svetnik: dr. Milko Matičetov.

Asistentka: Marija Stanonik.

b) Sekcija za ljudske šege in igre.

Znanstveni svetnik: dr. Niko Kuret.

Strokovna sodelavka: mag. Helena Ložar-Podlogar.

c) Sekcija za materialno kulturo.

Znanstveni sodelavec: dr. Tone Cevc.

d) Sekcija za glasbeno in plesno narodopisje.

Znanstvena svetnika: dr. Zmaga Kumer in dr. Valens Vodušek.

Asistent: Marko Terseglav.

Višji strokovni sodelavec: Bogomir Ramovš.

Strokovni delavec: Julijan Strajnar.

Bibliotekarska pripravnica: Sinja Zemljič-Golob.

12. INŠTITUT ZA RAZISKOVANJE KRASA

Upravnika: znanstveni svetnik dr. Peter Habič.

Znanstveni svet: akademiki dr. Srečko Brodar, dr. Svetozar Ilešič, dr. Ivan Rakovec; znanstvena svetnika: dopisni član dr. Jože Bole in dr. Peter Habič, višji znanstveni sodelavec: dr. Rado Gospodarič. Znanstveni svetnik: dr. Peter Habič.

Višji znanstveni sodelavec: dr. Rado Gospodarič.

Strokovna svetnica: Mehtilda Urleb.

Višji strokovni sodelavec: dipl. ing. Jože Čar.

Asistenti: dipl. ing. Janja Kogovšek, mag. Andrej Kranjc, Valerija Kuštor, Janez Rebec, dipl. ing. France Šušteršič.

Strokovni delavci: Jurij Hajna, Ivan Kenda, Anton Novak.

Višja tehnična sodelavka: Vladoša Elesini.

Višja knjižničarka: Marija Alenka Kranjc.

Tehnični sodelavec: Marjan Luzar.

Višji strokovni sodelavec s skr. d. č.: Egon Pretner, v pokoju.

15. GEOGRAFSKI INSTITUT ANTONA MELIKA

Upravnik: akademik dr. Svetozar Ilešič.

Znanstveni svet: akademik dr. Srečko Brodar, akademik dr. Svetozar Ilešič, akademik dr. Ivan Rakovec, znanstveni svetniki dr. Avguštin Lah, dr. Drago Meze, dr. Peter Habič in dr. Milan Šifrer, dop. član prof. dr. Ivan Gams in izred. prof. dr. Darko Radinja.

Znanstvena svetnika: dr. Drago Meze in dr. Milan Šifrer, tajnik inštituta.

Strokovni svetnik: Milan Natek.

Asistent: Milan Orožen Adamič.

Zunanji znanstveni sodelavec: dr. Valter Bohinec.

V okviru inštituta sta tudi Kartografski zavod in Geofotolaboratorij.

Tehnični vodja Kartografskega zavoda: višji strokovni sodelavec Marko Žerovnik.

Višja tehnična sodelavka — kartografka: Milena Hribar.

Kartografska risarka: Maruša Rupert.

Fotografski mojster: Vlado Vivod.

14. INŠTITUT ZA PALEONTOLOGIJO

Upravnik: akademik dr. Ivan Rakovec.

Znanstvena svetnica: dr. Dragica Turnšek.

dr. Janez Matjašič, dr. Jože Bole, ter znanstvena svetnica dr. Dragica Turnšek, višja znanstvena sodelavka dr. Katica Drobne.

Znanstvena svetnica: dr. Dragica Turnšek.

Višja znanstvena sodelavka: dr. Katica Drobne.

Višja tehnična sodelavka: Milojka Huzjan.

15. BIOLOŠKI INSTITUT JOVANA HADZIJA

Upravnik: dopisni član, znanstveni svetnik dr. Jože Bole.

Znanstveni svet: akademik prof. dr. Ivan Rakovec, dopisni člani: prof. dr. Janez Matjašič, prof. dr. Ernest Mayer

in dr. Jože Bole, prof. dr. Andrej Martinčič, višji znanstveni sodelavec dr. Mitja Zupančič, dipl. ing.

Znanstvena svetnika: dopisna člana prof. dr. Janez Matjašič in prof. dr. Ernest Mayer.

Višja znanstvena sodelavca: dr. Ivka Munda, dr. Mitja Zupančič, dipl. ing.

Znanstvena sodelavca: dr. Lojze Marinček, dipl. ing., dr. Ivo Puncer, dipl. ing.

Strokovni svetnik: Jan Carnelutti, dipl. biol.

Asistenti: Božo Drogenik, prof. biol., Andrej Seliškar, prof. biol., Narcis Mršič, prof. biol., Vinko Žagar, dipl. ing.

Strokovni sodelavec: Milan Prešeren, dipl. ing.

Knjižničarka-referentka: Inge Kalan.

Strokovni delavec: Peter Tonkli.

Tehnična sodelavka: Olga Dežman-Jokić.

Zunanja znanstvena sodelavca: prof. dr. Bogdan Vovk, prof. dr. Miroslav Zei.

16. INŠTITUT ZA MEDICINSKE VEDE

Upravnik: akademik prof. dr. Bogdan Breclj.

Zunanji znanstveni sodelavci: prof. dr. Stanko Banič, primarij dr. Slavko Rakovec, prof. dr. Miroslav Kališnik.

17. TERMINOLOŠKA KOMISIJA

Predsednik: univ. prof. ing. Albert Struna.

Strokovni svet: akademika dr. Viktor Korošec in dr. Dragotin Cvetko, prof. ing. Albert Struna, prof. dr. Stanko Banič, dop. član prof. dr. Janez Batis, prof. Ivan Krečič.

a) Pravna sekcija.

Načelnik: akademik prof. dr. Viktor Korošec.

Člani sekcije: prof. dr. Alojzij Finžgar, prof. dr. Peter Kobe, akademik prof. dr. Gorazd Kušej, prof. dr. Vladimir Murko, prof. dr. Stanko Peterin, akademik prof. dr. Makso Šnuderl, akademik prof. dr. Lado Vavpetič.

Znanstveni svetnik: dr. Ciril Kržišnik.

Zunanja sodelavca: Zvonka Leder-Mancini, strokovna svétnica SAZU, dopisni član prof. dr. Sergij Vilfan.

b) Tehniška sekcija.

Načelnik: univ. prof. ing. Albert Struna.

Člani sekcije: prof. dr. ing. France Adamič (za agronomijo), ing. Stane Bonač (za papirništvo), ing. Venčeslav Funtek (za železnice), prof. dr. ing. Janko Kavčič (za kemijo), ing. Leo Knez (za varilstvo), prof. ing. Bojan Kraut (za strojništvo), prof. ing. Franc Mlakar (za elektrotehniko), ing. Franc Špiler (za avtomatizacijo), prof. dr. ing. Srdjan Turk (za gradbeništvo), ing. Lojze Žumer (za gozdarstvo in lesno industrijo).

Jezikovni svetovalec: strokovna svétnica SAZU Joža Meze.

c) Medicinska sekcija.

Načelnik: prof. dr. Stanko Banič.

Člani sekcije: zdravnik Andrej Baraga, dop. član prof. dr. Janez Batis, doc. dr. Slobodan Grobelnik, prof. dr. Miroslav Kališnik, prof. dr. Vito Lavrič, prof. dr. Ivan Lenart, prof. dr. Peter Lenče, prof. dr. Stanislav Mahkota, prim. dr. Eman Pertel, dr. Franjo Smerdu, zdravnik David Vodušek.

Jezikovni svetovalec: znanstveni svetnik SAZU dr. Lino Legiša.

č) Veterinarska sekcija.

Načelnik: dopisni član prof. dr. Janez Batis.

Člani sekcije: prof. dr. Janez Banič, prof. dr. Oskar Böhm, prof. dr. Ivanka Brglez, prof. dr. Vlado Gregorovič, Zdenka Karlin, dipl. vet., Marko Osredkar, dipl. vet., prof. dr. Leo Rigler.

d) Naravoslovna sekcija.

Načelnik: prof. Ivan Krečič.

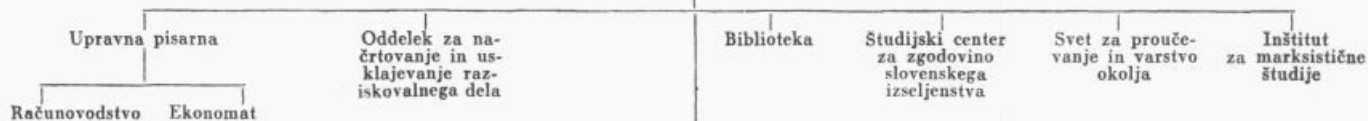
Člani sekcije: prof. Julije Antič, prof. dr. Bogdan Kilar, prof. Pavla Ranzinger, prof. Gabrijel Simčič.

e) Umetnostna sekcija.

Načelnik: akademik Dragotin Cvetko.

Člani sekcije: znanstveni svetnik dr. Emilijan Cevc, znanstveni sodelavec dr. Tone Cevc, mag. Ivan Klemenčič, znanstvena svétnica dr. Zmaga Kumer, strokovna svétnica prof. Zvonka Leder-Mancini, dr. Henrik Neubauer, dop. član prof. Dušan Moravec.

SKUPŠČINA
PRESEDSTVO

RAZREDI

Preglednica organizacije Slovenske akademije znanosti in umetnosti

II
ČLANI

ČASTNI ČLANI

Josip Broz-Tito, predsednik SFRJ, maršal Jugoslavije; izvoljen 9. avgusta 1948.

Glej Letopis 3, 79—115.

Edvard Kardelj, član Predsedstva SFRJ; izvoljen 6. decembra 1949.

Glej Letopis 3, 119—132.

Josip Vidmar, član Predsedstva SR Slovenije, za častnega člana izvoljen 25. marca 1976, hkrati redni član.

Glej Letopis 3, 172—184.

REDNI IN DOPISNI ČLANI

I. RAZRED

Za zgodovinske in družbene vede

Redni člani

Dragotin Cvetko, rojen 19. septembra 1911, dr. phil., redni profesor za zgodovino slovanske in novejšje svetovne glasbe na filozofski fakulteti univerze v Ljubljani in predstojnik oddelka za muzikologijo. Dopisni član akademije od 7. februarja 1967, redni član od 5. februarja 1970. Dopisni član Srpske akademije nauka i umetnosti v Beogradu. Član direktorija Soci t  Internationale de Musicologie (Basel);  astni  lan Hrvatskega glasbenega zavoda;  lan American Musicological Society, Association Internationale des Biblioth ques musicales (Kassel), Gesellschaft f r Musikforschung, R pertoire International des Sources musicales; stalni  lan International Institute for Comparative Music Studies and Documentation;  lan redakcije Muzi ke enciklopedije; urednik Muzikološkega zbornika. Nagrada zvezne vlade FLRJ, 1949; nagrada Zveze skla-

dateljev Jugoslavije, 1953; Prešernova nagrada, 1961; nagrada mesta Ljubljane, 1965; red dela z zlatim vencem, 1965; Herderjeva nagrada, 1972; Smetanova medalja, 1978. — Glej Letopis 18, 31—38 in 21, 35—38.

Alojzij Finžgar, rojen 30. decembra 1902, dr. iur., redni profesor za civilno in rodbinsko pravo pravne fakultete v Ljubljani v pokoju. Dopisni član od 20. marca 1975, redni član od 23. marca 1978. Član jugoslovanskega društva za pomorsko pravo, jugoslovanskega društva za mednarodno pravo, International Law Association v Londonu in Société de législation comparée v Parizu, Inštituta za mednarodno in komparativno pravo v Firenci; dopisni sodelavec Inštituta za unifikacijo privatnega prava (Unidroit) v Rimu. Red dela z zlatim vencem, 1965; red zasluga za narod s srebrno zvezdo, 1972; Kidričeva nagrada, 1972. — Glej Letopis 26, 47—53 in Letopis 29, 53—55.

Jože Goričar, rojen 20. januarja 1907, dr. iur., redni profesor za sociologijo na pravni fakulteti univerze v Ljubljani v pokoju. Dopisni član od 7. februarja 1969; redni član od 25. marca 1976. Član komisije za preučevanje ustavnih vprašanj skupščine SRS; član odbora za družbene vede Jugoslovanske nacionalne komisije v UNESCO; član komiteja direktorjev v Centre Européen de Coordination de Recherche et de Documentation en Sciences Sociales; član Institute of Sociology of Law for Europe, član znanstvenega sveta mednarodnega centra za upravljanje podjetij v družbeni lastnini v deželah v razvoju, Ljubljana. Red dela III.; red dela z rdečo zastavo; red republike s srebrnim vencem. — Glej Letopis 20, 35—36 in 27, 47—49.

Bogo Grafenauer, rojen 16. marca 1916, dr. phil., redni profesor za zgodovino Slovencev na filozofski fakulteti univerze v Ljubljani. Dopisni član od 7. februarja 1968, redni član od 13. marca 1972. Dopisni član Akademije nauka i umjetnosti Bosne i Hercegovine in Srpske akademije nauka i umjetnosti. Član Mednarodne komisije za slovanske študije; član Jugoslovanskega komiteja za historične vede. Medalja zasluga za narod; red dela z zlatim vencem; red dela z rdečo zastavo; nagrada Sklada Borisa Kidriča 1963 in (skupaj s sodelavci) 1972. — Glej Letopis 19, 33—34 in 23, 39—44.

Viktor Korošec, rojen 7. decembra 1899, dr. iur., redni profesor za rimsko pravo in splošno zgodovino države in prava

v antiki na pravni fakulteti univerze v Ljubljani v pokoju. Redni član od 2. oktobra 1956. Upravnik inštituta za prava starega Orienta pri akademiji; načelnik pravne sekcije Terminološke komisije pri akademiji; član Nacionalnega komiteja SFRJ za orientalistiko; član Inštituta za pravno zgodovino v Zagrebu, Société d'Histoire du Droit français et étranger v Parizu, Société Internationale 'Ferdinand De Visscher' pour l'Histoire des Droits de l'Antiquité v Bruslju, Comitato scientifico internazionale revije Iura v Cataniji, Conseil scientifique pri Revue Internationale des Droits de l'Antiquité v Bruslju; redni član Società italiana di Storia del diritto; član Sociedade Brasileira de Romanitas v Rio de Janeiro. Red dela z rdečo zastavo, 1970; Red zaslug za narod z zlato zvezdo, 1978. — Glej Letopis 8, 35—36.

G o r a z d K u š e j, rojen 17. decembra 1907, dr. iur., redni profesor za teorijo države in prava in primerjalno ustavno pravo na pravni fakulteti univerze v Ljubljani v pokoju. Redni član od 17. oktobra 1958, od 1972 glavni tajnik akademije. Dopisni član (associé étranger correspondant) Académie de Stanislas (Nancy), član International Law Association v Londonu in Société de Législation comparée v Parizu. Red dela s srebrnim in z zlatim vencem; Red zaslug za narod z zlato zvezdo, 1978. Zlata plaketa univerze v Ljubljani, srebrna plaketa univerze v Gradcu (Graz). — Glej Letopis 9, 33—34.

M a k s o Š n u d e r l, rojen 13. oktobra 1895, dr. iur., redni profesor za ustavno pravo SFRJ na pravni fakulteti univerze v Ljubljani v pokoju; častni doktor univerze v Ljubljani. Redni član od 2. oktobra 1956. Dopisni član Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti v Zagrebu; član International Law Association v Londonu, sveta Association de Science politique v Ženevi in Association du Droit comparé v Parizu, Nagrada AVNOJ, 1969. Red jugoslovanske zastave z lento, 1975; red republike z zlatim vencem, 1965; red bratstva in enotnosti I. in II. stopnje; red zasluge za narod II. stopnje; Spomenica 1941; nagrada mesta Maribor, 1969; zlati znak priznanja OF, 1974; velika plaketa Skupnosti jugoslovanskih univerz, 1975; srebrna spominska plaketa AVNOJ; zlata plaketa Univerze v Ljubljani, 1977; član Sveta Republike, 1975; naslov »zaslužnega profesorja«, 1978. — Glej Letopis 8, 37—38.

L a d o V a v p e t i č, rojen 26. junija 1902, dr. iur., redni profesor za javno upravo in upravni postopek na pravni fakul-

teti v Ljubljani v pokoju. Redni član od 17. oktobra 1958; dopisni član Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti v Zagrebu. Predsednik medakademijskega odbora za študij o sodobnih tendencah znanstvenega dela na nekaterih področjih humanističnih znanosti; častni predsednik Inštituta za javno upravo pri pravni fakulteti v Ljubljani in predsednik njegovega znanstvenega sveta; častni predsednik Društva za upravne znanosti in prakso Slovenije, 1978; predsednik slovenske sekcije Pugwash Conference on Sciences and World Affaires; član Institut international du Droit comparé v Parizu, International Law Association v Londonu in Association internationale pour l'enseignement du Droit comparé v Strasbourgu; dopisni član v Istituto per la scienza dell'amministrazione pubblica v Milanu. Red bratstva in enotnosti I.; red zasluge za narod z zlato zvezdo; red zasluge za narod s srebrnimi žarki; red dela z rdečo zastavo, 1972; priznanje OF, 27. IV. 1976; zlata plaketa univerze v Ljubljani; Kidričeva nagrada, 1973. — Glej Letopis 9, 35—37.

Fran Zwitter, rojen 24. oktobra 1905, dr. phil., redni profesor za občo zgodovino novega veka na filozofski fakulteti univerze v Ljubljani v pokoju. Dopisni član od 2. junija 1953, redni član od 17. oktobra 1958. Upravnik Zgodovinskega inštituta Milka Kosa SAZU; tajnik I. razreda. Dopisni član Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti v Zagrebu in Srpske akademije nauka i umetnosti v Beogradu; član Mednarodne komisije za zgodovino stanovskih skupščin. Red bratstva in enotnosti, 1946; red dela II.; red dela z rdečo zastavo, 1965; red republike z zlatim vencem, 1975. Nagrada Sklada Borisa Kidriča 1963 in (skupaj s sodelavci) 1972; Kidričeva nagrada za življenjsko delo, 1975; naslov »zaslužni profesor«, 1978. — Glej Letopis 5, 76—82 in 9, 41—42.

Dopisni člani

Stane Krašovec, rojen 14. julija 1905, dipl. ing. oec., redni profesor ekonomske fakultete v Ljubljani v pokoju. Dopisni član od 25. marca 1976. Častni član Zveze ekonomistov Slovenije in Zveze društev za napredek prehrane narodov Jugoslavije; član - ustanovitelj Jugoslovanskega statističnega društva; član International Association of Agricultural Economists. — Glej Letopis 27, 50—51.

Rudi Kyovsky, rojen 17. avgusta 1906, dr. iur., redni profesor za delovno pravo pravne fakultete v Ljubljani v po-koju. Dopisni član od 25. marca 1976. Kidričeva nagrada, 1977. — Glej Letopis 27, 52—53.

Boris Majer, rojen 15. februarja 1919, dr. phil., hono-rarni redni profesor na filozofski fakulteti v Ljubljani, pred-stojnik Marksističnega centra pri CK ZKS, upravnik Inštituta za marksistične študije SAZU. Dopisni član od 20. marca 1975. — Glej Letopis 26, 54—59.

Stojan Pretnar, rojen 23. januarja 1909, dr. iur., redni profesor za gospodarsko pravo na pravni fakulteti v Ljubljani. Dopisni član od 25. marca 1975. Član več komisij pri Gospo-darski zbornici SRS in več domačih strokovnih organizacij. Član International Law Association (ILA) v Londonu, Association Internationale pour la Protection de la Propriété Industrielle (AIPPI) v Zürichu, Société de Législation Comparée v Parizu in Internationale Gesellschaft für Urheberrecht v zah. Berlinu. — Red zaslug za narod s srebrno zvezdo. — Glej Letopis 26, 60—61.

Sergij Vilfan. — Glej Letopis 29, 56—58.

Anton Vratuša. — Glej Letopis 29, 59—61.

Zunanji dopisni člani

Mihailo Apostolski, rojen 8. novembra 1906, zgo-dovinar in vojaški teoretik. Dopisni član od 10. marca 1977. Redni član Makedonske akademije znanosti in umetnosti in njen predsednik; dopisni član Srpske akademije nauka i umetnosti; častni član Društva znanosti in umetnosti Kosova; član Sveta Federacije. Nagrada Republike »11. Oktobar«; nagrada mesta Skopje »15. novembar«, zvezna nagrada »4. julij«. Med števil-nimi odlikovanji: red narodnega heroja, red narodne osvobo-ditve, red bratstva in enotnosti, red zaslug za narod, red rep-ublike z zlatim vencem, red za hrabrost, Spomenica 1941. — Glej Letopis 28, 53—55.

Alojz Benac. — Glej Letopis 29, 62—64.

Jovan Djordjević, rojen 10. marca 1908, dr. iur., redni profesor za politične vede in ustavno pravo na univerzi v Beogradu. Dopisni član od 17. oktobra 1958. Redni član Srp-

ske akademije nauka i umetnosti v Beogradu; dopisni član Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti v Zagrebu; član Mednarodne akademije za politične znanosti in ustavno pravo; član Mednarodnega inštituta za politično filozofijo; predsednik ustavnega sodišča SR Srbije; pridruženi profesor pravne fakultete v Parizu; predsednik Saveza udruženja za politične nauke. Nagrada AVNOJ. — Glej Letopis 9, 45—46.

Branislav Djurdjev, rojen 4. avgusta 1908, dr. phil., redni profesor za zgodovino turškega obdobja in metodologijo zgodovine na filozofski fakulteti univerze v Sarajevu v pokoju. Dopisni član od 7. februarja 1969. Redni član Akademije nauka i umjetnosti Bosne i Hercegovine v Sarajevu; dopisni član Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti v Zagrebu in Makedonske akademije na naukite i umjetnostite v Skopju. Redni član Društva za nauku i umjetnost Črne Gore. — Glej Letopis 20, 37—38.

Leon Geršković, rojen 2. februarja 1910, dr. iur., redni profesor političnih znanosti. Dopisni član od 17. oktobra 1958. Član Sveta federacije. — Glej Letopis 9, 49—50.

Branko Pavičević, rojen 2. marca 1922, dr. iur. Dopisni član od 10. marca 1977. Redni član Črnogorske akademije znanosti in umetnosti in njen predsednik; dopisni član Akademije znanosti in umetnosti Bosne in Hercegovine; častni član Društva znanosti in umetnosti Kosova. Član Centralnega komiteja ZKJ. Nagrada »13. julij«, 1963. — Glej Letopis 28, 56—58.

II. RAZRED

Za filološke in literarne vede

Redni člani

Anton Bajec, rojen 6. januarja 1897, dr. phil., profesor slovenskega knjižnega jezika na filozofski fakulteti v Ljubljani v pokoju. Dopisni član od 13. marca 1972, redni član od 23. marca 1978. Red zaslug za narod z zlato zvezdo; Kidričeva nagrada, 1978. — Glej Letopis 23, 45—48 in Letopis 29, 65—66.

France Bezlaj, rojen 19. septembra 1910, dr. phil., redni profesor za primerjalno slovansko jezikoslovje na filozof-

ski fakulteti univerze v Ljubljani; predsednik komisije za historične slovarje slovenskega jezika SAZU. Redni član od 3. junija 1964. Dopisni član Akademije znanosti i umjetnosti Bosne i Hercegovine v Sarajevu. Red zaslug za narod z zlato zvezdo, 1969. Prešernova nagrada, 1957. — Glej Letopis 15, 31—34.

Bojan Čop, rojen 23. maja 1923, dr. phil., redni profesor za primerjalno indoevropsko jezikoslovje na filozofski fakulteti v Ljubljani. Dopisni član od 13. marca 1972; redni član od 25. marca 1976. Redni član Linguistic Society of America v Baltimore. — Glej Letopis 23, 49—52 in 27, 54—57.

Milan Grošelj, rojen 19. septembra 1902, dr. phil., redni profesor za klasično filologijo na filozofski fakulteti univerze v Ljubljani v pokoju. Dopisni član od 17. oktobra 1958, redni član od 10. marca 1977. — Glej Letopis 9, 53—54 in 28, 66—67.

Anton Ocvirk, rojen 23. marca 1907, dr. phil., redni profesor za zgodovino svetovne književnosti in literarno teorijo na filozofski fakulteti univerze v Ljubljani v pokoju; redni član od 3. junija 1964. Upravnik Inštituta za slovensko literaturo in literarne vede pri akademiji. Red bratstva in enotnosti z zlatim vencem, 1978. — Glej Letopis 15, 39—40.

Anton Slodnjak, rojen 13. junija 1899, dr. phil., redni profesor za slovensko književnost na filozofski fakulteti univerze v Ljubljani v pokoju. Redni član od 7. februarja 1967. Dopisni član Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti v Zagrebu. Častni doktor vseučilišča v Zagrebu, 1970; II. državna nagrada za roman, 1949; nagrada Sklada Borisa Kidriča, 1974 (s sodelavci). Red dela z rdečo zastavo, 1978. — Glej Letopis 18, 39—41.

Josip Vidmar, rojen 14. oktobra 1895, častni doktor literarnih znanosti univerze v Ljubljani. Redni član od 6. decembra 1949; od 27. oktobra 1952 do 25. marca 1976 predsednik in od 25. marca 1976 častni član akademije. Dopisni član Srpske akademije nauka i umetnosti v Beogradu, Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti v Zagrebu, Akademije nauka i umjetnosti Bosne i Hercegovine v Sarajevu, Makedonske akademije na naukite i umetnostite v Skopju, Romunske akademije znanosti v Bukarešti in Akademije umetnosti Nemške demokratične republike v Berlinu. Član Predsedstva SR Slove-

nije, častni član Slavističnega društva Slovenije, častni član Dolenjskega kulturnega festivala, predsednik Glavnega odbora Sterijinega pozorja, predsednik skupnega sveta enciklopedije Slovenije in slovenskega dela enciklopedije Jugoslavije. Partizanska spomenica 1941; red bratstva in enotnosti I.; red narodne osvoboditve I.; red zaslug za narod I.; red jugoslovanske zastave I.; red junaka socialističnega dela; red republike z zlatim vencem: red jugoslovanske zastave z lento; Polonia Restituta; francoski red oficirja legije časti; francoski red oficirja umetnosti in književnosti; srebrna spominska plaketa ob 25-letnici II. zasedanja AVNOJ; zlata plaketa Illegalca; Boršnikova listina s plaketo in zlato značko BS; plaketa mesta Kočevje. Nagrada Zveze pisateljev Jugoslavije, 1960; Sterijeva nagrada, 1965; Prešernova nagrada, 1966; nagrada AVNOJ, 1967; nagrada Branka Gavella, 1971; Župančičeva nagrada, 1975; Kidričeva nagrada, 1976. Priznanje Osvobodilne fronte slovenskega naroda, 1971; častno priznanje Skupščine mesta Ljubljana, 1971; priznanje Janeza Kranjca, 1974; priznanje Socialistične republike Slovenije, 1975; Drabosnjakovo priznanje, 1975. — Glej Letopis 3, 172—184.

Dopisni člani

Oton Berkopec, rojen 6. decembra 1906, dr. phil., znanstveni sodelavec Češkoslovaške akademije znanosti v pokoju. Dopisni član od 5. februarja 1971. — Glej Letopis 22, 46—51.

Marja Boršnik, rojena 24. januarja 1906, dr. phil., redna profesorica za zgodovino slovenske književnosti na filozofski fakulteti univerze v Ljubljani v pokoju. Dopisni član od 10. marca 1977. Častni član Slavističnega društva Slovenije; član Jugoslovanskega slavističnega komiteja; član Društva slovenskih pisateljev. Kidričeva nagrada, 1976; naslov »zaslužnega profesorja«, 1977; red dela z rdečo zastavo, 1965; red republike s srebrnim vencem, 1975. — Glej Letopis 28, 59—62.

Anton Grad, rojen 23. februarja 1907, dr. phil., redni profesor za romansko filologijo na filozofski fakulteti univerze v Ljubljani v pokoju. Dopisni član od 10. marca 1977. Sourednik revije *Linguistica*. Član pariškega Cercle linguistique ter strasburške Société de linguistique romane. Red dela z zlatim vencem; francosko odlikovanje Ordre National du mérite (Officier);

Red zaslug za narod s srebrno zvezdo, 1978. — Glej Letopis 28, 63—65.

Janko Jurančič, rojen 18. decembra 1902, doktor filoloških znanosti, redni profesor za srbski ali hrvaški jezik in za starejšo srbsko in hrvaško književnost na filozofski fakulteti v Ljubljani v pokoju. Načelnik leksikološke sekcije Inštituta za slovenski jezik SAZU; namestnik upravnika istega inštituta, predsednik glavnega uredniškega odbora za Slovar slovenskega knjižnega jezika. Dopisni član od 25. marca 1976. Častni član Slavističnega društva Slovenije. Red zaslug za narod III; red dela z zlatim vencem; red Republike s srebrnim vencem; častno priznanje Skupščine mesta Ljubljane ob 50-letnici vstaje. — Glej Letopis 27, 58—63.

Janko Kos, rojen 9. marca 1931, doktor literarnozgodovinskih ved, redni profesor za primerjalno književnost in literarno teorijo ter predstojnik oddelka za primerjalno književnost in literarno teorijo na filozofski fakulteti univerze v Ljubljani. Dopisni član od 10. marca 1977. Član uredniškega odbora Slavistične revije, revije Sodobnost in Primerjalna književnost; član UO knjižne zbirke Beseda sodobnih jugoslovanskih pisateljev; član Društva za primerjalno književnost SRS in Slavističnega društva Slovenije. — Glej Letopis 28, 68—71.

Janez Logar. — Glej Letopis 29, 67—69.

Valentin Logar, rojen 11. februarja 1916, dr. phil., redni profesor za zgodovino in dialektologijo slovenskega jezika na filozofski fakulteti v Ljubljani. Dopisni član od 13. marca 1972. — Glej Letopis 23, 53—58.

Boris Merhar, rojen 1. maja 1907, profesor za zgodovino slovenske književnosti na Pedagoški akademiji v Ljubljani v pokoju, višji predavatelj za zgodovino slovenskega slovtva do moderne na filozofski fakulteti univerze v Ljubljani v pokoju. Dopisni član od 25. marca 1976. Častni član Slavističnega društva Slovenije. — Glej Letopis 27, 64—66.

Dušan Moravec, rojen 4. oktobra 1920, direktor Slovenskega gledališkega muzeja v Ljubljani v pokoju. Dopisni član od 25. marca 1976. Nagrada Kidričevega sklada, 1964; srebrna medalja ČSSR, 1965; nagrada Prešernovega sklada, 1968; red dela z zlatim vencem, 1975; Župančičeva nagrada, 1975. — Glej Letopis 27, 67—73.

Zunanji dopisni člani

Mirko Deanović, rojen 13. maja 1890, dr. phil., redni profesor za romansko filologijo na univerzi v Zagrebu v pokoju. Redni član JAZU od 29. junija 1960. Dopisni član akademije od 21. marca 1974. — Glej Letopis 24, 41—46.

Milovan Gavazzi, rojen 18. marca 1895, dr. sc., redni profesor etnologije na filozofski fakulteti v Zagrebu v pokoju. Dopisni član od 25. marca 1976. — Glej Letopis 27, 74—75.

Blaže Koneski, rojen 19. decembra 1921, redni profesor za makedonski jezik na filozofski fakulteti univerze v Skopju. Dopisni član od 7. februarja 1968. Redni član Makedonske akademije na naukite i umetnostite v Skopju; dopisni član Jugoslovanske akademije znanosti i umjetnosti v Zagrebu, Srpske akademije nauka i umetnosti v Beogradu in Akademije nauka i umjetnosti Bosne i Hercegovine v Sarajevu. Častni doktor univerze v Chicagu in Wrocławu. Nagrada AVNOJ, 1966. — Glej Letopis 19, 37—38.

Janko Lavrin, rojen 10. februarja 1887, redni profesor za novejšo rusko literaturo na univerzi v Nottinghamu v pokoju in Magister Artium iste univerze. Dopisni član od 2. oktobra 1956. Podpredsednik angleškega inštituta lingvistov; član British Universities Association of Slavists; član londonskega mednarodnega PEN kluba. — Glej Letopis 8, 39—42.

III. RAZRED

Za matematične, fizikalne in tehnične vede

Redni člani

Robert Blinc, rojen 31. oktobra 1933, doktor fizikalnih znanosti, redni profesor na fakulteti za naravoslovje in tehnologijo univerze v Ljubljani. Dopisni član od 7. februarja 1969. Redni član od 25. marca 1976. Predsednik zbora raziskovalcev Raziskovalne skupnosti Slovenije. Član sekretariata Society AMPERE; član izvršilnega odbora mednarodne unije za magnetno resonanco; član sveta mednarodne unije za NQR; član

mednarodnega sveta za raziskave feroelektrikov; član širših uredniških odborov mednarodnih strokovnih revij *Ferroelectrics*, *Chemical Physics*, *Communications on Physics*, *PHYSICS* (section B), *Solid State Electronics*, *Journal of Non-Metals*, jugoslovanske revije *Fizika*, *Obzornika za matematiko in fiziko* in *Raziskovalca*. Kidričeva nagrada (s sodelavci), 1961; Kidričeva nagrada, 1975; nagrada ISMAR, 1977. Red dela z zlatim vencem, 1977. — Glej *Letopis* 20, 42—44 in 27, 76—79.

Davorin Dolar, rojen 1. februarja 1921, dr. chem., redni profesor za fizikalno kemijo na fakulteti za naravoslovje in tehnologijo univerze v Ljubljani. Dopisni član od 5. februarja 1970, redni član od 10. marca 1977. Član uredniških odborov revij *Vestnik Slovenskega kemijskega društva* in *Biophysical Chemistry*. Nagrada Sklada Borisa Kidriča, 1968. — Glej *Letopis* 21, 39—43 in 28, 72—74.

Peter Gosar, rojen 15. oktobra 1923, doktor fizikalnih znanosti, redni profesor za fiziko na fakulteti za naravoslovje in tehnologijo univerze v Ljubljani. Dopisni član od 7. februarja 1969; redni član od 25. marca 1976. Član *Sigma Xi* in *European Physical Society*. Kidričeva nagrada, 1964. — Glej *Letopis* 20, 45—46 in 27, 80—83.

Dušan Hadži, rojen 26. avgusta 1921, dr. chem., redni profesor za kemijo na fakulteti za naravoslovje in tehnologijo univerze v Ljubljani. Dopisni član od 7. februarja 1967; redni član od 21. marca 1974; dopisni član *Jugoslovanske akademije znanosti i umjetnosti*, *Srpske akademije nauka i umetnosti*; *Foreign member of the Indian National Academy of Sciences*; častni član *Zveze kemikov in tehnologov SFRJ*; član uredniških odborov revij *Spectrochimica acta*, *Journal of Molecular Structure*, *Spectroscopy Letters* ter društev *The Chemical Society* (London), *Faraday Society*, *Bunsengesellschaft* in *Société de chimie physique*; predsednik *Slovenskega kemijskega društva* in koordinacijskega odbora za molekularne vede pri *Svetu akademij*; koordinator znanstvenega sveta *Subregionalnega projekta za sodelovanje v molekularnih vedah*. Nagrada sklada Borisa Kidriča, 1957; Kidričeva nagrada, 1976. — Glej *Letopis* 18, 43—49 in 25, 45—49.

Anton Kuhelj, rojen 11. novembra 1902, dr. ing., redni profesor za mehaniko na fakulteti za naravoslovje in tehnologijo univerze v Ljubljani v pokoju. Redni član od 6. decembra

1949, od 22. decembra 1961 podpredsednik akademije. Dopisni član Srpske akademije nauka i umetnosti v Beogradu in Akademije nauka i umjetnosti Bosne i Hercegovine v Sarajevu. Dostojni član Gesellschaft für angewandte Mathematik und Mechanik. Red dela z rdečo zastavo, 1962; red zasluge za narod z zlato zvezdo, 1965; red bratstva in enotnosti z zlatim vencem, 1975; srebrna plaketa B. Kidriča, 1956; plaketa E. Rusjan, 1969; Kidričeva nagrada, 1972. Naziv »zaslužni profesor«, 1978. — Glej Letopis 3, 185.

Anton Peterlin, rojen 25. septembra 1908, dr. sci. nat., dopisni član od 21. decembra 1946, redni član od 6. decembra 1949. Pomočnik načelnika polimernega oddelka v National Bureau of Standards, Washington (D. C., ZDA); profesor-gost na Case-Western Reserve University, Cleveland (Ohio, ZDA); častni član Inštituta J. Stefan v Ljubljani; član American Association for the Advancement of Science (Washington), American Chemical Society (Washington), American Physical Society (Fellow, New York), Deutsche Kolloid Gesellschaft (Köln), Deutsche Physikalische Gesellschaft (Hanau), New York Academy of Sciences (New York), Washington Academy of Sciences (Fellow), Society of Sigma X (New Haven), Society of Rheology (Washington); glavni urednik Macromolecular Reviews (New York); sourednik Makromolekulare Chemie (Mainz); član Advisory Board revij Journal of Materials Science (London), Journal of Polymer Science (New York), Kolloid Z. Z. Polymere (Darmstadt) in Journal of Macromolecular Science, Physics (New York). Red dela z rdečo zastavo FLR J, 1950; Binghamova medalja Society of Rheology (member Society of American Institute of Physics), 1970; Ford Motor Prize Ameriške fizikalne družbe, 1972. — Glej Letopis 2, 45—46.

Miha Tišler, rojen 18. septembra 1926, redni profesor za organsko kemijo na fakulteti za naravoslovje in tehnologijo v Ljubljani. Dopisni član od 5. februarja 1970, redni član od 10. marca 1977; dopisni član Srpske akademije nauka i umetnosti. Član uredniškega odbora Croatia Chemica Acta, Vestnika Slovenskega kemijskega društva, Journal of Heterocyclic Chemistry, Organic Preparations and Procedures International, Advances in Heterocyclic Chemistry, Heterocycles; član Hrvatskega kemijskega društva, American Chemical Society; član sekcije za organsko kemijo pri American Chemical Society, član Chemical Society (London); član International Society of

Heterocyclic Chemistry ter član izvršnega odbora in predsednik tega društva. Nagrada Sklada Borisa Kidriča, 1962. Kidričeva nagrada, 1977. — Glej Letopis 21, 50—58 in 28, 78—80.

Ivan Vidav, rojen 17. januarja 1918, dr. phil., redni profesor za matematiko na fakulteti za naravoslovje in tehnologijo univerze v Ljubljani. Dopisni član od 17. oktobra 1958, redni član od 21. decembra 1962. Član Sociétés mathématique de France. Red dela z rdečo zastavo, 1965; red Republike s srebrnim vencem, 1974; Red zaslug za narod z zlato zvezdo, 1978; Prešernova nagrada, 1952; Kidričeva nagrada, 1970. — Glej Letopis 9, 55—56 in 13, 32.

Dopisni člani

Janez Peklenik, rojen 11. junija 1926, redni profesor za discipline: tehnična kibernetika, avtomatizacija obdelovalnih sitemov, eksperimentalne metode in konstruiranje z računalnikom na fakulteti za strojništvo univerze v Ljubljani. Dopisni član od 5. februarja 1970. Redni član CIRP (Collège International pour l'étude scientifique des techniques de production mécanique) od 1966; VDI (Verein Deutscher Ingenieure) od 1959, ASME (American Society of Mechanical Engineers) od 1968, Fellow of the Institution of Mechanical Engineering od leta 1970, član komiteja Zveznega izvršnega sveta za znanost, tehnologijo in izobraževanje 1971—72, član komiteja skupščine SR Slovenije za znanstveno raziskovalno delo 1971—1974, predsednik sveta tehniške sekcije RSS od 1973, podpredsednik CIRP od 1978, član Editorial Board of International Journal of System Science of 1971, glavni in odgovorni urednik mednarodne revije CIRP Manufacturing Systems od 1971, član Editorial Board of the International Journal of Production Engineering Research od 1973, predsednik mednarodnega CIRP seminarja »Manufacturing Systems« od 1969, častni profesor Univerze v Birminghamu od 1972, član Institute for Advanced Studies in Science and Engineering, University of Birmingham od 1964, član direktorske grupe EXAPT TH Aachen od 1967, član councila CIRP od 1973. Taylor Medaile 1960; Plaketa SME 1971; Kidričeva nagrada, 1974; Okoshi Medaile, 1974. — Glej Letopis 21, 44—49.

Lujo Šuklje, rojen 21. septembra 1910, doktor tehniških ved, redni profesor na fakulteti za arhitekturo, gradbeništvo in geodezijo univerze v Ljubljani v pokoju. Dopisni član od 7. fe-

bruarja 1969. Nagrada Sklada Borisa Kidriča (s sodelavci), 1964; Kidričeva nagrada, 1972. — Glej Letopis 20, 47—48.

Lojze Vodovnik, rojen 6. septembra 1933, dr. sc., redni profesor za biokibernetiko in dinamiko sistemov na fakulteti za elektrotehniko univerze v Ljubljani. Dopisni član od 10. marca 1977. Član predsedstva ETAN-a, Beograd; zaslužni član elektrotehniške zveze Slovenije; član izvršilnega odbora jugoslovanskega društva za medicinsko in biološko tehniko, International Federation for Medical and Biological Engineering, Royal Society of Medicine, London, International Society for Prosthetics and Orthotics, Copenhagen, The Biomedical Engineering Society, ZDA; Senior member Institute for Electrical and Electronics Engineers, New York; član editorial board revije Medical and Biological Engineering and Computing; vodja projekta Rehabilitation Engineering Center - Ljubljana, 1978. Nagrada ETANA, 1964; nagrada Sklada Borisa Kidriča (s sodelavci), 1971. — Glej Letopis 28, 81—82.

Zunanji dopisni člani

Krešimir Balenović, rojen 1914, dr. sc., redni profesor za organsko kemijo in biokemijo v inštitutu za kemijo univerze v Zagrebu. Dopisni član od 25. marca 1976. — Glej Letopis 27, 84—86.

Aleksandar Despić, rojen 1927, dr. fizikalne kemije, redni profesor fizikalne kemije na tehnološki fakulteti v Beogradu. Dopisni član od 25. marca 1976. Redni član SANU. Član redakcijskega odbora časopisov Journal of Applied Electrochemistry, Croatica Chemica Acta in Yugoslav Chemical Papers. Predsednik Srbskega kemijskega društva; predsednik odbora SANU Človek i životna sredina. — Glej Letopis 27, 87—88.

Drago Grdenić, rojen 1919, dr. organske kemije, redni profesor za anorgansko kemijo zagrebške univerze, predsednik Jugoslovanskega centra za kristalografijo JAZU. Dopisni član od 25. marca 1976. Redni član JAZU, dopisni član ANU BiH. Nagrada Rudjer Bošković, 1961; red zasluge za narod II, 1952; red bratstva in enotnosti, II, 1952; red dela II, 1957; red dela z rdečo zastavo, 1961; red republike s srebrnim vencem, 1969. — Glej Letopis 27, 89—90.

Mihajlo Lj. Mihailović, rojen 22. januarja 1924, dr. kem., redni profesor organske kemije na prirodoslovno-matematični fakulteti univerze v Beogradu. Dopisni član od 25. marca 1976. Redni član SANU. Nagrada Sveta za kulturo NR Srbije, 1958; Oktobrska nagrada mesta Beograda, 1969. — Glej Letopis 27, 91—92.

Bogdan Povh, rojen 20. avgusta 1932, dr. fizike, redni profesor fizike na univerzi v Heidelbergu, redni član in direktor Max-Planckovega inštituta za jedrsko fiziko. Dopisni član od 10. marca 1977. Svetovalec IJS v Ljubljani; član znanstvenega sveta nemškega elektronskega sinhrotona (DESY) v Hamburgu, društva za raziskavo težkih ionov (GSI) v Darmstadt, jedrske raziskovalne skupnosti (KFA) v Jülichu in Lawrence Berkeley laboratorija (LBL) Kalifornijske univerze v Berkeleyu. — Glej Letopis 28, 75—77.

Pavle Savić, rojen 10. januarja 1909, fizikalni kemik, redni profesor za fizikalno kemijo na naravoslovno-matematični fakulteti v Beogradu (od leta 1966 v pokoju). Dopisni član od 13. marca 1972. Redni član Srpske akademije nauka i umetnosti v Beogradu in njen predsednik; dopisni član Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti v Zagrebu, Akademije nauka i umjetnosti Bosne i Hercegovine in Makedonske akademije na naukite i umetnostite; inozemski član Akademije znanosti ZSSR; častni član Madžarske akademije znanosti; član Akademije znanosti v New Yorku, inozemski član Akademije znanosti v Atenah; častni doktor kemijskih ved univerze v Beogradu; nagrada vlade FLRJ, 1949; nagrada vlade NR Srbije, 1950. Spomenica 1941; Oktobrska nagrada Skupščine mesta Beograda, 1963; nagrada AVNOJ, 1966. — Glej Letopis 23, 59—61.

IV. RAZRED

Za prirodoslovne vede

Redni člani

Srečko Brodar, rojen 6. maja 1893, dr. phil., častni doktor univerze v Ljubljani, redni profesor za kvartalogijo na fakulteti za naravoslovje in tehnologijo univerze v Ljubljani v

pokoju. Dopisni član od 6. decembra 1949, redni član od 22. junija 1953. Dopisni član Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti v Zagrebu. Častni član Arheološkega društva Jugoslavije; dopisni član H. Obermaier Gesellschaft für die Erforschung des Eiszeitalters und seiner Kulturen, Regensburg. Prešernova nagrada 1949 in 1960. Red dela z rdečo zastavo in red zasluge za narod z zlato zvezdo; red bratstva in enotnosti z zlatim vencem, 1978. Kidričeva nagrada, 1974; nagrada AVNOJ, 1974. — Glej Letopis 3, 205—206 in Letopis 5, 98—100.

Svetozar Ilešič, rojen 8. junija 1907, dr. phil., redni profesor za geografijo na filozofski fakulteti univerze v Ljubljani v pokoju. Dopisni član od 7. februarja 1976, redni član od 5. februarja 1970. Upravnik Inštituta za geografijo; član stalne evropske konference za preučevanje podeželske pokrajine; častni član Srbskega geografskega društva, Geografskega društva Hrvatske, Geografskega društva Makedonije, Poljskega geografskega društva, Geografskega društva v Münchnu, Madžarskega geografskega društva in Italijanskega geografskega društva; častni predsednik Geografskega društva Slovenije; Naziv »zaslužnega profesorja«, 1977; Kidričeva nagrada, 1977. Red dela z zlatim vencem, 1966; red dela z rdečo zastavo, 1967; medalja Jovana Cvijića, 1968; zlata značka Urbanistične zveze Jugoslavije. — Glej Letopis 18, 52—54 in Letopis 21, 59—62.

Ivan Rakovec, rojen 18. septembra 1899, dr. phil., redni profesor za geologijo in paleontologijo na fakulteti za naravoslovje in tehnologijo univerze v Ljubljani (od leta 1971 v pokoju). Dopisni član od 21. decembra 1946, redni član od 6. decembra 1949; tajnik razreda za prirodoslovne in medicinske vede od 15. junija 1966 do 20. marca 1975, tajnik razreda za prirodoslovne vede od 20. marca 1975, upravnik inštituta za paleontologijo pri akademiji. Predsednik Medakademijskega odbora za favno in floro Jugoslavije do 31. maja 1974; dopisni član Srpske akademije nauka i umjetnosti v Beogradu in Jugoslovenske akademije znanosti i umjetnosti v Zagrebu; častni član Slovenskega geološkega društva in Geografskega društva Slovenije; dopisni član Geološkega društva na Dunaju in Mednarodnega paleontološkega društva. Red dela z zlatim vencem, 1949; red zasluge za narod s srebrno zvezdo, 1970; red bratstva in enotnosti z zlatim vencem, 1978; Kidričeva nagrada, 1957; častna diploma Zveze geoloških društev SFR Jugoslavije. — Glej Letopis 2, 47—53.

Dopisni člani

Jože Bole, rojen 17. junija 1929, dr. biologije, znanstveni svetnik Biološkega inštituta Jovana Hadžija pri SAZU in njegov predstojnik. Dopisni član od 10. marca 1977. Prešernova nagrada za študente, 1954; nagrada sklada Borisa Kidriča, 1966. — Glej Letopis 28, 83—85.

Matija Drovenik. — Glej Letopis 29, 70—73.

Ivan Gams. — Glej Letopis 29, 74—77.

Stanko Grafenauer, rojen 13. maja 1922, dipl. ing. rudarstva, doktor geoloških znanosti, redni profesor za kristalologijo, mineralogijo in petrologijo na fakulteti za naravoslovje in tehnologijo univerze v Ljubljani. Dopisni član od 17. aprila 1973. Zunanji sodelavec metalurškega inštituta v Ljubljani. Član redakcijskega odbora Izveštaja Jugoslovanskega centra za kristalografijo pri JAZU; član mednarodne komisije za rudno mikroskopijo pri mednarodni mineraloški asociaciji; član delovne grupe mednarodnega projekta »Ofioliti« mednarodnega programa geološke korelacije UNESCO; referent revije Zentralblatt für Mineralogie (Zal. Schweizerbat, Stuttgart) za področje Balkana. Nagrada sklada Borisa Kidriča, 1972. — Glej Letopis 24, 53—57.

Janez Matjašič, rojen 14. maja 1921, dr. prirodoslovnih ved, znanstveni svetnik v Biološkem inštitutu Jovana Hadžija SAZU. Dopisni član od 21. marca 1974. Član znanstvenega sveta v biološkem in paleontološkem inštitutu SAZU; podpredsednik medakademijskega odbora za floro in favno Jugoslavije; glavni urednik Biološkega vestnika; urednik zoološkega dela Razprav IV. razreda SAZU. Levstikova nagrada, 1957. — Glej Letopis 25, 66—68.

Ernest Mayer, rojen 10. novembra 1920, dr. phil., znanstveni svetnik v Biološkem inštitutu Jovana Hadžija SAZU. Dopisni član od 21. marca 1974. Predsednik medakademijskega odbora za floro in favno Jugoslavije; glavni urednik glasila Bulletin scientifique, sect. A. za Slovenijo; član izvršilnega odbora Raziskovalne skupnosti Slovenije; podpredsednik Organizacije za fitotaksonomsko raziskovanje mediteranskega območja (Ženeva); podpredsednik Vzhodnoalpsko-dinarskega društva za proučevanje vegetacije (Dunaj); regionalni svetovalec za Ju-

goslavijo pri mednarodnem projektu Flora Europaea (Cambridge); od 1969 do 1975 predsednik zveze bioloških društev Jugoslavije in eden od podpredsednikov unije znanstvenih bioloških društev Jugoslavije; član redakcijskega odbora Biološkega vestnika; urednik botaničnega dela Razprav IV. razreda SAZU; član izdajateljskega in redakcijskega odbora Feddes Repertorium, Zeitschrift für botanische Taxonomie und Geobotanik, Akademie Verlag, Berlin. Častni član Bayerische Botanische Gesellschaft (München), dopisni član Societas Zoologica Botanica Fennica Vanamo (Helsinki), član Regensburger Botanische Gesellschaft. Medalja zaslug za narod, 1963; red dela z zlatim vencem, 1965; nagrada Sklada Borisa Kidriča, 1975. — Glej Letopis 25, 69—73.

Zunanji dopisni člani

Vanda Kochansky-Devidé, rojena 10. aprila 1915, dr. prirodoslovnih ved, redni profesor na prirodoslovno-matematični fakulteti v Zagrebu. Dopisni član od 20. marca 1975. Redni član Jugoslavske akademije znanosti i umjetnosti. Član Hrvškega prirodoslovnega društva, Hrvškega, Slovenskega, Srbskega in Poljskega geološkega društva; član Odsijeka za povijest prirodosl. znanosti Hrvškega prirodoslovnega društva. Nagrada sklada Borisa Kidriča, 1966; nagrada »Rudjer Bošković«, 1967; nagrada za življenjsko delo Savjeta nauč. rad. SRH, 1975. — Glej Letopis 26, 62—65.

Josef Kratochvíl, rojen 6. januarja 1909, doktor naravoslovja in doktor biologije, profesor zoologije, ravnatelj inštituta za raziskovanje vretenčarjev Češkoslovaške akademije znanosti. Dopisni član od 5. februarja 1970. Redni član Češkoslovaške akademije znanosti in član njenega prezidija. Državna nagrada Klementa Gottwalda I. stopnje, 1955; Rad práce, 1969; Zlata medalja Vysoké školy Zemědělské v Brně, 1970; plaketa ČSAV za zásluhy o vědu a lidstvo, 1973. — Glej Letopis 21, 76—77.

Petar Stevanović, rojen 3. junija 1914, doktor geoloških in mineraloških znanosti, redni profesor na rudarsko-geološki fakulteti v Beogradu. Dopisni član od 20. marca 1975. Redni član Srpske akademije nauka i umetnosti v Beogradu; dopisni član Jugoslavske akademije znanosti i umjetnosti; član delovne skupine »Paratetis« in izvršnega komiteja za me-

diteranski neogen (CMNS); predsednik Karpato-balkanske geološke asociacije za Jugoslavijo; dopisni član Slovenskega geološkega društva in častni član Madžarskega geološkega društva. Nagrada vlade SFR J, 1949; plaketa Madžarskega geološkega zavoda, 1969; Oktobrska nagrada Beograda, 1974; plaketa Prirodoslovnega muzeja v Beogradu, 1972. — Glej Letopis 26, 66 do 69.

Alois Tavčar, rojen 2. marca 1895, dr. ing., častni doktor univerze v Ljubljani in vseučilišča v Zagrebu, redni profesor za genetiko in žlahtnenje rastlin na agronomski fakulteti vseučilišča v Zagrebu v pokoju. Dopisni član od 2. junija 1953. Pravi član Jugoslovanske akademije znanosti i umjetnosti v Zagrebu; dopisni član Masarykove akademije práce v Pragi; član Honorary Scientific Society Sigma X, Cornell University, New York; član in podpredsednik EUCARPIA (Evropsko združenje za znanstvena raziskovanja žlahtnenja rastlin), Cambridge, Anglija; član ESNA (Evropsko združenje za nuklearne metode v agrikulturi), Wageningen, Nizozemska; dosmrtni predsednik Društva genetičara Jugoslavije. Red dela I.; red zasluge za narod; red bratstva in enotnosti z zlatim vencem; Nagrada Rudjer Bošković; spominska plaketa G. Mendel; Memoria symposio — Celebrato, Academia scientiarum Bohemoslovenica; nagrada AVNOJ, 1966. — Glej Letopis 5, 105—106.

V. RAZRED

Za umetnosti

Redni člani

Maksim Gaspari, rojen 26. januarja 1883, slikar; restavrator Etnografskega muzeja v Ljubljani v pokoju. Redni član od 13. marca 1972. Častni član Etnografskega društva, društva Vesna in društva Ex libris; častni član mesta Kostanjevice; častni občan občine Cerknica, 1978. Prešernova nagrada, 1952; Levstikova nagrada, 1953. Red zaslug za narod s srebrno zvezdo, 1949; red dela z rdečo zastavo, 1973; red zaslug za narod z zlato zvezdo, 1978. Odkritje spominskega znamenja na umetnikovi rojstni hiši v Selšku. 11 samostojnih in več društvenih razstav. — Glej Letopis 23, 65—67.

Božidar Jakac, rojen 16. julija 1899, redni profesor akademije za likovne umetnosti v Ljubljani v pokoju. Redni član od 6. decembra 1949. Dopisni član Srpske akademije nauka i umetnosti v Beogradu, Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti v Zagrebu in Akademije nauka i umjetnosti Bosne i Hercegovine v Sarajevu. Častni član Accademia Fiorentina delle Arti del Disegno, Firenze. 1925 bronasta medalja mednarodne razstave dekorativnih umetnosti, Pariz; 1931 dve nagradi »May show«, Cleveland Museum of Art, Ohio, USA; 1946 izvoljen za poslanca narodne republike Slovenije; 1946 red bratstva in edinstva II.; 1947 Prešernova nagrada »Po sledovih IV. in V. ofenzive«; 1948 Prešernova nagrada »XIV. divizija«; 1948 izvoljen za poslanca v Dom narodov zvezne skupščine, Beograd; 1949 nagrada Komiteja za kulturo in umetnost vlade FLR J, za pedagoško delo; 1949 Prešernova nagrada za portret Otona Zupančiča; 1949 1. nagrada za grafiko Vlade FLR J na temo NOB; 1949 Red dela z rdečo zastavo; 1952 Red zaslug za narod s srebrno zvezdo; 1952 zlata plaketa Filatelistične zveze Slovenije; 1952 zlata plaketa Filatelističnega kluba Koper; 1953 nagrada na mednarodni razstavi lesorezov XYLON, Zürich; 1952 Trubarjeva plaketa — Slavistično društvo Slovenije; 1954 zlata medalja JUFIZ II.; 1956 Trdinova nagrada, Novo mesto; 1959 častno občanstvo Novega mesta; 1959 častni član prosvetnega društva »Lojze Košak«, Dolenjski kulturni festival Kostanjevica na Krki; 1962 1. nagrada Zveze jugoslovanskih založnikov za ilustracije Gradnikove zbirke Eros tanatos; 1963 academico onorario classe incisione, L'Accademia fiorentina delle arti del disegno, Firenze, ob 400-letnici; 1963 dopisni član Jugoslovanske akademije znanosti in umetnosti v Zagrebu; 1963 dopisni član Srpske akademije nauka i umetnosti, Beograd; 1964 srebrna plaketa simpozija grafikov, Subotica; 1964 častno članstvo društva »Dušan Jereb«, Novo mesto; 1965 nagrada mesta Ljubljane, plaketa; 1966 častno občanstvo, Slovenj Gradec; 1967 častno članstvo EX LIBRIS Slovenije; 1967 Nagrada AVNOJ za življenjsko delo; 1968 zahvalnica GR, Bitola; 1968 red zasluge za narod z zlato zvezdo; 1968 odkupna nagrada INTART, Udine; 1968 srebrna spominska plaketa 25 let II. zasedanja AVNOJ; 1969 red republike z zlatim vencem; 1969 zlata plaketa »100-letnica železarne Jesenice«; 1969 srebrna plaketa univerze v Ljubljani; 1969 bronasta plaketa »Triennale internazionale delle xylogravure contemporanee«, Capri; 1969 častni član prosvetnega društva Dolenjski festival v Kostanjevici na Krki; 1969 srebrni ključ mesta Jajce; 1970 zahvalnica narodne armije 1945—70, Beograd; 1972 II. Triennale della XILOGRAFIA CON-

TEMPORANEA — CARPI; 1973 diploma za sodelovanje, Istorijski muzej, Beograd; 1973 srebrna plaketa 25 let Saveza likovnih umetnika, Skopje; 1974 plaketa mesta Osijek; 1974 častno občanstvo mesta Kostanjevica na Krki; 1974 odkupna nagrada Študentskega kulturnega centra Zagreb, galerija Zagreb; 1974 odkupna nagrada Študentskega kulturnega centra Beograd, galerija Zagreb; 1974 srebrna plaketa Zveze likovnih umetnikov Jugoslavije, grafični bienale Zagreb; 1974 priznanje krajevne skupnosti Zavodnje; 1974 srebrna plaketa Zveze likovnih umetnikov Jugoslavije, za zasluge za Zvezo; 1974 priznanje Filatelističnega društva Slovenije; 1974 plaketa mesta Kostanjevice; 1974 zahvalnica Zajednice jugoslovanske PTT; 1974 zlata medalja Denarnega zavoda Slovenije; 1974 Valvazorjeva plaketa, Krško; 1974 zlata medalja II. Mednarodnega grafičnega bienala v Fredrikstatu, Norveška; 1975 zlata spominska medalja občine Ivanič Grad; 1975 priznanje Društva likovnih umetnikov Hrvatske ob 50-letnici ULUH in osvoboditve Zagreba; 1975 dopisni član Akademije znanosti in umetnosti Bosne in Hercegovine, Sarajevo; 1975 srebrna plaketa univerze v Ljubljani; 1975 spominska plaketa, Dolenjski muzej, Novo mesto; 1975 spominska plaketa, Novo mesto; 1975 priznanje občinske konference SZDL Lendava; 1977 plaketa mesta Krško ob 500-letnici; 1978 spominska plaketa Crvene zastave, Kragujevac; 1978 nagrada zlatarne Majdanpek; 1978 spominski kipec streljanih mesta Kragujevac; 1978 diploma in plaketa ob 30-letnici Filatelističnega kluba Koper. Do decembra 1978 — 98 samostojnih razstav. — Glej Letopis 3, 207—213.

Ciril Kosmač, rojen 28. septembra 1910, književnik. Redni član od 22. decembra 1961. Dopisni član Srpske akademije nauka i umetnosti v Beogradu. Nagrada AVNOJ, 1974. — Glej Letopis 12, 49—53.

Miško Kranjec, rojen 15. septembra 1908, književnik. Redni član od 2. junija 1953. Dopisni član Srpske akademije nauka i umetnosti v Beogradu in Jugoslovanske akademije znanosti i umjetnosti v Zagrebu. Nagrada AVNOJ, 1969; Red jugoslovanske zastave z lento. — Glej Letopis 5, 125—132.

Bratko Kreft, rojen 11. februarja 1905, dr. phil., redni profesor za novejšo rusko književnost na filozofski fakulteti univerze v Ljubljani v pokoju, teatrolog, književnik, gledališki umetnik I. A. (od 1962) v pokoju. Redni član od 22. decembra 1961, podpredsednik akademije od 1976, upravnik Inštituta

za slovenski jezik pri akademiji. Dopisni član Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti v Zagrebu in Makedonske akademije na naukite i umetnostite v Skopju. Častni član Slavističnega društva Slovenije; predsednik osrednjega odbora Jugoslovanskega slavističnega komiteja; predsednik Mednarodnega slavističnega komiteja; predsednik Boršnikovega srečanja; član Sociétés Européenne de culture, Comunità Europea degli Scrittori. Tri Prešernove nagrade; red dela z rdečo zastavo. Red zasluge za narod z zlato zvezdo; Ehrenpreis deželne vlade Koroške; nagrada AVNOJ, 1975; zlati grb mesta Maribor. — Glej Letopis 12, 63—64.

France Mihelič, rojen 27. aprila 1907, redni profesor na akademiji za likovno umetnost v Ljubljani v pokoju. Redni član od 6. februarja 1963. Častni član Akademije likovnih umetnosti v Firencah. Nagrade: 1932 — 2. nagrada na razstavi Žena v slovenski umetnosti, Ljubljana; 1948 — Prešernova nagrada za slikarstvo, Ljubljana; 1949 — 2. nagrada vlade FLRJ za slikarstvo, Beograd; Levstikova nagrada Mladinske knjige, Ljubljana; 1951 — Levstikova nagrada Mladinske knjige, Ljubljana; 1952 — Levstikova nagrada Mladinske knjige, Ljubljana; 1954 — nagrada za grafiko na III. Bianco e nero, Lugano; nagrada Renato Carrain na XXVII. bienalu, Benetke; 1955 — Prešernova nagrada za grafiko, Ljubljana; 2. nagrada na I. mednarodni razstavi grafike, Ljubljana; 1956 — Levstikova nagrada Mladinske knjige, Ljubljana; 1957 — nagrada Sabro za grafiko na IV. bienalu, Sao Paulo; 1959 — 1. nagrada za jugoslovanskega umetnika na III. mednarodni razstavi grafike, Ljubljana; 1961 — nagrada za slikarstvo na I. trienalu, Beograd; 1962 — 3. nagrada na razstavi Gozd in les v likovni umetnosti, Slovenj Gradec; 1963 — 1. nagrada na I. jugoslovanskem trienalu risbe, Sombor; 1965 — Prešernova nagrada za sceno in kostume, Ljubljana; 1966 — 1. nagrada na II. jugoslovanskem trienalu risbe, Sombor; 1968 — nagrada mesta Čačka na V. memorialu Nadežde Petrović in nagrada obiskovalcev; nagrada Guido Neri na mednarodni razstavi grafike, Firenze; 1969 — nagrada »4. julij«, Beograd; 1970 — nagrada mesta Ljubljane; nagrada AVNOJ, Beograd; 1971 — 1. nagrada za slikarstvo na III. jugoslovanski razstavi JNA na temo NOB, Beograd; Nagrada »Politike«, 1977; Jakopičeva nagrada za slikarstvo, 1978; Red zasluge za narod z zlato zvezdo, 1975; Red bratstva in enotnosti z zlatim vencem, 1978. — Glej Letopis 16, 31—35.

Vladimir Pavšič-Matej Bor, rojen 14. aprila 1913, književnik. Redni član od 6. februarja 1965. Dopisni član Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti v Zagrebu; predsednik skupnosti za varstvo okolja v Sloveniji. Red dela z rdečo zastavo, 1973; nagrada AVNOJ, 1973. — Glej Letopis 16, 36—52.

Dopisni člani

Anton Ingolič, rojen 5. januarja 1907, pisatelj. Dopisni član od 25. marca 1976. Nagrada Maribora, 1939; banovinska nagrada, 1940; Prešernova nagrada, 1950 in 1978; Levstikova nagrada 1959 in 1968; nagrada Društva slovenskih književnikov, 1959; Prežihova nagrada, 1960; nagrada Osvobodilne fronte Ljubljana-Vič-Rudnik, 1970; diploma Zlata knjiga, 1972 in 1976; priznanje Partizanskega kurirja, 1972; diploma »Zmajevih dečjih igara« v Novem Sadu, 1977. Red dela II, 1949; red bratstva in enotnosti z zlatim vencem, 1965. — Glej Letopis 27, 93—96.

Zdenko Kalin, rojen 11. aprila 1911, kipar, redni profesor akademije za likovno umetnost v Ljubljani. Dopisni član od 25. marca 1976. Prešernova nagrada, 1955; nagrada vstaje slovenskega naroda, 1966; nagrada AVNOJ, 1975. — Glej Letopis 27, 97—99.

Mile Klopčič. — Glej Letopis 29, 78—81.

Marjan Mušič, rojen 16. novembra 1904, arhitekt, redni profesor univerze v Ljubljani v pokoju. Dopisni član od 5. februarja 1970. Dopisni član Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti v Zagrebu; zaslužni član Zveze jugoslovanskih arhitektov; diploma Urbanistične zveze Jugoslavije; Trdinova, Cankarjeva in Prešernova nagrada. Red dela z rdečo zastavo. — Glej Letopis 21, 82—86.

Ivan Potrč, rojen 1. januarja 1913, pisatelj. Dopisni član od 10. marca 1977. — Glej Letopis 28, 86—88.

Primož Ramovš, rojen 20. marca 1921, skladatelj. Dopisni član od 10. marca 1977. Upravnik biblioteke SAZU. Član Društva slovenskih skladateljev in Društva bibliotekarjev v Ljubljani. Član International Biographical Association, Cambridge. Nagrada Glasbene matice v Ljubljani, 1944; nagrada ljubljanskega festivala, 1958; nagrada Prešernovega sklada, 1962;

1. nagrada na konkurzu JRT, radio Beograd, 1967, 1969, 1970 in 1976; 3. nagrada na istem konkurzu, 1970; 2. nagrada na istem konkurzu, 1976. Čopova diploma, 1971. Častna plaketa Slovenske filharmonije, 1978. — Glej Letopis 28, 89—91.

Edvard Ravnikar, rojen 4. decembra 1907, ing. arh., redni profesor za arhitekturo na fakulteti za arhitekturo, gradbeništvo in geodezijo univerze v Ljubljani. Dopisni član od 7. februarja 1969. Dopisni član Jugoslovanske akademije znanosti i umjetnosti v Zagrebu. — Glej Letopis 20, 58—63.

Gabriel Stupica, rojen 21. marca 1913, akad. slikar, redni profesor Akademije za likovno umetnost v Ljubljani v pokoju. Dopisni član od 10. marca 1977. Dopisni član Jugoslovanske akademije znanosti i umjetnosti v Zagrebu; dopisni član Srpske akademije nauka i umetnosti v Beogradu, 1978. Član Društva likovnih umetnikov Slovenije. Prešernova nagrada 1948, 1950 in 1957; Jakopičeva nagrada na riješkem »Salonu 56«, 1956; jugoslovanska nacionalna nagrada Solomona R. Guggenheima, 1960; zlata plaketa na I. trienalu likovnih umetnosti v Beogradu, 1961; nagrada mesta Ljubljane; Jakopičeva nagrada, Ljubljana; AVNOJ, 1977. Red dela z rdečo zastavo, 1977. — Glej Letopis 28, 92—94.

Zunanji dopisni člani

Johann Cilenšek, rojen 4. decembra 1913, skladatelj, profesor Franz Liszt-Hochschule für Musik v Weimarju. Dopisni član od 7. februarja 1967. Redni član Akademije umetnosti Nemške Demokratične Republike v Berlinu. — Glej Letopis 18, 61—63.

Miroslav Krleža, rojen 7. julija 1893, književnik. Dopisni član od 2. junija 1953. Pravi član Jugoslovanske akademije znanosti i umjetnosti v Zagrebu; redni član Srpske akademije nauka i umetnosti v Beogradu. Red jugoslovanske zvezde z leno, 1973; nagrada AVNOJ, 1966. — Glej Letopis 5, 139—141.

Desanka Maksimović, rojena 16. maja 1898, književnica. Dopisna članica od 7. februarja 1969. Redna članica Srpske akademije nauka i umetnosti v Beogradu; članica jugoslovansko-francoskega društva, društva »Skrb za otroka«, Kulturno-prosvetne zajednice Srbije in Matice srpske. Plaketa za-

hvalnica Biblioteke Djordje Jovanović; spominska plaketa skupščine mesta Beograda. Specijalna Vukova nagrada za izuzetni doprinos razvoju kulture SR Srbije, 1975; spomen-plaketa za saradnju na području stvaralaštva za decu i za doprinose na razvoju umetničkog odgoja i obrazovanja mladih naraštaja, 1975. — Glej Letopis 20, 57.

Stanojlo Rajičić, rojen 16. decembra 1910, skladatelj, redni profesor na Muzički akademiji v Beogradu. Dopisni član od 20. marca 1975; redni član Srpske akademije nauka i umetnosti v Beogradu. — Glej Letopis 26, 70—72.

Harald Saeverud, rojen 17. aprila 1897, komponist in dirigent. Dopisni član od 25. marca 1976. — Glej Letopis 27, 103—106.

VI. RAZRED

Za medicinske vede

Redni člani

Bogdan Brečelj, rojen 6. maja 1906, dr. med., redni profesor za ortopedijo na medicinski fakulteti univerze v Ljubljani in predstojnik Ortopedske klinike v Ljubljani v pokoju. Redni član od 6. decembra 1949. Član Sveta federacije. Dopisni član Srpske akademije nauka i umetnosti v Beogradu, Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti v Zagrebu in Akademije nauka i umjetnosti Bosne i Hercegovine v Sarajevu; inozemski član Akademije medicinskih nauk SSSR v Moskvi; častni član Slovenskega zdravniškega društva v Ljubljani; član Sociétés Internationales de Chirurgie et de Traumatologie v Bruslju (S. I. C. O. T.); častni član Sociétés Française d'Orthopédie et de Traumatologie v Parizu; častni član Društva ortopedov in travmatologov Bolgarije v Sofiji; član International Society for Rehabilitation of the Disabled v New Yorku. Red zasluge za narod z zlato zvezdo; znak hrabrosti; Spomenica 1941; red bratstva in enotnosti s srebrnim vencem; red dela z rdečo zastavo; red republike z zlatim vencem; nagrada AVNOJ, 1968. — Glej Letopis 3, 199—200.

Janez Milčinski, rojen 3. maja 1913, dr. iur., dr. med., redni profesor za sodno medicino in predstojnik Inštituta za sodno medicino na medicinski fakulteti v Ljubljani. Dopisni

član od 22. decembra 1961, redni član od 5. februarja 1970. Od 25. marca 1976 predsednik Slovenske akademije znanosti in umetnosti. Od 1976 častni član Društva za znanost in umetnost Kosova, od 1978 dopisni član Akademije znanosti in umetnosti Kosova; dopisni član Jugoslovanske akademije znanosti in umetnosti (1977); dopisni član Akademije znanosti in umetnosti Bosne in Hercegovine (1978); dopisni član Srbske akademije znanosti in umetnosti (1978); Ad personam izvoljeni član trajnega komiteja Evropske rektorske konference (Bologna 1974) in upravnega sveta Mednarodnega združenja univerz (Moskva 1975). Častni predsednik Mednarodne akademije za sodno in socialno medicino; predsednik komisije za etična vprašanja na medicinski fakulteti univerze v Ljubljani; častni predsednik Koordinacijskega odbora SRS za boj proti alkoholizmu; dopisni član francoskega in nemškega društva za sodno medicino; častni član italijanskega, poljskega, čehoslovaškega in nemškega (NDR) društva za sodno medicino; član Mednarodnega komiteja za alkohol in promet; član uredniškega odbora The International Microfilm Journal of Legal Medicine (New York); soizdajatelj Zeitschrift für Rechtsmedizin; od 1976 predsednik Odbora za Prešernove nagrade študentom Univerze v Ljubljani; 1976 ponovno imenovan za člana Sveta SRS za preventivo in vzgojo v cestnem prometu; častni član APZ »Tone Tomšič« in AFS »France Marolt«, 1974; Častno priznanje Skupščine mesta Ljubljana, 1971; Zlati znak Osvobodilne fronte, 1973; nagrada AVNOJ, 1973; priznanje Republiške konference SZDL, 1974; priznanje Zveze organizacij proti alkoholizmu in narkomaniji v Jugoslaviji, 1974; zlata značka Republiškega sveta za vzgojo in preventivo v prometu; spominska plaketa Univerze v Bratislavi, 1975 in Univerze v Ljubljani, 1976; spominska plaketa Univerze v Varšavi, 1974; plaketa Zveznega odbora Rdečega križa Jugoslavije, 1976; spominska plaketa Medicinske fakultete v Ljubljani za 30-letno delo, 1976; zahvalna listina Medicinske fakultete v Sarajevu ob 30-letnici, 1976; spominska plaketa univerze v Regensburgu, 1977. Prejel naslednja odlikovanja: Red hrabrosti, Zasluge za narod II, Red dela III, Red dela z rdečo zastavo, Bratstvo in enotnost II, Bratstvo in enotnost z zlatim vencem, Officier de l'ordre national du mérite pour la République, 1977. — Glej Letopis 12, 43—45 in Letopis 21, 63—68.

Franc Novak, rojen 2. junija 1908, dr. sc., dr. med., častni doktor univerze v Torinu, redni profesor za porodništvo in ginekologijo na medicinski fakulteti univerze v Ljubljani

v pokoju. Dopisni član od 22. decembra 1961, redni član od 5. februarja 1970. Častni član Societas Gynaecologica et Obstetricia Italica; častni član La Sociedad Chilena de Obstetricia y Ginecologica; častni član Československé lékařské společnosti J. E. Purkyně; član Fédération Internationale de Gynécologie et d'Obstétrique; predsednik za Jugoslavijo World Association for Gynecological Cancer Prevention; častni član Slovenskega zdravniškega društva in Zbora liječnika Hrvatske; častni član društva ginekologov Madžarske; častni član ginekološko-akuserske sekcije Srpskog lekarskog društva; častni član društva porodničarjev in ginekologov Guayas (Ecuador); častni član italijanskega društva za ginekološko onkologijo; zunanji član Society of Pelvic Surgeons. Naslov »Zaslužni profesor«, 1978. Dve partizanski zvezdi II.; red za hrabrost; red bratstva in enotnosti II.; red zasluge za narod II.; red dela II.; Spomenica 1941; red zasluge za narod z zlatim vencem, 1968; jubilejni spominski znak mesta Beograda; Prešernova nagrada, 1955; nagrada AVNOJ, 1972. — Glej Letopis 12, 46—48 in Letopis 21, 69—73.

Andrej O. Župančič, rojen 27. januarja 1916, dr. med., redni profesor za patološko fiziologijo na medicinski fakulteti univerze v Ljubljani v pokoju. Dopisni član od 3. julija 1964; redni član od 5. februarja 1970. Član Royal Society of Medicine v Londonu, Biochemical Society v Londonu in Associate Member of the Physiological Society v Londonu; Scientific Advisory Panel fundacije Ciba v Londonu; častni član ASOVAC. Znanstveni sodelavec v mednarodnem raziskovalnem programu »Proyecto Amazonas«, ki je vključen v UNESCO program »Človek in biosfera«. Kidričeva nagrada, 1974. — Glej Letopis 15, 50—51 in 21, 74—75.

Dopisni člani

Janez Batis, rojen 15. marca 1919, dr. veterinarskih znanosti s področja mikrobiologije, imunologije in kužnih bolezni, redni profesor na Biotehniški fakulteti Univerze v Ljubljani, predstojnik inštituta za mikrobiologijo in parazitologijo VTOZD za veterinarstvo iste fakultete. Dopisni član od 10. marca 1977. Član društva veterinarjev in veterinarskih tehnikov, Slovenskega mikrobiološkega društva, podpredsednik Znanstvenega društva za zgodovino zdravstvene kulture Slovenije, član republiškega komiteja za vzgojo in izobraževanje, sveta za vzgojo in izobraževanje pri Republiški konferenci

SZDL, upravnega odbora Slovenske matice, predsednik komisije za Kidričeve nagrade in nagrade sklada B. Kidriča za biotehniške in medicinske vede. Član World Association for Buiatrics. Glavni in odgovorni urednik Zbornika BF-Veterinarstvo. Red dela s srebrnim vencem, 1965; medalja za vojaške zasluge, 1968; nagrada mesta Ljubljane, 1975; zlata plaketa Univerze v Ljubljani, 1976; plaketa Biotehniške fakultete, 1977; red zaslug za narod s srebrno zvezdo, 1978; nagrada sklada Borisa Kidriča, 1977. — Glej Letopis 28, 95—97.

Miroslav Brzin, rojen 13. aprila 1923, dr. sc., redni profesor medicinske fakultete univerze v Ljubljani in sodelavec Inštituta za patološko fiziologijo. Dopisni član od 21. marca 1974. Član Jugoslovanskega fiziološkega društva, Slovenskega kemijskega društva; izvršnega odbora Slovenskega biokemičnega društva; izvršnega odbora Zveze biokemičnih društev Jugoslavije; Evropske organizacije za celularno biologijo (ECBO); Evropskega združenja za nevrokemijo (ESN); doživljenjski član New York Academy of Sciences. Nagrada Sklada Borisa Kidriča (1965, skupno z Milanom Kovičem in Srečkom Omanom); nagrada za inovacije in tehnične izboljšave istega sklada (1977, skupno s Srečkom Omanom) — Glej Letopis 25, 54—59.

Janez Fettich, rojen 9. oktobra 1921, dr. med., redni profesor dermatovenerologije medicinske fakultete in predstojnik dermatološke klinike v Ljubljani. Dopisni član od 21. marca 1974. Član slovenskega zdravniškega društva, dermatološke sekcije SZD, alergološke sekcije SZD, predsednik združenja dermatovenerologov Jugoslavije; izredni član avstrijskega dermatološkega društva; častni član poljskega dermatološkega društva; glavni in odgovorni urednik Acta dermatovenerologica Iugoslavica, član uredniškega odbora Zdravstvenega vestnika. Predsednik medicinskega sveta kliničnega centra v Ljubljani. — Glej letopis 25, 60—65.

Lev Milčinski. — Glej Letopis 29, 82—84.

Zunanji dopisni člani

Edhem Čamo, rojen 30. decembra 1909, dr. vet., redni profesor za zoohigieno na veterinarski fakulteti v Sarajevu. Častni doktor univerze v Sarajevu. Dopisni član od 13. marca 1972. Redni član Akademije nauka i umjetnosti Bosne i Herce-

govine in njen večletni predsednik. Dopisni član Makedonske akademije na naukite i umetnostite v Skopju in Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti; častni član Društva za znanost in umetnost Kosova; predsednik Sveta akademij znanosti in umetnosti SFRJ in predstavnik sveta akademij v zveznem komiteju za znanost in kulturo. Član Sveta Federacije; član predsedništva Republičke konference SSRN Bosne i Hercegovine. Častni član Mednarodnega društva za zoohigieno; častni član in predsednik Jugoslavenskog društva »Nauka i društvo«. Spomenica 1941; red jugoslovanske zastave z lento; red bratstva in enotnosti I.; red zasluge za narod II.; red hrabrosti; red dela z rdečo zastavo; red republike s srebrnim vencem; 27-juljska nagrada Bosne i Hercegovine; povelja Sarajevske univerze, 1960; povelja ZJU, 1967; povelja veterinarske fakultete; plaketa SUBNOR Jugoslavije, 1974; nagrada ZAVNOBiH, 1974; spominske plakete mest Sarajeva, Gradačca in Tuzle. — Glej Letopis 25, 62—64.

Boris Drujan, rojen 27. julija 1928, dr. organske kemije in farmakologije, predstojnik laboratorija za nevrokemijo IVIC v Venezueli, Caracas. Dopisni član od 10. marca 1977. — Glej Letopis 28, 98—100.

Franjo Kogoj, rojen 13. oktobra 1894, dr. med., doctor scienc. med., doktor honoris causa univerze v Ljubljani, Zagrebu in Vojnomedicinske akademije v Beogradu; doctor honoris causa univerze v Gradcu, redni profesor za dermatovenerologijo vseučilišča v Zagrebu v pokoju. Dopisni član od 2. junija 1953. Pravi član Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti v Zagrebu. Dopisni član Srpske akademije nauka i umetnosti v Beogradu, Akademije nauka i umjetnosti Bosne i Hercegovine v Sarajevu, Schweizerische Akademie für medizinische Wissenschaften v Baslu in Avstrijske akademije znanosti na Dunaju. Član Deutsche Akademie der Naturforscher »Leopoldina« v Halle/S. Član Društva za napredek in proučevanje pomorstva Jugoslavije, Pugwash v Zagrebu, Dowling Club v Londonu, Société Européenne de Culture (Benetke — Zagreb) in American Association for the Advancement of Science. Častni član Slovenskega zdravniškega društva, Zbora liječnika Hrvatske in Čsl. lékařské společnosti J. E. Purkyně ter poljskega, češkoslovaškega, italijanskega, hamburškega, nemškega, iranskega, Münchenskega, angleškega, venezuelskega, avstralskega, berlinskega, mehikanskega, bolgarskega, moskovskega, finskega in danskega dermatološkega društva. Častni dopisni član Sociétés

française de Dermatologie et Syphiligraphie. Dopisni član Wiener dermatologische Gesellschaft, Societas dermatologica Hungarica, Societas dermatologica Svecica, Société française d'Allergie, American dermatological Association, Deutsche Gesellschaft für die aesthetische Medizin und ihre Grenzgebiete, Unione italiana contra l'obesità, in The Australasian College of Dermatologists. Nagrada vlade FNRJ, 1949; nagrada NR Hrvške za življenjsko delo, 1962; nagrada AVNOJ, 1966. Red zasluge za narod I., 1949; red bratstva in enotnosti z zlatim vencem, 1951; red dela z rdečo zastavo, 1965; red republike s srebrnim vencem, 1971; red republike z zlatim vencem, 1974. Odlikovanje ob dvajsetletnici osvoboditve Zagreba, 1965; srebrna spominska medalja univerze v Bratislavi, 1966; diploma Zveze zdravniških društev Jugoslavije, 1966; spominska plaketa ob stoletnici Zdravniškega zbora Hrvške, 1974; plaketa »Marcus Gerbezius« Slovenskega zdravniškega društva, 1974; diploma (»Priznanje«) Savjeta za očuvanje kulturne baštine komune Hvarske, 1975; zlata značka Vojnomedicinske akademije v Beogradu, 1975. — Glej Letopis 5, 101—102.

Mstislav Vasiljevič Volkov, rojen 1923, doktor ortopedije in redni profesor, direktor Centralnega inštituta za travmatologijo in ortopedijo N. N. Priorova v Moskvi; glavni travmatolog ZSSR. Dopisni član od 7. februarja 1968. Redni član Akademije medicinskih znanosti ZSSR; predsednik društva travmatologov-ortopedov ZSSR. Državna nagrada ZSSR; mednarodna nagrada kirurgov R. Denisa; naslov zaslužnega znanstvenega delavca. — Glej Letopis 19, 40.

NOVI ČLANI

RAZRED ZA ZGODOVINSKE IN DRUŽBENE VEDE

ALO JZIJ FINŽGAR

Rojen 30. 12. 1902 v Škofji Loki. Po končani gimnaziji se je vpisal na pravno fakulteto v Ljubljani. Tu je 1927 diplomiral in nato 1928 promoviral za doktorja prava. Od leta 1928 je služboval kot sodni pripravnik v Celju in tu je bil po opravljenem sodniškem izpitu imenovan za sodnika okrajnega sodišča. V začetku vojne 1941 je bil izseljen in je služboval v Bosni in Hercegovini. Po prisilni mobilizaciji v hrvaško vojsko je stopil v vrste NOV in bil proti koncu osvobodilne vojne dodeljen Okrožnemu narodnemu sodišču v Banja Luki. Po

osvoboditvi je bil najprej uslužben pri ministrstvu za pravosodje LRS in sicer na zakonodajnopravnem oddelku, ki mu je od leta 1947 načeloval. Leta 1948 je bil izbran za izrednega, leta 1955 pa za rednega profesorja za civilno in rodbinsko pravo na pravni fakulteti v Ljubljani. Tu je delal do upokojitve. Bil je prodekan in dekan fakultete, pa tudi predsednik njenega sveta. Dolgo vrsto let je bil član pravnega sveta zveznega izvršnega sveta, pa tudi član pravnega sveta izvršnega sveta skupščine SRS.

Napisal je v dveh izdajah učbenike: za rodbinsko pravo (1957, 1970), stvarno pravo (1952, 1972) in dedno pravo (1953, 1962) ter učbenik Osebe civilnega prava, ki je bil leta 1967 prirejen kot posebna publikacija. V zvezi s temi deli je napisal

vrsto člankov in razprav zlasti s področja rodbinskega in dednega prava.

V okviru podiplomskega študija je predaval doma, pa tudi v Sarajevu, Prištini in Novem Sadu. Leta 1962 je predaval na tečaju, ki ga je priredila v Ljubljani Mednarodna fakulteta za primerjalno pravo v Strasburgu. Na povabilo je predaval o problemih družbene lastnine na pravni fakulteti v Zagrebu (1960) in na Reki (1966). Imel je tudi v pravniškem društvu v Gradcu dvoje predavanj o novostih v našem civilnem pravu.

Z referati o problemih družbene lastnine je sodeloval na interfakultetni konferenci v Sarajevu (1952) na I. (1954) in II. (1958) kongresu ter na posvetovanju pravnikov Jugoslavije o predosnutku ustave (1962), na simpoziju SANU (1965) ter na posvetovanju pravnikov v gospodarstvu v Opatiji (1975). Na simpoziju na Bledu (1970) je imel referat o razvezi zakonske zveze. Leta 1974 je sodeloval z referatom na simpoziju v Budvi o presajevanju delov človeškega telesa.

Leta 1957 je sodeloval na francosko-jugoslovanskih pravniških dnevih z referatom o javnem dobru, leta 1963 na italijansko-jugoslovanskih z referatom o varstvu osebnostnih pravic in leta 1968 na avstrijsko-jugoslovanskih z referatom o varstvu teh pravic po zakonu o avtorskem pravu. O posegih v človekovo osebno sfero zlasti s tiskom je govoril tudi na zasedanju za primerjalno pravo v Mannheimu (1971). Za skupščino Inštituta za mednarodno in komparativno agrarno pravo v Firencah (1963) je pripravil referat in podal tudi povzetek vseh jugoslovanskih referatov. Od leta 1956 do 1967 je objavil vrsto prispevkov v holandskem časopisu *Rechtsgeleerd Magazijn Themis* in sodeloval pri publikaciji *Governmental Tort Liability*, Leiden 1970.

Poseben predmet njegovega znanstvenoraziskovalnega zanimanja so instituti: pravna oseba, osebnostne pravice in družbena lastnina. Pojem in vrste pravnih oseb je najprej podal v knjigi *Osebe civilnega prava*. Pravne osebe po novih ustavnih predpisih obravnava prispevek v Arhivu za pravne in družbene nauke št. 3/1975, ki je bil zaradi pomembnosti skrajšano ponatisnjen ob sedemdesetletnici časopisa, in v obširnejšem prispevku v Enciklopediji imovinskega prava in prava združenega dela, Beograd 1978. V svojih delih je očrtal osebnostne pravice in način njihovega varstva, obdelal pa je tudi nekatere posamezne pravice, zlasti npr. pravico do osebnega življenja. V številnih člankih, referatih in drugih spisih o družbeni lastnini je v raznih fazah njenega razvoja preverjal svoje poglede nanjo, se spoprijemal z nasprotnimi teoretičnimi konceptijami in v

skladu z razvojem samoupravnih odnosov in novo zakonodajo podajal svoje izsledke o tem izvirnem institutu našega prava. Družbeno lastnino obravnava zlasti tudi njegova najnovejša razprava: Družbena lastnina v jugoslovanskem pravu (SAZU X/3, 1977).

Ta knjiga je homogeno znanstveno delo, v katerem je avtor strnil mnoge svoje razprave v sistematično celoto. Delo obsega elemente vseh kategorij družbene lastnine, razvojno-zgodovinske, socialistično-samoupravne, politične in ekonomske. Avtor ostro vidi in izlušči iz izobilja problematike vseh sektorjev pravne elemente, ki iz njih rastejo in jih urejajo, hkrati pa jih opremlja z izvirnimi idejami: Knjiga je uspel poskus aktualne pravne opredelitve vloge družbene lastnine v sedanjem političnem, ekonomskem in samoupravnem sistemu Jugoslavije, pisano jasno, preprosto in izredno bogato dokumentirano.

Je član jugoslovanskega društva za pomorsko pravo, jugoslovanskega društva za mednarodno pravo, International Law Association v Londonu in Société de législation comparée v Parizu, Inštituta za mednarodno in komparativno agrarno pravo v Firenci in dopisni sodelavec Inštituta za unifikacijo privatnega prava (Unidroit) v Rimu.

Odlikovan je z redom dela z zlatim vencem (1965) in redom zaslug za narod s srebrno zvezdo (1972).

Leta 1972 je dobil Kidričevo nagrado.

Od 20. marca 1975 dalje je bil dopisni član SAZU, 23. marca 1978 pa ga je skupščina SAZU izvolila za rednega člana.

SERGIJ VILFAN

Dr. Sergij Vilfan, rojen 9. aprila 1919 v Trstu, se je šolal v skladu z očetovimi službenimi mesti (v Donavski komisiji) v Bratislavi in na Dunaju, nato pa v Dubrovniku in po očetovi smrti v Ljubljani. Po maturi je študiral 1937—1941 na pravni fakulteti v Ljubljani, diplomiral l. 1941 in bil promoviran 1942 za doktorja prava. Nato je praktical kot odvetniški pripravnik, bil konceptni uradnik pri Zvezi industrijcev v Ljubljani, od 1946 pa pravni referent Okrajnega ljudskega odbora Grosuplje. Od leta 1950 je bil upravnik oz. ravnatelj Mestnega arhiva

v Ljubljani in je to svoje delo definitivno končal šele januarja 1972. L. 1969 se je prijavil na pravni fakulteti za vnaprejšnjo habilitacijo v naslov univerzitetnega učitelja in mu je bil nato 1970 priznan naziv vnaprej habilitiranega rednega profesorja za narodno in občo pravno zgodovino. L. 1971 je prešel na pravno fakulteto kot redni profesor za pravno zgodovino (od začetka srednjega veka dalje) in opravlja to funkcijo še danes.

S. Vilfan je bil študent profesorjev akademikov M. Dolenca, predvsem pa J. Polca. Vilfanove prve objave že iz let 1943—45 obravnavajo nekaj specialnih vprašanj iz pravne zgodovine ali pa poskušajo odkriti ljudsko pravo v etnografskem gradivu. Njegovo kontinuirano znanstveno delo, ki se izraža najprej v monografijah in ocenah, se pa začne z njegovo namestitvijo v Mestnem arhivu Ljubljane l. 1950. Poleg pravne zgodovine je mnogo delal na etnografiji, ki mu je historična disciplina o tvornosti in tradicijah ljudstva, njen sestavni del je pa tudi ljudsko pravo, in kjer je zanj značilna kombinacija ugo-

tavljanj na terenu z arhivskimi študijami. Kmalu je začel intenzivno delati tudi na gospodarski zgodovini, za katero se je specializiral 1961 na École pratique des Hautes Études v Parizu. V zvezi s svojo namestitvijo je začel delati tudi na arhivistiki, pisal mnogo o arhivih in njihovih vprašanjih v Sloveniji in Jugoslaviji, o tem in o arhivih sploh je pa govoril tudi na kongresih v inozemstvu in pisal v publikacijah v inozemstvu. Časovno je začel delati na poznem srednjem veku in na dobi od 16. do 18. stoletja, pozneje je pa mnogo pisal tudi o starejši dobi, npr. o kosezih in o kontinuiteti in diskontinuiteti med predslovensko in slovensko dobo slovenskega ozemlja. Pravo 19. in 20. stoletja seveda dobro pozna še iz časa svojega univerzitetnega študija, monografično je pa delal le na nekaterih problemih (arhivski viri, zgodovina odvetništva in odvetniških zbornic ter njihova nacionalna opredelitev, slovenski pravniki, boj za slovenski uradni jezik); to je pač v skladu z izkušnjo, da se s starejšimi razdobji bavijo skoraj izključno historično usmerjeni raziskovalci, medtem ko se z zgodovino dob po meščanskih revolucijah često bavijo specialisti posameznih strok, ki jih poleg sedanosti zanima tudi bližnja preteklost. Poleg razprav iz slovenske zgodovine je Vilfan zlasti v zadnjih letih v seriji razprav, ki so izšle v Beogradu ali inozemstvu, razpravljal o problemih širšega jugoslovanskega ali avstrijskega prostora.

Vilfanova koncepcija pravne zgodovine je razvidna predvsem iz njegovih doslej glavnih sintetičnih del, *Pravne zgodovine Slovencev od naselitve do zloma stare Jugoslavije*, Ljubljana 1961, in *Rechtsgeschichte der Slowenen*, Graz 1968. On odklanja historičnopravno šolo, ki je videla v pravu izraz narodnega značaja, pa tudi našo smer, ki se je omejevala na pravo, ki je po vsebini in jeziku slovensko, njegov objekt je pravo, ki je — brez ozira na svoj izvor — veljalo na slovenskem ozemlju. Pri tem opozarja, da morejo biti isti pojavi posledica skupne dediščine ali nastati pri raznih narodih zaradi istih vzrokov, poudarja pomen komparativne metode in poznavanja življenja v praksi in ne samo abstraktne norme, poznavanje vzročne zveze med gospodarstvom, družbo in pravom, njegova metoda je induktivna in konkretna. Težišče obeh del je na predfevdalni in fevdalni dobi, doba kapitalizma je obravnavana krajše, zlasti glede javnega prava in političnih silnic, posebej ga pa zanima nadaljnje življenje ljudskih pravnih pojmovanj tudi v dobi kodificiranega prava.

Poleg njegovih objav, ki jih je okrog 120 in ki hrani njihovo bibliografijo arhiv referata razredov SAZU, je pa treba ome-

niti tudi njegovo delo, ki se ne izraža v lastnih tiskanih objavah. Mestni arhiv Ljubljane (zdaj Zgodovinski arhiv Ljubljane) je postal šele z njegovim nastopom pomembna znanstveno-strokovna ustanova. S. Vilfan je bil član uredništva raznih historičnih, arhivarskih in etnografskih periodičnih in drugih publikacij, sodeluje pri raznih enotah SAZU od 1949/50, bil je sourednik pri zadnjih knjigah Enciklopedije Jugoslavije, bil je zelo aktiven pri akciji za izvedbo arhivskega sporazuma z Avstrijo iz leta 1923 in za restitucijo kulturnih predmetov, odnešenih iz Jugoslavije v Avstrijo v času okupacije med drugo svetovno vojno, udeležil se je aktivno številnih kongresov, zborovanj in sestankov slovenskih in jugoslovanskih zgodovinarjev, arhivarjev in etnografov. Posebno važen pa je njegov prispevek k mednarodnemu znanstvenemu sodelovanju, kjer se je udeleževal mednarodnih kongresov in sestankov arhivarjev in zgodovinarjev; v okviru Jugoslovanskega komiteja za historične vede je sodeloval in še sodeluje v raznih odborih in komisijah Mednarodnega komiteja za historične vede. Je član Sociétés Jean Bodin. Pri tem je pomembno poudariti, da študira sicer pretežno slovenske in jugoslovanske probleme, vendar pa »iz nelokalne perspektive«, pri čemer mu je v pomoč njegovo odlično — tudi aktivno — znanje tujih jezikov.

Ob ocenjevanju njegovega dela so seveda mogoče tudi kritične opombe, navzlic temu pa pomeni njegovo delo na področjih pravne zgodovine velik napredek v primeri z delom dosedanjih slovenskih raziskovalcev, tudi že umrlih akademikov te stroke. Zdaj je predvsem glavni avtor in član redakcije za drugo knjigo Zgodovine agrarnih panog na Slovenskem, obenem pa pripravlja drugo izdajo Pravne zgodovine Slovencev, ki je že dolgo ni več naprodaj.

Skupščina SAZU ga je dne 23. marca 1978 izvolila za dopisnega člana.

ANTON VRATUŠA

Dr. Anton Vratuša, rojen 21. februarja 1915 v Dolnjih Slavečah, dipl. phil., je redni profesor na fakulteti za sociologijo, politične vede in novinarstvo Univerze v Ljubljani in predsednik izvršnega sveta skupščine SR Slovenije.

Diplomiral na oddelku za slavistiko Filozofske fakultete v Ljubljani 1941, istega leta dosegel doktorat znanosti z disertacijo »Levec in Ljubljanski zvon«. Po osvoboditvi (1950) končal podiplomsko stopnjo študija na Inštitutu družbenih ved v Beogradu.

V NOB sodeloval od 1941.

Od februarja 1942 do septembra 1943 v internaciji v Italiji, od septembra 1943 do konca vojne opravljal razne vojaške in politične dolžnosti; bil namestnik komandanta Rabske brigade, predstavnik Glavnega štaba NOV in PO Slovenije pri komandi garibaldincev za severno Italijo in pri komandi korpusa prostovoljcev svobode za severno Italijo, predstavnik predsedstva OF pri Komiteju za nacionalno osvoboditev za severno Italijo, predstavnik CK KPS pri vodstvu Komunistične partije Italije za severno Italijo in druge.

Od osvoboditve dalje opravlja številne družbene funkcije. Bil je namestnik načelnika uprave v Generalštabu JLA (1949 do 1952), državni podsekretar in šef kabineta Edvarda Kardelja (1953—1963), stalni predstavnik SFRJ pri organizaciji Združenih narodov v New Yorku (1967 do 1969), namestnik zveznega sekretarja za zunanje zadeve (1969—1971), podpredsednik zveznega izvršnega sveta (1971—1978), predsednik zveznega sveta za vprašanja družbene ureditve (1974—1978), poslanec zveznega

zboru Zvezne skupščine (1965—1968) in tudi poslanec Ljudske skupščine Slovenije (1951—1953). Vodil je ali bil član številnih jugoslovanskih delegacij na mednarodnih političnih in meddržavnih konferencah in srečanjih. 1978 je bil izvoljen za predsednika izvršnega sveta skupščine SR Slovenije.

Je redni profesor na Fakulteti za politične vede Univerze v Beogradu od 1969 in na Fakulteti za sociologijo, politične vede in novinarstvo Univerze v Ljubljani.

Na IV., V. in VIII. kongresu Zveze komunistov Slovenije je bil izvoljen za člana Centralnega komiteja ZKS, 1978 pa tudi za člana predsedstva CK ZKS.

Od 1965 do 1967 je bil direktor Inštituta za družbene vede v Beogradu. Je podpredsednik predsedstva Zveze političnih združenj Jugoslavije. Od 1974 je predsednik upravnega sveta Mednarodnega centra za upravljanje podjetij v družbeni lasti v deželah v razvoju v Ljubljani.

Bil je član sveta Mednarodnega združenja za politološke vede (IPSA), je član upravnega sveta Mednarodnega inštituta za oceanografijo na Malti in član združenja »Reforming international order« v Haagu (problemi vzpostavljanja novega mednarodnega ekonomskega reda).

Njegova znanstvena, družbenopolitična, pedagoška in publicistična dejavnost zajema področje razvoja samoupravne socialistične družbene ureditve v Jugoslaviji ter področje mednarodnih odnosov, še zlasti razvoj koncepta in gibanja neuvrčenosti.

Med pomembnejšimi znanstveno-raziskovalnimi projekti, ki jih je organiziral sam ali skupaj z drugimi sodelavci, je omeniti zlasti: Organizacija jugoslovanske komune in odnosi v njej (Inštitut družbenih ved, 1961—1963); Odnosi v večnacionalnih skupnostih (Inštitut družbenih ved, 1966); Organizacija in financiranje znanstveno-raziskovalnega dela (Inštitut družbenih ved, 1967); Vrednost v politiki, mednarodna primerjalna študija s sodelovanjem znanstvenikov iz Indije, Jugoslavije, Poljske in ZDA (1965—1969, knjiga v ZDA 1965); Zakovitosti razvoja jugoslovanske komune — v organizaciji Konzorcija znanstvenih institucij iz vseh republik in avtonomnih pokrajin Jugoslavije (1978).

Sodeloval je na številnih mednarodnih znanstvenih in strokovnih kongresih, konferencah in seminarjih v tujini in v Jugoslaviji. Večina prispevkov na teh srečanjih kot tudi številni drugi so bili objavljeni v tujih in domačih strokovnih časopisih ter drugih glasilih.

Za svoje delo je dobil več visokih odlikovanj: Partizanska spomenica 1941; red zaslug za narod z zlato zvezdo (1945); red bratstva in enotnosti s srebrnim vencem (1946); red partizanske zvezde s srebrnim vencem (1948); red za hrabrost (1948); red zaslug za narod z zlato zvezdo (1954); red dela z rdečo zastavo (1961); red republike z zlatim vencem (1974); red jugoslovanske zastave z lento (1975); številna tuja odlikovanja.

Skupščina SAZU ga je 23. marca 1978 izvolila za dopisnega člana.

ALOJZ BENAC

Profesor dr. Alojz Benac je od 1967 redni član Akademije nauka i umjetnosti BiH, od 1975 dopisni član SANU, od 1977 predsednik ANU BiH, v letih 1977/1978 je bil tudi predsednik Sveta akademij SFRJ.

Alojz Benac je bil rojen 20. oktobra 1914 v Plehanu pri Derventi, 1937 je na filozofski fakulteti univerze v Beogradu diplomiral iz klasične filologije in arheologije, 1951 pa je dosegel na filozofski fakulteti v Ljubljani z obrambo doktorske disertacije »Prehistorijsko naselje Nebo i problem butmirske kulture« doktorat

arheoloških znanosti. Od 1937 do 1943 je bil gimnazijski profesor, 1943 do 1945 je kot borec sodeloval v NOB, nato pa krajši čas delal v ministrstvu za prosveto LR BiH. Od 1947 do 1967 je bil kustos, znanstveni sodelavec in znanstveni svetnik v deželnem muzeju v Sarajevu, kjer je poleg tega od 1957 do 1967 opravljal še dolžnosti direktorja. L. 1967 je bil izvoljen za rednega profesorja prazgodovinske arheologije na filozofski fakulteti v Sarajevu in ostal na tem mestu do danes.

L. 1961 je bil izvoljen za dopisnega člana Naučnog društva BiH, 1967 pa za rednega člana Akademije nauka i umjetnosti BiH. Od 1971 do 1977 je bil generalni tajnik te akademije, l. 1977 pa je bil izvoljen za njenega predsednika. Že v okviru dela Naučnog društva je prevzel skrb za organizacijo balkanologije in na podlagi posebnega programskega elaborata je bil l. 1962 ustanovljen Centar za balkanološka ispitivanja (sprva pri Naučnem društvu, sedaj pri Akademiji), čigar zelo uspešno

delo vodi on sam sedaj že poldrugo desetletje. Od 1953 do 1967 je bil glavni urednik Glasnika Zemaljskog muzeja, od 1962 naprej pa ureja različne publikacije Centra za balkanološka ispitivanja. Od osvoboditve naprej je bil bodisi predsednik bodisi član številnih mednarodnih in domačih znanstvenih komisij in je hkrati opravljal še številne družbene funkcije.

Svoje znanstveno raziskovanje je posvečal sprva tako v obliki sistematičnih arheoloških izkopavanj različnih najdišč kot tudi v monografskih obravnavah najdb predvsem obdobju neolita in eneolita. Poleg tega je začel s sistematičnim popisovanjem srednjeveških nagrobnih spomenikov (»stečkov«) v Bosni in Hercegovini in posvetil tej problematiki več zelo pomembnih knjig in razprav; v zvezi s tem je začel z izdajanjem posebne znanstvene serije, ki se nadaljuje vse doslej. Od l. 1964 naprej se ukvarja zlasti z vprašanjem Ilirov — njihove etnogeneze, položaja v rimski dobi in vloge balkanskih etničnih elementov pri etnogenezi Južnih Slovanov — ter je od 1964 do 1974 organiziral za proučevanje teh vprašanj štiri mednarodne simpozije, ki so dali pomembne rezultate in omogočajo v marsičem na novih interdisciplinarnih podlagah nadaljevanje študija te pomembne problematike. Sam je objavil doslej deset monografij v knjižni obliki in blizu 50 večjih znanstvenih razprav. Veliki ugled, ki ga uživa med arheologi zaradi tega znanstvenega dela, se kaže tudi v dejstvu, da je glavni organizator velike nove serije, ki bo z naslovom »Praistorija jugoslovenskih zemalja« v vrsti knjig obdelal celotno prazgodovino našega ozemlja.

Akademik Alojz Benac ima tesne stike tudi s slovenskimi arheologi. V to ga vodi njegovo znanstveno delo, ker ga v neolitu posebej zanimajo tudi zveze Bosne proti severu in severovzhodu. V delo svojega Centra je od vsega začetka pritegnil tudi slovenske arheologe, sodelovali pa so tudi na vseh štirih simpozijih o problematiki Ilirov. Končno je tudi v krizi slovenske arheologije, ki je nastala pred skoraj desetimi leti zaradi hitre zaporedne smrti obeh rednih profesorjev na filozofski fakulteti v Ljubljani (dr. J. Korošca in dr. J. Klemenca), takoj priskočil na pomoč s svojimi nasveti in s sodelovanjem pri iskanju novih moči in pri njihovem pridobivanju za fakulteto.

Za svoje delo je dobil več visokih odlikovanj (red dela z rdečo zastavo, red zaslug za narod z zlato zvezdo) in drugih priznanj (Nagrada 27. julija BiH, Avnojska nagrada), domači in tuji sodelavci pa so mu ob šestdesetletnici posvetili tudi poseben zbornik (1976).

Bibliografija znanstvenega dela akademika dr. Alojza Benca je objavljena v njegovem zborniku (Alojz Benac sexagenario dicatum, Godišnjak Centra za balkanološka ispitivanja. Knj. XIII, Sarajevo 1976), str. 15—22, do 1973 pa tudi v Godišnjaku SANU LXXXII, za 1975, Beograd, 1976, str. 183—186.

Skupščina SAZU ga je 23. marca 1978 izvolila za zunanjega dopisnega člana.

RAZRED ZA FILOLOŠKE IN LITERARNE VEDE

ANTON BAJEC

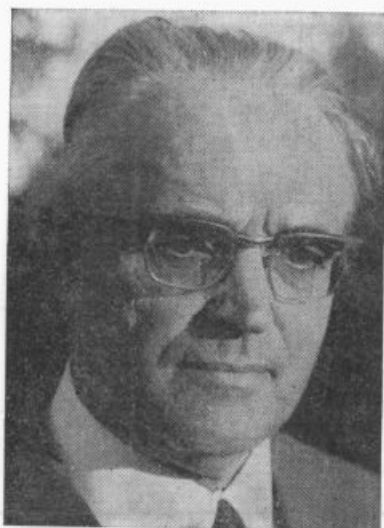
Kot je že iz poročila k izvolitvi kandidata A. Bajca za dopisnega člana v Letopisu SAZU 23 (1972), 45—48 razvidno, je težišče Bajčevega znanstvenega in strokovnega dela v zadnjih dveh desetletjih v Inštitutu za slovenski jezik SAZU. Tu je deloval predvsem na dveh področjih: Bil je predsednik komisije za pravopis, pravorečje in gramatiko. V zadnjih letih pa je v tem okviru delala vrsta slovenistov predvsem na novem slovenskem Pravopisu; zanj je pripravila obsežen Uvod, ki naj bi bil pred definitivnim natisom dostopen vsem zainteresiranim strokovnjakom po vsej Sloveniji. Ni treba posebej poudariti, da je velik del tu predstavljenega gradiva izšel iz bogate zakladnice dr. A. Bajca.

Dr. A. Bajec je že dolga leta član glavnega uredniškega odbora pri Slovarju slovenskega knjižnega jezika. Kot tak je prevzel (glej Letopis SAZU 23, 1972, str. 46) nalogo, da obdela za omenjeni slovar t. i. slovnične besede (zaimke, veznike in predloge). Za ves slovar je teh besed okoli 2000 in že ta številka pove več ko dovolj o obsežnosti Bajčevega prispevka za slovar. Še jasnejši pa postane pomen Bajčevega sodelovanja, če opozorimo na to, da so pravkar omenjena gesla od vseh slovarskih najboljšeje (predlogi kot na, po, vezniki kot in, pa, zaimki kot jaz, on, njegov so bili obdelani na osnovi ogromne množice izpisov, pri nekaterih se število le-teh povzpne čez 10 000), po-

vrh pa daleč najtežja, saj so najbolj abstraktni del človeške govornice; ne nazadnje je treba poudariti še, da je pri konkretnjših besedah (npr. samostalnikih in glagolih) skoraj vedno na voljo kakšna paralela iz drugih jezikov, ki se z njimi primerno in v polni meri pokriva, tako da si uredniki takih gesel v mnogočem pomagajo z razlaganimi slovarji drugih evropskih jezikov; pri slovničnih besedah, ki jih je prevzel dr. A. Bajec, pa je stvar docela drugačna, saj so ta gesla pri primerjanju s podobnopomenskimi drugih jezikov v marsičem bistveno drugačnih funkcij, to pa zahteva nove pristope, drugačne definicije in posebno prefinjen čut za dostikrat komaj zaznavne pomenske odtenke. Vsem takim težavam je mogel biti kos samo človek, kot je A. Bajec: pri njem se združuje odlično poznavanje slovenskega leposlovja — in to je, kot je naravno, glavni vir slovarskega gradiva — s temeljitim poznavanjem zgodovine slovenskega knjižnega jezika in slovenskih narečij, močno oporo pri slovarskem delu pa mu nudi tudi znanje romanskih in drugih velikih evropskih jezikov. Samo tako — in ob upoštevanju velike Bajčeve požrtvovalnosti in zagnanosti — je mogoče razumeti, da je A. Bajec že v celoti dovršil redakcijo vseh gesel, ki so mu bila zaupana, čeprav se pripravlja za tisk šele tretja knjiga SSKJ. Podoba o razsežnosti Bajčevega prispevka slovenistiki pa dopolnjuje podatek, da A. Bajec poleg svojega obveznega dela z gesli slovničnega značaja sodeluje tudi pri drugih delih za SSKJ, npr. pri branju in kritični presoji gesel, ki so jih redigirali drugi uredniki. Zato je že količino njegovega dela komaj mogoče dostojno oceniti, saj bi samo njegovo delo v zadnjih letih, izraženo v tiskovnih polah, preseglo številko 40. Koliko pa je A. Bajec z delom pri SSKJ prispeval slovenski leksikografiji še posebej znanstveni slovnici v kvalitativnem oziru, pa sploh ni treba posebej poudariti; vsekakor si je s tem pridobil velik ugled ne le pri domačih kolegih, ampak tudi pri slavistih vseh večjih univerz v Evropi in še čez.

Skupščina SAZU ga je 23. marca 1978 izvolila za rednega člana.

JANEZ LOGAR

Prof. Janez Logar se je rodil 3. februarja 1908 v Horjulu. Po končani klasični gimnaziji in filozofski fakulteti v Ljubljani, kjer je študiral zgodovino južnoslovanskih književnosti, slovenski, ruski in francoski jezik ter zgodovino jugoslovanskih narodov, se je dva semestra izpopolnjeval na Karlovi univerzi v Pragi.

Od aprila 1933 je bil suplent na I. drž. gimnaziji v Ljubljani. Leta 1934 je bil premeščen na gimnazijo v Novem mestu. Od 1938 do 1942 je bil profesor na drž. učiteljskišči v Ljubljani. Od januarja 1943 do junija 1945 je bil

zaradi sodelovanja z OF zaprt v Ljubljani, nato interniran v Viscu in Dachau.

Po osvoboditvi je bil načelnik oddelka za znanost, oddelka za kulturo in pomočnik ministra v ministrstvu prosvete v Ljubljani. Od 1950 je bil znanstveni sodelavec v Narodni in univerzitetni knjižnici, od 1960 njen višji znanstveni sodelavec. Leta 1965 je bil upokojen, vendar je honorarno še delal v NUK, od 1969 do 1978 kot kustos rokopisnega oddelka. — Je častni član Slavističnega društva.

Znanstveno je začel prof. J. Logar delovati kot slovstveni zgodovinar iz šole Ivana Prijatelja in Franceta Kidriča. Prve mu je bil bližji po znanstveni metodi kakor tudi po področju raziskovanja. Zato je napisal večino člankov, razprav in knjig iz področja slovenskega realizma. Sem sodita zlasti kritični izdaji dveh klasikov našega realizma: Zbrano delo Janeza Tr-

dine I—XII (1946—1959) in Janeza Mencingerja I—IV (1961 do 1966). Logar je sestavil obe zbirki iz izčrpno zbranega gradiva ter je le-to izpopolnil z dragocenimi opombami, ki prispevajo temeljne podatke za oceno obeh klasikov.

Kot sodelavec NUK se je J. Logar posvetil slovenski bibliografiji ter je na njenem področju deloval kot pedagog, organizator, praktik in teoretik. V l. 1950—1969 je vodil bibliografski oddelek NUK in bil glavni urednik Slovenske bibliografije. Tej publikaciji je dal solidno organizacijsko in strokovno zasnovo ter jo razširil tudi na članke. Pripravil je s sodelavci posebno bibliografijo člankov za l. 1945—1950, ki jo je izdala SAZU 1963. Glede na to imamo sedaj Slovenci po 2. svetovni vojni tekočo nacionalno bibliografijo po gradivu kompletno, po strokovni obdelavi pa najboljšo v Jugoslaviji, enakovredno bibliografijam te vrste v svetu.

Več let je J. Logar sestavljal slavistično bibliografijo za reviji Južnoslovenski filolog in Jezik in slovstvo. Za Letopis SAZU je obdelal bibliografijo akademikov C. Kosmača, J. Kozaka in A. Gradnika.

Bil je bibliografski urednik dveh knjig Univerze v Ljubljani, sourednik Bibliografije jugoslovanskih bibliografija (1958) in od 1951 sourednik retrospektivne Bibliografije rasprava, člana i književnih radova (Leksikografski zavod FNRJ, Zagreb). Pri Enciklopediji Jugoslavije je bil strokovni urednik za slovensko časopisje, založništvo in bibliografijo, po 1963 tudi za slovensko literarno zgodovino. Za SAZU je od 1951 do 1959 vodil popis slovenik od začetkov do maja 1945 (ostalo v kartoteki, okrog 40 000 listkov).

O bibliografiji je od 1951 predaval na strokovnih tečajih, enoletnem tečaju za knjižničarje in od 1964 do 1969 redno na Pedagoški akademiji v Ljubljani. Napisal je skripta Uvod v bibliografijo (1955, srbohrvaški prevod 1957) in Bibliografija (1963). To je razširil in poglobil v knjigi Uvod v bibliografijo (1970, predelana srbohrvaška izdaja 1973). S to knjigo smo dobili v Jugoslaviji prvič kompleksno obdelano bibliografsko teorijo, kritični zgodovinski pregled naših bibliografij in selektivni pregled vidnejših drugih narodnih in mednarodnih bibliografij. Razvoj bibliografije pri Slovencih je Logar sintetično opisal v Enciklopediji Jugoslavije (I, 1955) in v časopisu Biblos (1975). Z nasveti ali mentorstvom je sodeloval pri mnogih slovenskih bibliografijah po l. 1950, tako da je sedanja

raven ter stroke pri nas posredno ali naravnost posledica Logarjevih bibliografskih načel in vodil.

Popolna bibliografija Janeza Logarja je natisnjena v publikaciji: Biografije in bibliografije znanstvenih in strokovnih sodelavcev SAZU, Lj. 1976, 189—197.

Skupščina SAZU ga je dne 23. marca 1978 izvolila za dopisnega člana.

RAZRED ZA PRIRODOSLOVNE VEDE

MATIJA DROVENIK

Prof. dr. Matija Drovenik se je rodil 14. februarja 1927 v Ljubljani, kjer je obiskoval osnovno šolo in gimnazijo. Aktivno se je vključil v NOB jeseni 1942 na III. državni realni gimnaziji. Jeseni in pozimi ter spomladi 1944 je bil eden izmed voditeljev ZSM in SKOJ v okupirani Ljubljani. Julija 1944 je bil aretiran in do konca vojne v nemški internaciji (Dachau in Rabstein). Maturiral je leta 1945 ter se še isto leto vpisal na Tehnično fakulteto v Ljubljani. Diplomiral je na rudarskem oddelku te fakultete. Med študijem je bil tri leta provizorni asistent pri katedri za mineralogijo, petrografijo in nauk o rudiščih.

Leta 1953 se je zaposlil v Rudarsko-topilniškem bazenu Bor, kjer je leta 1960 postal glavni geolog. Aprila 1960 mu je bila na ljubljanski univerzi priznana vnaprejšnja habilitacija. Leta 1961 je bil promoviran za doktorja tehničnih znanosti s področja geologije. Jeseni istega leta je bil imenovan za izrednega profesorja za mineralogijo in petrografijo na novo ustanovljeni rudarsko-metalurški fakulteti v Boru. Na povabilo alžirske vlade je bil v letih 1963—1965 svetnik v Direkciji za rudarstvo in geologijo v Alžiru. Pri Fakulteti za naravoslovje in tehnologijo univerze v Ljubljani je nastopil kot docent leta 1965. Leta 1970 je postal izredni, leta 1977 pa redni profesor. Predava pred-

mete »Mikroskopiranje rud in premogov« ter »Raziskovanje in ocena nahajališč mineralnih surovin«.

Že kot študent se je ukvarjal z mineraloško raziskavo bakrovih rud vzhodne Srbije, posebej z borskimi rudami. Mikroskopsko je preučil vzorce iz različnih rudnih teles tega svetovno znanega rudišča ter ugotovil razlike, ki so jih potrdile tudi novejšje raziskave. Rezultate teh svojih prvih samostojnih raziskav je objavil že leta 1953. V času od 1953 do 1963 leta je preučeval geološke, petrološke, metalogenetske in mineraloške značilnosti rudišč timoškega eruptivnega območja. Razčlenil je zgornjekredni vulkanizem ter prikazal pomen laramijske orogeneze za orudenje tega območja. S tem je podal osnove za odkrivanje novih, skritih rudišč vzhodne Srbije. Nadrobno je preučil svinčevo-cinkovo rudišče Valja Saka ter kontaktno-metamorfne spremembe ob monzonitskem masivu Valja Strž. Pomembna je njegova razprava o bakrovem rudišču Gornja lipa. V njej ni podal le splošnih geoloških pogojev nastopanja orudenja, temveč je razčlenil tudi hidrotermalne spremembe in mineralno paragenozo. V borskih rudah je odkril nov mineral, ki sta ga na to s C. B. Sclarom natančneje določila in imenovala lazarevičit v čast prvega geologa Bora M. Lazarevića.

Doktorat znanosti je dosegel prof. dr. Drovenik leta 1961 s področja geologije in petrologije. Razložil je nastanek magmatskih, piroklastičnih ter sedimentnih kamenin v širši okolici rudnika Bor. Na podlagi detajlnih mineraloško-petrografskih in kemičnih raziskav je ločil dve vulkanski fazi. V prvi so nastale predornine in piroklastične kamenine različnih andezitov in dacitov. Magma, iz katere so nastale predornine je bila po svoji sestavi kremenovo dioritna, deloma tudi dioritna in celo granodioritna. V drugi vulkanski fazi so bile izvržene predvsem velike količine piroklastičnega materiala. Sestavljajo ga pretežno fragmenti andezitov, ki so skrepeneli v glavnem iz levkogabroidne magme. V presledku med prvo in drugo vulkansko fazo sta nastala borski pelit in konglomerat — pomemben reporni horizont. V novi magmatski dejavnosti, ki je spremljala laramijsko orogenezo, pa so skrepenele globočnine in žilnine, katerim so sledile rudonosne hidrotermalne raztopine. Te so povzročile nastanek številnih bakrovih rudišč, med njimi tudi Bora in Velikega Krivelja. Konceptija nastanka rudišč v timoškem eruptivnem območju vzhodne Srbije, ki jo je postavil prof. Drovenik leta 1960, je še vedno veljavna in aktualna.

V Alžiriji se je ukvarjal predvsem z raziskovanjem svinčevo-cinkovih rudišč. Po prihodu v Ljubljano je proučeval bakrove koncentracije v srednjeperskih klastičnih kameninah

gredenske facije, živosrebreno rudišče Idrijo ter geokemične in mineralne značilnosti drugih slovenskih rud. Ugotovil je, da je nastalo bakrovo rudišče Škofje že za časa diagenoze, pozneje, med epigenozo in retrogradno epigenozo pa so bili rudni in jalovinski minerali mobilizirani. Pri tem so nastale teksture in strukture, ki dajejo lažen vtis o magmatogeno-hidrotermalnem nastanku tega rudišča. Skupaj z I. Mlakarjem je natančno proučil živosrebreno rudišče Idrijo. Ugotovila sta, da je nastalo to rudišče v dveh fazah srednjetriadne magmatsko-tektonske aktivnosti. Značilno je posebno to, da so se v drugi fazi izlile hidrotermalne raztopine v sedimentacijski bazen, pri čemer so nastala bogata, konkordantna rudna telesa v plasteh »skonca«.

V sodelavi z raziskovalci Inštituta Jožef Stefan je uvedel pri nas masnospektrometrično analizo izotopske sestave žvepla. Najprej je razčlenil izotopsko setavo te prvine v sulfidih rudišč vzhodne Srbije, nato pa je preučeval izotopske značilnosti žvepla v sulfidih slovenskih rudišč. S temi raziskavami je prispeval k razčlenitvi magmatskih ter sedimentnih rudišč Slovenije.

Predaval je na več kakor 25 srečanjih doma in v tujini. Med ostalim je predaval tudi na Visokih rudarskih šolah v Parizu in v Clausthalu ter na univerzah v Münchenu, Dunaju, Tusconu, na Colorado school of mines itd. V domačih in tujih revijah je objavil 23 znanstvenih prispevkov. Med obiskom rudišč v Franciji, ZSSR, Bolgariji, Romuniji, Čilu, Turčiji, Avstriji, Italiji in ZDA, kjer je bil gost National Academy of Sciences, se je spoznal z njihovimi geološkimi, mineraloški in geokemičnimi značilnostmi.

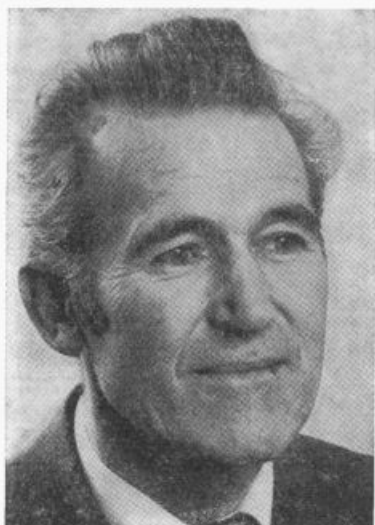
Bil je član sveta ljubljanske univerze, predsednik sveta FNT, predstojnik Inštituta za geologijo (10 let), sedaj pa je predsednik izvršilnega odbora FNT ter predsednik skupščine področne raziskovalne skupnosti za geologijo, rudarstvo in metalurgijo in član predsedstva RSS. Nadalje je bil predsednik Jugoslovanskega komiteja za nahajališča mineralnih surovin ter svetnik mednarodnega združenja »Society for geology applied to mineral deposits«. Od leta 1975 je podpredsednik mednarodnega geološkega korelacijskega projekta »Correlation of diagnostic features in ore-occurrences of base metals in dolomites and limestones« pri UNESCO, od leta 1976 pa je član Jugoslovanskega komiteja za mednarodni geološki korelacijski program.

Prejel je Prešernovo nagrado za študente leta 1951, leta 1973 pa skupaj z I. Mlakarjem nagrado Sklada Borisa Kidriča za raz-

pravo o idrijskem rudišču. Leta 1951 je prejel red zaslug za narod II, leta 1962 medaljo za hrabrost ter leta 1977 red dela z zlatim vencem. Od univerze v Beogradu je prejel leta 1971 Zahvalo za pomoč pri razvoju Rudarsko-metalurške fakultete v Boru, leta 1978 pa srebrno plaketo Rudarsko-topilniškega bazena Bor za prispevek k razvoju tega kombinata.

Skupščina SAZU je Matijo Drovenika dne 23. marca 1978 izvolila za dopisnega člana.

IVAN GAMS

Rojen je bil 5. julija 1923 v kmečki družini v Šmartnem pri Slovenjgradcu. Osnovno šolo je končal v rojstnem kraju, srednjo pa v letih 1937 do 1944 v Slovenjgradcu, Mariboru in v Ljubljani. Po osvoboditvi je bil v letih 1945 in 1946 v raznih prosvetnih službah. Med 1946 in 1951 je študiral na prirodoslovno-matematični fakulteti v Ljubljani geografijo, etnografijo in narodno zgodovino. Po diplomi l. 1951 je bil asistent in kasneje znanstveni sodelavec Inštituta za geografijo SAZU. L. 1956 je zagovarjal disertacijo z naslovom »Pohorsko Podravje,

razvoj kulturne pokrajine«. Med 1962 in 1966 je bil višji znanstveni sodelavec v Inštitutu za raziskovanje krasa SAZU v Postojni. Po krajši zaposlitvi v Inštitutu za geografijo univerze je bil 7. decembra 1966 izvoljen za izrednega, l. 1972 pa za rednega profesorja za fizično geografijo na takratnem oddelku za geografijo (sedaj PZE) filozofske fakultete. Od marca 1978 je dopisni član SAZU v IV. razredu.

Raziskovati je pričel na področju regionalne geografije Slovenije (leta objav razprav: 1951, 1957, 1959) in iz nje tudi dosegel doktorat iz geografskih znanosti l. 1958, z disertacijo, ki je bila objavljena v seriji Dela Inštituta za geografijo SAZU (1969). Vključen v delo Inštituta za geografijo SAZU pod vodstvom akad. dr. A. Melika se je loteval evidentiranja, meritev in ovrednotenja visokogorskih jezer v Sloveniji (1962), jezera pod Krimom (1965), poplav v Sloveniji (1973), snežišč v Julijskih Alpah (1961) ter snežnih plazov v Sloveniji, ki so bili prvič pregledno prikazani (1954). Sodeloval je pri meritvah

Triglavskega ledenika in proučeval geomorfologijo v Pomurju (1959). Tu kot tudi v svoji disertaciji je zadel na nerazčiščena teoretska vprašanja iz geomorfologije, ki še danes omogočajo različna tolmačenja slovenskega reliefa. Potem ko je pri analizi Globodola in okolice (1959) ter Bele krajine (1961) obstal pred istimi problemi na kraškem ozemlju, je menil, da mu preučevanje korozijske intenzivnosti (= kraške erozije) nudi zanesljivejšo podlago za kraško geomorfogenezo. Pri analizi slepih dolin v Sloveniji (1962) je ugotovil zveze med obliko dolin ter trdoto oz. vodnatostjo ponornic. Z vodnimi analizami je osvetljeval vzroke za odlaganje lehnjaka v dolenski Krki (1962) in kasneje na Plitvicah ter v dalmatinski Krki (1965). Izračunavanje kemične erozije v jugoslovanskih porečjih je pokazalo, da je korozija intenziven morfogogenetski proces, ki se ga premalo zavedamo pri nas kot tudi v svetu (1962). To je postala osrednja nit njegovega raziskovanja. Da bi se ji lahko bolj nemoteno posvetil, se je zaposlil v Inštitutu za raziskovanje krasa SAZU v Postojni in objavil rezultate prvih meritev na slovenskem dinarskem in alpskem krasu (1967, 1968, 1968, prevod povzetka v francoščino 1967). Nasproti prevladujočemu naziranju v svetu o temperaturni pogojenosti kraške korozije je postavil tezo o dominantni vlogi vodnega odtoka, ki se je v glavnem uveljavila. S to usmerjenostjo, ki jo je zagovarjal v mednarodnih publikacijah in doma (1969, 1971, 1972, 1975, 1976) se je vključil v delo komisije za kraško denudacijo (= erozijo) pri mednarodni speleološki zvezi, v kateri vodi od l. 1978 ob sodelovanju raziskovalcev s štirih kontinentov primerjalne meritve kraške denudacije.

Kot jamar se je vključil v raziskovanje kraškega podzemlja (1962, 1962/63, 1972) in objavil prvo kompleksno razpravo o kaki naši jami (1963). Obravnaval je dejavnike razvoja jam (1959, 1960, 1963), ugotavljal podzemeljske vodne zveze (1966, 1970), izpopolnjeval tipologijo jamske zračne cirkulacije (1970, 1971) in jamsko klimo vobče (1974) in kot prvi ugotavljal kvantitativne zveze med trdoto in pretokom kapnice ter rastjo sige (1968). Na področju površinske kraške geomorfologije je oblikovanost kamnite površine pod prstjo in nad njo uvedel kot metodo za ugotavljanje erozije prsti na krasu (1971, 1973, 1974, 1976). Po raziskavah nekaterih kraških polj v Sloveniji (1959, 1964, 1965) je uvedel novo tipizacijo kraških polj in se zavzel za novo opredelitev kraškega polja (1969, 1978). Organiziral je slovenska in jugoslovanska posvetovanja o kraški terminologiji, uredil in izdal slovensko kraško terminologijo (1962,

1973) ter dal pobudo za izdajo podobnih terminologij pri Hrvatih in Srbih.

Po izvolitvi za profesorja fizične geografije na oddelku za geografijo FF je svojo raziskovalno dejavnost povezoval z delom katedre za fizično geografijo v okviru predmetov, ki jih je nekatere predaval po smrti pok. akad. A. Melika: geomorfologije, klimatogeografije, pedogeografije s fitogeografijo in geografije krasa. Skripta iz predmeta »kras« je izdal v knjižni obliki (1974). Prve klimatske študije je opravil na krasu, kjer je nasproti tezi o jezerih hladnega zraka v vrtačah in kraških poljih z meritvami utemeljeval naziranje, da je v udornicah vegetacijska inverzija pogojena navadno s talnimi razmerami (1972, 1973, 1974). Slovenijo (1972) in Jugoslavijo (1976, 1977, 1978) je razoniziral glede na aridnost/humidnost vegetacijske dobe. Ugotovil je, da je vertikalna stratifikacija zračnih temperatur v severovzhodni Sloveniji pomembnejša za bioklimatsko regionalizacijo kot razlike v horizontali (1973). V vzhodnih Karavankah je ugotavljal višjo klimatsko zgornjo gozdno mejo (1977) kot so navajale stare študije. Kot plod sodelovanja pri raziskovanju poplav v Geografskem inštitutu Antona Melika je analiziral vzroke in posledice poplav v porečju Mislinje (1976). S sodelavci v katedri za fizično geografijo je osnoval in preizkušal metodologijo kvantitativnega fizičnogeografskega rajoniranja z vidika pokrajinske ekologije v Voglajnsko-Soteljski Sloveniji (1974) in v Zgornji Soški dolini (1978), potem ko je ugotavljal osnovne fizično-geografske zveze ter izrabo tal na primeru Krajne vasi na Krasu (1971).

Preizkusno kompleksno geomorfološko kartiranje na domačih tleh (1968) ga je privedlo do sodelovanja v komisiji za geomorfološko snemanje in kartiranje pri mednarodni geografski zvezi. V tem okviru je za karto Evrope v merilu 1 : 2,5 milj. prispeval geomorfološko karto Jugoslavije in Albanije. S sodelavci je pripravil za objavo geomorfološko karto Slovenije srednjega merila. Zavzemal je svoja stališča do odprtih vprašanj (1977) idejne usmerjenosti geografije za znanost in šolo.

Kot študent geografije je sprejel dvakrat Prešernovo nagrado za študente. V l. 1974 je bil nagrajen z nagrado Sklada Borisa Kidriča za knjigo Kras. Souredil je knjigo Dolenjska zemlja in ljudje, uredil Zbornik VI. kongresa geografov FNR J, let. 1965 Naših jam, Geografskega vestnika 1967. Je član uredniških odborov Geografskega vestnika, Geografskega obzornika (1955—1978), Naših jam, Varstva narave. V letih 1963—1964 je bil predsednik jamarske zveze Slovenije, 1968—1972 predsednik

Geografskega društva Slovenije in nato dve leti in pol predstojnik Oddelka za geografijo FF, v katerem od l. 1967 vodi katedro za fizično geografijo. Dobil priznanja Jamarske zveze Slovenije in Jugoslovanske speleološke zveze, Geografskega društva Slovenije, Zveze organizacij za tehnično kulturo Jugoslavije in univerze v Olomoucu.

Skupščina SAZU ga je 23. marca 1978 izvolila za dopisnega člana.

RAZRED ZA UMETNOSTI

MILE KLOPČIČ

Mile Klopčič se je rodil 16. novembra 1905 slovenskemu izseljencu — rudarju v Spittlu v nemški Lotaringiji (zdaj l'Hôpital na Francoskem). Tu je preživel zgodnja otroška leta; ko se je družina leta 1909 vrnila v domovino, je živel v Zagorju ob Savi.

Že kot dijak ljubljanske realke se je udeleževal revolucionarno — kulturno in politično — tako med dijaki v Ljubljani kot med steklarji in rudarji doma v Zagorju. Po končanem petem razredu realke se je vpisal v drugi letnik učiteljsišča, vendar mu je tedanja politična in šolska

oblast zaradi njegovega aktivističnega levičarskega delovanja ovrla nadaljnje šolanje. Bil je večkrat v zaporu. Po odslužitvi vojaščine je 1926/27 sprejel dopisništvo pri Prosveti, naprednem glasilu slovenskih izseljencev v Ameriki, in pri njihovem Mladinskem listu ter Ameriškem družinskem koledarju, leta 1934 pa nastopil službo pri Slovenski matici, najprej kot upravni tajnik, nato kot upravnik.

Ob kapitulaciji Jugoslavije leta 1941 so Klopčiča kot vojaka zajeli Nemci in ga poslali v ujetništvo v Nemčijo, od koder se je prek Reke vrnil januarja 1942 v Ljubljano. Tu je opravljal svojo prejšnjo službo in se takoj vključil v delo aktivista OF, po kapitulaciji Italije jeseni 1943 pa odšel v partizane. Sprva je bil član propagandnega odseka Glavnega štaba NOV in PO Slovenije, na Zboru odposlancev slovenskega naroda ok-

tobra 1943 v Kočevju je bil izvoljen v SNOS, januarja 1944 imenovan za dramaturga Slovenskega narodnega gledališča na osvobojenem ozemlju, poleti 1944 pa v oddelek za prosveto pri Predsedstvu SNOS.

Po osvoboditvi je opravljal pomembne kulturno-politične dolžnosti, delal je v prosvetnem ministrstvu Narodne vlade Slovenije, bil tajnik in pozneje podpredsednik Društva za kulturno sodelovanje s Sovjetsko zvezo (1945—1948), nato urednik Cankarjeve založbe, od 1949 do 1952 ravnatelj Drame SNG, potem do upokojitve 1962 znanstveni svetnik v Leksikološki sekciji Inštituta za slovenski jezik pri SAZU, od 1963 do 1971 pa predsednik glavnega uredniškega odbora Slovarja slovenskega knjižnega jezika.

Pesniti je začel Mile Klopčič že zelo zgodaj. Prva njegova pesem je bila objavljena v Glasu svobode 1923, prva njegova pesniška zbirka pa je izšla z naslovom Plamteči okovi, ko mu je bilo komaj devetnajst let (1924). Ta zbirka »puntarskih pesmi mladega človeka«, kakor jo je imenoval Bratko Kreft (Književnost, 1935, str. 35), posvečena spominu Vl. I. Lenina, je posebno med delavstvom naletela na izredno močan odmev. Leta 1929 je Klopčič sodeloval v zborniku socialne poezije, v Knjigi drugova, ki tedaj ni mogla iziti (izšla je šele po osvoboditvi 1952 in 1959), pač pa je državni pravdnik naprtil vsem sodelavcem proces, znan pod imenom Kikiški proces. Leta 1934 je Klopčič zbral pesmi, ki jih je izza Plamtečih okovov objavil v raznih revijah, in jih izdal pod naslovom Preproste pesmi. O njih je Bratko Kreft zapisal med drugim: »Globoka socialnost njegovih pesmi, pristna čustvenost njegovih otroških pesmi in konstruktivna ironija njegove satire — vse to so pozitivne lastnosti njegovih pesmi.« (Književnost, 1935, str. 65—66.) Ivo Brnčič pa je istega leta v Ljubljanskem zvonu o petem, zadnjem oddelku Preprostih pesmi, ki nosi naslov Deževna pomlad, zapisal tole: »Vsaka teh pesmi je dokument mrtvila, zaostalosti in omejenosti sredine, kjer so nam ‚čez noč ustavili korak‘ in zdaj ta ustavljeni korak visi nad vsako cesto, kjer tonemo v blatu in nalivu ... Zlasti zaključna ‚Deževna pomlad 1935‘ spada med najtežje besede, ki jih je kdaj izrekla slovenska lirika o naši družbeni stvarnosti. S posebnim načinom izražanja misli, ki jih je v naših razmerah težko izpovedati, je ustvaril Klopčič neko svojstveno simboliko, ki se skriva za realističnim obličjem njegove poezije in dosega ponekod dokumentarnost velikih družbeno-kritičnih literarnih tekstov.«

Mnoge izmed teh pesmi spadajo v vrh slovenske poezije in so bile v prevodih (v srbohrvaščini, bolgarščini, češčini, slova-

ščini, ruščini, grščini, angleščini, francoščini, albanščini in turščini) objavljene v tujem periodičnem tisku, kakor tudi v številnih antologijah slovenske oziroma jugoslovanske poezije v tujih jezikih.

Po Preprostih pesmih je Klopčič spesnil le še nekaj originalnih pesmi, vse bolj se je posvečal presajanju tujih pesniških umotvorov v naš jezik.

V partizanih je napisal enodejanko Mati, ki je do konca vojne na odrih osvobojenega ozemlja pri nas, na Hrvaškem in v Bosni, v partizanskih bazah v Italiji, na slovenskih odrih v Ameriki in v francoskem prevodu v Alžiriji doživela najmanj 200 predstav. Iz partizanskih časov je treba omeniti še Klopčičevo Peklo, prvo poglavje nameravane daljše satirične pesnitve; izpred vojne pa njegovo proletarsko himno Le vkup, le vkup uboga gmajna.

Prvi večji uspeh v prepesnjevanju tujih pesniških umetnin v slovenski jezik je Mile Klopčič dosegel s prevodom znamenite Blokove pesnitve Dvanajst, ki je izšla leta 1928 v Ljubljanskem zvonu, še istega leta pa tudi v posebni knjižici. Že pred vojno je začel prevajati ruskega pesniškega velikana A. S. Puškina, ki mu je po vojni posvetil največ svojih pesniških sil. Leta 1937 je izšel izbor Puškinovih pesmi, po osvoboditvi pa mu je sledilo Izbrano delo A. S. Puškina v šestih knjigah. Prevodi v teh knjigah, ki obsegajo poleg poezije tudi prozo in dramatiko, so z uvodi, opombami in prevodi pretežno Klopčičevo delo. Največje mojstrstvo pa je po splošni sodbi dosegel s prevodom romana v verzih Jevgenija Onjegina. Prav takšne mojstrovine so tudi Klopčičevi prevodi basni Ivana A. Krilova ter poezije M. J. Lermontova.

Mile Klopčič je prevajal tudi iz nemščine, srbohrvaščine in makedonščine. Še posebej je treba omeniti izbor poezije Heineja, Brechta, Koče Racina in G. Krkleca. Skupno je pretil slovenščino samo verzov — povečini klasičnih, strogo grajenih — okoli 35 000, kar pomeni izredno obogatitev slovenskega pesniškega jezika, kakor tudi obogatitev naše pesniške zakladnice.

Klopčič je prevajal tudi dramska dela (Krlježe, Begovića, Hochwälderja, Harrisa, Matkovića, Arbusova, Gorkega, Majakovskega, Nušića) in prevedel besedila nekaj oper.

Filip Kalan je v Enciklopediji Jugoslavije (V., str. 259) takole ocenil Klopčičevo prevajalsko delo: »Klopčičevi prevodi se odlikujejo z eksaktnim prenosom pesniške vsebine, s tankim čutom za metriko in stilni karakter pesniškega dela, s skrbno obdelavo metrične linije in vzornimi rešitvami ritmičnih posebnosti.« Franc Zadavec pa v svoji knjigi Slovenska besedna

umetnost v prvi polovici XX. stoletja (1974) ugotavlja, da Mile Klopčič velja za najboljšega slovenskega prevajalca Puškinove in Heinejeve lirike.

Mile Klopčič se je uspešno udeleževal tudi kot urednik in esejist ter kritik. V partizanih je uredil Kajuhove pesmi (1944) in dve knjigi Pesmi naših borcev (1945), po osvoboditvi pa izbor otroških pesmi Ljudmile Prunk-Utve (1951) in kot predsednik glavnega uredniškega odbora vodil delo za prvo knjigo Slovarja slovenskega knjižnega jezika (1970). S članki in kritikami je sodeloval v Ljubljanskem zvonu, Sodobnosti, Jeziku in slovstvu, a tudi v dnevnem tisku, na radiu in televiziji.

Bibliografijo del Mileta Klopčiča do konca leta 1977 hrani arhiv SAZU.

Skupščina SAZU je Mileta Klopčiča izvolila za dopisnega člana dne 23. marca 1978.

RAZRED ZA MEDICINSKE VEDE

LEV MILČINSKI

Dr. Lev Milčinski je bil rojen 23. junija 1916 v Ljubljani. L. 1940 je promoviral za doktorja splošne medicine v Zagrebu. V psihiatrični stroki je pričel delati 1941 kot volonter v bolnišnici za duševne bolezni na Poljanskem nasipu v Ljubljani. Strokovno izobraževanje mu je bilo pretrgano za čas od 15. 1. do 6. 6. 1945, ko je bil v zaporu v Ljubljani in v koncentracijskem taborišču Dachau; Zveza združenj borcev NOV mu je podelila priznanje za medvojno delovanje v bolnišnici. V letih 1946/47 je pol leta prebil na izpopolnjevanju iz psihiatrije v Švici, Franciji in Angliji kot štipendist UNRRA. Leta 1945 je bil imenovan za asistenta na nevrološki kliniki MF v Ljubljani in tam delal do leta 1953, ko je prešel na psihiatrično kliniko. Leta 1958 se je habilitiral za docenta, leta 1967 je bil izvoljen za izrednega in leta 1972 za rednega profesorja za psihiatrijo. Od 1954. leta nepretrgano opravlja funkcijo predstojnika psihiatričnega dispanzerja kot enote Klinične bolnišnice za psihiatrijo Ljubljana-Polje.

Pedagoško delo opravlja vse od 1945. leta. Medicincem je predaval nekaj časa nevroanatomijo, kasneje vseskozi psihiatrijo. Izbrana poglavja iz tega predmeta, zlasti pa suicidologijo, problematiko toksikomanij in nekatere teme forenzične psihiatrije podaja tudi na različnih podiplomskih tečajih in seminarjih v Ljubljani in Zagrebu. Leta 1978 je izšel prvi slovenski

učbenik in priročnik psihiatrije, ki mu je prof. L. Milčinski prispeval 22 poglavij; bil je tudi strokovni urednik te knjige.

Leta 1964 je osnoval centralni register hospitaliziranih psihiatričnih pacientov SR Slovenije. Pri psihiatričnem dispanzerju klinične bolnišnice za psihiatrijo je leta 1971 osnoval register samomorov in samomorilnih poskusov v Sloveniji, ki po slej podaja letna poročila o tem socialno patološkem pojavu. Od 1969 je bil jugoslovanski reprezentant mednarodne zveze za preprečevanje samomora (IASP) in od 1972 je bil predsednik jugoslovanskega koordinacijskega odbora za preprečevanje samomora. Ti funkciji je opravljal do leta 1976.

Aktivno se je udeležil mednarodnih suicidoloških kongresov v Londonu 1969, Mexico Cityju 1971, Amsterdamu 1973. Aktivno je sodeloval in bil med organizatorji 3 jugoslovanskih simpozijev za preprečevanje samomora (1972, 1975, 1977). Leta 1978 se je udeležil mednarodnega seminarja o preprečevanju uživanja drog v južnoevropskih deželah, ki je bil v Lizboni. Sodeloval je tudi pri sestavljanju uvodnih materialov.

Za »dolgoletno požrtvovalno delo« na področju boja proti alkoholizmu je prejel leta 1974 priznanje SZDL Slovenije in Zveze organizacij proti alkoholizmu in narkomanijam v Jugoslaviji. Sedaj je predsednik strokovne komisije za alkoholizem in toksikomanije pri republiškem komiteju za zdravstveno in socialno varstvo in član analogne zvezne komisije. Kot član komisije za fakultetna mnenja izdeluje sodno izvedenske psihiatrične ekspertize v zapletenih primerih, kjer gre za drugo ali tretje strokovno mnenje.

Je delaven v Slovenskem zdravniškem društvu, kjer je bil nekaj časa predsednik nevropsihiatrične sekcije SZD; v preteklem obdobju je bil podpredsednik Jugoslovanskega združenja nevrologov in psihiatrov. Od leta 1976 je častni član tega združenja. Sodeluje na tradicionalnih češkoslovaško-jugoslovanskih kongresih in mu je bila podeljena za zadevne zasluge plaketa češkoslovaškega zdravniškega društva J. E. Purkyně (1972).

Odlikovan je z redom dela II. stopnje in redom zaslug za narod II. stopnje. Sklad Borisa Kidriča ga je nagradil za sodelovanje pri knjigi »Socialna patologija«. Prejel je tudi nagrado Sklada Marijana Borštnarja za znanstveno in organizacijsko delovanje na področju slovenske psihiatrije. Leta 1978 mu je bila podeljena Kidričeva nagrada za življenjsko delo na področju psihiatrije.

Njegova bibliografija obsega 79 znanstvenih in strokovnih publikacij, 55 poljudnih člankov in vrsto poročil, prevodov, in recenzij.

Prof. Lev Milčinski še vedno klinično deluje v psihiatričnem dispanzerju in meni, da je prav to njegova pglavitna dejavnost. V vsakdanjem delu z duševno motenimi in čustveno prizadetimi osebami je od vsega začetka dobival pobude za strokovne razprave in raziskovanja. Poglavitne teme njegovih raziskovalnih prizadevanj so: preučevanje samomorilnosti v Sloveniji, hospitalna incidenca psihiatričnih motenj v Sloveniji in v zadnjem času še ocenjevanje delazmožnosti in invalidnosti duševno abnormnih oseb.

Visoki koeficienti samomorilnosti v Sloveniji so bili pobuda za vrsto raziskovalnih študij, deloma z ožjim krogom sodelavcev v dispanzerju, deloma v sodelovanju z Inštitutom za kriminologijo in inštitutom za sociologijo in filozofijo v Ljubljani. Tekoč spremljanje podatkov v registru samomorov in samomorilnih poskusov omogoča epidemiološke preglede. Posebne raziskave so zlasti želele odkriti posebnosti »slovenske samomorilnosti«. Pokazala se je izrazita potreba po pluridisciplinarnem obravnavanju teh vprašanj. Opozorjeno je bilo tudi na nenavadne razlike v samomorilnosti v posameznih republikah SFRJ in povezave z drugimi družbenimi posebnostmi in socialno patološkimi pojavi.

Diagnostična in demografska struktura duševno abnormne populacije, ki prebiva po psihiatričnih bolnišnicah in različnih azilih Slovenije in dinamika sprejemanja, odpuščanja in smrti teh oseb je druga tematika raziskovalnih prizadevanj prof. L. Milčinskega. Ti podatki po eni strani lahko nakažejo, katere duševne motnje v našem prebivalstvu zaslužijo največ pozornosti, po drugi strani pa lahko dajo tudi podobo o funkcioniranju posameznih zavodov. Shema tovrstne obdelave podatkov iz registra hospitaliziranih psihiatričnih bolnikov v SRS je bila aplicirana v nekaj zaporednih letnih poročilih.

Raziskava, opravljena na skupini invalidsko upokojenih bolnikov iz V. diagnostične skupine MKB (8) — torej psihiatričnih bolnikov (raziskavo je opravil pod vodstvom prof. L. Milčinskega leta 1978 team psihiatrov in socialnih delavcev), je pokazala zapletene okoliščine, ki pobudijo invalidsko upokojitveni postopek in odločajo o njegovem izidu. Sklep je bil, da odločitev za upokojitev pride marsikdaj prezgodaj in naj bi komisije namesto potrditve upokojitve pogosteje dale pobudo za še en poskus rehabilitacije, kot pa da brez oklevanja potrdijo predlog za upokojitev.

Bibliografijo del prof. Leva Milčinskega hrani arhiv SAZU.

Skupščina SAZU ga je dne 23. marca 1978 izvolila za dopisnega člana.

UMRLI ČLANI

Rado Kušej, rojen 21. julija 1875, umrl 10. maja 1941, dr. iur., redni profesor za cerkveno pravo na univerzi v Ljubljani. Redni član pravnega razreda od 7. oktobra 1938. — Glej Letopis 1, 185—190.

Metod Dolenc, rojen 19. decembra 1875, umrl 10. oktobra 1941, dr. iur., redni profesor za kazensko pravo na univerzi v Ljubljani. Redni član pravnega razreda od 7. oktobra 1938, načelnik tega razreda od 28. januarja 1939 do smrti. — Glej Letopis 1, 193—197.

Gregor Krek, rojen 27. junija 1874, umrl 1. septembra 1942, dr. iur., redni profesor rimskega in civilnega prava na univerzi v Ljubljani. Redni član pravnega razreda od 7. oktobra 1938, prvi glavni tajnik akademije od 28. januarja 1939 do 11. julija 1942. — Glej Letopis 1, 201—238.

Alfonz Pavlin, rojen 14. septembra 1853, umrl 1. decembra 1942, gimnazijski profesor, strokovnjak za floristiko, fitogeografijo in botanično sistematiko. Dopisni član matematično-prirodoslovnega razreda od 16. maja 1940. — Glej Letopis 1, 241—257.

Ferdinand Seidl, rojen 10. marca 1856, umrl 1. decembra 1942, realčni profesor, strokovnjak za meteorologijo, klimatologijo, seizmologijo in geologijo. Dopisni član matematično-prirodoslovnega razreda od 16. maja 1940. — Glej Letopis 1, 261—290.

Rihard Jakopič, rojen 12. aprila 1869, umrl 21. aprila 1943, akademski slikar. Redni član umetniškega razreda od 7. oktobra 1938. — Glej Letopis 1, 41—43; 2, 75—89.

Anton Breznik, rojen 26. junija 1881, umrl 26. marca 1944, dr. phil., gimnazijski ravnatelj, jezikoslovec. Dopisni član filozofsko-filološko-historičnega razreda od 16. maja 1940. — Glej Letopis 1, 157—160; 2, 61—74.

Matija Jama, rojen 4. januarja 1872, umrl 4. aprila 1947, akademski slikar. Redni član umetniškega razreda od 7. oktobra 1938. — Glej Letopis 1, 47—49; 2, 90—103.

Ivan Regen, rojen 9. decembra 1868, umrl 27. julija 1947, dr. phil., gimnazijski profesor, strokovnjak za živalsko fiziologijo in občo biologijo. Dopisni član matematično-priro-

doslovnega razreda od 16. maja 1940. — Glej Letopis 1, 175 do 176; 2, 104—105.

Milan Škerlj, rojen 4. septembra 1875, umrl 8. decembra 1947, dr. iur., redni profesor za trgovinsko, menično in čekovno pravo na univerzi v Ljubljani. Redni član pravnega razreda od 16. maja 1940. — Glej Letopis 1, 127—130; 2, 106 do 125.

Oton Župančič, rojen 23. januarja 1878, umrl 11. junija 1949, književnik. Redni član razreda za umetnosti od 7. oktobra 1938. — Glej Letopis 1, 151—153; 2, 225—256.

France Kidrič, rojen 23. marca 1880, umrl 11. aprila 1950, dr. phil., redni profesor za starejše slovanske in slovensko literaturo na univerzi v Ljubljani, višji znanstveni svetnik akademije. Redni član filozofsko-filološko-historičnega razreda od 7. oktobra 1938; od 28. junija 1941 do 1. julija 1942 načelnik tega razreda; od 2. oktobra 1945 do smrti predsednik akademije. — Glej Letopis 1, 51—61; 2, 34—44; 3, 257—266; 4, 86—100.

Sergej Ivanovič Vavilov, rojen 24. marca 1891, umrl 25. januarja 1951. Prezident Akademije nauk SSSR v Moskvi. Dopisni član razreda za matematično prirodoslovne, medicinske in tehnične vede od 7. novembra 1947. Glej Letopis 2, 31.

Janko Šlebinger, rojen 19. oktobra 1876, umrl 5. februarja 1951, dr. phil., upravnik Narodne in univerzitetne knjižnice v Ljubljani, slovenski bibliograf. Dopisni član razreda za zgodovinske in zemljepisne vede, filozofijo in filologijo od 21. decembra 1946. — Glej Letopis 2, 54—58; 4, 101—124.

Matija Murko, rojen 10. februarja 1861, umrl 11. februarja 1952, dr. phil., redni profesor za slovansko filologijo na Karlovi univerzi v Pragi. Dopisni član filozofsko-filološko-historičnega razreda od 16. maja 1940. — Glej Letopis 1, 172 do 174; 5, 169—177.

Fran Ramovš, rojen 14. septembra 1890, umrl 16. septembra 1952, dr. phil., redni profesor za fonetiko in zgodovino slovenskega jezika na univerzi v Ljubljani. Redni član filozofsko-filološko-historičnega razreda od 7. oktobra 1938, načelnik tega razreda od 28. januarja 1939 do 31. januarja 1940, glavni tajnik akademije od 11. julija 1942 do 19. maja 1950; predsednik akademije od 19. maja 1950 do smrti; upravnik Inštituta za slovenski jezik. — Glej Letopis 1, 105—110; 5, 148—160.

Boris Kidrič, rojen 10. aprila 1912, umrl 11. aprila 1953; predsednik Gospodarskega sveta FLRJ. Redni član razreda za zgodovinske in družbene vede od 6. decembra 1949. — Glej Letopis 3, 156—164; 5, 161—167.

Lucien Tesnière, rojen 13. maja 1893, umrl 6. decembra 1954, redni profesor za primerjalno jezikoslovje na univerzi v Montpellieru. Dopisni član razreda za filološke in literarne vede od 2. junija 1953. — Glej Letopis 5, 92—94; 7, 59—63.

Pavel Lunaček, rojen 31. januarja 1900, umrl 2. aprila 1955, dr. med., redni profesor za ginekologijo in porodništvo, predstojnik ginekološko porodniške klinike medicinske fakultete univerze v Ljubljani. Redni član razreda za prirodoslovne in medicinske vede od 30. junija 1954. — Glej Letopis 6, 61 do 65; 7, 55—58.

Petar Skok, rojen 1. marca 1881, umrl 3. februarja 1956, dr. phil., redni profesor za romansko filologijo na vseučilišču v Zagrebu. Dopisni član od 2. junija 1953. — Glej Letopis 5, 89—91; 8, 77—82.

Janko Polec, rojen 19. avgusta 1880, umrl 12. maja 1956, dr. iur., redni profesor za narodno in primerjalno pravno zgodovino na univerzi v Ljubljani. Redni član od 7. oktobra 1938, načelnik pravnega razreda od 23. februarja 1942 do 30. septembra 1949; predsednik Terminološke komisije pri akademiji. — Glej Letopis 1, 97—101; 8, 48—60.

Jože Plečnik, rojen 23. januarja 1872, umrl 7. januarja 1957, redni profesor za arhitekturo na univerzi v Ljubljani. Redni član od 7. oktobra 1938. — Glej Letopis 1, 78—89; 8, 61—67.

Rajko Nahtigal, rojen 14. aprila 1877, umrl 29. marca 1958, dr. phil., redni profesor za slovansko filologijo in primerjalno gramatiko slovanskih jezikov in častni predstojnik Slovanskega inštituta na univerzi v Ljubljani. Redni član od 7. oktobra 1938, prvi predsednik akademije od 4. januarja 1939 do 27. junija 1942, načelnik razreda za zgodovinske in zemljepisne vede, filozofijo in filologijo od 2. oktobra 1945 do 30. septembra 1949. — Glej Letopis 1, 71—75; 9, 63—67.

Franc Ksava. Lukman, rojen 24. novembra 1880, umrl 12. junija 1958, dr. theol., dr. phil., redni profesor za historično dogmatiko, za zgodovino starokrščanskega slovstva in za zgodnjo cerkveno zgodovino na teološki fakulteti v Ljubljani. Dopisni član od 16. maja 1940. — Glej Letopis 1, 168—169; 9, 78—81.

Andrija Štampar, rojen 1. septembra 1888, umrl 26. junija 1958, dr. med., redni profesor za higieno in socialno medicino na vseučilišču v Zagrebu, predsednik Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti. Dopisni član od 7. novembra 1947. — Glej Letopis 9, 82—84.

Izidor Cankar, rojen 22. aprila 1886, umrl 22. septembra 1958, dr. phil., redni profesor za zgodovino umetnosti na univerzi v Ljubljani. Redni član od 2. junija 1953. — Glej Letopis 5, 67—73; 9, 68—77.

Kazimierz Nitsch, rojen 1. februarja 1874, umrl 26. septembra 1958, profesor poljskega jezika na univerzi v Krakovu. Dopisni član od 7. novembra 1947. — Glej Letopis 9, 85—87.

Pavel Golia, rojen 10. aprila 1887, umrl 13. avgusta 1959, književnik, upravnik Slovenskega narodnega gledališča. Redni član od 2. junija 1953. — Glej Letopis 5, 116—120; 10, 34—39.

Aleksandar Belić, rojen 2. avgusta 1876, umrl 26. februarja 1960; dr. phil., profesor za lingvistiko na univerzi v Beogradu, predsednik Srpske akademije nauka i umetnosti. Dopisni član od 7. novembra 1947. Glej Letopis 11, 36—38.

Anton Lajovic, rojen 19. decembra 1878, umrl 28. avgusta 1960, komponist in muzikolog. Redni član od 16. maja 1940, tajnik razreda za umetnosti od 30. septembra 1949 do smrti. — Glej Letopis 1, 63—76; 11, 34—35.

Ejnar Dyggve, rojen 17. oktobra 1887, umrl 6. avgusta 1961, dr. h. c., dr. ing. h. c., arhitekt in arheolog v Kopenhagenu. Dopisni član od 17. oktobra 1958. — Glej Letopis 9, 47 do 48; 12, 81—82.

Božidar Lavrič, rojen 10. novembra 1899, umrl 15. novembra 1961, dr. med., dr. h. c., redni profesor za kirurgijo na medicinski fakulteti v Ljubljani in predstojnik kirurški klinike. Redni član od 6. decembra 1949, od 21. marca 1950 do smrti podpredsednik akademije. — Glej Letopis 3, 201—202; 12, 72—80.

Zdeněk Nejedlý, rojen 10. februarja 1878, umrl 9. februarja 1962, profesor Karlove univerze v Pragi, prezident Akademije znanosti ČSR. Dopisni član od 7. novembra 1947.

Fran Saleški Finžgar, rojen 9. februarja 1871, umrl 2. junija 1962, književnik. Redni član od 7. oktobra 1938, od 28. januarja 1939 do 30. septembra 1949 načelnik razreda za umetnosti. — Glej Letopis 1, 23—25; 13, 43—46.

Milan Vidmar, rojen 22. junija 1885, umrl 9. oktobra 1962, dr. h. c., dr. techn. ing., redni profesor za elektrotehniko na univerzi v Ljubljani. Redni član od 16. maja 1940, načelnik matematično-prirodoslovnega razreda od 10. oktobra 1940 do 16. junija 1942, predsednik akademije od 27. junija 1942 do 2. oktobra 1945, tajnik razreda za matematične, fizikalne in tehnične vede od 30. septembra 1949 dalje; upravnik Inštituta za elektriško gospodarstvo od 1. junija 1948 do 1. maja 1959, konzulent tega inštituta od 1. maja 1959 dalje. — Glej Letopis 1, 130—142; 13, 47—50.

Vale Vouk, rojen 21. februarja 1886, umrl 27. novembra 1962, dr. phil., redni profesor za botaniko na vseučilišču v Zagrebu. Dopisni član od 2. junija 1953. — Glej Letopis 5, 108—109; 13, 51—53.

Anton Sovre, rojen 4. decembra 1885, umrl 1. maja 1963, redni profesor za grški jezik na univerzi v Ljubljani. Redni član od 2. junija 1953. — Glej Letopis 5, 86—88; 14, 36—38.

Milan Bogdanović, rojen 4. januarja 1892, umrl 28. februarja 1964, književnik, gledališki kritik in esejist, profesor za sodobno jugoslovansko književnost na univerzi v Beogradu od 1946 do 1949, do 1962 upravnik Narodnega gledališča v Beogradu. Dopisni član od 2. junija 1953. — Glej Letopis 5, 135—136.

Maks Samec, rojen 27. junija 1881, umrl 1. julija 1964, dr. phil., redni profesor za kemijo na univerzi v Ljubljani od 1919 do 1945, nato do 1959 upravnik Kemičnega inštituta Borisa Kidriča v Ljubljani in od 1959 njegov znanstveni svetovalec. Redni član od 6. decembra 1949, od 16. novembra 1962 do smrti tajnik razreda za matematične, fizikalne in tehnične vede. — Glej Letopis 3, 188—198; 15, 60—61.

Juš Kozak, rojen 26. junija 1892, umrl 29. avgusta 1964, književnik. Redni član od 22. decembra 1961. — Glej Letopis 12, 54—62; 15, 62—64.

Ivan Grafenauer, rojen 7. marca 1880, umrl 29. decembra 1964, dr. phil., gimnazijski profesor. Dopisni član od 16. maja 1940, redni član od 21. decembra 1946, tajnik razreda za filološke in literarne vede od 30. septembra 1949 do smrti. — Glej Letopis 1, 161—165; 15, 65—71.

Ilija Djuričić, rojen 18. julija 1898, umrl 2. aprila 1963, dr. med., redni profesor za fiziologijo na veterinarski fakulteti univerze v Beogradu. Dopisni član od 22. decembra

1961, predsednik Srpske akademije nauka i umetnosti v Beogradu. — Glej Letopis 12, 40—42; 17, 50—52.

Igor Tavčar, rojen 2. novembra 1899, umrl 27. decembra 1965, dr. med., redni profesor za interno medicino na medicinski fakulteti univerze v Ljubljani. Redni član od 6. decembra 1949, upravnik Inštituta za medicinske vede pri akademiji. — Glej Letopis 3, 203—204; 16, 63—65.

Ivo Krbek, rojen 23. avgusta 1890, umrl 16. januarja 1966, dr. iur., redni profesor za upravno pravo na vseučilišču v Zagrebu. Dopisni član od 17. oktobra 1958. — Glej Letopis 9, 51—52; 17, 53—55.

Anton Melik, rojen 1. januarja 1890, umrl 8. junija 1966, dr. phil., redni profesor za geografijo na univerzi v Ljubljani. Dopisni član od 16. maja 1940, redni član od 21. decembra 1946, tajnik razreda za prirodoslovne in medicinske vede od 8. oktobra 1955, upravnik Inštituta za geografijo pri akademiji. — Glej Letopis 1, 170—171; 17, 37—46.

Marjan Kozina, rojen 4. junija 1907, umrl 19. junija 1966, izredni profesor na Akademiji za glasbo v Ljubljani. Redni član od 2. junija 1953. — Glej Letopis 5, 123—124; 17, 47—49.

Marjan Salopek, rojen 23. decembra 1883, umrl 23. februarja 1967, dr. phil., redni profesor za geologijo na vseučilišču v Zagrebu. Dopisni član od 7. februarja 1976. — Glej Letopis 18, 59—60 in 83—86.

Josip Plemelj, rojen 11. decembra 1873, umrl 22. maja 1967, dr. phil., častni doktor matematičnih in tehničnih znanosti, redni profesor za matematiko na univerzi v Ljubljani. Redni član od 7. oktobra 1938, načelnik matematično-prirodoslovnega razreda oziroma razreda za matematične, prirodoslovne in tehnične vede od 16. julija 1942 do 30. septembra 1949. — Glej Letopis 1, 93—94; 18, 73—78.

Alojz Gradnik, rojen 3. avgusta 1882, umrl 14. julija 1967, dr. iur., književnik. Redni član od 21. decembra 1962. — Glej Letopis 13, 33—38; 18, 79—82.

Ljudmil Hauptmann, rojen 5. februarja 1884, umrl 19. aprila 1968, dr. phil., zlati doktorat univerze v Gradcu, redni profesor za občo zgodovino srednjega veka na vseučilišču v Zagrebu. Dopisni član od 16. maja 1940. — Glej Letopis 1, 166; 19, 51—62.

Venčeslav Koželj, rojen 17. septembra 1901, umrl 6. avgusta 1968, dr. techn., redni profesor za teoretično elektro-

tehniko na univerzi v Ljubljani. Dopisni član od 2. junija 1953, redni član od 21. decembra 1962. — Glej Letopis 9, 55—56; 13, 31; 19, 49—50.

Othmar Kühn, rojen 5. novembra 1892, umrl 26. marca 1969, dr. phil., redni profesor za paleontologijo in paleobiologijo na univerzi na Dunaju. Dopisni član od 6. februarja 1965. — Glej Letopis 16, 53—54; 20, 78—80.

Robert Neubauer, rojen 7. decembra 1895, umrl 3. maja 1969, dr. med., redni profesor za ftiziologijo na medicinski fakulteti univerze v Ljubljani. Redni član od 22. decembra 1961. — Glej Letopis 12, 38—39; 20, 74—77.

Frank Wollman, rojen 5. maja 1888, umrl 9. maja 1969, dr. phil., redni profesor za slovaško slovstvo in splošne literarne vede na filozofskih fakultetah v Bratislavi in Brnu. Dopisni član od 7. februarja 1969. — Glej Letopis 20, 41 in 81—82.

Feliks Lobe, rojen 14. oktobra 1894, umrl 9. maja 1970, dr. h. c. univerze v Ljubljani, redni profesor na fakulteti za strojništvo univerze v Ljubljani. Redni član od 6. decembra 1949. — Glej Letopis 3, 186—187; 21, 99—100.

Gojmir Anton Kos, rojen 24. januarja 1896, umrl 22. maja 1970, akademski slikar, redni profesor na akademiji za likovno umetnost v Ljubljani. Redni član od 6. decembra 1949. — Glej Letopis 3, 214—215; 21, 105—107.

Lojze Dolinar, rojen 19. aprila 1893, umrl 9. septembra 1970, akademski kipar, redni profesor na Akademiji za umetnost v Beogradu. Dopisni član od 2. junija 1953, redni član od 7. februarja 1970. — Glej Letopis 5, 137—138; 21, 78—81 in 111—113.

France Bevk, rojen 17. septembra 1890, umrl 17. septembra 1970, književnik. Redni član od 2. junija 1953, tajnik razreda za umetnosti od 28. oktobra 1960 do 26. novembra 1966. — Glej Letopis 5, 110—115; 21, 117—121.

Zoran Rant, rojen 14. septembra 1904, umrl 12. februarja 1972, dr. tehničnih znanosti, redni profesor za procesno tehniko na tehniški univerzi v Braunschweigu. Dopisni član od 3. julija 1964. — Glej Letopis 15, 47—49; 23, 81—84.

Milko Kos, rojen 12. decembra 1892, umrl 24. marca 1972, dr. phil., redni profesor za občo zgodovino srednjega veka in pomožne zgodovinske vede na filozofski fakulteti v Ljubljani. Od 1950 do 1972 glavni tajnik akademije, redni član od 7. oktobra 1938. — Glej Letopis 1, 53—62; 23, 85—95.

Maks Wraber, rojen 16. septembra 1905, umrl 14. maja 1972, doktor naravoslovja, znanstveni svetnik v Inštitutu za biologijo pri akademiji. Dopisni član od 7. februarja 1969. — Glej Letopis 20, 51—55; 23, 97—101.

France Stelè, rojen 21. februarja 1886, umrl 10. avgusta 1972, dr. phil., redni profesor za umetnostno zgodovino na filozofski fakulteti univerze v Ljubljani. Redni član od 16. maja 1940. — Glej Letopis 1, 113—123; 23, 103—115.

Jovan Hadži, rojen 22. novembra 1884, umrl 11. decembra 1972, dr. phil., redni profesor za zoologijo na prirodoslovno-matematični fakulteti univerze v Ljubljani. Redni član od 7. oktobra 1938. — Glej Letopis 1, 29—37; 23, 117—120.

Dimitrije Jovčić, rojen 14. oktobra 1889, umrl 16. februarja 1973, redni profesor za ortopedijo in travmatologijo. Dopisni član od 7. februarja 1967. — Glej Letopis 18, 55 do 58 in 24, 69—72.

Lucijan Marija Škerjanc, rojen 17. decembra 1900, umrl 27. februarja 1973, redni profesor na Akademiji za glasbo. Redni član od 6. decembra 1949. — Glej Letopis 3, 216 do 220 in 24, 73—76.

Alija Košir, rojen 6. aprila 1891, umrl 9. junija 1973, redni profesor za histologijo in embriologijo medicinske fakultete. Redni član od 24. junija 1955. — Glej Letopis 7, 45—48 in 24, 77—81.

Miodrag Ibrovac, rojen 24. avgusta 1885, umrl 21. junija 1973, redni profesor romanistike na filozofski fakulteti v Beogradu. Dopisni član od 17. aprila 1973. — Glej Letopis 24, 47—52 in 83—85.

Franc Čelešnik, rojen 27. oktobra 1911, umrl 28. avgusta 1973, redni profesor za čeljustno kirurgijo na medicinski fakulteti v Ljubljani. Dopisni član od 7. februarja 1969. — Glej Letopis 20, 49—50 in 24, 87—91.

Vojeslav Molè, rojen 14. decembra 1886, umrl 5. decembra 1973, redni profesor za srednjeveško umetnost na Jagelonski univerzi v Krakovu. Dopisni član od 22. decembra 1961. — Glej Letopis 12, 29—34 in 24, 93—98.

Siniša Stanković, rojen 26. marca 1892, umrl 24. februarja 1974, dr. phil., redni profesor za zoologijo na univerzi v Beogradu. Dopisni član od 2. junija 1953. — Glej Letopis 5, 103—104 in 25, 93—94.

Milan Bartoš, rojen 10. novembra 1901, umrl 12. marca 1974, dr. iur., redni profesor pravne fakultete v Beogradu.

Dopisni član od 17. oktobra 1958 — Glej Letopis 9, 43—44 in 25, 97—99.

Vaso Butozan, rojen 5. decembra 1902, umrl 14. maja 1974, dr. vet., dr. h. c., redni profesor veterinarske fakultete v Sarajevu. Dopisni član od 7. februarja 1967. — Glej Letopis 18, 50—51 in 25, 103—104.

France Koblar, rojen 29. novembra 1889, umrl 11. januarja 1975, dr. phil., redni profesor na Akademiji za gledališče, radio, film in televizijo v Ljubljani. Redni član od 3. julija 1964, tajnik razreda za filološke in literarne vede od 22. januarja 1965 do smrti. — Glej Letopis 15, 35—38 in 26, 83—87.

Jean Nougayrol, rojen 14. februarja 1900, umrl 23. januarja 1975, asiriolog, profesor na École pratique des Hautes Études v Parizu. Dopisni član od 7. februarja 1968. — Glej Letopis 19, 35—36 in 26, 89—95.

Ivo Andrić, rojen 10. oktobra 1892, umrl 13. marca 1975, književnik, Nobelov nagrajenec za književnost. Dopisni član od 2. junija 1953. — Glej Letopis 5, 133—134 in 26, 97—102.

Krsto Hegedušić, rojen 28. novembra 1901, umrl 8. aprila 1975, akademski slikar-mojster. Dopisni član od 20. marca 1975. — Glej Letopis 26, 103—108.

Boris Kalin, rojen 24. junija 1905, umrl 22. maja 1975, kipar-mojster, redni profesor na Akademiji za likovno umetnost v Ljubljani. Redni član od 2. junija 1953. — Glej Letopis 5, 121—122 in 26, 109—113.

Dušan Kermavner, rojen 7. decembra 1903, umrl 11. junija 1975, dr. iur., znanstveni svetnik Narodne in univerzitetne knjižnice v Ljubljani. Dopisni član od 5. februarja 1971. — Glej Letopis 22, 39—45 in 26, 115—118.

Branimir Gušić, rojen 6. aprila 1901, umrl 7. julija 1975, dr. med., dr. phil., redni profesor za otorinolaringologijo na medicinski fakulteti v Zagrebu. Dopisni član od 3. junija 1964. — Glej Letopis 15, 41—46 in 26, 119—121.

Stanko Škerlj, rojen 7. februarja 1893, umrl 21. julija 1975, dr. phil., redni profesor za romansko filologijo na filozofski fakulteti v Ljubljani. Redni član od 7. februarja 1969. — Glej Letopis 20, 39—40 in 26, 123—126.

Kosta Todorović, rojen 5. julija 1887, umrl 19. septembra 1975, dr. med., redni profesor za infekcijske bolezni medicinske fakultete v Beogradu. Dopisni član od 2. junija 1953. — Glej Letopis 5, 107 in 26, 127—130.

Boris Zihertl, rojen 25. septembra 1910, umrl 11. februarja 1976, redni profesor za občo sociologijo in za zgodovino marksizma na filozofski fakulteti in fakulteti za sociologijo, politične vede in novinarstvo v Ljubljani. Dopisni član od 6. decembra 1949, redni član od 17. oktobra 1958; podpredsednik akademije od 20. marca 1975 do smrti. — Glej Letopis 3, 165—171; 9, 38—40 in 27, 119—124.

Milko Bedjanič, rojen 29. junija 1904, umrl 15. februarja 1976, redni profesor za infekcijske bolezni na medicinski fakulteti v Ljubljani. Dopisni član od 7. februarja 1968, redni član od 21. marca 1974. Tajnik razreda za medicinske vede od 20. marca 1975 do smrti. — Glej Letopis 19, 39; 25, 50—53 in 27, 125—129.

Pavel Stern, rojen 17. marca 1913, umrl 20. marca 1976, redni profesor za farmakologijo na medicinski fakulteti v Sarajevu. Zunanji dopisni član od 21. marca 1974. — Glej Letopis 25, 74—76 in 27, 131—134.

Marko Kostrenčić, rojen 21. marca 1884, umrl 19. maja 1976, redni profesor za zgodovino države in prava narodov SFRJ do 19. stoletja na pravni fakulteti v Zagrebu. Zunanji dopisni član od 2. junija 1953. — Glej Letopis 5, 74—75 in 27, 135—138.

Velibor Gligorić, rojen 28. junija 1899, umrl 3. oktobra 1977, književni kritik. Dopisni član od 7. februarja 1967. — Glej Letopis 18, 42 in 28, 113—116.

Gustav Krklec, rojen 23. junija 1899, umrl 30. oktobra 1977, književnik. Dopisni član od 7. februarja 1969. — Glej Letopis 20, 56 in 28, 123—126.

Matija Bravničar, rojen 24. februarja 1897, umrl 25. novembra 1977, skladatelj, redni profesor za kompozicijo in glasbeno teoretske predmete na akademiji za glasbo v Ljubljani. Dopisni član od 13. marca 1972, redni član od 21. marca 1974. — Glej Letopis 13, 68—70, 25, 77—79 in 28, 117—121.

Anica Sodnik-Zupanc. — Glej Letopis 29, 97—100.
Grga Novak. — Glej Letopis 29, 101—105.

Anica Sodnik-Zupanc

ANICA SODNIK-ZUPANC (1892—1978)

Dne 20. januarja leta 1978 nas je za vselej zapustila dopisna članica Slovenske Akademije znanosti in umetnosti, slikarka Anica Zupanc-Sodnikova. Rojena je bila 21. marca 1892 v Ljubljani v družini, ki je bila kmečkega izvora. Po končanem učiteljišču se je odločila za slikarstvo in starši so jo poslali v uk k mojstru Petru Žmitku, ki je potrdil likovno nadarjenost učenke, hkrati pa ji nasvetoval, naj nadaljuje učenje v tujini. Zupančeva je odšla na Akademijo v München, kasneje pa se je slikarsko izpopolnjevala še v Pragi in nazadnje v Firencah. Prvi slikarski uspehi so se pokazali že v Münchnu, kjer so njene študije ob koncu šolskega leta pozele splošno priznanje prof. A. Weissgerberja, nadaljnje pobude za lasten slikarski razvoj pa so ji dale Firence (prof. G. Giacometti), kjer si je obogatila paleto posebno v barvnem pogledu. Leta študija so bila tudi leta srečanja z našimi mladimi umetniki, ki so rastle ob tistem času; omeniti bi bilo predvsem A. Štefica, ki je Zupančevo tudi portretiral in ki je morda slikarko tudi uvajal v skrivnosti kiparske umetnosti (prim. v zapuščini *Ženski akt*). Seveda pa ne smemo pozabiti umetnika, ki je bil dolga leta njen neposredni in posredni blagohotni mentor, slikarja Riharda Jakopiča, čigar ustvarjanje je bilo zlasti kasneje barvno pa tudi kompozicijsko dostikrat očitno spoznavno v umetnostnem delu Anice Zupančeve.

Po končanem šolanju (in že med tem) je slikarka začela razborito in pogumno iskati lastno slikarsko pot, o čemer pričajo podobe in študije iz njene bogate slikarske zapuščine. Prvi uspehi v Münchnu so rodili slikarski svet, ki je bil barvno zastrt, oblikovno pa zelo slikovit kot zadnji korak pred impresionističnimi rešitvami. Kasneje ji je dala Italija nove realistične vzgone in neposrednejši odnos do vprašanja barve ter svetlobe. In končno je bil navzoč še tretji svet, svet umetnosti, ki je tedaj v zahodni Evropi jadrno ubirala pota k vedno novim obalam. Ta vznemirljiva, mnogostranska likovna razlaga sveta je tudi svetovala Zupančevi, naj pretehta lastna ustvarjalna nagnenja, preden se bo odločila za lastno umetnostno govorico. V času tega iskanja sta nastala dva *Ženska akta*, ki kažeta tako po oblikah kot po barvni ubranosti na dediščino P. Gauguina, kar nam pripoveduje o slikaričinih težnjah opuščanja nadrobnosti in voljo za čvrstejšo izgradnjo slikarskih predmetov. Potem so v zapuščini tri podobe, ki nam dokazujejo novo smer slikarskega iskanja. Gre za slike, ki so nastale pod vplivom pointi-

lističnega-neoimpresionističnega slikarstva in so — kolikor vem — edinstvene v našem likovnem svetu. Toda mlada umetnica s temi rešitvami očitno ni bila zadovoljna, ker je slikarske rešitve takšne vrste kasneje niso zanimale več. Leta 1924 je nastal portret M. Jame, ki nam pove marsikaj. Prijateljstvo s tem našim velikim impresionistom ni ostalo v slikarskem opusu Zupančeve brez odmeva. Portret je naslikan v bistvu na impresionističen način, seveda so vidne tudi lastne slikarkine pridobitve usmerjene k doslednejšemu poudarjanju obrisov in oblikovanju enovitejših slikarskih ploskev.

Anica Zupanc-Sodnikova je razstavljala svoja dela na umetnostnih prireditvah doma in na tujem, vendar se za neposredna dogajanja na našem likovnem Parnasu ni zanimala do take mere, da bi jo videli v prvih vrstah »avantgardistov«. Tiha in sama zase je ustvarjala, ker je pač morala, po svoji notranji nuji, toda v svetu njej najbližjih, domačih ljudi. V tridesetih in štiridesetih letih je nastala vrsta portretov, ki so prava družinska kronika Zupančevih. Ob njih lahko spremljamo rast otrok, spoznavamo posamezne družinske člane itd. Oblikovno se je slikarica spričo »krotkih«, njej tako ljubih modelov nekam umirila, njen slikarski slog se je močno približal klasičnemu realizmu. Seveda pa zažarijo zahtevnejše portretne kompozicije še vedno v barvnih poudarkih, ki v glavnem spominjajo, kot smo že rekli, na Jakopičeve slikarske uresničitve.

Zadnja slikarska postaja A. Zupančeve je bila povezana z otokom Krkom in njegovimi lepotami. Slikarkina umetnostna govorica se je zdaj precej spremenila. Podobe, ki so nastajale v novem okolju, so po večini manjših razsežnosti, češče se pojavljajo krajinske prvine pa tudi rože, barvna skala pa je postala utišana in zelo občutljiva. Venomer pa se vračajo v njenem delu teme Matere z otrokom — kajti medtem je zrastle že nova generacija.

Slikarstvo Anice Zupanc-Sodnikove odlikuje globoka humanost. Njene temeljne slikarske snovi so bile posvečene človeku, cveticam in kasneje tudi krajini — snovem, ki so jih poznala tudi največja obdobja umetnosti od italijanske renesanse dalje. Kot človek in umetnik je Anica Zupanc delo, ki ji ga je naložilo življenje, častno in polno opravila. Potem je odšla, toda po prečudni sreči, ki je dana ustvarjalcem — je hkrati tudi ostala.

Stane Mikuš

Grga Novak

GRGA NOVAK
(1888—1978)

Dne 7. septembra 1978 je umrl v Zagrebu Grga Novak, redni univerzitetni profesor v pokoju, dolgoletni predsednik in na koncu častni predsednik Jugoslovanske akademije znanosti i umjetnosti, dopisni član naše akademije od 22. decembra 1961.

Grga Novak je bil rojen 2. aprila 1888 v Hvaru in po dokončani gimnaziji študiral zgodovino, geografijo in arheologijo v Zagrebu, Pragi in na Dunaju, položil profesorski izpit v Zagrebu l. 1911 in izpit iz avstrijske zgodovine v Pragi l. 1912, poslušal nekaj časa predavanja iz obče zgodovine v Münchenu, Berlinu in Jeni, doktorat pa si je pridobil v Zagrebu l. 1913. V letih 1911 do 1920 je bil suplent in profesor na realki v Splitu, kmalu pa je poleg tega delal še honorarno v Arheološkem muzeju v Splitu pri Buliću. L. 1920 je postal docent in l. 1922 izredni profesor obče zgodovine starega veka na filozofski fakulteti v Zagrebu. To funkcijo je opravljal s kratkima prekinitvama v letih 1926 in 1941 do svoje upokojitve l. 1959, honorarno je pa predaval še do leta 1962. L. 1934/35 je bil dekan filozofske fakultete, l. 1946/47 pa rektor univerze. V JAZU je bil izvoljen najprej za dopisnega, nato pa l. 1947 za rednega člana. Tu je opravljal dolžnosti tajnika razreda (odjela) in glavnega tajnika in bil l. 1958 izvoljen za njenega predsednika. Doba njegovega predsedništva JAZU je trajala dve desetletji, vse do njene skupščine 14. marca 1978 nekaj dni pred 90-letnico njegovega rojstva, ko je bil izvoljen nov predsednik, Grga Novak pa je postal častni predsednik JAZU.

Za znanstvene objave Grge Novaka, ki se začenjajo v l. 1912 in zajemajo ves čas njegovega življenja, obstoji izčrpna bibliografija do l. 1960, ki jo je sestavil Vj. Maštrović (Radovi Instituta Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti u Zadru, VI—VII, 1960, 605—633). Kasneje je izdal Arheološki inštitut zagrebške filozofske fakultete publikacijo *Adriatica praehistorica et antiqua*, Zbornik radova posvećen Grgi Novaku, Zagreb 1970, kjer so objavljene študije iz strok, ki obsegajo seveda le del raziskovalnega področja Grge Novaka; v tej publikaciji je izšla na str. XI—XIX Bibliografija radova Grge Novaka, ki jo je priredil Božidar Čečuk in ki zajema celotno področje znanstvenih in strokovnih objav Grge Novaka do l. 1969, vendar pa ne upošteva objav v dnevnem, tedenskem in popularnem časopisju ter prispevkov v enciklopedijskih in leksikografskih delih.

Za celotno znanstveno delo Grge Novaka je na eni strani značilno, da se je skoraj izključno omejeval na zgodovino Dalmacije; izjema je le nekaj publikacij, v glavnem iz antične zgodovine. S to omejitvijo pa velja oznaka, ki so jo dali uredniki že omenjenega njemu posvečenega zbornika: on je v hrvatski in jugoslovanski historiografiji eden zadnjih uglednih polihistorjev. On se ne specializira za eno dobo ali en problem, njegovo raziskovalno področje sega od neolita do začetka XX. stoletja in to ne v oblikah kakih sumarnih pregledov, njegova izvajanja o neolitu na Hvaru slone na lastnih izkopavanjih, prav tako pa tudi piše o nacionalnih bojih v Dalmaciji v drugi polovici XIX. stoletja na podlagi lastnega študija v dunajskih arhivih. Pisal je tudi sintetične preglede, med katerimi je omeniti njegovo *Prošlost Dalmacije* (I—II, 1944), ki sega od prazgodovine do rapallske pogodbe, njegova dela o zgodovini boja za Jadran, njegove zgodovine Hvara in Splita. Poleg sintez je delal mnogo na monografijah in ocenah, na študijah o virih in njihovem objavljanju. Iz prazgodovine so pač najbolj pomembna njegova dela o neolitu na Hvaru, zlasti o Grapčevi špilji. Mnogo je pisal o grški kolonizaciji na otokih in obali vzhodnega Jadrana. Napisal je več razprav o topografiji, etnografiji, upravi, mestih in njihovih prebivalcih rimske province Dalmacije. Iz del o zgodovini srednjega veka je posebej omeniti razprave o mestih in njihovi upravi ter o odnosih med Benetkami in Dalmacijo. Iz zgodovine XVI. stoletja je omeniti njegovo raziskovanje upora na Hvaru v letih 1510—14, njegovo izdajo Pribojevičevega dela in njegove izdaje beneških poročil o Dalmaciji. Zanimalo ga je kritično razdobje konec XVII. in v začetku XVIII. stoletja, ko je bil končno z mirovnimi pogodbami v Sremskih Karlovcih in Požarevcu določen in v veliki meri determiniran ves nadaljnji razvoj Dalmacije in Dubrovnika. Zanimalo ga je še drugo kritično razdobje med leti 1779 in 1814, položaj ob koncu beneške oblasti, problem odnosa Dalmacije do Avstrije in Ogrsko-Hrvatske, doba francoske oblasti v Dalmaciji. Grga Novak je pisal tudi o narodnem preporodu v Dalmaciji tako v predmarčni dobi kakor v dobi revolucije 1948/49 in o preporodu in nacionalnih odnosih in borbah po letu 1860. Končno se je dotaknil v več objavah jadranskega vprašanja v prvih desetletjih našega stoletja.

K nekaterim objavam Grge Novaka so seveda mogoče kritične opombe; nekaterih spornih vprašanj v hrvatski historiografiji se ni dotikal ali je pa prevzemal tradicionalne nazore, nekatera vprašanja so stopila v ospredje interesa zgodovinarjev šele po času njegovih objav. Ob vsem tem pa je potrebno po-

udariti, da je zapustil veliko delo, ki mu je podlaga vesten študij arheoloških in historičnih virov in ga bodo morale zato upoštevati bodoče generacije raziskovalcev. G. Novak je doživel mnogo priznanj, bil je dopisni član jugoslovanskih in drugih akademij, bil dopisni (častni, inozemski) član raznih znanstvenih inštitutov in društev, prejel visoka jugoslovanska in tuja odlikovanja in nagrade, zadnjič še ob praznovanju svoje devetdesetletnice. Pri vseh, ki smo ga osebno poznali, pa bo ostal živ tudi spomin na njegov dalmatinski temperament, ki ni poznal resignacije in apatičnosti, in na njegovo predanost znanstvenemu raziskovanju prav do poslednjih dni njegovega življenja.

Fran Zwitter

III

POROČILO O DELU AKADEMIJE

RAZRED ZA ZGODOVINSKE IN DRUŽBENE VEDE

Skupščina SAZU dne 23. marca 1978 je na predlog razreda za zgodovinske in družbene vede sklenila, da se v okviru tega razreda konstituirata dva oddelka, oddelek za zgodovinske vede in oddelek za družbene vede; tajnik razreda je obenem načelnik oddelka, ki mu pripada, njegov namestnik načelnik drugega oddelka, oba sta po 34. čl. zakona o SAZU in 80. čl. statuta SAZU člana predsedstva SAZU. Oddelek za zgodovinske vede obsega zgodovino v ožjem pomenu besede, arheologijo, zgodovino umetnosti in glasbe, oddelek za družbene vede pa filozofijo, sociologijo, psihologijo, politične, pravne in ekonomske vede; od članov razreda (brez zunanjih dopisnih članov) pripadajo oddelku za zgodovinske vede štirje redni in en dopisni član, oddelku za družbene vede pa pet rednih in pet dopisnih članov. O oznakah za razred in za oddelka je mogoče diskutirati, saj so tudi zgodovinske vede družbene, vendar ima to razlikovanje svoj smisel v tem, da obstoji na eni strani bolj zgodovinski in na drugi strani bolj teoretični pristop k vprašanju, da je predmet raziskovanja na eni strani bolj preteklo in na drugi strani bolj sedanje stanje, čeprav je v bistvu vendar vse povezano med seboj. Predvsem je razred prevelik in obsega preveč različne stroke, da bi se mogel kot celota uspešno intenzivno ukvarjati z vsemi vprašanji svojega področja. Zato se lotevata oddelka in njuna načelnika predvsem znanstvenih in strokovnih vprašanj svojih področij, jih deloma rešujeta in deloma pripravljata predloge za plenum razreda, ki poleg tega razpravlja kot celota o splošnih organizacijskih in personalnih vprašanjih. Oddelka se trenutno razlikujeta tudi po svoji organizacijski strukturi.

Razred je imel v l. 1978 šest sej in sicer 6. februarja, 27. februarja, 18. aprila, 27. junija, 17. oktobra in 5. decembra. V zvezi s pripravami za skupščino SAZU l. 1978 in l. 1979 je razpravljajal o predlogih za izvolitev rednih in dopisnih članov, poleg tega pa sestavljajo člani razreda skupaj z znanstvenimi sodelavci in zastopniki raziskovalcev inštitutov, ki spadajo v kompetenco razreda volilno telo, ki voli znanstvene in strokovne delavce ter asistente teh inštitutov; v letu 1978 sta bila

dva sestanka tega volilnega telesa, 18. aprila in 17. oktobra. Razred je nadalje razpravljal in sklepal o predloženih rokopisih in vprašanih tiska; v letu 1978 so iz njegovega področja izšle publikacije C. Logar, Fenomenološke raziskave (Razprave I. razreda XI), F. Gestrin, Pomorstvo srednjeveškega Pirana (I. razred, Dela 21, Zgodovinski inštitut Milka Kosa 7); izšla je — po ureditvi spornih vprašanj — Tabula Imperii Romani, K 34, Naissus, ki je bila zaupana naši akademiji, in izšel je 28. letnik Arheološkega vestnika za leto 1977. Dne 10. januarja 1978 je bila tiskovna konferenca o petih publikacijah razreda, ki so pa vse izšle že leta 1977. Razred je sprejel in posredoval predsedstvu referat dopisnega člana S. Vilfana o publikaciji Bulletin scientifique, section B, Sciences Humaines, ki izhaja v Zagrebu, s predlogi za njegovo reformo, in razpravljal o Slovenskem biografskem leksikonu. Sodeloval je pri proslavi štiridesetletnice SAZU, kjer je posebej omeniti, da je Zgodovinski inštitut Milka Kosa priredil zgodovinsko razstavo, Umetnostno zgodovinski inštitut Franceta Steleta v sodelovanju z arhitektom pa oblikoval vse razstave, tajnik razreda in njegov namestnik sta pa napisala članke o razredu za Delo 9. XII. 1978. Razred je reševal vprašanja sodelovanja pri raznih sestankih in publikacijah, zasnovanih v širšem jugoslovanskem okviru, in sprejel več tujih gostov; posebej je omeniti, da je imel Emmanuel Laroche, profesor za jezike in civilizacijo Male Azije na Collège de France in član Académie des inscriptions et belles lettres v Parizu, dne 8. maja na akademiji predavanje o izkopavanjih v Gülnarju v Mali Aziji. Poleg tega je razred razpravljal tudi o osnutku sprememb in dopolnitev zakona o SAZU, o vprašanih organizacije znanstvenega dela v SAZU in o vprašanih prostorov za inštitute in druge enote razreda za primer, da se povečajo prostori, ki z njimi razpolaga SAZU.

Oddelek za zgodovinske vede

Značilnost oddelka je njegova organizacija po inštitutih; to so Zgodovinski inštitut Milka Kosa, Inštitut za arheologijo, Umetnostnozgodovinski inštitut Franceta Steleta, Inštitut za prava starega Orienta in Muzikološki inštitut. Medtem ko drugi inštituti obstoje že mnogo let, je ustanovitev Muzikološkega inštituta sicer načelno sklenjena, vendar pa inštitut še nima upravnika, znanstvenega sveta, lastnih prostorov in delavcev, kljub temu pa je muzikologija že znatno zastopana v publikacijah SAZU. Delo inštitutov je razvidno iz njihovih poročil.

Naloga oddelka pa je, da se na skupnih sestankih in drugače podrobneje seznanijo z delom in problemi posameznih inštitutov, kar je pri oddelku kot manjši enoti mogoče, medtem ko to pri razredu zaradi njegove številnosti in heterogenosti ni izvedljivo. Vsi ti inštituti pri SAZU seveda niso edine enote za znanstveno raziskovalno delo na svojih področjih na Slovenskem in tudi člani oddelka in delavci na inštitutih delajo tudi še drugod; zato je treba opredeliti specifične naloge teh inštitutov in pa naloge, ki jih je mogoče prepustiti drugim. Vsa ta vprašanja so glavna naloga, ki jo bo moral oddelek reševati v letu 1979

Oddelek za družbene vede

Oddelek je imel v preteklem letu štiri seje, na katerih so člani (pravniki, filozof, politolog, sociolog) razpravljali o tekočih vprašanjih, največ o dolgoročnem raziskovalnem načrtu za proučevanje pravnega sistema SFRJ, ki ga pripravljajo pravniki, člani oddelka.

Nekaj članov je opravljalo nalogo terminoloških svetovalcev s področja svojih znanstvenih panog pri uredniškem odboru za Slovar slovenskega knjižnega jezika, ki ga izdaja SAZU.

En član oddelka je imel na SAZU javno predavanje o japonskem gospodarstvu; bil je tudi spremljevalec in strokovni sodelavec delegacije ekonomistov z akademije družbenih znanosti LR Kitajske, ki je bila na sedemdnevnem obisku pri naši akademiji in je obiskovala gospodarske delovne organizacije in druge ustrezne inštitucije v Sloveniji.

V okviru mednarodnih organizacij, ki jim pripadata — Mednarodna organizacija dela (Ženeva), Evropski center za družbene vede, UNESCO — ISSC (Dunaj) — sta dva člana oddelka aktivno sodelovala pri ustreznih strokovnih in znanstvenih prireditvah.

Dva člana oddelka sta v preteklem letu predavala na tujih univerzah, eden v Rimu, drugi na Wye Collegeu (Vel. Britanija). En član oddelka je predaval na Dunaju o samoupravljanju v Jugoslaviji. Predavanje je pripravil tamkajšnji kulturni in informativni center SFRJ za profesorje in znanstvene delavce z družboslovnih fakultet ter za zainteresirane novinarje. En član oddelka se je udeležil druge evropske regionalne konference ekonomistov v Dijonu in je vodil tam diskusijsko skupino o kooperaciji v kmetijstvu.

Dva člana sodelujeta v medakademijskih odborih Sveta jugoslovanskih akademij, in sicer eden v odboru za proučevanje vzrokov in posledic II. svetovne vojne, drugi pa v odboru, ki proučuje med drugim tudi družbene vidike industrijske gradnje stanovanj.

Mnogo članov oddelka se je udeležilo tudi večjega števila znanstvenih prireditev jugoslovanskih akademij znanosti in umetnosti, univerz, fakultet in drugih znanstvenih ustanov v različnih krajih države.

RAZRED ZA FILOLOŠKE IN LITERARNE VEDE

II. razred za filološke in literarne vede ima 7 rednih, 9 dopisnih in 4 zunanje dopisne člane. Redni in dopisni člani se sestajajo na sejah razreda, ki jih je bilo v letu 1978 sedem. Na njih so razpravljali in sklepali o tekočih nalogah, med katerimi je bila najpomembnejša, predlagati publikacije II. razreda, medtem ko končni sklep o tem sprejme predsedstvo na svojih sejah, ki predlagane edicije lahko sprejme ali odkloni. Tako so v letu 1978 (ali z letnico 1978) izšla ali bila natisnjena naslednja dela, ki jih je predsedstvu SAZU predlagal II. razred: kritična izdaja Pisanic, ki jo je pripravil dr. L. Legiša, 1. knjiga Pisem Fr. Govekarja z urednikom dop. članom D. Moravcem, 3 knjige Izbranih del dr. Fr. Kidriča, ki jih je pripravil mag. D. Dolinar, 10. zvezek Razprav II. razreda, 5 zvezkov Literarnega leksikona, ki ga izdaja Inštitut za slov. literaturo in literarne vede pod uredništvom akad. A. Ocvirka, zalaga pa DZS. Avtorji so deloma člani II. razreda (A. Ocvirk, Literarna teorija; J. Kos, Literatura), deloma pa drugi znanstveni delavci (K. Gantar, Helenizem; D. Ludvik, Srednjeveške in staronemške verzne oblike; D. Dolinar, Pozitivizem v literarni vedi).

Vsa ta dela je predhodno ocenila komisija vsaj dveh članov II. razreda in je o njih nato razpravljala razred na svojih sejah, preden jih je predlagal predsedstvu v natis. Nekaj publikacij, o katerih je II. razred v letu 1978 razpravljala in jih je predsedstvo na njegov predlog že sprejelo, pa se tiska ali na natis še čaka. Med njimi bi bilo zlasti omeniti Traditiones 5—6, ki jih izdaja Inštitut za slovensko narodopisje, 3. knjigo Slovarja slovenskega knjižnega jezika, ki je v tisku in bo izšla konec 1979. leta, in Glasbeno folkloro Prlekije, ki jo je pripravil J. Dravec iz Zagreba.

Razen o publikacijah je razred na sejah razpravljaj še o vrsti drugih vprašanj: o programih inštitutov, ki spadajo v II. razred, in njihovem tekočem izvrševanju, o elekcijah in reelekcijah sodelavcev v teh inštitutih, za katere je potreben pristanek II. razreda; o predlogih za nove redne, dopisne in zunanje dopisne člane II. razreda; o mednarodnem simpoziju, posvečenem 100-letnici rojstva O. Župančiča, ki ga je skupaj s FF zasnovala in organizirala SAZU; o sodelovanju z drugimi jugoslovanskimi in tujimi akademijami in dr.

Nekaj članov II. razreda je sodelovalo tudi v medakademij-skih odborih ali pri medakademij-skih temah, tako npr. pri Slovanskem lingvističnem atlasu, pri pripravi zbornika lirike jugoslovanskih narodov v XIX. stol. in pri temi Antifašistični boj in literature slovanskih narodov.

Končno je bil II. razred po svojem tajniku aktivno udeležen tudi pri pripravi Zbornika biografij članov SAZU, ki ga je akademija izdala ob svoji 40-letnici.

Redni in dopisni člani II. razreda sami pa so seveda znanstveno delali in objavljali tudi zunaj razreda. Njihove publikacije, knjige in razprave so izšle pri DZS, SM, Partizanski knjigi, v SR, JiS in drugod.

Akad. A. Bajec je kot član glavnega uredniškega odbora in kot redaktor sodeloval pri pripravi 3. knjige Slovarja slovenskega knjižnega jezika.

Akad. F. Bezljaj je objavil štiri etimološke razprave in imel predavanje za mednarodno publiko. Razen tega je pripravil okoli 20 pol rokopisa za 2. zvezek Etimološkega slovarja slovenskega jezika. Bil je tudi glavni urednik revije Onomastica jugoslavica. Hkrati je opravljal tudi vse svoje pedagoške obveznosti na FF in vodil katedro za primerjalno slovansko jezikoslovje. Na SAZU je vodil komisijo za historične slovarje.

Akad. B. Čop je objavil pet razprav s področja primerjalnega jezikoslovja, kot član glavnega uredniškega odbora pa je sodeloval tudi pri pripravi rokopisa 3. knjige Slovarja slov. knjižnega jezika.

Akad. A. Ocvirk je objavil 2 novi knjigi: »Literarna umetnina med zgodovino in teorijo« in »Literarna teorija«, od katerih je druga eden od pet snopičev »Literarnega leksikona«, napisal pa je tudi razpravo »Pesniška umetnina in literarna teorija«. Bil je glavni urednik zbirke »Zbrana dela slovenskih pesnikov in pisateljev«, »Korespondence pomembnih Slovencev«, ki jih izdaja SAZU, publikacij Inštituta za slov. literaturo in literarne vede SAZU v »Delih« razreda za filološke in literarne vede in »Literarnega geleksikona«. V prvi zbirki so v letu 1978

izšle tri nove knjige, v drugi 1, v tretji 3, v četrti pa 5 prvih zvezkov.

Akad. A. Slodnjak je objavil pet literarnozgodovinskih razprav oz. člankov, uredil X. zvezek Levstikovega Zbranega dela, II. zvezek Zbranih spisov F. Milčinskega in pregledal ter dopolnil A. Gspana Cvetnik slovenske vezane besede I, ki ga je izdala SM. Za simpozij o O. Župančiču je pripravil predavanje.

Akad. J. Vidmar je izdal dve novi knjigi: monografijo »Oton Župančič« za zbirko »Znameniti Slovenci« in »Kritička razmišljanja« — izbor esejev, ki ga je pripravil Jože Javoršek, izdala pa založba Narodna knjiga v Beogradu. Razen tega je Vidmar objavil še več kot 20 esejev in člankov v različnih revijah doma in drugod po Jugoslaviji in imel vrsto javnih nastopov ob različnih prilikah. Bil je tudi glavni urednik zbirke »Znameniti Slovenci«, pri katerih so 1978. leta izšle tri nove knjige (Cankar, Kette, Murn). Skupaj z J. Mahničem je izdal VII. knjigo Zbranega dela O. Župančiča.

Dop. član O. Berkopec je napisal štiri članke, od katerih sta dva izšla v Pragi, in imel dve predavanji o Župančiču na simpoziju SAZU in simpoziju, ki ga je priredilo Društvo književnih prevajalcev v Novem mestu.

Dop. članica M. Boršnikova je napisala dva prispevka o Otonu Župančiču, ki sta izšla v Delu, pripravila predavanje o istem pesniku za simpozij na SAZU ter oblikovala intervju z naslovom »Župančič in moja generacija«, ki je v tisku.

Dop. član A. Grad je napisal etimološko razpravo o imenu Ljubljana in pripravil dva nova slovarja: Veliki angleško-slovenski slovar, ki je izšel pri DZS, in Slovensko-španski slovar, ki je v tisku pri isti založbi.

Dop. član J. Jurančič je napisal dve razpravi, od katerih je ena izšla v SR 25 (1978), druga pa je v tisku pri MSC v Beogradu, kjer je imel tudi referat na simpoziju. Razen tega je kot predsednik in član glavnega uredniškega odbora SSKJ sodeloval pri pripravi rokopisa za 3. knjigo, bil načelnik leksikološke sekcije in namestnik upravnika Inštituta za slovenski jezik SAZU.

Dop. član J. Kos je izdal knjigo (Pregled svetovne književnosti), napisal štiri študije in pripravil dve predavanji, hkrati pa je opravljal vse pedagoške obveznosti kot profesor primerjalne književnosti na FF.

Dop. član T. Logar je objavil dve dialektološki študiji, imel šest predavanj na XIV. seminarju slov. jezika, literature in kulture in eno predavanje na mednarodnem slavističnem kongresu v Ljubljani. Bil je tudi tajnik II. razreda in redni pro-

fesor FF, razen tega pa sodeloval pri Slovenskem lingvističnem atlasu.

Dop. član D. Moravec je razen že prej omenjenih »Pisem« napisal monografijo o Ivanu Cankarju za zbirko »Znameniti Slovenci«, uredil II. knjigo Zbranega dela L. Kraigherja za DZS in imel štiri predavanja, eno od njih v Trstu.

RAZRED ZA MATEMATIČNE, FIZIKALNE IN TEHNIČNE VEDE

Razred je imel v l. 1978 8 rednih članov, 3 dopisne člane in 6 zunanjih dopisnih članov, ki delajo v vrsti izvenakademijskih institucij in na univerzi. Člani skrbe predvsem za osnovne raziskave na področju matematičnih, fizikalnih in tehničnih ved ter za njih uspešno uveljavitev doma in v mednarodnem merilu kot pogoju za ohranitev samobitnosti slovenskega naroda in za doseg naših kulturnih, gospodarskih in družbenih ciljev.

Redni in dopisni člani razreda (brez zunanjih dopisnih članov, za katere nimamo podatkov) so v l. 1978 objavili 54 originalnih znanstvenih razprav v mednarodnih strokovnih revijah. Z referati so se udeležili dvajsetih mednarodnih kongresov, na katerih so imeli 8 vabljenih uvodnih predavanj. V l. 1978 so objavili tri knjige in prispevali več poglavij za štiri monografije, objavljene v tujini.

Področje dela članov III. razreda je v l. 1978 zajemalo matematično analizo, predvsem funkcionalno analizo, fiziko, kondenzirane materije in teorijsko fiziko, fiziko polimerov, zgradbo molekul in medmolekulske interakcije, fizikalno in organsko kemijo, hidrodinamiko in elastodinamiko, geomehaniko, teorijo obdelovalnih sistemov, tehnično kibernetiko in bio-kibernetiko ter sistemsko analizo.

Člani razreda so v okviru svojega rednega dela predavali na vrsti jugoslovanskih univerz, predavali pa so tudi na univerzah v Leipzigu, Birminghamu, Dortmundu, Zürichu, Recifeu, Belo Horizontu, Moskvi, Rigi, Talinu in Haifi. V l. 1978 so razred obiskali trije tuji znanstveniki.

Razred se je v l. 1978 sestal na petih sejah. Poleg tega je razred na pobudo odbora za medakademijsko sodelovanje pri Svetu akademij SFRJ organiziral 19. decembra 1978 v Ljubljani prvi medakademijski sestanek predstavnikov prirodoslovno-matematičnih razredov akademij SFRJ, na katerem je prišlo do dogovora o tesnejšem sodelovanju in skupnem načrtovanju dela v prihodnje.

RAZRED ZA PRIRODOSLOVNE VEDE

Razred je imel v preteklem letu šest sej, in sicer 2. februarja, 1. marca, 13. aprila, 7. junija, 5. oktobra in 22. novembra. Na njih so člani v glavnem obravnavali rokopise za natis v akademskih publikacijah. Razen tega je bilo v okviru razreda pet sej znanstvenih svetov štirih inštitutov. Znanstveni svet Inštituta za raziskovanje krasa v Postojni je imel dve seji, 1. marca in 22. novembra, znanstveni sveti preostalih inštitutov po eno, in to Inštitut za paleontologijo 20. februarja, Biološki inštitut Jovana Hadžija 12. aprila, Geografski inštitut Antona Melika 16. novembra. Poleg osebnih zadev so bili predvsem na dnevnem redu izsledki raziskovalnega dela v posameznih inštitutih v letu 1977 in programi za 1978.

Publikacije članov razreda: V preteklem letu je bilo objavljenih 13 znanstvenih razprav, od teh devet v Sloveniji oziroma v drugih republikah: Triadne magmatske kamnine na Slovenskem. Rudarsko-metalurški zbornik. Ljubljana, str. 1899 do 1907. — Nastanek kromita v alpinotipnih ofiolitih I. in II. Rudarstvo, geologija, metalurgija, (Tehnika) Beograd, str. 51 do 52. — Uslovi pojavljanja trijasnih magmatskih stena u Sloveniji. IX. Kongres geologa Jugoslavije, Sarajevo, str. 295 do 304. — Osobine i geneza hromita Jugoslavije. Glas CCVI, knj. 43, Glas Srpske akad. nauka i umet., Beograd, str. 31—45. — Beta-ray backscatter radiography using thermal neutron beam irradiated foils in the surface topography investigation of minerals and ore samples. V. evropska konferenca uporabnikov reaktorjev (TRIGA) v Portorožu, 8 tipkanih strani, 14 radiogramov in posnetkov (kserografirano). — Pokrajinska ekologija soseske Soče. Zgornje Posočje, Ljubljana, str. 313—334. — Naravnogeografska analiza Kamna. Zgornje Posočje, Ljubljana, str. 275—280. — Soča, Breginj in Kamno v pokrajinsko-ekološki primerjavi. Zgornje Posočje, Ljubljana, str. 335—348. — Okolje - človekovo okolje - geografsko okolje - geografija. Geografski vestnik 49, str. 59—64.

V tujini so bile objavljene štiri znanstvene razprave: Triassic Igneous Rocks in Slovenia. 2nd Meeting of European Geol. Sci., Amsterdam, Abstracts, str. 38. — Genesis of Chromite in Yugoslavian Peridotite. »Time and Strata - Bound Ore Deposits«, Springer Verlag Berlin Heidelberg New York, str. 327—351. — Die Aridität in der Vegetationsperiode in Jugoslawien. Beiträge zur Quartär- und Landschaftsforschung, Festschr. zum 60. Geburtstag von Julius Fink, Wien, str. 183—193. — The polje:

The Problem of Definition. Zeitschr. f. Geomorphologie 22, Berlin - Stuttgart, str. 170—181.

Predavanja in udeležba članov razreda na kongresih in simpozijih: Sestanek delovne skupine »Ofioliti« UNESCO v Majdanu (Alšarju) v Makedoniji. — Organizacija mednarodne razstave mineralov in fosilov v Tržiču. — Predavanje »Uslovi pojavljanja trijasnih magmatskih stena u Sloveniji« na IX. kongresu geologov Jugoslavije v Sarajevu. — Predavanje »Beta-ray backscatter radiography using thermal neutron beam irradiation foils in the surface topography investigation of minerals and ore samples« na V. evropski konferenci uporabnikov reaktorjev v Portorožu. — Predavanje o faktorjih, ki določujejo obliko kapnikov, na simpoziju o fotodokumentaciji v Postojni. — Predavanje na univerzi v Münchenu o temi »Genesis of Chromite in Yugoslavian Peridotite«. — Predavanje »Triassic Igneous Rocks in Slovenia« na 2. srečanju evropskih geoloških društev na svobodni univerzi (Free University) v Amsterdamu. — Predavanje o kemični eroziji kot morfogenetskem procesu na primeru Slovenije na zasedanju Komisije za geomorfološko snemanje in kartiranje v Mednarodni geografski zvezi 18.—25. septembra v Baslu. — Udeležba na V. kongresu biologov Jugoslavije 17.—25. septembra v Ohridu. — Udeležba na zboru avstrijskih entomologov na Dunaju v februarju. — Udeležba na zborovanju entomologov ČSSR v Pragi 17.—20. marca. — Udeležba na zborovanju entomologov v Frankfurtu v novembru. — Sodelovanje na 26. kongresu mednarodne komisije za znanstveno raziskovanje Mediterana (CIESM) 24. novembra do 2. decembra v Antalyji v Turčiji. — Predavanje v okviru botanične sekcije Prirodoslovnega društva za Koroško z naslovom »Flora osrednjih serpentinskih predelov Jugoslavije« v Celovcu 20. maja. — Udeležba na znanstvenem skupu o povodu 100. godišnjice smrti Roberta Visianija Šibenčanina v Šibeniku 5.—8. oktobra. — Predavanje »Flora Dalmatica R. Visianija s stališča sodobnih botaničnih dosežkov« v Šibeniku 5. oktobra. — Predavanje »Naši botaniki in Visiani« v Šibeniku 6. oktobra. — Predavanje »Roberto de Visiani - življenje in delo« na zasedanju razširjenega predsedstva Vzhodnoalpsko-dinarskega društva za preučevanje vegetacije v Ljubljani 8. decembra 1978.

RAZRED ZA UMETNOSTI

Razred je imel v letu 1978 žalno sejo za umrlo dopisno članico Anico Sodnik-Zupančevo, o življenju in delu pokojnice sta govorila Božidar Jakac in Vladimir Pavšič-Matej Bor; na šestih rednih sejah pa je razred obravnaval in reševal predvsem naslednje naloge: prirejanje knjižnih razstav in koncertov, izdajanje skladb, prirejanje razstav in izdajanje monografij svojih članov, nadalje poglobljanje zvez z drugimi akademijami oz. njihovimi umetniškimi razredi, v drugi polovici leta pa sodelovanje pri proslavi 40-letnice SAZU.

Od zastavljenih nalog je razredu uspelo izpolniti naslednje:

Januarja je ob 100-letnici rojstva O. Župančiča v sodelovanju z NUK priredil v Prešernovi dvorani SAZU razstavo pesnikovih knjižnih del, rokopisov in člankov, ob 70-letnici rojstva Miška Kranjca pa oktobra meseca razstavo njegovih knjig, člankov in rokopisov.

Na koncertu januarja in na literarno-glasbenem večeru decembra meseca so slovenski vrhunski glasbeni umetniki v svečani dvorani SAZU izvedli nekaj skladb M. Bravničarja, M. Kozine, A. Lajovica in P. Ramovša. V notografiranju je Koncert za rog in orkester M. Bravničarja, v pripravi za notografiranje pa partitura in klavirski izvleček Kozinove opere Ekvinokcij, ki jo bo z libretom v slovenščini, ruščini in nemščini izdala SAZU v sodelovanju z Društvom slovenskih skladateljev in ob finančni podpori Kulturne skupnosti Slovenije.

Ob Župančičevi knjižni razstavi je bilo v preddverju Prešernove dvorane odkrito pesnikovo poprsje, delo kiparja Z. Kalina, razstavljeni so bili tudi pesnikovi portreti, delo B. Jakca. Ob 40-letnici SAZU so se v Prešernovi dvorani SAZU predstavili vsak z nekaj deli člani — likovniki razreda za umetnost: M. Gaspari, Fr. Mihelič, G. Stupica in B. Jakac, ki je v preddverju razstavil tudi vrsto portretov bivših predsednikov SAZU in drugih akademikov, ter Z. Kalin in oba arhitekta M. Mušič in E. Ravnikar. V pripravi je monografija kiparja L. Dolinarja, ki jo bo skupaj s SAZU izdala založba Borec v uredništvu prof. dr. Š. Čopičeve.

Na literarno-glasbenem večeru ob 40-letnici SAZU so z odlomki svojih del nastopili člani — književniki: Vladimir Pavšič-Matej Bor, Mile Klopčič, Ciril Kosmač, Miško Kranjec, dr. Bratko Kreft, Ivan Potrč in Anton Ingolič.

Živo je bilo sodelovanje z Akademijo umetnosti NDR v Berlinu. Januarja in decembra (ob 40-letnici SAZU) je bil naš gost skladatelj Johann Cilenšek, po izviru Slovenec, ko smo že prej-

šnje leto imeli v gosteh tri vidne člane te akademije: najpomembnejšega lužiško-srbskega pisatelja Jurija Bržana ter slikarja Marka Ericha Müllerja in Wilhelma Schmieda. Z uglednimi gosti smo imeli plodne razgovore, ob prvem obisku J. Cilenška pa je bila v organizaciji Koncertnega ateljeja izvedena njegova Sonata za oboo in klavir.

Člani razreda so kot delegati sodelovali v raznih kulturno-umetniških komisijah, žirijah in odborih na republiški ravni ter ustvarili vsak na svojem področju vrsto umetnin.

L i k o v n i k i :

B. Jakac je sodeloval na kolektivnih razstavah v Moskvi, Tbilisiju, Tunisu in Siciliji, France Mihelič prav tako v Moskvi in Tbilisiju ter v Parizu, Madridu in Barceloni, v obeh španskih mestih je razstavljal tudi G. Stupica. Samostojne razstave je imel B. Jakac, in sicer v Mexicu Cityju, Velenju, Kopru (razstavo osnutkov znamk) in Kragujevcu, kjer je izšla njegova monografija, ki jo je uredil Živojin B. Spasić.

Z. Kalin, doprski kip Eda Thurnherja-Primoža (postavljen v Višnji gori), doprski kip Iga Grudna (postavljen v Nabrezini), dva portreta Edvarda Kardelja.

A r h i t e k t a :

M. Mušič je pripravljala monografijo o arhitektu J. Plečniku za zbirko Znameniti Slovenci, Edo Ravnikar pa je ustvaril idejni načrt za razširitev zgradbe SAZU in izvedel stavbni koncept Kulturnega doma Ivana Cankarja v Ljubljani ter pripravil načrt za razširitev palače Izvršnega sveta skupščine SRS.

S k l a d a t e l j :

P. Ramovš je izdal partituro Koncerta za violino, violo in orkester, prvič pa so bile izvedene naslednje njegove nove skladbe: Kadenca za violončelo, Rondeau za violino in kitaro, Fantazija za čembalo, A Quattro za štiri violončela, Salpinx za malo trobento in klavir, Elementi za kvintet trobil, vse v Ljubljani, in Rondo variato v Beogradu ter Koncert za kontrabas in orkester v Opatiji. V inozemstvu so bile med drugim izvedene skladbe: Kontrasti za klavirski trio (Trio Lorenz na turneji po ČSSR), Inventiones pastorales za orgle (Mednarodni festival v Düsseldorfu) in Koncert za trobento in orkester (Lausanne).

Književniki:

Najpomembnejše objave in uprizoritve:

V. Pavšič-M. Bor: Izbrano delo IV (z eno še neobjavljeno dramo).

M. Kranjec: Na valovih Mure, zbirka novel, prevod v madžarščino. Macesi nad dolino, povest, prevod v ruščino.

dr. B. Kreft: Priprava Izbranih del L. Tolstoja v 12 knjigah (doslej izšlo 8 knjig). Uprizoritev (v prevodu) drame Balada o poročniku in Marjutki v ČSSR in Bolgariji. Izvedba drame Tiberij Grakh na radiu v Trstu.

I. Potrč: Na kmetih, roman, prevod v ruščino.

A. Ingolič: Potopljena galeja, mladinska povest, prevod v srbohrvaščino; Tajno društvo PGC, mladinska povest, prevod v bolgarščino; Kriza Jakoba Drozga, novela, prevod v ruščino (v antologiji jugoslovanske kratke proze).

Najpomembnejše kulturno-politično delo naših članov:

dr. B. Kreft: Odprl (in predsedoval) Mednarodni slavistični kongres v Zagrebu in Ljubljani; odprl in predsedoval Borštnikovemu srečanju v Mariboru; na filozofski fakulteti v Münchnu predaval o O. Župančiču.

V. Pavšič-M. Bor: Uvodna beseda ob republiški proslavi 100-letnice rojstva O. Župančiča v Ljubljani.

M. Klopčič: Predaval o O. Župančiču kot prevajalcu v Društvu književnih prevajalcev v Ljubljani.

A. Ingolič: Odprl knjižno razstavo O. Župančiča Matice Srpske v Novem Sadu.

Študijska potovanja v inozemstvo:

Fr. Mihelič je potoval po Španiji, Z. Kalin prav tako po Španiji in še po Južni Franciji ter Kreti.

Nagrade:

E. Ravnikar in A. Ingolič prejela Prešernovo nagrado, F. Mihelič je dobil Jakopičevo nagrado za slikarstvo, M. Kranjec pa »Nagrado zvestobe« delovnega kolektiva Gorenje — Velenje.

Priznanja in odlikovanja:

G. Stupica je bil izvoljen za zunanjega dopisnega člana Srpske akademije nauka i umetnosti;

M. Kranjec je bil odlikovan z redom jugoslovanske zastave z lento;

Fr. Mihelič z redom bratstva in enotnosti z zlatim vencem;
M. Gaspari z redom zasluge za narod z zlato zvezdo;

B. Jakac dobil spominsko plaketo Crvene zastave v Kragujevcu, spominski kipec streljanih mesta Kragujevca, nagrada zlatarne Majdanpek in diplomo in plaketo ob 30-letnici filatelističnega kluba v Kopru.

P. Ramovš je dobil častno plaketo Slovenske filharmonije v Ljubljani in bil sprejet v članstvo International Biographical Association (Cambridge).

RAZRED ZA MEDICINSKE VEDE

Razred ima 4 redne, 4 dopisne in 4 zunaje dopisne člane. V letu 1978 je pridobil 1 dopisnega člana.

Glavno delo razreda se kaže skozi individualno delo svojih članov na mestih njihove redne zaposlitve. Pri tem sodelujejo s strokovnjaki svoje ustanove in uporabljajo njeno gradivo ter pripomočke.

Razred je imel 8 sej: 6 rednih in 2 izredni.

V okviru razreda je bilo organiziranih 9 predavanj. Dva predavatelja sta bila tuja gosta, drugi pa domači.

Redni in dopisni člani so objavili skupaj 34 publikacij, in sicer 19 znanstveno-raziskovalnih, 12 strokovnih in 3 druge. Od tega štiri pomembnejše publikacije v tujini. Dokončana je bila 3-letna raziskovalna naloga »Kongenitalna luksacija kolka« in julija 1978 je izšlo končno poročilo. Končana je bila raziskava »Vprašanja invalidskega upokojevanja duševno abnormnih oseb«. Delo člana razreda je tudi film o ekologiji tropskega deževnega gozda, ki je bil posnet ob Gornjem Orinoku na povabilo centra za tropsko ekologijo venezuelskega inštituta za znanstvene raziskave.

Člani razreda so se udeležili 19 kongresov, 7 domačih in 12 inozemskih, in pri tem imeli doma štiri referate in 12 v tujini. Razen tega so opravili še 8 nastopov oziroma predavanj v drugih domačih znanstveno strokovnih ustanovah ali društvih in dva v tujih. En član je bil kot ad personam izvoljeni član trajnih odborov evropske rektorske konference (CRE) in mednarodnega združenja univerz (AIU) v letu 1978 na štirih sejah oziroma zasedanjih v inozemstvu.

Doma sta izšli dve strokovni knjigi in štiri v inozemstvu. Ena izmed njih je do sedaj izšla že v petih tujih jezikih.

Člani razreda so bili v petih primerih nosilci raziskovalnih nalog, v štirih primerih pa sodelavci pri takšnih nalogah.

AKADEMIJA V LETU 1978

Splošno

Slovenska akademija znanosti in umetnosti je imela konec decembra 1978 3 častne člane, 38 rednih, 34 dopisnih in 30 zunanjih dopisnih članov, skupaj torej 102 člana. Konec leta 1978 je delalo na SAZU s polnim delovnim časom 178 delavcev, od teh 92 raziskovalcev, 3 stažisti, 8 strokovnih delavcev, 21 bibliotekarskih in knjižničarskih delavcev, 28 upravnih, računovodskih in pisarniških delavcev, 13 tehničnih delavcev in 13 pomožnih delavcev; 12 delavcev z nepolnim delovnim časom, od tega 3 raziskovalci in 9 drugih delavcev. Stalnih zunanjih znanstvenih sodelavcev je bilo 9.

SAZU je v letu 1978 izgubila dopisno članico Anico Sodnik-Zupančev (20. 1. 1978), zunanjšega dopisnega člana akad. dr. Grgo Novaka, dolgoletnega predsednika JAZU (7. 9. 1978) in znanstvenega svetnika v pokoju prof. dr. Frana Petreta (18. 12. 1978).

Inštituti in druge delovne enote

Sazu ima 14 inštitutov, terminološko komisijo s pravno, tehniško, medicinsko, veterinarsko, naravoslovno in umetnostno sekcijo; študijski center za družbene vede, svet za proučevanje in varstvo okolja, kabinet akademika Josipa Vidmarja, biblioteko, oddelek za načrtovanje in usklajevanje raziskovalnega dela in upravno službo.

Jubileji

V letu 1978 so doživeli:

akad. M. Gaspari 95 let; akad. prof. dr. Srečko Brodar in zunanji dopisni član Miroslav Krleža 85 let; zunanja dopisna članica Desanka Maksimović 80 let; akademiki F. Novak, M. Kranjec in A. Peterlin ter zunanja dopisna člana J. Djordjević in B. Djurdjev 70 let; akademika J. Milčinski, M. Bor, dopisni član G. Stupica in zunanji dopisni član J. Cilenšek 65 let; akad. J. Vidav 60 let.

Nagrade, odlikovanja, priznanja

Nagrado AVNOJ za leto 1978 sta prejela akad. R. Blinc in zunanji dopisni član M. Apostolski.

Kidričevo nagrado za leto 1978 sta prejela: akad. dr. A. Bajec za življenjsko delo na področju slovenskega knjižnega jezika in dopisni član L. Milčinski za življenjsko delo s področja psihiatrije.

Prešernovo nagrado za leto 1978 je prejel dopisni član A. Ingolič.

Ob priliki proslave 40-letnice SAZU so prejeli:

1. spominske plakete častni člani: predsednik SFRJ Josip Broz-Tito, Edvard Kardelj in akad. Josip Vidmar;

2. akademiki V. Korošec, M. Gaspari, I. Vidav — red zaslug za narod z zlato zvezdo; akademiki S. Brodar, F. Mihelič, A. Ocvirk, I. Rakovec in zunanji znanstveni sodelavec V. Bohinec — red bratstva in enotnosti z zlatim vencem; akademik A. Slodnjak — red dela z rdečo zastavo.

Nadalje so prejeli v letu 1978:

glavni tajnik akad. G. Kušej — red zaslug za narod z zlato zvezdo, akad. M. Kranjec — red jugoslovanske zastave z lentjo, dopisna člana A. Grad in J. Batis — red zaslug za narod s srebrno zvezdo.

Za zunanje dopisne člane SANU so bili izvoljeni: akademiki J. Milčinski, D. Hadži, M. Tišler, B. Grafenauer in dopisni član G. Stupica, za zunanjega dopisnega člana Akademije znanosti in umetnosti BiH ter Akademije znanosti in umetnosti Kosova pa akademik J. Milčinski.

V letu 1978 je bil podeljen naslov »zaslužni profesor« akademikom A. Kuhlju, M. Šnuderlu, F. Novaku, zunanjemu znanstvenemu sodelavcu prof. B. Vovku in prof. A. Struni.

Akad. B. Jakac je v letu 1978 prejel: spominsko plaketo Crvene zastave, nagrado zlatarne Majdanpek, spominski kipec mesta Kragujevac in diplomu ter plaketo ob 30-letnici filatelističnega kluba Koper.

Akad. J. Milčinski je prejel priznanje Zdravniškega društva Slovenije za dolgoletno članstvo v uredniškem odboru Zdravstvenega vestnika;

akad. B. Kreft diplomu častnega člana Slavističnega društva SR Srbije;

akad. F. Mihelič Jakopičevo nagrado za slikarstvo;

akad. L. Vavpetič listino o izvolitvi za častnega predsednika Društva za upravne znanosti in prakso Slovenije;
akad. D. Cvetko Smetanovo medaljo;
dop. član P. Ramovš častno plaketo Slovenske filharmonije.

V letu 1978 so postali:

dop. član J. Peklenik podpredsednik CIRP; akad. D. Hadži član Indijske nacionalne akademije znanosti; akad. D. Cvetko častni član Hrvatskega glasbenega zavoda; dop. član P. Ramovš član International Biographical Association v Cambridgu; akad. F. Novak častni član Italijanskega društva za ginekološko onkologijo.

Priznanja za 25-letno delo na SAZU so prejeli: V. Baebler, dr. ing. D. Brodar, dr. E. Cevc, F. Gobec, N. Jesse, S. Jesse, I. Kalan, dr. Z. Kumer, J. Kozlevčar, M. Kozlevčar, dr. M. Matičetov, dr. D. Meze, J. Meze, E. Pretner in P. Ramovš.

Pomembnejši dogodki v zvezi z žitjem in delom SAZU v letu 1978

19. 1. se je predsednik udeležil proslave, ki jo je ob 100-letnici rojstva Otona Župančiča pripravila Univerza v Ljubljani;

21. 1. se je predsednik udeležil v Vinici proslave ob 100-letnici rojstva Otona Župančiča;

23. 1. je bila na SAZU slovesnost ob 100-letnici rojstva Otona Župančiča z odkritjem pesnikovega doprsnega kipa, dela dop. člana kiparja Zdenka Kalina ter z odprtjem razstave Župančičevih del in Jakčevih portretov Otona Župančiča. Razstavo sta pripravili NUK in SAZU. Kip je odkril predsednik SAZU, razstavo pa odprl podpredsednik Kreft.

Istega dne je podpredsednik Kreft vodil 1. sestanek za organizacijo Komisije za kulturo slovenskega jezika v Inštitutu za slovenski jezik SAZU;

24. 1. je bila v operni hiši osrednja proslava ob 100-letnici rojstva Otona Župančiča in odprta razstava »Oton Župančič in slovensko gledališče«;

25. 1. žalna seja razreda za umetnosti za umrlo dop. članico Anico Sodnik-Zupanc;

26. 1. se je predsednik udeležil 1. seje komisije za podeljevanje Kidričevih nagrad;

istega dne je v imenu SAZU osebno čestital akad. Maksimu Gaspariju ob 95. rojstnem dnevu;

zvečer je bil v dvorani SAZU koncert del akad. Matije Bravničarja in dop. člana Primoža Ramovša;

2. 2. sta se predsednik in administrativni direktor SAZU udeležila svečane seje predsedstva Sveta akademij SFRJ, na kateri je bila predsedniku JAZU akad. Grgi Novaku ob njegovi 90-letnici in 20-letnici dela v Svetu akademij SFRJ, izročena spominska listina s priznanjem. Te slovesnosti se je udeležil tudi predsednik RK SZDL Mitja Ribičič;

6. 2. se je podpredsednik akad. B. Kreft udeležil tiskovne konference ob izidu 1. Slovenskega vojaškega slovarja, pri katerem so sodelovali tudi nekateri delavci Inštituta za slovenski jezik SAZU;

7. 2. se je predsednik udeležil seje Mestne konference ZKS, istega dne zvečer pa osrednje republiške proslave ob Prešernovem dnevu v Slovenski filharmoniji in sprejema, ki ga je ob tem kulturnem prazniku priredil predsednik predsedstva SRS tov. Sergej Kraigher. Slovesnosti in sprejema sta se udeležila tudi oba podpredsednika in glavni tajnik SAZU;

8. 2. je predsednik SAZU kot predsednik odbora za podeljevanje Prešernovih nagrad in priznanj za študente Univerze v Ljubljani podal na proslavi na Univerzi poročilo o sklepih odbora za leto 1978;

podpredsednik Kreft pa se je tega dne udeležil simpozija »Kultura, revolucija, sedanjí čas«;

13. 2. se je predsednik udeležil otvoritvene razstave »Slovenski kraji in naselja v preteklosti« v Narodni galeriji;

14. 2. govoril na slovesnosti ob podelitvi Plečnikovih nagrad za leto 1977;

6. 3. se je predsednik SAZU udeležil seje odbora za pripravo proslave ob 25-letnici smrti Borisa Kidriča pri RK SZDLS;

8. 3. zbora delavcev SAZU;

16. 3. 1. seje upravnega odbora za nagrade AVNOJ;

17. 3. 1. seje sveta Inštituta za marksistične študije SAZU;

20. 3. je obiskal predsednika predsedstva SRS Sergeja Kraigherja v zvezi s pripravami za proslavo 40-letnice SAZU;

22. 3. se je podpredsednik akad. Kreft udeležil z govorom začetka razstave Avgusta Černigoja v Idriji;

23. 3. je bila redna letna skupščina SAZU;

24. 3. se je predsednik SAZU udeležil odkritja razstave jugoslovanske grafike v Narodni galeriji; isti dan se je s čestitkami spomnil novoizvoljenega predsednika JAZU dr. Jakova Sirotkovića;

27. 3. se je udeležil slovesnosti na pravni fakulteti v Ljubljani ob priliki podelitve naslova »zaslužni profesor« akad. Maksu Šnuderlu;

29. 3. je bil navzoč na sklepni prireditvi ob tednu solidarnosti z osvobodilnimi gibanji v svetu;

30. 3. se je spomnil z voščili in s spominskim albumom z zadnje seje Sveta akademij SFRJ dolgoletnega predsednika JAZU in našega zunanjega dopisnega člana akad. Grge Novaka ob njegovi 90-letnici;

31. 3. je bil predsednik SAZU na razgovoru pri tov. Tonetu Fajfarju v zvezi s financiranjem prireditev SAZU za proslavo 40-letnice;

3. 4. se je udeležil VIII. kongresa ZKS kot predstavnik SAZU akad. Franc Novak namesto odsotnega predsednika SAZU;

18. 4. je bila s pokrajinskim zakonom formirana Akademija znanosti in umetnosti Socialistične avtonomne pokrajine Kosova;

20. 4. je bila na SAZU slovesnost v zvezi s podelitvijo diplom novim rednim, dopisnim in zunanjim dopisnim članom SAZU;

25. 4. se je glavni tajnik akad. Kušej udeležil posveta o priravah predlogov za nagrado AVNOJ za leto 1978 in

26. 4. slovesnosti ob podelitvi naslova »zaslužni profesor« zunanjemu znanstvenemu sodelavcu SAZU prof. dr. B. Vovku;

5. 5. se je predsednik SAZU udeležil prireditve ob sprejemu Titove štafete v Ljubljani;

8. 5. konference predstavnikov skupščin občin o politiki varstva okolja v Sloveniji in otvoritve 3. mednarodne razstave »Tehnika in okolje«;

potem pa še proslave ob ljubljanskem mestnem prazniku in podelitvi nagrad mesta Ljubljane;

istočasno je odšel glavni tajnik akad. Kušej kot predsednik jugoslovanskega dela na sestanek stalne mešane jugoslovansko-avstrijske komisije strokovnjakov, formirane v skladu s 4. členom sporazuma med SFRJ in Avstrijo, o ekvivalenci spričeval o zaključnem izpitu srednjih šol in o ekvivalenci visokošolskih diplom in visokošolskega študija;

9. 5. se je predsednik SAZU udeležil odprtja razstave »Slovinci v predmarčni dobi« in

imel razgovor z dop. članom Z. Kalinom in arh. Mihljem v zvezi z načrti za novi emblem SAZU;

9. 5. je podpredsednik akad. Kreft predaval na Münchenski univerzi o Otonu Župančiču na proslavi 100-letnice Župančičevega rojstva;

10. 5. je na povabilo Črnogorske akademije znanosti in umetnosti odpotovala v Titograd na pogovore delegacija SAZU v sestavi: predsednik, dopisnega člana J. Jurančič in A. Ingolič in administrativni direktor B. Plavc;

17. 5. je predsednik SAZU bil na slovesni seji Akademije znanosti in umetnosti BiH, kjer je prejel diplomo o izvolitvi za zunanjega dopisnega člana;

19. 5. je v imenu SAZU in lastnem imenu čestital predsedniku SFRJ tov. Josipu Brozu-Titu za njegov 86. rojstni dan;

22. 5. je podpredsednik akad. Kreft kot član SAZU v organizacijskem odboru KSS za dneve črnogorske kulture sprejel dop. člana ČANU in direktorja Narodne knjižnice iz Cetinja dr. Dušana Martinoviča in

23. 5. v imenu SAZU pozdravil okroglo mizo v Klubu delegatov v zvezi s temo »Kulturno sodelovanje med Črno goro in SRS«;

30. 5. se je predsednik SAZU udeležil pogovorov o urbanistični in arhitekturni rešitvi zamišljenega prizidka h glavnemu poslopju SAZU;

31. 5. je bil navzoč na svečani podelitvi naslova »zaslužni profesor« akad. Francu Novaku;

2. 6. se je podpredsednik akad. Kuhelj udeležil v Vidmu sestanka znanstvenega sveta Mednarodnega centra za mehaniko,

5. 6. pa v Portorožu 14. jugoslovanskega kongresa za mehaniko, ki ga je pozdravil z govorom;

7. 6. so se seje Sveta akademij SFRJ v Kaludjerskih Barah udeležili predsednik, podpredsednik Kuhelj, glavni tajnik in upravni direktor;

12. 6. se je predsednik SAZU udeležil seje širšega političnega aktiva, na kateri je govoril sekretar IK CK ZKJ tov. Stane Dolanc;

tega dne zvečer je bil prirejen v vili Podrožnik sprejem v čast akad. Francu Novaku ob priliki njegove 70-letnice;

13. 6. se je predsednik SAZU udeležil posveta o idejnopolitičnih vprašanjih kulture in o nalogah ZK na tem področju, ki ga je organiziral MK ZKS;

14. 6. se je udeležil posveta delegatov za XI. kongres ZKJ;

18. 6. je bila v Železnikih odprta spominska soba akad. Franceta Koblarja; te svečanosti se je z govorom udeležil akad. A. Slodnjak;

19. 6. je predsednik SAZU kot delegat odpotoval na XI. kongres ZKJ v Beograd;

29. 6. je pozdravil udeležence simpozija o Otonu Župančiču, ki je bil na SAZU, pripravili pa so ga SAZU, Filozofska fa-

kulteta, Slavistično društvo Slovenije, Društvo slovenskih pisateljev in Društvo slovenskih književnih prevajalcev;

podpredsednik akad. Kreft pa kot predsednik Mednarodnega in jugoslovanskega slavističnega komiteja vodil v Zagrebu razširjeno sejo jugoslovanskega slavističnega komiteja;

3. 7. se je predsednik SAZU udeležil slavnostnega začetka 14. seminarja slovenskega jezika, literature in kulture, ki ga je priredila Filozofska fakulteta v Ljubljani;

5. 7. se je udeležil sestanka s predstojniki inštitutov SAZU o prostorski razdelitvi;

6. 7. se je udeležil slovesnosti ob priliki 70-letnice člana Sveta federacije dr. Jože Vilfana, ki mu jo je priredil v vili Podrožnik predsednik RK SZDLS M. Ribičič ter mu ob tej priliki izročil tudi odlikovanje — red dela z rdečo zastavo;

17. 7. se je predsednik SAZU udeležil 1. seje skupščine mednarodnega centra za upravljanje podjetij v družbeni lastnini v deželah v razvoju;

20. 7. pa podelitve nagrade »Vstaja slovenskega naroda« in podelitve plaket RO ZZB NOV za leto 1978;

25. 7. in 9. 8. sta bili seji odbora za pripravo proslave 40-letnice SAZU;

27. 8. je predsednik SAZU odšel na mednarodni seminar »Univerza danes« v Dubrovnik;

4.—10. 9. je podpredsednik akad. Kreft predsedoval Mednarodnemu slavističnemu kongresu v Zagrebu, katerega začetka se je udeležil z govorom;

7. 9. pa vodil sejo prezidija in sejo plenuma Mednarodnega slavističnega komiteja;

predsednik SAZU je v zbornični dvorani Univerze v Ljubljani prisostvoval zasedanju Mednarodnega slavističnega komiteja,

popoldne pa v Prešernovi dvorani SAZU pozdravil delegate in goste ob otvoritvi razstave slovenske slavistične knjige;

11. 9. se je udeležil na JAZU v Zagrebu komemoracije za pok. akad. Grgo Novakom;

14. 9. je odpotoval v Beograd na sejo predsedstva Sveta akademij SFRJ;

16. 9. je podpredsednik akad. Kreft v imenu SAZU prisostvoval slovesnosti ob 70-letnici pisatelja Miška Kranjca, ki je bila v Lendavi pri Kranjčevi zidnici;

17. 9. se je podpredsednik akad. Kuhelj udeležil proslave v Komnu ob 35-letnici sklepa o priključitvi Primorske, Istre in otokov k Jugoslaviji;

18. 9. se je podpredsednik akad. Kreft v imenu SAZU udeležil otvoritve nove Pedagoške akademije v Mariboru;

18.—22. 9. se je tajnik I. razreda akad. Zwitter udeležil v Dubrovniku sestanka britanskih in jugoslovanskih zgodovinarjev v zvezi z obravnavanjem vprašanj britansko jugoslovanskih odnosov med II. svetovno vojno;

27. 9. je podpredsednik akad. Kreft imel na tiskovni konferenci referat o Tolstoju in o izboru njegovih del v dvanajstih knjigah, ki ga je pripravil za Državno založbo Slovenije;

29. 9. se je predsednik SAZU udeležil slovesnosti ob podelitvi odlikovanja — red jugoslovanske zastave z lento — akad. M. Kranjcu ob njegovi 70-letnici;

5. 10. se je udeležil osrednje prireditve ob priliki X. kongresa Zveze socialistične mladine Slovenije;

11. 10. je bil sestanek med predstavniki SAZU in predstavniki RSS;

12. 10. se je predsednik SAZU udeležil v Novi Gorici X. kongresa ZSMS,

15. 10. pa prav tako v Novi Gorici odkritja spomenika pesniku A. Gradniku;

16. 10. je ob priliki svojega bivanja na VI. kongresu društva za sodno medicino NDR v Halle izročil predsedniku akademije Leopoldina vabilo na proslavo 40-letnice SAZU, obenem pa izročil po pooblaščenju tudi vabilo za Akademijo znanosti NDR;

20. 10. se je glavni tajnik akad. Kušej udeležil v prostorih Arhiva SR Slovenije predstavitve arhivskega gradiva, vrnjenega iz Avstrije;

23. 10. je bila seja odbora za pripravo proslave 40-letnice SAZU,

predsednik SAZU pa se je istega dne udeležil interne proslave 80-letnice prof. Valterja Bohinca;

24. 10. se je udeležil slovesnosti ob priliki podelitve odlikovanja — red zasluga za narod z zlato zvezdo — glavnemu tajniku akad. G. Kušejju;

26. 10. se je predsednik SAZU kot član častnega odbora udeležil začetka mednarodnega posveta »Izobraževanje industrijskih oblikovalcev«,

istega dne zvečer pa IX. kongresa Zveze sindikatov Slovenije v Mariboru;

27. 10. na CK ZKS predavanja zveznega sekretarja za zunanje zadeve Josipa Vrhovca;

28. 10. v Mariboru sklepne slovesnosti Borštnikovih srečanj in podelitve odličij ter prisostvoval izvedbi Balade o Petrici Ke-

rempuhu ob 85-letnici Miroslava Krleže, zunanjega dop. člana SAZU;

29. 10. se je udeležil srečanja entomologov Alpe-Adria, ki je bilo v dvorani SAZU;

30. 10. je podpredsednik akad. Kreft odkril v Prešernovi dvorani razstavo »Vuk Karadžić in Jernej Kopitar«; odkritja razstave se je udeležil tudi predsednik SAZU;

1. 11. je bil predsednik SAZU na razgovoru pri predsedniku izvršnega sveta dr. Antonu Vratuši v zvezi s položajem SAZU in pripravami na proslavo 40-letnice SAZU;

3. 11. se je udeležil sestanka s predstavniki inštitutov SAZU;

6. 11. je bil navzoč na začetku Tavčarjevih dnevov v Narodni galeriji;

7. 11. je bil na razgovoru pri predsedniku predsedstva SRS tov. Sergeju Kraigherju v zvezi s pripravami proslave ob 40-letnici SAZU;

zvečer istega dne se je udeležil slavnostnega začetka tedna sovjetskega filma in sprejema pri predsedniku skupščine mesta Ljubljane tov. Marjanu Rožiču;

10. 11. je predsednik SAZU sprejel na pogovor v zvezi s financiranjem akademijskega tiska republiškega sekretarja za pravosodje, organizacijo uprave in proračun tov. Jožeta Packa in predsednika republiškega komiteja za raziskovalno delo dr. Iztoka Winklerja;

13. 11. je bila seja odbora za pripravo proslave 40-letnice SAZU;

20. 11. je obiskal SAZU predsednik izvršnega sveta in dop. član SAZU dr. Anton Vratuša; pogovor je tekkel s člani ožjega predsedstva SAZU (predsednik, oba podpredsednika in glavni tajnik), udeležila sta se ga tudi tov. J. Pacek in dr. I. Winkler;

21. 11. je bila seja odbora za pripravo proslave 40-letnice SAZU;

24. 11. se je predsednik SAZU udeležil razstave »Odlikovanja na Slovenskem«, ki jo je v arkadah pripravil Narodni muzej v počastitev dneva republike;

istega dne je čestital nagrajencem AVNOJ predsedniku MANU akad. M. Apostolskemu, primariju dr. Branku Zogoviću, akad. R. Blincu in Partizanskemu pevskeemu zboru;

je na kliniki v Ljubljani obiskal akad. Midhata Begića in mu čestital k prejemu nagrade AVNOJ;

27. 11. je bila seja odbora za proslavo 40-letnice SAZU;

tega dne zvečer se je predsednik SAZU udeležil koncerta, ki so ga za dan republike organizirale: skupščina mesta Ljubljane in njegove družbenopolitične organizacije;

5. 12. je bila na radiu oddaja o SAZU, v kateri so sodelovali: akademiki Vidmar, Rakovec, Milčinski, Blinc in dop. član Ingolič;

6. 12. je podpredsednik akad. Kreft odkril razstavo »Stan- ković in gledališče«,

7. 12. pa razstavo scenografskih del scenografa D. Denića;

8. 12. so se predsednik, podpredsednik akad. Kuhelj in di- rektor Plavc udeležili slavnostne seje Sveta akademij SFRJ v Skopju v počastitev 50-letnice njegovega delovanja;

tega dne sta se podpredsednik akad. Kreft in glavni tajnik akad. Kušej udeležila slovesnosti v Postojni, ki je bila prire- jena ob 160-letnici odprtja Postojnske jame;

11. 12. se je predsednik SAZU udeležil svečane akademije, prirejene v počastitev 40-letnice uveljavljanja naprednega na- ziranja v slovenskem sokolstvu;

13. 12. začetek svečanosti v okviru proslav 40-letnice SAZU;

na ta dan so prišle v Ljubljano delegacije jugoslovanskih akademij in inozemski gostje;

v Prešernovi dvorani je podpredsednik akad. Kreft odkril zgodovinsko likovno razstavo o SAZU; pri pripravah za zgo- dovinski del te razstave sta sodelovala tajnik I. razreda akad. Zwitter in asistentka Darja Mihelič, za zunanji izgled razstave pa je poskrbel Umetnostnozgodovinski inštitut F. Steleta SAZU; svoja dela so razstavljali akademiki Gaspari, Jakac, Mihelič in dopisni člani Kalin, Stupica, Mušič in Ravnikar;

v NUK je prof. Jaro Dolar odkril razstavo publikacij SAZU;

istega dne zvečer ob 18. uri je bil v dvorani SAZU glasbeno- literarni večer, na katerem so brali svoja dela: Bor, Ingolič, Klopčič, Kosmač, Kranjec, Kreft in Potrč; skladbe Marjana Ko- zine in Antona Lajovica pa so izvajali s sodelovanjem pianista Andreja Jarca, sopranistka Zlata Ognjanovič, mezzosopranistka Eva Novšak Houška in tenorist Mitja Gregorač;

teh prireditvev so se udeležili tudi predsednik predsedstva SRS tov. S. Kraigher, članica Sveta federacije tov. L. Šentjurec in član predsedstva SRS dr. M. Breclj;

14. 12. je ob 9. uri v dvorani SAZU predsednik SANU akad. P. Savić podelil diplome članom SAZU, ki so bili izvoljeni za zunanje dopisne člane SANU, in sicer: akademikom D. Had- žiju, M. Tišlerju, J. Milčinskemu, B. Grafenauerju in dop. članu G. Stupici; obenem je predsednik SANU izročil značke SANU za zunanje dopisne člane SANU našim že poprej izvoljenim članom;

po tej slovesnosti so bila SAZU izročena še darila, namenjena počastitvi 40-letnice njenega obstoja.

Ob 11. uri je bila nato v veliki dvorani Skupščine SR Slovenije osrednja slovesnost, na kateri sta govorila predsednik SAZU in kot slavnostni govornik predsednik predststva SRS tov. Sergej Kraigher. S pozdravi in z besedili spomenic so slovesnost pozdravili še predstavniki jugoslovanskih akademij, predsednik Avstrijske akademije, zastopniki akademij iz Bratislave (tudi v imenu Praške akademije), Madžarske akademije znanosti, PAN, Leopoldine, obeh akademij iz NDR in Akademije znanosti ZSSR. Pozdravni telegram sta poslali NAS in Kitajska akademija znanosti. Po tej slovesnosti je predsednik Skupščine SRS tov. M. Kučan priredil sprejem za udeležence proslave, zvečer tega dne pa predsednik SAZU slovesno večerjo v hotelu Union za vse goste — predstavnike jugoslovanskih in tujih akademij. Pred tem je predsednik še dal izjavo ob 40-letnici SAZU za osrednjo informativno oddajo TV dnevnik.

V zvezi s proslavo 40-letnice akademije je izšla tudi publikacija, kjer so objavljene biografije živečih članov SAZU.

15. 12. je bila v vili Podrožnik slovesnost ob priliki podelitve odlikovanj članom SAZU: M. Gaspariju, V. Korošču, I. Vidavu, S. Brodarju, F. Miheliču, A. Ocvirku, I. Rakovcu, A. Slodnjaku in zunanjemu znanstvenemu sodelavcu V. Bohincu. Odlikovanja, podeljena ob priliki 40-letnice SAZU, je izročil član predststva SRS dr. Marjan Breclj.

18. 12. so predsednik SAZU in akademiki Vidmar, Kreft, Blinc, Bor in dopisni član Logar sodelovali v posebni oddaji TV — kulturne diagonale, ki je bila posvečena 40-letnici SAZU;

19. 12. se je predsednik SAZU udeležil na CK ZKS 2. seje sveta Inštituta za marksistične študije SAZU, ki jo je vodil tov. M. Ribičič;

istega dne je pozdravil na SAZU udeležence srečanja prirodoslovno-matematičnih razredov vseh akademij SFRJ in

se udeležil sprejema, ki ga je na skupščini mesta Ljubljane priredil za Kitajsko delegacijo predsednik M. Rožič;

20. 12. se je glavni tajnik akad. Kušej udeležil občnega zbora Slovenske Maticе;

22. 12. se je predsednik SAZU udeležil svečane podelitve plaketa JLA in sprejema, ki sta ga priredila v domu JLA poveljnik ljubljanskega armadnega območja generalpolkovnik Franc Tavčar in poveljnik republiškega štaba za teritorialno obrambo generalpolkovnik Branko Jerkič;

24. 12. je predsednik SAZU obiskal akad. Maksima Gasparija in se spomnil s čestitkami akad. Stojana Aralice ob njegovem 95. rojstnem dnevu;

27. 12. se je pogovarjal z znanstvenim svetnikom dr. P. Habičem o raziskovalnem programu SAZU;

28. 12. se je predsednik kot član častnega odbora udeležil seje za proslavitev 30-letnice povojnega delovanja Slovenske filharmonije;

opoldne tega dne je priredil novoletno srečanje članov in sodelavcev SAZU, na katerem je izročil delavcem SAZU priznanja za njihovo 25-letno delo na SAZU;

istega dne zvečer se je udeležil slovesnosti ob 30-letnici povojnega delovanja Slovenske filharmonije.

Razstave v letu 1978

V Prešernovi dvorani SAZU so bile odkrite naslednje razstave:

23. 1. razstava del Otona Župančiča in Jakčevih portretov O. Župančiča. Razstavo je odprl podpredsednik akad. B. Kreft, organizirali pa sta jo NUK in SAZU.

9. 5. »Slovenci v predmarčni dobi«; organizirala sta jo Arhiv SRS in Narodna galerija;

25. 9. »Slovenski orientalistični tisk« — ob priliki Slovenskega orientalističnega tedna;

19. 10. razstava del Miška Kranjca v počastitev njegove 70-letnice; priredila sta jo NUK in razred za umetnosti SAZU, uredil pa jo je prof. Jaro Dolar;

30. 10. »Vuk Karadžić in Jernej Kopitar«;

13. 12. zgodovinsko likovna razstava ob priliki 40-letnice SAZU.

Predavanja v letu 1978

Na SAZU so predavali:

9. 3. dr. Mitsuru Nakamura, ZDA, »American education system leading to higher degrees and the university system in general«;

17. 3. dr. D. Ford »Datiranje sige z U/th metodo in druge meritve kapnikov v jamah«;

20. 3. dr. D. Ford »Geomorfologija in kras Kanade«;

(obe predavanji je priredil Inštitut za raziskovanje krasa SAZU);

19. 4. dr. Waclaw Olszak, rektor Mednarodnega centra za mehaniko v Vidmu (Udine), »On the Evolution of non-classical yield criteria«;

4. 5. dr. Arnold Niederer, Švica, predstojnik oddelka za etnologijo v Zürichu, »Stellung und Bedeutung der Volkskunde in der Gegenwart«;

8. 5. dr. Emanuel Laroche, Paris, »Izkopavanja v Gülnarju v Mali Aziji« — na SAZU;

9. 5. »Hetitsčina v skupini indoevropskih jezikov« — na Filozofski fakulteti;

16. 5. prof. Stane Krašovec »Faktorji in izkušnje japonskega gospodarskega dviga«;

22. 5. dr. Karl Maramorosch, ZDA, »Viral insecticides for biological control«;

Tiskovni konferenci

10. 1. ob izidu petih publikacij I. razreda:

D. Cvetko: Vloga Gojmira Kreka v razvoju novejšje slovenske glasbe;

P. Luković: Stališče Slovencev do vstaje v Bosni in Hercegovini;

A. Finžgar: Družbena lastnina v jugoslovanskem pravu;

V. Valenčič: Žitna trgovina na Kranjskem;

B. Majer: Smisel in značaj Marxovega pojmovanja materializma.

28. 3. ob izidu knjig knjižne zbirke »Znameniti Slovenci«: I. Cankar, O. Župančič, D. Kette in J. Murn-Aleksandrov;

Stiki s tujino

18. 1. je predsednik sprejel našega zunanjega dopisnega člana Johanna Cilenška, člana Akademije umetnosti NDR;

27. 1. se je predsednik udeležil seje upravnega odbora CRE (evropska rektorska konferenca) v Ženevi;

30. 1. se je predsednik udeležil sprejema na Francoskem kulturnem centru ob priliki obiska novoimenovanega ambasadorja Francije v Ljubljani S. E. J. Martina in podelitve odlikovanja reda oficirja umetnosti in književnosti pisateljici Miri Mihelič;

5. 2. sta se podpredsednik akad. Kreft in glavni tajnik akad. Kušej udeležila sprejema, ki ga je priredil avstrijski generalni konzul pred koncertom dunajskih simfonikov;

8. 2. je podpredsednik Kreft sprejel generalnega konzula NDR na njegovo željo na razgovor v zvezi s t. i. Brechtovim letom;

od 20. do 25. 2. se je podpredsednik akad. Kuhelj kot vodja delegacije Sveta akademij SFRJ mudil v Berlinu (NDR) v zvezi s sklenitvijo dogovora o medsebojnem sodelovanju med Akademijo znanosti NDR in Svetom akademij SFRJ;

7. 3. je sprejel predsednik SAZU delegacijo kitajskih zdravnikov, ki sta jo spremljala dr. Brezic in dr. Jovanović;

9. 3. je sprejel prof. dr. Mitsuro Nakamuro, mikrobiologa, ki je prišel kot gost SAZU v okviru medakademijske izmenjave z ZDA;

13. 3. se je udeležil kosila, ki ga je priredil prorektor ljubljanske univerze tržaškemu rektorju prof. dr. de Ferriju;

23. 3. je podpredsednik akad. Kreft sprejel sekretarja sovjetskega slavističnega komiteja dr. A. N. Robinsona in dr. Karavlova;

18. 4. je podpredsednik akad. Kuhelj sprejel prof. dr. Wacław Olszaka, rektorja Mednarodnega centra za mehaniko v Vidmu;

6. 6. je bil predsednik SAZU na sprejemu, ki ga je ob državnem prazniku priredil italijanski generalni konzul;

17. 7. je sprejel v navzočnosti akad. M. Tišlerja prof. dr. Granta, ki se je mudil v Ljubljani v okviru medakademijske izmenjave z NAS;

11. 9. se je predsednik SAZU udeležil sprejema, ki ga je priredil predsednik republiškega komiteja za zdravstvo in socialno varstvo dr. Anton Fazarinc za francoske zdravnike odporniškega gibanja;

12. 9. je bil s temi zdravniki na Rogu in Otočcu;

25. 9. je podpredsednik akad. Kuhelj sprejel akad. Ivana Pavloviča Alimarina, namestnika tajnika oddelka za kemijo in kemijsko tehnologijo Akademije znanosti ZSSR;

14. 9. je predsednik kot član delegacije Sveta akademij SFRJ odpotoval v LR Kitajsko na povabilo Kitajske akademije znanosti; delegacijo so sestavljali še: predsednik MANU akad. Apostolski kot njen vodja, predsednik JAZU akad. Sirotković, predsednik ANU BiH akad. Benac, podpredsednik SANU akad. Kanazir in administrativna tajnika Miloševski in Papić; delegacija je obiskala Akademijo Sinico in Kitajsko akademijo družbenih ved s sedežem v Pekingu ter nekatere njune in izvenakademijske inštitute; delegacija je obiskala še Huančou, Čanghaj in Kuančou (Kanton) ter tamošnje oddelke akademije. Z obema akademijama je v Pekingu ob navzočnosti podpredsednika kitajske vlade in partije naša delegacija podpisala dogovor o sodelovanju;

29. 9. je predsednik sprejel dr. H. Riesenfelda, upokojenega dolgoletnega generalnega konzula republike Avstrije v Ljubljani;

2. 10. pa dr. G. Parhasarathia, sekretarja vladne komisije za elektroniko republike Indije;

istega dne se je udeležil sprejema, ki ga je ob 29-letnici NDR priredil generalni konzul v Zagrebu Gerhard Ahner;

26. 10. se je glavni tajnik akad. Kušej udeležil sprejema na avstrijskem generalnem konzulatu ob priliki državnega praznika Avstrije;

30. 10. je sprejel predsednik Nobelovega nagrajenca prof. dr. Christiana de Duveja iz Bruslja, čigar predavanja se je 31. 10. udeležil na Inštitutu J. Stefan;

6. 11. se je udeležil sprejema, ki ga je ob 61-letnici Oktobrske revolucije priredil v Zagrebu generalni konzul Sovjetske zveze Valentin Gusev;

15. 11. je glavni tajnik akad. Kušej sprejel na akademiji prof. Otta Bicharija, vodjo zahodnomadžarskega študijskega centra v Pecs, ki deluje pod okriljem Madžarske akademije;

27. 11. je sprejel predsednik SAZU generalnega konzula NDR Gerharda Ahnerja;

15. 12. je podpredsednik akad. Kreft sprejel v hotelu Slon na večerji delegacijo Kitajske akademije družbenih ved, ki se je mudila v Ljubljani do 22. decembra, v okviru sklenjenega sporazuma o znanstvenem sodelovanju med Svetom akademij SFRJ in LR Kitajsko. Ta delegacija se je predvsem zanimala za probleme našega gospodarskega sistema, program bivanja delegacije v Sloveniji pa je pripravil in jo ves čas tudi spremljal dop. član S. Krašovec;

16. 12. je predsednik sprejel omenjeno delegacijo, na krajšem razgovoru po sprejemu pa so sodelovali še podpredsednika akad. Kuhelj in akad. Kreft, akademika Zwitter in Goričar ter dop. član S. Krašovec;

22. 12. je predsednik priredil v hotelu Union večerjo za kitajsko delegacijo, na kateri so bili tudi podpredsednika akad. Kuhelj in akad. Kreft, predsednik izvršnega sveta, dopisni član dr. A. Vratuša, akad. Zwitter, dop. član S. Krašovec in upravni direktor B. Plavc.

V okviru sodelovanja s tujimi akademijami so se mudili:

I. v Ljubljani:

5.—15. 3. dr. Mitsura Nakamura, ZDA, v Mikrobiološkem inštitutu Medicinske fakultete pri dr. Jadranki Zajc-Satler in prof. dr. Stanku Baniču;

7. 4. Pavel Topor in Natalia Jakovljeva, ZSSR, na kratkem obisku v Inštitutu za slovensko literaturo in literarne vede SAZU;

2.—9. 5. dr. Arnold Niederer, Švica, v Inštitutu za slovensko narodopisje SAZU — pri dr. A. Cevcu;

7.—10. 5. prof. dr. Emanuel Laroche, Francija, pri akad. prof. dr. Viktorju Korošču;

18. 5. dr. James Prentis, Royal Society, na 3-dnevnem obisku pri dr. J. Hlebanji in akad. prof. dr. A. Kuhlju;

23. 5. dr. David Le Mone in dr. Calvin Stevens, ZDA, na 3-dnevnem obisku pri dr. Dragici Turnšek na Inštitutu za paleontologijo SAZU in prof. dr. Antonu Ramovšu na FNT;

24. 5. dr. Joel M. Halpern, ZDA, na 4-dnevnem obisku pri dr. Kremenšku (Filozofska fakulteta), St. Saksidi (Inštitut za sociologijo), dr. B. Kuharju (Etnografski muzej), dr. Zdr. Mlinarju (Fakulteta za sociologijo, politične vede in novinarstvo), akad. dr. J. Goričarju (Pravna fakulteta);

29. 5. dr. Peter Kovačič, ZDA, kemik, na 3-dnevnem obisku pri akad. dr. M. Tišlerju in akad. dr. D. Hadžiju;

dr. Anatolij Baranov, ZSSR, na 14-dnevnem obisku pri akad. dr. R. Blincu;

dr. Clifford Venier, ZDA, na 3-tedenskem bivanju pri akad. dr. M. Tišlerju; udeležil se je 8. medn. kongresa o organskih žveplovih spojinah v Portorožu;

10.—20. 7. prof. dr. Ronald J. Pugmire, Salt Lake City, pri akad. dr. M. Tišlerju;

14.—20. 7. dr. David Grant, Salt Lake City, pri akad. dr. M. Tišlerju;

28.—30. 7. dr. Bogdan Kuzmanović, ZDA, pri prof. Marinčku na Zavodu za metalne konstrukcije (FAAG);

10. 9. dr. Stephan Steen, ZDA, na enomesečnem bivanju pri dr. Jeretinu (Klinični center) in dr. Kozjeku (Medicinska fakulteta);

14.—16. 9. dr. Norman Giles, Georgija, ZDA, pri dr. Miklavžu Grabnarju (Biološki inštitut MF);

25. 9. Zoja Koroleva, kandidat nauk iz računskega centra Akademije znanosti ZSSR, Moskva, na 14-dnevnem bivanju v Inštitutu za sociologijo in filozofijo Univerze v Ljubljani;

1. 10. prof. dr. Webb (Anglija) — na dvodnevnem obisku pri dekanu Medicinske fakultete prof. dr. Mihi Likarju;

3. 11. dr. Sergej Mirošnik iz računskega centra Akademije znanosti ZSSR, na enomesečnem bivanju na Inštitutu za sociologijo in filozofijo Univerze v Ljubljani;

15. 11. prof. dr. Otto Bichari — na tridnevnem obisku na SAZU;

18. 11. prof. Lev Šuvalov, ZSSR, na 14-dnevnem obisku pri akad. R. Blincu na Inštitutu J. Stefan;

21.—24. 11. dr. Pal Bodon, načelnik oddelka za mednarodno sodelovanje HAS (Madžarske akademije znanosti) in Annamarija Fürst, referent v tem oddelku, v zvezi s pripravo podpisa dogovora o sodelovanju med HAS in SAZU;

9. 12. dr. Monika Senkowska-Gluck (PAN-Varšava), na enomesečnem bivanju v Zgodovinskem inštitutu M. Kosa SAZU.

8. 1. prof. dr. Aleksej Žižčenko in Sergej Jablonskij z Akademije znanosti ZSSR, na tritedenskem obisku na Inštitutu za sociologijo in filozofijo Univerze v Ljubljani.

II. v ZDA:

5. 9. dr. Jadranka Zajc-Satler na enomesečnem izpopolnjevanju v Montani;

III. na Poljskem:

21.—28. 9. višji strokovni sodelavec Geografskega inštituta A. Melika SAZU Marko Žerovnik na obisku v Inštitutu za geografijo PAN v Varšavi;

IV. v Pragi:

1. 10. dr. Ida Eržen na petmesečnem študijskem bivanju v Inštitutu za fiziologijo Češke akademije v Pragi.

POROČILO
o zaključnem računu za leto 1978

CELOTNI PRIHODEK:

1. Republiški proračun	8,253.700,00
2. Raziskovalna skupnost Slovenije — naloge	36,201.020,00
3. Raziskovalna skupnost Slovenije — stažisti	88.800,00
4. Dohodek od prodaje publikacij	201.729,65
5. Najemnine in stanarine	5.908,10
6. Nočnine in bivanje v domovih	7.026,50
7. Drugi prihodki	30.160,73
8. Posebne naloge inštitutov	1,892.438,99
9. Republiški proračun — 40-letnica	500.000,00
Skupaj	47,180.783,97

ODHODKI:

1. Materialni stroški za tisk, nabavo knjig, materiala, potni stroški, dnevnice, avtorski honorarji, amortizacija in članske nagrade	18,971.727,32
2. Zakonske obveznosti (stan. prispevek, dodatno zdravstveno zavarovanje in za nesrečo pri delu, prispevek za zaklonišča, študentske domove, zavarovanje kmetov, potrese, regresirano prehrano, zaposlovanje, invalidsko pokojninsko zavarovanje)	2,294.951,05
3. Pogodbene obveznosti (obresti, bančni stroški, zavarovanja itd.)	337.281,65
4. Bruto osebni dohodki delavcev — vsa delovna razmerja	22,429.256,05
Skupaj	44,033.216,07

Tako ostane za razdelitev na sklade	3,147.567,90
-------------------------------------	--------------

RAZDELITEV:

1. Rezervni sklad	423.135,85
2. Poslovni sklad	256.850,—

3. Sklad skupne porabe:			
— družbeni dogovor	1,061.150.—		
— regresirana prehrana	940.500.—		
— stanovanjski sklad	465.932,05		3,147.567,90

PORABA DEVIZNIH SREDSTEV:

1. Narodna banka, Direkcija za devizno dokumentarno kontrolo Ljubljana	odobritev poraba	268.714,40 232.193,05	
	Skupaj:		36.521,35
2. Republiški sekretariat za pravosodje, organizacijo uprave in proračun	odobritev poraba	193.758,45 163.395,72	
	Skupaj:		30.362,73

SVET AKADEMIJ ZNANOSTI IN UMETNOSTI SFRJ

Predsedstvo sveta akademij se je sestalo 2. in 3. februarja 1978 v Portorožu, kjer je bila 2. februarja svečana seja, posvečena 90-letnici predsednika JAZU akad. Grge Novaka in 20-letnici njegovega dela v Svetu, 3. februarja pa je bila redna seja predsedstva.

Na redni seji predsedstva 3. februarja 1978 je bilo ugotovljeno:

da je sodelovanje z Akademijo znanosti ZSSR uspešno in so jugoslovanski znanstveni delavci v letu 1977 prvič dosegli večjo kvoto študijskih bivanj v ZSSR ko sovjetski v SFRJ in da so teme iz problemsko tematskega načrta sodelovanja za obdobje 1976—1980 z majhnimi izjemami finančno krite in se tudi uresničujejo na podlagi skupno dogovorjenih načrtov dela nosilcev tem oz. projektov. V zvezi s sodelovanjem s to akademijo je bilo sklenjeno:

da se v sodelovanje v problemsko tematskem načrtu vključita tudi Energoinvest in Inštitut Boris Kidrič;

da se prouči možnost sodelovanja Zavoda za organsko kemijo Naravoslovno matematične fakultete v Zagrebu z Inštitutom »Semjakin« in sodelovanje Inštituta Rudjer Bošković na področju kemije in nuklearne fizike;

da se obojestransko skrajša procedura v zvezi z odobravanjem študijskih bivanj;

da se ponovno preuči predlog jugoslovanske strani, da se v ZSSR omogoči našim znanstvenikom vpogled v določeno gradivo iz sovjetskih arhivov.

V zvezi s sodelovanjem z NAS je bilo na seji sporočeno njeno obvestilo, da pri pristojnih državnih organih v ZDA ne najde razumevanja za sodelovanje s Svetom, ki bi temeljilo na sprejetih projektih ali na tematskih znanstvenih sestankih. Žato tudi ne more priti do že dogovorjenega sestanka v Ljubljani; ker je NAS povišala višino dnevnic za bivanje jugoslovanskih znanstvenikov v ZDA, je Svet sklenil na podlagi predloga odbora za medakademijsko sodelovanje povečati dnevnice tudi ameriškim znanstvenikom na 300 din oz. v primeru večmesečnega bivanja pri nas na 6000 din mesečno. Sodelovanje z NAS naj še naprej temelji na individualni izmenjavi znanstvenikov vse dotlej, dokler pristojni državni organi ZDA ne bodo pristali na predlagano spremembo sodelovanja;

da se NAS seznanj s težavami, ki jih ima Svet pri iskanju ustreznih bivališč za ameriške znanstvenike in njihove družine.

V zvezi s sodelovanjem z Akademijo znanosti NDR je bilo sklenjeno, naj se zaenkrat doseže sporazum o znanstvenem sodelovanju na podlagi individualne izmenjave. Nadalje je bilo sklenjeno, da bo vodil delegacijo Sveta na pogovor z Akademijo znanosti ZSSR predsednik Sveta, prav tako pa tudi v Peking na pogovore s Kitajsko akademijo znanosti, delegacijo Sveta v Berlin pa podpredsednik SAZU akad. Kuhelj.

Na tej seji se je razpravljalo tudi o mislih in predlogih posvetovanja na CK ZKJ, kjer je tekel govor o vlogi in nalogah akademij v sedanjem obdobju našega družbenega razvoja, o njihovih specifičnostih kot izrazu razvoja naše družbe v celoti, o izboru novih članov in njihovem družbenem in znanstvenem profilu, o povezovanju znanosti z združenim delom in o mestu in vlogi akademij v tem procesu.

Na sestanku odbora za medakademijsko sodelovanje 12. januarja 1978 v Zenici je bila formirana delovna skupina za pripravo publikacije o organizaciji in delu Sveta akademij znanosti in umetnosti in njegovih članic in da ta skupina, ki jo vodi akad. Kemal Kapetanović do 31. marca 1978 izdela prvo verzijo teksta publikacije. Publikacija bi bila razdeljena na dva dela, katere prvi del bi govoril o delu posameznih članic Sveta, drugi del pa o delu Sveta samem.

Bili sta dve plenarni seji sveta akademij, in sicer: 8. junija 1978 v Kaludjerskih Barah in 8. decembra 1978 v Skopju; predsedstvo Sveta akademij se je sestalo 14. septembra 1978 v Beogradu. Proslava 30-letnice Sveta akademij je bila 7. in 8. decembra 1978 v Skopju. Odbor za medakademijsko sodelovanje se je sestal 8. oktobra 1978 v Skopju.

Na plenarni seji 8. junija 1978 je dotedanji predsednik Sveta akad. Benac ugotovil, da je potreben Svetu dolgoročen plan dela, da se mora Svet v večji meri posvetiti problemom umetnosti in se tvorno vključiti v razpravo o položaju in družbeni vlogi Sveta in akademij v naši samoupravni socialistični družbi ter da se Svet bolj sistematično vključi v mednarodno znanstveno sodelovanje.

Nadalje je bilo sklenjeno:

naj Makedonska akademija po posvetovanju z vsemi akademijami pripravi načrt dela Sveta akademij za naslednje mandatno obdobje, saj bo v tem obdobju sedež Sveta pri njej;

naj se sodelovanje akademij v okviru Sveta realizira na sprejetih makroprojekti;

naj se vnese več sistematičnosti v mednarodno znanstveno sodelovanje;

naj se v načrtu dela Sveta predvidi obravnavanje določenih umetnostnih vej;

naj se nadaljuje s stiki z ustreznimi zveznimi državnimi organi in družbenopolitičnimi organizacijami v zvezi z oblikovanjem družbenega statusa in funkcije tako Sveta kot posameznih akademij;

da se sprejme pravilnike o organizaciji in delu nekaterih koordinacijskih in delovnih odborov, in sicer: MKO za fizikalne in kemijske lastnosti materialov, MKO za energetiko in energetske vire, MKO za kemijske in uporabnokemijske znanosti, MKO za zaščito narave in človekovega okolja, MKO za proučevanje tal, MO za proučevanje malignih tumorjev glave in vratu, MO za izdajanje slovarja latinščine, MO za repertorij srednjeveških zgodovinskih virov, MO za onomastiko SFRJ, MO za proučevanje vzrokov in posledic 2. svetovne vojne, MO za zgodovino kolonizacije jugoslovanskih dežel, MO za industrializacijo in pospešitev izgradnje, MO za plemensko ureditev in patriarhalne kulture.

Priporočeno je bilo, naj tudi ostali medakademijski odbori pripravijo svoje pravilnike o organizaciji in delu.

Nadalje je bilo sklenjeno:

naj bo sestanek s predstavniki ZDA (NAS), kadar bo prišlo do njegove realizacije, na SAZU;

naj se sprejme sporazum o znanstvenem sodelovanju z Akademijo znanosti NDR in

naj Makedonska akademija organizira znanstveno zborovanje, posvečeno prosveti in kulturi v NOB in revoluciji.

Na plenarni seji 8. decembra 1978 je bilo sprejeto poročilo o obisku delegacije Sveta akademij Kitajski akademiji znanosti in Kitajski akademiji družbenih ved, katere obisk je bil določen na seji predsedstva Sveta akademij 2. in 3. februarja 1978 v Portorožu.

Nadalje so bili sprejeti še tile sklepi:

da se ratificirata podpisana sporazuma o sodelovanju z obema že omenjenima kitajskima akademijama. V zvezi s tem naj vsaka akademija predlaga svojega predstavnika v komisijo za planiranje sodelovanja Sveta z obema akademijama in da vsaka akademija predloži Svetu tudi program svojega sodelovanja z njima. Odbor za medakademijsko sodelovanje pa naj bi na podlagi predloženih akademijskih programov v teku januarja 1979 pripravil skupen program in ga predložil kitajskima akademijama. Študijsko bivanje na Kitajskem je bilo razporejeno tako, da odpade na SAZU 6 tednov na leto oz. v dveh letih 12 tednov;

sprejeto je bilo priporočilo odbora za medakademijsko sodelovanje v zvezi s pripravo petletnega plana za delo Sveta;

oblikuje naj se medakademijski odbor za proučevanje stanja znanosti in problemov v znanosti z namenom, da se organizira simpozij o tem vprašanju in da vsaka akademija delegira v ta odbor, katerega sedež je pri JAZU, po dva delegata;

da se spomladi leta 1979 pripravi petletni program za delo Sveta v času od 1980—1985;

da se presodi angažma Sveta na področju sodelovanja z nerazvitimi deželami in deželami v razvoju;

da se naj vsaka akademija aktivno angažira na realizaciji obveznosti, ki jih postavlja XI. kongres ZKJ za področje znanosti;

da naj se akademije med seboj informirajo tudi o pripravah in realizaciji določenih pomembnih aktivnosti posameznih akademij;

da je potrebno okrepiti sodelovanje z drugimi znanstvenimi institucijami;

da vsaka akademija seznanja druge akademije tudi z določenimi umetniško-kulturnimi aktivnostmi, ki jih organizira in da odbor za medakademijsko sodelovanje skuša omogočiti njihovo realizacijo tudi pri drugih akademijah;

v zvezi s potrebo, da se dopolni in spremeni statut Sveta akademij, se formira komisija, v kateri bo po en predstavnik vsake akademije, njen predsednik bo akad. Mihailo Apostolski, administrativni tajniki pa naj bi pripravili načrt teh sprememb in dopolnitev;

da se v MO za zaščito človeškega okolja vključijo tudi medicinci;

da se sprejme predlog Akademije znanosti in umetnosti Kosova za formiranje MO za proučevanje nezadostno razvitih območij, katerega sedež bi bil pri tej akademiji.

Na seji predsedstva Sveta akademij dne 14. septembra 1978 je bilo potem še sklenjeno:

naj delegacija Sveta, ki odhaja na Kitajsko, doseže sporazum o skupnem sodelovanju s Kitajskima akademijama, kjer naj se upošteva obojestranski interes, katerega ocena se prepušča delegaciji; program sodelovanja pa naj bi bil predstavljen kot skupen program na nivoju Sveta;

določena je bila dalje delegacija, ki naj bi obiskala Nemško znanstveno društvo v Bonnu na njegovo povabilo. Delegacijo bi vodil predsednik SAZU akad. J. Milčinski, sestavljali pa bi jo še akad. Požar, predstavnik Akademije znanosti in umetnosti Kosova, in Bojan Plavc, upravni direktor SAZU. Delegacija naj

sama določi čas obiska, ki naj bi bil preko Sveta sporočen omejenemu društvu;

v zvezi z zastopanostjo jezikov narodov in narodnosti Jugoslavije na žigih in formularjih Sveta, je bilo sklenjeno, naj se pridobi mnenje pristojnega organa za tolmačenje ustave, in za-prosi za mnenje še vsako akademijo zase.

Na seji odbora za medakademijsko sodelovanje z dne 25. oktobra 1978 je bilo sklenjeno:

naj se na podlagi sklepa o pripravi letnega programa dela oz. dolgoročnega programa dela Sveta organizirajo koordinacijski sestanki ustreznih razredov vseh akademij, na katerih bi obravnavali program dela kot sestavni del programa Sveta. Določeno je bilo, na katerih akademijah bi se sestali predstavniki ustreznih razredov in SAZU je bila določena, da sklicuje se-stanke prirodoslovno-matematičnih razredov vseh akademij. Na prvem takem sestanku na SAZU 19. decembra 1978 je bilo sklenjeno:

naj bi bili sestanki vsako leto,

da je nujna koordinacija dela in načrtov in ugotavljanje stanja raziskav,

naj bi se do konca leta 1979 pripravila projekcija skupnih raziskav na področju prirodoslovno-matematičnih ved in

naj bi naloge nekaterih medakademijskih odborov s tega področja delovanja prerasle v projekte;

za sklicanje koordinacijskih sestankov za področje jezika in književnosti je bila zadolžena JAZU, za zgodovino SANU, za družbene vede ANUK, za medicinske vede MANU, za tehnične vede ANU BiH in za umetnost ČANU;

da se v prvem četrtletju 1979 organizira skupen sestanek tajnikov vseh akademij, na katerem bi bili predstavljeni programi dela in pripravljena koordinacija dela v Svetu;

da se na podlagi programa dela akademij in njihovih razredov začne delati na dolgoročnem planiranju dela za čas od 1980—1985;

da se v okviru dolgoročnega plana Sveta planirajo znanstvene raziskave skupnega interesa za vse akademije;

da se vse obveznosti, ki jih je prevzel Svet, vnesejo v njegov program dela;

da se spremlja delo in aktivnost medakademijskih odborov in pripravi revizija njihovega dela.

SVET DELOVNE SKUPNOSTI

Poročilo o delu v letu 1978

Delovanje sveta delovne skupnosti je bilo tudi v letu 1978 dokaj razgibano. Usmerjeno je bilo predvsem v poglobljanje samoupravljalne zavesti delavcev in v samoupravno reševanje številnih problemov, vznikajočih iz specifičnosti dela na SAZU.

Ker je ob začetku leta potekel mandat sedmim delegatom, so bili na njihova mesta izvoljeni novi. Prav tako je bil izvoljen nov predsednik sveta delovne skupnosti in je dosedanega dolgoletnega predsednika dr. Mitjo Zupančiča zamenjal Janez Dular, medtem ko je bila za podpredsednico oziroma namestnico izvoljena Vida Urek.

Svet delovne skupnosti je imel v letu 1978 sedem rednih sej, delavci SAZU pa so se zbrali na treh zborih delovnih ljudi. Delovanje in prizadevanja sveta so bila usmerjena na naslednja pomembnejša področja:

izdelavo in sprejetje pravilnika o razporejanju in delitvi čistega dohodka in osebnih dohodkov,

oblikovanje zakona in statuta Slovenske akademije znanosti in umetnosti,

oblikovanje in sprejetje analitičnih metod za vrednotenje delovnih opravil na področju raziskovalne dejavnosti,

reševanje organizacijskih vprašanj na SAZU,

pripravo osnutka pravilnika o tiskovnem skladu in reševanju problematike tiska,

izdelavo načrtov za gradnjo novih delovnih prostorov na SAZU,

reševanje problematike stanovanjskih zadev delavcev SAZU, vprašanje finansiranja in sodelovanja z Raziskovalno skupnostjo Slovenije.

Hkrati s tem so bili storjeni prvi koraki za izdelavo osnutka nove samoupravne organiziranosti na SAZU, kakor to terjata ustava in zakon o združenem delu.

OSNOVNA ORGANIZACIJA SINDIKATA PRI SAZU

Poročilo o delu v letu 1978

Osnovna organizacija sindikata SAZU, h kateri je priključen tudi Zavod za zaščito malih avtorskih pravic, je štela ob koncu leta 1978 171 članov. Njen izvršni odbor se je med letom tri-

krat sestal. Zaradi hitrejšega načina poslovanja je nujne tekoče naloge reševal ožji izvršni odbor, ki je s svojimi predlogi in odločitvami sproti seznanjal članstvo.

Leto 1978 je minilo v znamenju politične aktivnosti. Če se ustavimo le ob najpomembnejših dogodkih, se moramo spomniti na volitve v samoupravne interesne skupnosti, priprave na IX. kongres ZSS in VIII. kongres ZSJ ter podpisovanja vrste samoupravnih sporazumov. Kljub zamenjavi delegatov v IO OOS so volitve potekale brez zastojev. Ob preučevanju kongresnih dokumentov velja omeniti tudi sodelovanje pri obsežnih pripravah na proslavo 40-letnice SAZU. Posebno aktivno se je sindikalna organizacija vključila v samoupravno življenje na akademiji in lahko trdimo, da ni bila sprejeta nobena pomembnejša odločitev, pri oblikovanju katere ne bi aktivno sodelovali tudi člani izvršnega odbora. Odgovorna naloga, ki ji je IO OOS že posvetil pozornost, še bolj pa ji jo bo moral v prihodnje, je priprava na novi zakon o SAZU.

Po komisijah je delo potekalo predvsem na področju kulturnega izobraževanja in reševanja socialne problematike. Tako je komisija za strokovno in družbeno izobraževanje za člane sindikata organizirala vodstvo po razstavah v Narodni galeriji, za najmlajše pa poskrbela z organiziranjem prireditve Dedka Mraza. Komisija za socialno varnost je ob že utečenih nalogah kot so posredovanje pri nakupu ozimnice in kurjave, krvodajalska akcija ter preventivni zdravstveni pregled v Rogaški Slatini, pomagala z denarnimi zneski tudi nekaterim delavcem SAZU. Pri tem nam je priskočil na pomoč Mestni sindikalni svet. Spremenjeni način finančnega poslovanja je v letu 1978 prizadel delo komisije za rekreacijo, vendar pa športna aktivnost na akademiji ni povsem zamrla. Med prireditvami je bilo gotovo najbolj množično obiskano smučarsko prvenstvo SAZU na Vojskem. Pobudnik tradicionalnega Pohoda tovarištva, ki se ga vsako leto udeleži precej akademijskih delavcev, je bil tudi letos aktiv mladih.

Zaradi preskromnih finančnih sredstev v letu 1978 še ni bilo mogoče uresničiti tovariškega srečanja z delavci ANU BiH, kar bo v prihodnje ena izmed pomembnih nalog sedanjega sindikalnega odbora. Ob vseh prizadevanjih je zaenkrat ostalo prav tako nerešeno zapleteno vprašanje, kako bi delavci SAZU prišli do svoje ambulante ali zdravnika. Kar zadeva topli obrok med delom, si trenutno še pomagamo z izplačevanjem prehrabnenih bonov. Povsem pa bo to vprašanje mogoče spraviti z dnevnega reda le s pridobitvijo novih potrebnih prostorov akademije.

10. februarja 1978 so bili za mandatni čas štirih let izvoljeni v IO OOS naslednji delavci SAZU: M. Ahlin (podpredsednik), Ladislav Ciglencečki, Milojka Huzjan (tajnica), Marta Koren, Marija Alenka Kranjc, Alenka Maček, Marija Mahne, Majda Perne, Damjan Prelovšek (predsednik), Andrej Seliškar, Marko Terseglav, Peter Tonkli (podpredsednik), Pavla Tratnik, Milan Osrajnik in Vlado Vivod. Blagajniško delo opravlja Frančiška Komljanec, ki pa ni članica izvršnega odbora.

INŠTITUT ZA MARKSISTIČNE ŠTUDIJE SAZU

Poročilo o delu v letu 1978

Inštitut za marksistične študije pri predsedstvu SAZU je bil ustanovljen 10. marca 1977. Istega leta je dobil dva delovna prostora, na jesen pa je nastopil delo raziskovalec mag. Matjaž Potrč, kateremu se je v novembru l. 1978 pridružil Aleš Erjavec.

V l. 1978 je delo v inštitutu teklo v treh smereh:

1. Zagotovitev osnovnih finančnih sredstev ter nabava osnovnih materialnih sredstev in literature.

2. Pripravljanje srednjeročnega in dolgoročnega raziskovalnega programa inštituta; navezovanje stikov s potencialnimi sodelavci ter izdelava večjih raziskovalnih programov s področja politične ekonomije socializma, teorije znanosti, teorije kulture itd. Na podlagi izdelanih programov in evidentiranja možnih sodelavcev so bili izdelani trije podrobni raziskovalni programi (podnaloge), ki jih je že potrdil znanstveni svet inštituta, in ki bodo prioriteta raziskovalna naloga inštituta v srednjeročnem in dolgoročnem obdobju. Gre za: a) zgodovino slovenske marksistične misli (II. faza) — pripravo zbranih del Borisa Zihlerla, b) pripravo nacionalne znanstvene izdaje Marxa in Engelsa in c) aktualna vprašanja teorije znanosti.

3. Delo na raziskovalni nalogi »Zgodovina slovenske marksistične misli« (I. faza, nosilec izr. prof. dr. Božidar Debenjak). Dovršen je bil pregled fonda opravljenih raziskav, samo raziskovalno delo pa se je osredotočilo predvsem na kritično analizo teh virov ter nekaterih drugih del, ki bistveno prispevajo k osvetlitvi obravnavane problematike. Na podlagi pregledanega gradiva smo skušali v pilotski študiji dati zlasti osnovo in glavne smernice za nadaljnje delo.

ZGODOVINSKI INŠTITUT MILKA KOSA

Poročilo o delu v letu 1978

Inštitut je imel tudi vse leto 1978 le štiri stalne delavce, pač pa je bilo v tem letu razpisano mesto asistenta za novejšo zgodovino. Prijavil se je zanj magister zgodovine Stane Granda, doslej asistent na Inštitutu za zgodovino delavskega gibanja

v Ljubljani. Na novem mestu bo začel delo s 1. januarjem 1979. Tako bo na inštitutu okrepljeno delo na novejši zgodovini, posebno na evidentiranju in izdajanju izbranih virov za novejšo slovensko politično zgodovino.

Publikacije. Konec septembra je izšla razprava Ferda Gestrina, Pomorstvo srednjeveškega Pirana (SAZU, Razred za zgodovinske in družbene vede, Dela 21, Zgodovinski inštitut Milka Kosa 7, 148 str.).

Delo na drugem (in sklepnem) zvezku »Zgodovina agrarnih panog« v okviru serije publikacij »Gospodarska in družbena zgodovina Slovencev«, delo, ki je po izidu prvega zvezka l. 1970 zastajalo zaradi drugih obveznosti avtorjev, je v letu 1978 napredovalo. Izvršeno je bilo obsežno redakcijsko delo na vseh tekstih, zbrana so bila ponazorila, izdelani registri za I. zvezek. Tako bo mogoče oddati tekste skupaj z nemškim in francoskim résuméjem, ki po vsebini ne bosta enaka, v tiskarno do konca januarja 1979. Pozneje bo mogoče ob lomljeni korekturi dopolniti registre, ki bodo zajemali oba zvezka, s podatki za II. zvezek, uvrstiti v tekst ponazorila in seveda opraviti vse korekture. Upati je, da bo drugi zvezek, ki ga bo prav tako kakor I. zvezek izdala SAZU, založila pa Državna založba Slovenije, izšel še l. 1979.

Delo na virih. Strokovni svetnik B. Otorepec je pri delu za centralno kartoteko srednjeveških listin in za diplomatarij slovenske srednjeveške zgodovine v letu 1978 obdelal 159 listin iz dobe 1220—1370, ki so nam bile izročene iz dunajskih arhivov na podlagi izvajanja arhivskega sporazuma z Avstrijo iz leta 1923, nadalje 86 listin iz dobe 1397—1407 iz Arhiva Slovenije, poleg tega pa uvrstil v centralno kartoteko 23 listin iz 14.—15. stoletja, ki jih je objavil že Vladimir Levec (Izvestja Muzejskega društva za Kranjsko 13, 1903), tako da se je število listin centralne kartoteke povzpelo na 3833 kosov. V okviru izvajanja arhivskega sporazuma z Avstrijo iz leta 1923 je B. Otorepec v letu 1978 prevzel, identificiral in popisal 1720 listin iz 12. do 18. stoletja, ki so bile prevzete iz Državnega arhiva na Dunaju in iz Štajerskega deželnega arhiva v Gradcu. Te listine bodo v prihodnjih letih obdelane za centralno kartoteko srednjeveških listin. Ob nadaljevanju priprav za izdajo fevdnih knjig grofov Celjskih iz let 1436—1461 je izdelal B. Otorepec diplomatski prepis fevdne knjige B 313, fol. 73—106, na 66 tipkanih straneh s 182 vpisi listinskih fevdnih podelitev z dragocenimi podatki za topografijo posesti Celjanov. V dneh od

6. do 17. novembra 1978 je bil B. Otorepec v Celovcu zaradi pregleda arhivskega gradiva za slovensko zgodovino v Koroškem deželnem arhivu, pregledoval je tekste originalnih srednjeveških listin in regist ter si izpisal za kopiranje 271 listin, vendar pa dela zaradi prekratkega časa ni mogel končati.

Asistentka D. Miheličeva je nadaljevala z delom na izdaji najstarejše piranske notarske knjige iz let 1282—1287/89. Z dr. M. Pahorjem je bila dogovorjena dispozicija njegove izdaje srednjeveških piranskih statotov in predgovorov zanjo, praktično izvedbo dela na rokopisu, za katero je bilo predvideno, da jo bo mogoče dovršiti do konca leta 1979, bo pa verjetno zavrnila avtorjeva bolezen ob koncu koledarskega leta. Zaradi drugih obveznosti avtorjev tudi ni mogel biti izveden v letu 1978 projekt, da bi v Innsbrucku pregledali doslej neupoštevane arhivalije za izdajo virov za slovenski kmečki upor l. 1515, potem ko so bila že izvršena preddela v Ljubljani; prav tako pa tudi ni bilo mogoče delati na nekaterih drugih načrtih za izdajo virov za starejšo slovensko zgodovino. Z novim asistentom St. Grando je mogel biti dogovorjen načrt za začetek dela na evidentiranju in izdaji izbranih virov za novejšo slovensko politično zgodovino, začetek samega dela se je pa zaradi njegove pozne namestitve zavlekel do konca koledarskega leta. Kar se tiče izdaje korespondence in druge rokopisne zapuščine dr. H. Tume, je bil dogovorjen načrt dela, ni pa še prišlo do začetka njegove praktične izvedbe.

Delo na drugih publikacijah. Pri delu za historično topografijo slovenskega ozemlja v srednjem veku, kjer predstavljajo prvo fazo interne publikacije za posamezne pokrajine, kar je do zdaj privedlo do interne publikacije M. Kosa za Kranjsko, je zdaj težišče na interni publikaciji za Slovensko Štajersko do leta 1500. To delo vodi znanstveni svetnik dr. P. Blaznik, ki je v letu 1978 vanj dodatno vključil tudi novo objavljeno topografsko gradivo iz publikacije Regesten des Herzogtums Steiermark I/1, Graz 1976 (za dobo 1308—1319) in dokončno dovršil redakcijo gradiva do vključne črke J, ki sedaj obsega okrog 5800 toponimov. Pod njegovim vodstvom je asistentka D. Mihelič izdelala kartoteko tujih oblik slovenskih krajevnih imen za 6000 toponimov Slovenske Štajerske v srednjem veku, kar bo objavljeno v registru. Strokovni svetnik B. Otorepec je ob svojem delu na centralni kartoteki srednjeveških listin iz novega gradiva, prevzetega na Dunaju ali najdenega v Celovcu, dopolnjeval topografske podatke za Kranjsko za čas 1220—1370 in za 15. stoletje, kar je važen korak na poti do definitivne

izdaje historične topografije. Upati je, da bo v letu 1979 delu za Kranjsko in za Slovensko Štajersko priključeno še delo za Prekmurje kot tretjo slovensko pokrajino. Vse to delo je včlenjeno v program Medakademijskega odbora za zgodovinsko topografijo in atlas jugoslovanskih pokrajin v srednjem veku in 16. stoletju; zanj je akad. B. Grafenauer izdelal seznam slovenskega dela kart za bodoči atlas s sumarnim opisom vsebine vsake posamezne karte.

V program Medakademijskega odbora za zgodovino kolonizacije jugoslovanskih pokrajin pri JAZU spada objava razprave dr. T. Zorna Iz delovanja družbe sv. Cirila in Metoda na Koroškem pred prvo svetovno vojno, *Zgodovinski časopis* 31, 1977, str. 361—374.

Medakademijski odbor za slovar srednjeveške latinščine oz. pozneje za slovar novoveške latinščine, ki mu je zdaj Svet akademij spremenil ime v Medakademijski odbor za izdajo slovarja latinitete Jugoslavije pri JAZU, je imel 20. 1. 1978 sejo v Zagrebu, ki se je je udeležil akad. Fr. Zwitter. Ugotovilo se je, da se tisk zadnjega zvezka slovarja srednjeveške latinščine Jugoslavije (*Lexicon latinitatis medii aevi Iugoslaviae*) bliža koncu in nekaj mesecev po seji je bilo celotno delo na svečani seji 16. maja v Zagrebu predstavljeno javnosti. Prav tako je bilo ugotovljeno, da so izšle bibliografije latinistov Jugoslavije z izjemo bibliografije srbskih latinistov. Kar se pa tiče slovarja novoveške latinščine, o čemer so bila doslej objavljena le pripravljalna Saopćenja, je bilo ugotovljeno, da gre za slovar te vrste, ki ga zanimajo regionalne specifičnosti in ne generalni razvoj evropske latinščine, tako da je zanj zanimivo območje skoraj izključno le Hrvatska in Vojvodina. Za to je bilo sklenjeno, da naj bosta avtorja tega slovarja akademik JAZU V. Gortan in dr. Zl. Herkov, ki naj pa vendar upoštevata tudi dosedanje prispevke drugih sodelavcev, medakademijski odbor pa naj bo le še za redakcijo dela. S tem je stopilo delo tega odbora, pri katerem je tudi za Slovence dragocen posebno slovar in pa Simonitijeva bibliografija slovenskih latinistov, v novo fazo. — Dne 19. januarja 1978 je bila v Zagrebu seja medakademijskega odbora za repertorij srednjeveških zgodovinskih virov (*»novi Potthast«*), ki se je je udeležil akad. B. Grafenauer; delo na jugoslovanskem repertoriju napreduje, obenem se pa opravlja tudi revizija prispevkov za mednarodni repertorij.

Asistentka D. Miheličeva je delala na študiji o neagrarnih panogah v Piranu do srede 14. stoletja in na proučevanju agrarne strani kolonizacije okoliša Jesenic, Save in Javornika po

franciscejskih katastrskih mapah iz 1825/27 z izpisovanjem podatkov in njihovo rekonstrukcijo s pomočjo terezijanskih dominikalnih aktov v Arhivu Slovenije. Akademik B. Grafenauer zaradi obremenjenosti z drugimi obveznostmi v tem letu ni mogel delati na objavi študij dr. M. Kosa o zgodovini kolonizacije, prav tako pa tudi akad. F. Zwitter na problemih vplivov francoske revolucije, Ilirskih provinc in Kraljestva Ilirije. Kar se tiče historične bibliografije, dr. Vasilij Melik še ni dokončal dela na elaboratu o analizi doslej opravljenega dela na retrospektivni historični bibliografiji in predlogih za nadaljevanje tega dela, bibliotekarka Olga Janša-Zorn je pa pred dokončanjem dela na tekoči bibliografiji publikacij o slovenski zgodovini, ki so izšle med leti 1973 in 1977, in bo ta bibliografija potem objavljena v Zgodovinskem časopisu.

Izvajanje arhivskega sporazuma iz l. 1923 z Avstrijo. To delo sicer ne spada med redne naloge inštituta, vendar pa zahteva sodelovanje kompetentnih strokovnjakov brez ozira na mesto njihove redne namestitve, po svojih rezultatih pa pomeni povečanje našega kulturnega patrimonija in olajšanje njegovega raziskovanja. V letu 1978 so akad. Fr. Zwitter in B. Grafenauer, znanstveni svetnik dr. P. Blaznik in strokovni svetnik B. Otorepec sodelovali na zasedanju na Dunaju od 29. maja do 2. junija zaradi odprtih vprašanj naših zahtev do Štajerskega deželnega arhiva. B. Otorepec je bil od 9. do 28. aprila in od 3. do 19. maja na Dunaju zaradi že v odstavku o delu na virih omenjenega prevzemanja arhivskega gradiva, dr. P. Blaznik je od 7. maja do 2. junija na Dunaju prevzel 571 fascikljev oz. kartonov arhivalij, dr. P. Blaznik in B. Otorepec sta bila od 8. do 17. oktobra v Gradcu na sestanku z avstrijskimi eksperti zaradi spornih vprašanj, akad. B. Grafenauer pa v aprilu in juniju v Celovcu zaradi razpravljanja o vprašanih Koroškega deželnega arhiva z avstrijskimi eksperti. Vsemu temu delu so se pridružili še številni sestanki, delo na elaboratih itd. v jugoslovanskem in slovenskem okviru, dne 20. oktobra so pa akad. Fr. Zwitter, B. Otorepec in dr. P. Blaznik na internem sestanku za strokovnjake v Arhivu Slovenije podali informacije o sedanjem stanju vse akcije in izpostavili izbrano že izročeno gradivo. Vse to delo je seveda v l. 1978 kakor že v prejšnjih dveh in pol letih oviralo izvrševanje drugih nalog inštituta, vendar pa še ni končano, na eni strani zaradi velikega števila arhivalij, pri katerih je že dosežen sporazum zaradi izročitve, ki pa še ni izvršena, na drugi strani pa zaradi obsežnih fondov še spornih arhivalij.

Znanstveni svet, uprava in biblioteka. Znanstveni svet inštituta je imel seji 21. junija in 25. septembra 1978. Strokovni svetnik B. Otorepec je opravljajal posle tajnika inštituta z reševanjem tekočih dopisov, sestavljanjem raznih poročil, pogodb z Raziskovalno skupnostjo Slovenije, letnih, srednjeročnih in dolgoročnih delovnih načrtov itd. Strokovna delavka Jelka Milošević-Perko je upravljala inštitutsko knjižnico, ki je v tem letu prejela 392 knjig, imela okrog 140 obiskovalcev in je bilo izposojenih okrog 300 knjig; vpisovala je knjige in sestavljala interno stvarno kartoteko, končala z delom na stvarnem registru knjig iz zapuščine dr. M. Kosa, poleg tega pa tipkala dopise ter opravljala druge tehnične posle v zvezi z biblioteko in upravo.

Posebno delo delavcev na inštitutu. Delo znanstvenega svetnika dr. P. Blaznika je razvidno iz že navedenih podatkov, posebej je pa poudariti, da je izvršil poleg dopisnega člana dr. S. Vilfana, ki je kot glavni avtor dokončal delo na rokopisih za Zgodovino agrarnih panog, II. zvezek, prav dr. P. Blaznik glavno delo s tem, da je dokončal zelo obsežno in komplicirano redakcijsko delo, na podlagi katerega je mogoče dati rokopis v tisk, in začel z delom za stvarni register II. zvezka. Že omenjeno je bilo njegovo obsežno delo za historično topografijo Slovenske Štajerske in delo za izvajanje arhivskega sporazuma z Avstrijo iz l. 1923.

Pri strokovnem svetniku B. Otorepcu je bilo že omenjeno zlasti njegovo delo na diplomatariju, na izvedbi arhivskega sporazuma z Avstrijo in njegovo tajniško delo, posebej je pa omeniti, da je za študente zgodovine in umetnostne zgodovine predaval po tri ure tedensko zgodovinske pomožne vede in imel vaje z enim študentom podiplomskega študija, da je sodeloval kot član uredništva pri Kroniki, da je bil na SAZU član odbora za medsebojna delovna razmerja in da je dajal informacije interesentom za področja historičnih pomožnih ved in krajevne zgodovine.

Pri asistentki D. Miheličevi je poleg že navedenega posebej omeniti, da je dokončala pri Zgodovini agrarnih panog osebni in krajevni register za I. zvezek in nadaljevala z delom za ta register za II. zvezek, delala na ponazorilih in seznamih za to delo in na že omenjeni kartoteki tujih krajevnih imen za historično topografijo Slovenske Štajerske. Sodelovala je pri delu za slovenski del bibliografije za ekonomsko zgodovino Jugoslavije, ki je izšla v srbohrvaščini in angleščini pri Izdajateljskem zavodu JAZU v Zagrebu. Kot tajnik Zgodovinskega dru-

štva za Slovenijo je imela mnogo dela zlasti v zvezi z 19. zborovanjem slovenskih zgodovinarjev in z aktivnostjo društva ob vprašanju reforme šolstva.

Strokovna delavka Jelka Milošević-Perko je poleg že omejenega dela za biblioteko in upravo delala tudi na tipkanju in pretipkavanju rokopisov in pomagal za publikacije, ki so v pripravi.

Drugo delo. Akad. Fr. Zwitter je kot zastopnik SAZU član Jugoslovanskega komiteja za historične vede, ki je zadolžen za zveze z Mednarodnim komitejem za historične vede ter njegovimi odbori in komisijami, in se je udeležil seje Jugoslovanskega komiteja v Beogradu 23. februarja 1978. Akademik B. Grafenauer pa je bil v marcu 1978 določen za člana Jugoslovanskega komiteja za bizantologijo.

V dneh od 19. do 21. septembra 1978 je bila v Kupariju pri Dubrovniku okrogla miza jugoslovanskih in britanskih historikov, ki je obravnavala jugoslovansko-britanske odnose v dobi druge svetovne vojne, in se je udeležil kot diskutant akad. Fr. Zwitter; okroglo mizo je z jugoslovanske strani organiziral Jugoslovanski komite za zgodovino druge svetovne vojne, katerega član je tudi naša akademija.

Akad. Zwitter in Grafenauer, znanstveni svetnik dr. Blaznik in asistentka D. Miheličeva so se aktivno udeležili 19. zborovanja slovenskih zgodovinarjev v Mariboru od 27. septembra do 1. oktobra 1978.

Akad. Zwitter je v sodelovanju z asistentko D. Miheličevo organiziral zgodovinski del razstave, ki jo je priredila SAZU ob svoji štiridesetletnici.

Dopisni član dr. S. Vilfan je za akademijo izdelal elaborat s predlogom za reorganizacijo publikacije Bulletin scientifique, section B, Sciences humaines, ki jo izdaja Svet akademij znanosti in umetnosti SFRJ.

V dneh od 9. decembra 1978 do 6. januarja 1979 je bila na inštitutu s štipendijo SAZU poljska zgodovinarica Monika Senkowska-Gluck, ki je delala na publikaciji o zgodovini Napoleonovih Ilirskih provinc.

Objave:

P. Blaznik:

Železniki in franciscejski katastrski elaborat. Loški razgledi 25, 1978, str. 11—23.

D. Mihelič:

Žena v piranskem območju do srede 14. stoletja. Zgodovinski časopis 32, 1978, str. 23—36.

Socida v Piranu od 1280 do 1340. Slovensko morje in zaledje II, št. 1, Koper (v tisku).

Rezultati ankete med učitelji zgodovine na osnovnih šolah SR Slovenije v letu 1977. Zgodovinski časopis 32, 1978, str. 139—141.

Rezultati ankete med profesorji srednjih šol SR Slovenije v letu 1978. Zgodovinski časopis 32, 1978 (v tisku).

Posvetovanje o zgodovini Laškega. Kronika 26, 1978, str. 47—48.

Poročilo o sedmem zasedanju jugoslovansko-italijanske zgodovinske komisije. Zgodovinski časopis 32, 1978, str. 160—161.

VI. jugoslovanski simpozij o pouku zgodovine. Zgodovinski časopis 32, 1978 (v tisku).

Slovensko morje in zaledje I, št. 1, Koper 1977. Kronika 26, 1978, str. 117—118 (ocena).

Atti e memorie della Deputazione di storia patria per le Marche, n. s. 82, (1977). Le Marche e l'Adriatico orientale..., Atti del convegno Sennigallia, 10—12 Gennaio 1976, Ancona 1978. Zgodovinski časopis 32, 1978 (ocena, v tisku).

Ivan Stopar, Rogatec, Kulturni in naravni spomeniki Slovenije, zbirka vodnikov 66, 1976. Kronika 26, 1978 (ocena, v tisku).

Ivan Stopar, Žalec in Novo Celje, prav tam 73, 1977. Kronika 26, 1978 (ocena, v tisku).

Še o slovenski trobojnici. Nedeljski dnevnik, 5. 11. 1978, str. 26.

B. Otorepec:

Regesten des Herzogtums Steiermark, 1. Band, 1308—1319, 1. Lieferung, Graz 1976 (ocena). Zgodovinski časopis 31, 1977, str. 560—565 (izšlo 1978).

Lexicon latinitatis medii aevi Iugoslaviae, Vol. II, Litterae L—Z, Zagrabiae 1978 (soavtor in sourednik).

Grb trga Laško. Časopis za zgodovino in narodopisje 12, 1976, str. 292—307 (izšlo 1978).

Ob 500-letnici mesta Višnja gora. Zbornik občine Grosuplje 10, 1978, str. 277—294.

UMETNOSTNOZGODOVINSKI INŠTITUT FRANCETA STELETA

Poročilo o delu v letu 1978

Delo Inštituta je potekalo po programu in v okviru razpoložljivih sredstev. Široko zajeti vsebinski program obsega raziskovanje problemov slovenske umetnostne preteklosti, je pa prirejen tako, da ne prihaja do kolizij z raziskovalnim delom sorodnih ustanov in da inštitut lahko sodeluje pri sorodnih nalogah z drugimi ustanovami. Posamične teme raziskovalne in zbiralne dejavnosti se dele na dolgoročne in kratkoročne.

Med prve spadajo naloge, ki so trajne narave kakor npr. zbiranje gradiva za izdajo umetnostnozgodovinskega atlasa Slovenije, zbiranje in komentiranje virov za umetnostno zgodovino Slovenije in zbiranje dokumentacijskega gradiva. — Kratkoročne naloge so v tem letu zajele specialni študij slikarstva 17. stoletja na Slovenskem, arhitekture 19. stoletja na Slovenskem in začetkov slovenske ilustracije, karikature in knjižne opreme okoli leta 1900.

Zaradi preobremenjenosti sodelavcev, zlasti zunanjih, za leto 1978 načrtovani del atlasa ni mogel biti realiziran v celoti. Zbrano je gradivo za 7 kart, ni pa še preneseno na zemljevide in tudi spremni teksti še niso dokončani. Kritična prepisa rokopisnih tekstov J. G. Thalnitscherja (Dolničarja) *Cypressus* in *Marianale* sta bila revidirana; v delu je indentifikacija ohranjenih spomenikov. Začeli smo tudi z obdelavo obsežnega rokopisa *Bibliotheca Labacensis publica*. Kot poseben problem se pri delu kaže transliteracija nemških tekstov; njihove dosejanje objave nihajo od natančnega prepisa talis qualis do doslednega prilagajanja moderni pravopisni normi, besedila sama pa so nastala še pred dokončno pravopisno normalizacijo ob koncu 18. stoletja. Izbrali smo torej nekakšno srednjo pot, ki se skuša kar najmanj oddaljiti od posebnosti originalnega zapisa in hkrati omogočiti njegovo bralnost in preglednost. Kolikor so besedila fragmentarna (zlasti *Cypressus*), smo jih poskušali dopolniti na podlagi starejših objav ali avtorjevih konceptov.

Zbiranje dokumentacijskega gradiva spremlja na eni strani delo, povezano s kratkoročnimi nalogami, po drugi strani pa je kompleksne narave, ker zajema vse dosegljive podatke o slovenski umetnostni preteklosti in tako ustvarja podlago za prihodnja raziskovanja. Tudi v letu 1978 smo kontinuirano do-

polnjevali obstoječi dokumentacijski fond z ekscerpti in fotokopijami podatkov iz strokovne literature tako iz starejših slovenskih kot nemških in italijanskih periodik. Vzporedno smo vnašali v temeljne kartoteke umetnostnih spomenikov in v imenske kartoteke umetnikov tudi sprotne terenske zapiske in kazalke za hemeroteko. Tudi hemeroteka se stalno dopolnjuje z izrezki iz glavnih slovenskih časopisov. Fototeka se bliža dokončni ureditvi; posebno skrb posvečamo tudi arhivskim fotografskim posnetkom zlasti tistih spomenikov in ambientov, ki so propadli ali pa se je njihov videz občutno spremenil. Nadaljevali smo tudi z urejevanjem rokopisnega in dokumentacijskega gradiva iz zapuščine akad. dr. F. Steleta. Stvarni katalog institutske knjižnice se postopno širi tudi na starejši knjižni fond. Dragocena obogatitev je pridobitev knjižnice podobarske družine Vurnikov iz Radovljice iz zapuščine prof. arch. I. Vurnika; s pogojem da knjižnico ohranimo kot posebno celoto, nam jo je ljubeznivo prepustila NUK.

Kot novo kratkoročno nalogo smo sprejeli raziskavo slikarstva 17. stoletja na Slovenskem. Te skoraj neobdelane problematike so se delno lotile že priprave na razstavo umetnosti 17. stoletja na Slovenskem v Narodni galeriji leta 1968, a spomeniško gradivo, ki se še skriva po cerkvah in muzejskih depojih in celo v zasebnih zbirkah, doslej ni bilo v celoti evidentirano, še manj pa stilno kritično ovrednoteno. Potrebno je revidirati dosedanje izsledke, predvsem pa izpopolniti razvojno in situacijsko podobo slikarstva od konca 16. do začetkov 18. stoletja. Zato je najprej potrebna raziskava spomenikov na terenu (iskanje, popis in fotografiranje slik). To leto so bili pregledani tile okoliši: Slovenske gorice, okolica Vitanja in Gornjega gradu, Dravska dolina od Brezna do Dravograda, Bloke in okolica Loža, Kočevje, delno okolica Novega mesta, del Goriških Brd. Novo odkrite slike sicer v jedru ne spreminjajo dosedaj zarisane stilno razvojne podobe, narekujejo pa nekatere popravke v datacijah in v stilni periodizaciji. Jasneje so se pokazali tudi pokrajinski razločki, zlasti med štajerskim in krajskim gradivom. Za primorski pas je bil ploden obisk Furlanije in Beneške Slovenije (z zanimivima deležema kobarških podobarjev Luka Šarfa in Jerneja Vrtava). Posebna skrb je veljala tudi primerjalnemu furlanskemu gradivu, zlasti na črti Čedad - Neme; večkrat je bilo treba te slike iskati v popotresnih skladiščih. Eden najkvalitetnejših slikarjev iz srede 17. stoletja, žal še anonimni Mojster sv. Boštjana, čigar delo smo poznali doslej samo v Vitanju, se z najdbo slike sv. Antona

Puščavnika v Gornjem gradu poteguje za večjo domovinsko pravico kot smo mislili doslej. Za slikarja Oswalda (kapucina) je bil sicer ugotovljen rojstni kraj, iskanje morebitnih drugih njegovih del v zgornji dolini Mure pa še ni rodilo sadu. Slikarstvo konca 16. stoletja je primerjalno osvetlil ogled protestantskih fresk v Rantenu pri Schödru in v Murauu na avstrijskem Štajerskem. Študijski obisk v Pragi je veljal problemu manierističnega slikarstva v času Rudolfa II., zlasti njegove kompozicije in kolorita. Stenske slikarije so bile to leto bolj registrirane in opisane kot pa nadrobneje analizirane. Podobno velja tudi za dela tujih mojstrov.

Terensko raziskovanje arhitekture 19. stoletja se je usmerjalo predvsem po napotkih arhivskih virov in podatkov iz starejše literature. Posebna pozornost je veljala Prekmurju, Ptuju in okolici, Notranjski, Dolenjski in Goriškimi Brdom. Zaradi povezav z ljubljanskim umetnostnim krogom smo pritegnili v razvid še Samobor, Jastrebarsko, Karlovac in Lučko na Hrvaškem. Nekajdnevni obisk je bil posvečen beneškemu zaledju in povezan z razstavo beneške umetnosti v času Antonia Canove. Nosilca naloge je pritegnilo to pot predvsem vprašanje umetnostne kvalitete našega spomeniškega gradiva preteklega stoletja in ne samo njegova tipologija. Za razjasnitev tega je bilo treba poseči tudi nazaj v 18. stoletje k začetkom racionalizma.

Raziskovanje moderne slovenske ilustracije, karikature in knjižne opreme se je nadaljevalo z zbiranjem podatkov o umetnikih, s sistematskim pregledovanjem revialnega, knjižnega in časopisnega tiska med leti 1890 in 1925, pri čemer smo upoštevali tudi dosežke v uporabni grafiki tega časa (reklame, plakate, letake, ekslibrise, diplome, razglednice). Metodološke smernice za delo so dozorele že ob sestavljanju (dokončnega) kataloga ilustrativnega opusa slikarja M. Gasparija. To leto so bili v obdelavi (seveda še ne dokončni) tile umetniki: Gaspari (dopolnilno), Birolla, Smrekar, Podrekar, Poljanec, Vavpotič, Jager, Šantel, Dobnikar, Tratnik, Cotič, Poljanec in A. Koželj — torej mojstri, ki izhajajo še iz duha secesije in njenih novih pogledov na opremo knjige, razen teh pa še umetniki, ki so pojmovali ilustracijo še tradicionalno kot dopolnilo besedila: Gvaje, Germ, Žmitek, Kobilica, Jama. Posebna skupina so primorski slikarji Spazzapan, Pilon, Čargo, ki kažejo že ekspresionistične stilne elemente.

Pri raziskovanju karikature je gradivo seglo do Levstikovega časa in do starejših humorističnih periodik. — Posebno poglavje je zajelo opremo knjige, predvsem tiskarsko in gra-

fično zrele izdaje pred nastopom moderne. Poskušali smo n-drobneje osvetliti tudi založniško dejavnost knjigarja L. Schwentnerja in vplive Ivana Cankarja na prodor novih oblikovnih idej, ki so jih realizirali domači umetniki.

Dr. E. Cevc je študijsko obiskal Furlanijo, Dunaj in Prago. V okviru akcije za obnovitev Venzoneja po potresu (Venezona vivo) je predaval o umetnostnem deležu Slovenije v Beneški Sloveniji in Furlaniji v času srednjega veka in baroka. V Pragi je 30. novembra 1978 na povabilo Karlove univerze predaval na simpoziju ob šestoletnici smrti Karla IV. o umetnosti kroga Petra Parlerja na Slovenskem, sodeloval je pri pripravah na razstavo štajerske gotike v st. Lambrechtu v Avstriji ter na Razstavo Parlerji in lepi slog 1340—1400 — Evropska umetnost v času Luksemburžanov v Kölnu, na kongresu jugoslovanskih umetnostnih zgodovinarjev pa je predaval o slikarstvu 19. stoletja na Slovenskem.

Dr. D. Prelovšek se je udeležil v septembru seminarja Palladijevega centra v Vicenzi. Na simpoziju v Venzoneju je predaval o obnovi Ljubljane po potresu leta 1895. Na mednarodnem simpoziju o secesijski umetnosti, ki ga je skupaj z Avstrijskim kulturnim inštitutom priredila Narodna Galerija v Ljubljani, je imel referat o secesijski arhitekturi na Slovenskem, na umetnostnozgodovinskem simpoziju v Radovljici in na kongresu jugoslovanskih umetnostnih zgodovinarjev v Celju pa je sodeloval z referatom o problematiki raziskovanja arhitekture 19. stoletja v Sloveniji.

Strokovna sodelavka V. Baloh je obiskala Dunaj v zvezi z raziskovanjem začetkov slovenske ilustracije.

Simpozija o secesiji in kongresa jugoslovanskih umetnostnih zgodovinarjev v Radovljici in kongresa jugoslovanskih umetnostnih zgodovinarjev v Celju so se udeležili vsi strokovni delavci Inštituta.

Sodelavci Inštituta so skupaj obiskali razstavo štajerske gotike v St. Lambrechtu. Kakor vsako leto je Inštitut organiziral študijsko ekskurzijo za vse svoje sodelavce. Obiskali smo Krtino pri Domžalah (gotska arhitektura in freske), Krašce pri Moravčah (gotske freske) in Limbarsko goro (baročna arhitektura, freske in oprema).

V okviru Inštituta se je odvijalo tudi delo sekcije za likovno umetnost Terminološke komisije SAZU.

Bibliotekarka V. Urek je sodelovala kot sourednica publikacije Slovenska akademija znanosti in umetnosti ob štiridesetletnici.

Objave:

E. C e v c :

Die parlerische Kunst und die Plastik um 1400 in Jugoslawien. (Katalog). Die Parler und der schöne Stil 1350—1400. Köln 1978.

Hans Maler von Judenburg und seine Werkstatt. (Katalog). Gotik der Steiermark. Graz 1978, 262—272.

Likovna umetnost v prvi polovici 19. stoletja na Slovenskem. (Katalog). Slovenci v predmarčni dobi in revoluciji 1848. Ljubljana 1978, 68—72.

Trije poznorenesančni in en baročni nagrobnik v Laškem. Časopis za zgodovino in narodopisje n. v., 12, 1976, 308—325 (tiskano 1978).

Profesor J. G. Vonbank in loški umetnostni spomeniki. Loški razgledi, 25, 1978, 88—95.

Renesančni plastiki v Kamniškem mestnem muzeju. Kronika, 26, 1978, 150—155.

D. P r e l o v š e k :

Plečnikov prispevek k secesiji. Arhitektov bilten, 1978, št. 38, str. 15—16.

Stavba deželnega gledališča v Ljubljani. Kronika, 26, 1978, 159—166.

A. R o j e c :

Pregled pomembnejših publikacij o neoklasicizmu v zadnjih desetih letih. Bilten Slovenskega umetnostnozgodovinskega društva, 1978, št. 2, 45—48.

Bilten Slovenskega umetnostnozgodovinskega društva, št. 1 in 2. Ljubljana 1978 (sodelovanje pri sestavi bibliografije).

Strokovni prevodi:

Roman Jakobson: Propad filma? Ekran, 1978, št. 2, 29—31.

Pogovor Adriana Aprà in Luigija Faccinija z Romanom Jakobsonom. Ekran, 1978, št. 2, 32—35.

Henri Lemaître: Likovne umetnosti in film. Ekran, 1978, št. 4, 7—10.

Marc Ferro: Film in zgodovina. Ekran, 1978, št. 5/6, 22—24.

Marc Ferro: Film — protianaliza družbe? Ekran, 1978, št. 5/6, 25—27.

Jan Mukařovský: O filmski estetiki. Ekran, 1978, št. 7/8, 30—34.

Jan Mukařovský: Čas v filmu. — Ekran, 1978, št. 7/8, 35—37.

V. U r e k :

Slovenska akademija znanosti in umetnosti. Ob štiridesetletnici. Ljubljana, 1978. 266 str. (souredništvo).

INŠTITUT ZA ARHEOLOGIJO

Poročilo o delu v letu 1978

Delo inštituta, ki ga je usmerjal in spremljal znanstveni svet (v letu 1978 smo vanj pritegnili zunanjega člana dr. P. Petruja, ravnatelja Narodnega muzeja), se je odvijalo v skladu z raziskovalno nalogo: Slovenija od predzgodovine do zgodnjega srednjega veka. V to programsko usmerjeno dejavnost so bili vključeni vsi sodelavci inštituta, pogodbeno pa so sodelovali tudi zunanji arheološki strokovnjaki.

Inštitut je financiral in usmerjal terenske topografske akcije in s tem v zvezi tudi problemska sondiranja določenih arheoloških točk. Topografija je zajela območji Novega mesta in Šmarjete v dolenski regiji, v Beli krajini okolico Semiča, del Kozjanskega, v Prekmurju okolico Moravcev, v ljubljanski regiji del Barja in okolico Litije ter Gabrovke, na Primorskem pa okolico Divače in Senožeč.

S sredstvi inštituta so zunanji sodelavci vodili problemska sondiranja. Ostanke prazgodovinske naselbine na južnem pobočju Grajskega griča v Gornji Radgoni in ostanke poznoantičnega grobišča ob Gramoznici v Brstju je kopal arheolog Pokrajinskega muzeja iz Murske Sobote; sondiranja na hipodromu v Šentjernej, Starem gradu Prežek nad Mihovim in gradu Prežek v Cerovem logu glede morebitnih zgodnjih srednjeveških ostalin je izvedel Center za arheologijo srednjega veka pri Narodnem muzeju; arheolog-konservator Zavoda SR Slovenije za spomeniško varstvo je v skladu s programom sondiral pri cerkvi v Mateni in odkril ostaline prazgodovinske, antične in srednjeveške dediščine; arheolog Kraške muzejske zbirke pri Inštitutu za raziskovanje krasa SAZU v Postojni je s posameznimi izkopi na Jakovškem griču (Jakovica) na Notranjskem odkril srednjeveško grobišče in arhitektonske sakralne elemente izpred 12. stoletja; Dolenjski muzej je opravil sondiranja na proštijem vrtu v Novem mestu (kapitelj) in v eni izmed sond ugotovil antično naselbinsko plast z dvema gradbenima fazama; ljubljanski Mestni muzej je raziskoval problematično gomilo v Mostecu pod Šišenskim hribom z negativnim izidom, pač pa je na terasi hriba Mareček nad Podmolnikom razkril ostanke manjšega prazgodovinskega gradišča in poznorimske utrjene postojanke. Sodelavci inštituta so vodili predvidena raziskovalna dela in sistematska izkopavanja.

Raziskovalna tema »Paleolitska raziskovanja«, ki jo vodi znanstveni svetnik dr. ing. Mitja Brodar, je zajela terenske ogledne potencialnih jamskih postaj na različnih krajih Slovenije. Uspešno sondiranje je zastavil v jami Divje babe pod Šebreljami nad dolino Idrije, kjer je v pleistocenskih plasteh odkril kosti jamskega medveda in dva metra globoko dokaj lesnega oglja. Čeprav kamenih orodij ni našel, dokazuje ostank kuršiča navzočnost ledenodobnega človeka oz. nakazuje paleolitsko postajo. Poskusno izkopavanje v Konasnici pod Dražgoško goro je dalo negativen rezultat; zaradi neustreznih finančnih predpisov je to terensko delo financiral sam. Tudi sondiranje v novo odkritem rovu jame Hude luknje ni dalo pozitivnega rezultata.

Sistematična izkopavanja je dr. M. Brodar domala končal v Podrisovcu; najdišče je dokončno prostorsko omejeno in je za raziskovanje ostalo le še nekaj kvadratnih metrov površine. Obsežnejše raziskovanje je nadaljeval v Vilharjevi jami, kjer je lanskoletno sondiranje odkrilo novo paleolitsko postajo z moustérienskim kamenim orodjem. Večji letošnji izkop je bil pripravljalne narave; izdelan je bil tudi geodetski posnetek objekta z okolico. Kulturnih ostalin letos ni bilo, pač pa dva domala nepoškodovana zoba nosoroga iste stratigrafske pozicije dopolnjujeta in potrjujeta vrednost pleistocenskih sedimentov. Sistematična izkopavanja so se nadaljevala v jami pod Herkovimi pečmi nad Radljami, ki jih je izvedla katedra za kvartarologijo FNT pod vodstvom prof. dr. F. Osoleta. Kopalo se je po vsej širini jame do skalnega dna; stratigrafski podatki, favnistični ostanki in kamena orodja prispevajo marsikaj h kronološki interpretaciji najdišča v okviru würmskega glaciala.

Pri internem delu je dr. M. Brodar oddal tekste za publikacijo o Prazgodovini Jugoslavije in tekst za katalog razstave ob petdesetletnici slovenskega paleolitika. Priprava monografije o Potočki zijalki je v delu, vendar dokončno redakcijo ovirajo razni nepredvideni zadržki. Študij in dokumentacijo znanstvenega kabinetnega dela je v mejah možnosti opravljal sproti v skladu s programom. Kot upravnik inštituta je dr. M. Brodar vodil ustrezne upravne posle in usmerjal znanstveno dejavnost tako na področju notranjih inštitutskih nalog kot tudi tistih, ki so vezana na zunanje sodelavce.

V skladu z inštitutskim programom je tekla tudi tema raziskovanja obdobja starejše prazgodovine oz. neolitika, eneolitika in zgodnje bronaste dobe, ki jo vodi in usmerja višji znanstveni sodelavec dr. France Leben. Nadaljeval je sistematična izkopavanja v jami Trhlovi na Divaškem krasu. Lan-

skoletni izkop je razširil na ves jugovzhodni vogal vhodnega jamskega spodmola (31 m² površine), kjer je kopal vse do sigaste skorje, ki je ločnica med holocenskimi in pleistocenskimi sedimenti. Z letošnjim posegom je dopolnil in rešil stratigrafsko problematiko južnega profila. Prazgodovinske plasti se namreč stanjšajo in višinsko izenačijo z globljimi ob zahodnem delu. Proti pričakovanju je tod odkril dosti manj kulturnega inventarja. Iz celotnega holocenskega profila izhaja vendarle toliko najdb, da se jih da stratigrafsko in kulturno opredeliti. V vrhnjih plasteh so najdbe iz srednjega veka in pozne antike, v srednjih plasteh iz železne in bronaste dobe, v spodnjih plasteh pa iz starejših prazgodovinskih obdobjih značilne za mlajšo kameno dobo. Bolj kot lani se v njih odražajo tipološke značilnosti jadranskega srednjega in poznega neolitika. Keramiko daniške in hvarske faze dopolnjujejo tudi koščena in kamena orodja.

Dr. F. Leben je dopolnjeval specialno arheološko karto jamskih in prostih najdišč na jugovzhodnem alpskem prostoru — časovno in kulturno odbranih s sočasnimi lokalitetami srednje in jugovzhodne Evrope; sproti je registriral antropospeleološko bibliografijo slovenskega ozemlja in sosednjih dežel in obdeloval izkopanine iz Ciganske jame in Velikega zjota. Tehnično je uredil 29. (1978) letnik Arheološkega vestnika in zastavil urejanje jubilejne tridesete številke. Kot stalni član republiškega odbora gibanja Znanost mladini je na inštitutu osnoval komisijo, ki vodi, ocenjuje in bedi nad vsakoletnim tekmovanjem in terenskimi tabori srednješolcev, ki jih zanima arheološka veda. Sodeloval je na znanstvenem posvetovanju tržaške in ljubljanske filozofske fakultete — tržaški teden v Ljubljani.

Načrtno raziskovanje kovinskih prazgodovinskih obdobjev je v okviru inštitutskih nalog zastavil asistent Janez Dular. S sodelovanjem asistenta mag. Slavka Ciglenceškega je nadaljeval s sistematskimi izkopavanji ogroženega Kučarja pri Podzemlju. Dela so bila osredotočena na tri večje izkopne površine. Prvi izkop je na severozahodnem kraju vzpetine zajel še ohranjene temelje in notranjost prazgodovinske stavbe, drugi izkop na tem skrajnem koncu naselbine je razkril obodni poznoantični zid na prazgodovinski osnovi, tretji izkop na južni strani pa večjo trisobno poznoantično zgradbo.

J. Dular vodi akcijo raziskovanja prazgodovinskih naselbin v Sloveniji, s katero je letos zajel meritve obrambnih nasipov 17 gradišč v ljubljanski in novogoriški regiji; arheološko topografijo v Beli krajini pa je nadaljeval okrog Gradca in Semiča. Pri internem delu je za kartoteko arheoloških najdišč

Slovenije obdelal tri regije zahodne Slovenije, dokončal študijo o žarnogrobiščni nekropoli na Borštku pri Metliki in na PZE za arheologijo filozofske fakultete v Ljubljani vodil pro-seminar o železnodobnih kulturah v Sloveniji. Največ časa je posvetil delu na tripologiji naselbinske in grobiščne halštatske keramike. — Na SAZU je opravljal dolžnosti predsednika sveta delovne skupnosti.

Na študiju in programskih nalogah raziskovanja antičnega obdobja je delal znanstveni svetnik dr. Jaroslav Šašel. To so raziskovalne naloge: latensko obdobje vzhodnoalpskega prostora v luči antičnih literarnih virov za obdobje prvih štirih stoletij pred rimsko zasedbo, rimski napisi v Jugoslaviji, s sodelovanjem strok. svetnika A. Šašel, in analize narativnih virov, ki pričajo za prisotnost Slovanov na Balkanu pred 7. stoletjem; ta naloga že skicira vzhodnoalpske probleme v zvezi s toponomastiko in Slovani ter utrjuje problematiko v zvezi z etničnim in političnim položajem v 5. in 6. stoletju.

J. Šašel nadaljuje pripravo emonske topografije in je to leto obdelal literaturo s kartotečnim oblikovanjem podatkov, sodeloval je kot urednik za arheologijo v Sloveniji pri Enciklopediji Jugoslavije, imel epigrafske konsultacije s študentom podiplomske stopnje in imel razna predavanja in diskusije po društvih. Dokaj časa in potov je zahtevalo njegovo uredništvo Arheološkega vestnika 29 (1978) in redakcija prispevkov za naslednji jubilejni trideseti letnik. Imenovanje: 2. marca 1978 je bil J. Šašel izvoljen za častnega člana Society of Antiquaries (Hon. F. S. A.) v Londonu.

Z obdobjem pozne antike in preseljevanja ljudstev se ukvarja asistent mag. Slavko Ciglencečki. Pomagal je voditi izkopavanja poznoantične in prazgodovinske naselbine na Kučarju pri Podzemlju in sodeloval pri izkopavanju slovanskega najdišča Jazbine v Batkoviću pri Bijeljini, ki jih je organiziral Zemaljski muzej iz Sarajeva. Samostojno je raziskoval poznoantično naselbino Gradec pri Prapretnem. Namen sondažne akcije in geodetskega posnetka terena je bil, določiti jasnejšo stratigrafijo, ugotoviti morebitno mesto grobišča in fiksirati na površini še deloma vidne stavbne obrise; pri tem so našli še prazgodovinske ostaline. Opravil je tudi zadnjo terensko fazo arheološke topografije Kozjanskega.

S. Ciglencečki je za interno delo prevzel odgovornost za izpisovanje topografskega gradiva za centralno kartoteko najdišč in akcijo dopolnjevanja arheološke literature za slovenski prostor, osebno pa zasnoval kartoteko poznoantičnih najdišč Slovenije. Na strokovnem posvetu o tehnologiji gradnje cest

v slovenski preteklosti, ki ga je SAD organiziralo v Škofji Loki, je govoril o tem, kje je potekala rimska cesta Celeia-Neviodunum.

Strokovni svetnik Ana Šašel je opravljala vse bibliotekarske posle v inštitutski knjižnici, katere fond se je v letu 1978 povečal za 1114 bibliografskih enot. Sestavila je kartoteko periodičnega tiska in nadaljevala z novo katalogizacijo starega fonda. Sodelovala je na inštitutski epigrafski temi, opravljala lektorske posle in do prihoda tajnice vodila tudi administracijo.

Strokovni sodelavec Ivan Turk je za centralno arheološko kartoteko v letu 1978 obdelal novi fond arheološke literature Narodnega muzeja in knjižnic v Celju, Kopru in Novi Gorici in sproti registriral novo akcesijo knjižnic zajetih v CAK. Sproti dopolnjuje kartoteko paleolitske literature, tekoče ureja vse arhiviranje, najdiščne podatke in katastrske karte. Povsem znova je s sodelovanjem hon. uslužbenca F. Truhlarja in tajnice B. Justin zastavil novo kartoteko najdišč, ki obsega že čez tisoč arheoloških točk; v njej so združeni podatki terenskih akcij in zadevne literature. Za topografski zvezek Slovenskih Goric je preveril in obdelal literaturo 104 najdišč. V sodelovanju z drugimi delavci inštituta je izdelal koncept z navodili za zapisnike k arheološki topografiji. S terenskim delom se je I. Turk udeležil paleolitskih izkopavanj v Vilharjevi jami in sondiranj v jami Divje babe. V okviru paleolitskih rekognosciranj je ogledal več jamskih objektov, sodeloval je pri arheološki topografiji Bele krajine in pri izmeri prazgodovinskih gradišč v okolici Ljubljane.

Strokovni delavec Dragica Knific-Lunder je v glavnem risala, prerinjala in oblikovala izkopanine in tehnično dokumentacijo inštitutskih terenskih akcij. Tako kamene artefakte, koščeno orodje in keramiko pa florise, profile in karte. Dosti gradiva je morala znova prerinjati, preoblikovati pa tudi dokaj slikovne dokumentacije za Arheološki vestnik.

Inštitut se je v letu 1978 personalno okrepil. Z marcem je bila nastavljena kot tajnica Breda Justin, ki razen splošne in finančne administracije pomaga pri arhivskem in dokumentacijskem delu inštituta. Z novembrom je pričel delati stažist Andrej Pleterski, dipl. arheolog in zgodovinar z vpisano podiplomsko stopnjo študija; strokovno se bo ukvarjal z zgodovino slovenske arheološke vede, osebna specializacija pa mu je obdobje zgodnjega srednjega veka.

Vsak izmed delavcev inštituta sproti spremlja arheološka dogajanja in literaturo in se ukvarja s problemi ožje strokovne specializacije. Razen tega je vsak posameznik opravljal še

vrsto drugih neraziskovalnih del, ki so pač neobhodna za uspešno izvajanje programskih nalog. Nekateri so sodelavci pri drugih raziskovalnih projektih in nalogah, ocenjevalci raziskovalnih nalog, člani strokovnih komisij in izvoljeni na mesta družbenopolitičnih organizacij in samoupravnih interesnih skupnosti. Inštitut sodeluje in razširja stike z jugoslovanskimi in tujimi arheološkimi ustanovami in njih sodelavci, a tudi članstva v domačih in tujih strokovnih združenjih izpričujejo priznanje ravni in dela posameznih delavcev inštituta. K ožjemu znanstvenemu delu spadajo vsekakor tudi udeležbe in predavanja na domačih in mendarodnih kongresih in simpozijih. Inštitut se je tudi aktivno vključil v vsakoletne akcije gibanja znanost mladini.

V letu 1978 sta izšla 27. (1976) in 28. (1977) letnik Arheološkega vestnika; tik pred izidom je tudi 29. (1978) letnik. Urejuje se trideseta jubilejna številka.

Delo na arheološki terminologiji je teklo v mejah možnosti. Tako izpisovanje literature in dopolnjevanje kartoteke arheoloških terminov, nadaljevanje geslovnika zadnje tretjine abecede in urejanje kartoteke slikovnega gradiva iz sv. Lucije; ta je tipološko urejena in s tem so izluščeni vsi željeni tipi za izbor ustreznih terminov.

Zaradi tehničnih ovir ni bilo organizirane akcije za risanje slovenskih arheoloških najdb v tujih zbirkah — razen tuširanja preostalega lanskega gradiva.

Ob takšni številčni sestavi osebja nima inštitut več najnujnejših delovnih prostorov. Delavci so preutesnjeni, novi nimajo niti lastne pisalne mize. Pomožnih prostorov sploh ni.

Palinološki laboratorij

Paleovegetacijska raziskovanja smo v letu 1978 nadaljevali s paleopalinološkimi raziskavami riškega profila v Biljah, würmskega v Renčah, podaljšali smo v kasni glacial profil vrtine v jezercu Ledina na Jelovici. Preiskovali smo profile jezerske krede v Bohinju (srednji würm), v Mojstrani (starejši würm ali riss), pri Belopeških jezerih (kasni glacial), Podkoren (holocen), pri Volarjih (srednji würm).

Profil gozdnih tal s Kala pod Blegošem je dal sliko antropogeno spremenjene vegetacije.

V ljubljanskem prostoru smo spremljali odpiranje profilov na gradbiščih: Erjavčeva cesta, Karlovški most, Gradaščica,

Glinška cesta in povsod ugotovili vegetacijo različnih obdobij würma.

Nekaj preiskanih strojnih vrtin z Ljubljanskega barja je dalo sliko vegetacije od würma do rissa.

Številni vzorci iz profilov vzdolž plinovoda so dali veliko orientacijskih podatkov, ki bodo podlaga za poznejše sistematične raziskave.

Palinološko smo preiskali tudi vzorce lotov iz Kvarnerja, ki jih je zbrala oceanografska ekspedicija Vile Velebita (delno postglacial, delno kasni glacial).

Za aeropalinološke raziskave neprekinjeno zbiramo pelodni disperz iz zraka v Ljubljani.

Študij pelodne morfologije smo usmerili v taksone, ki jih potrebujemo pri vsakodnevnem delu.

Preiskovali smo les, oglje, seme in pelod iz arheoloških najdišč z Ljubljanskega barja, iz Stične, s Kučarja, iz Trhlovce in Podrisovca.

V dneh od 27. jul. do 3. avg. se je mudil na obisku prof. dr. van Zeist, Groningen, predsednik komisije INQUA za vegetacijo jugovzhodne Evrope in Bližnjega Vzhoda.

A. Šercelj je bil od komisije Intern. Geol. Corr. Progr. (IGCP), Proj. 158/B izbran za predstavnika Jugoslavije v tem raziskovalnem projektu, toda je moral zaradi omejenih delovnih možnosti sodelovanje odkloniti.

Udeležba na znanstvenih srečanjih in potovanja

Dr. F. Leben in dr. S. Gabrovec sta se kot predstavnika SAZU udeležila delovnega sestanka Medakademijskega jugoslovansko-italijanskega komiteja za proučevanje predzgodovine in protozgodovine Jadrana, ki je bil na Liparih.

Dr. F. Leben in J. Dular sta se udeležila mednarodnega kolokvija na temo »Arheologija zahodnega panonskega prostora«, v Eisenstadtu (Železnem).

Dr. J. Šašel se je z diskusijskim predavanjem udeležil mednarodnega simpozija, ki ga je priredila Avstrijska akademija znanosti v Zwettlu na temo »Ljudstva ob srednji in spodnji Donavi v 5. in 6. stoletju.«

Dr. J. Šašel in A. Šašel sta bila na epigrafskem študijskem potovanju po Dalmaciji.

S. Ciglenečki se je udeležil mednarodnega srečanja Akvilejski teden in simpozija v Peči o cestah in komunikacijah v prazgodovini in antiki.

Objave:

M. Brodar:

Paleolitska slika mamuta pri izviru Kolpe. Arheološki vestnik 29, 1978, 729—734.

Jean-Claude Miskovsky, Le quaternaire du midi méditerranéen, Etudes quaternaires 3, Marseille 1974. Arheološki vestnik 29, 1978, 757—758 (ocena).

S. Ciglenečki:

K problemu kulturne in časovne opredelitve nekaterih utrjenih prostorov v Sloveniji. Arheološki vestnik 29, 1978, 482—494.

J. Dular:

Podzemelj. Katalogi in monografije 16, Ljubljana 1978 (str. 74).

Poskus kronološke opredelitve dobovskega žarnega grobišča. Arheološki vestnik 29, 1978, 36—45.

Early christian church on Kučar near Podzemelj. Arheološki vestnik 29, 1978, 528—532.

F. Leben:

Osteološke in kultne najdbe prazgodovinskega človeka iz kraških jam Slovenije in mejnega ozemlja. Arheološki vestnik 29, 1978, 13—35.

Ajdna. Arheološki vestnik 29, 1978, 532—545 (soavtor A. Valič).

The first adriatic neolithic in Slovenia. Archaeologia Iugoslavica 17, 1978 (v tisku).

Vladimir Miložič (1918—1978). Arheološki vestnik 29, 1978, 711 do 713 (in memoriam).

Eva Lenneis, Siedlungsfunde aus Poigen und Frauenhofen bei Horn. Ein Beitrag zur Erforschung der Linear- und Stichbandkeramik in Niederösterreich. Prähistorische Forschungen 8, Horn - Wien 1977. Arheološki vestnik 29, 1978, 765—766 (ocena).

István Bóna, Die mittlere Bronzezeit Ungarns und ihre südöstlichen Beziehungen, Archaeologia Hungarica 49 (Budapest 1975). Arheološki vestnik 29, 1978, 766—767 (ocena).

János Banner, István Bóna, Mittelbronzezeitliche Tell-Siedlung bei Békés, Fontes Archaeologici Hungariae (Budapest 1974). Arheološki vestnik 29, 1978, 767—770 (ocena).

Ottó Trogmayer, Das bronzezeitliche Gräberfeld bei Tápé. Fontes Archaeologici Hungariae (Budapest 1975). Arheološki vestnik 29, 1978, 770—771 (ocena).

A. Pleterski:

Christopher Taylor, Fieldwork in Medieval Archaeology (1974). Arheološki vestnik 29, 1978, 780—782 (ocena).

J. Šašel:

Strabo, Oera and archaeology, Ancient Europe and Mediterranean (Studies presented in honour of Hugh Hencken). Varminster, 1977, 157—160.

Aquileia, Ravenna e Poetovio: contati e rapporti. Antichità Alto-adriatiche 13, 1978, 135—145.

Viae militares. Studien zu den Militärgrenzen Roms II, 1977 (1978) 235—244.

Postila k Martinu iz Brage. Kronika 25, 1977 (1978) 166—167.

Divinis nutibus actus. Historia 27, 1978, 249—254.

Zur ethnischen und politischen Aufspaltung des Mitteldonaubekens im 5. und 6. Jahrhundert. Die Völker an der mittleren und unteren Donau (V.—VI. Jahrhundert). Simposion Zwettl 1978, 136—138.

Slovenski prostor od Keltov do Slovanov. Kronika 26, 1978, 61—68.

Jan Beneš (1934—1977). Arheološki vestnik 29, 1978, 714—715 (in memoriam).

John Morris (8. 6. 1913—1. 6. 1977). Arheološki vestnik 29, 1978, 716—718 (in memoriam).

Giovanni Brusin (1883—1976). Arheološki vestnik, 29, 1978, 719—721 (in memoriam).

Anton Gnirs, Beiträge zur Geschichte und Geographie Böhmens und Mährens in der Zeit des Imperium Romanum (Bonn 1976). Germania 56, 1978, 294—296 (ocena).

Harald von Petrikovits, Beiträge zur römischen Geschichte und Archäologie 1931 bis 1974 Bonn (1976). Arheološki vestnik 29, 1978, 774 (ocena).

F. Freising, Die Bernsteinstrasse aus der Sicht der Strassen-trassierung (1977). Arheološki vestnik 29, 1978, 774—776 (ocena).

Tricet let výzkumu antiky v ČSSR, 1945—1975 (1976). Arheološki vestnik 29, 1978, 778—779 (ocena).

Congressus quartus internationalis Fenno-Ugristarum Budapestini habitus anno 1975. Arheološki vestnik 29, 1978, 784 (ocena).

Forschungsstätten für Finnougristik in Ungarn (Budapest 1975). Arheološki vestnik 29, 1978, 784—785 (ocena).

A. Šercelj:

I. A. Lengyel, Palaeoserology, Blood Typing with the Flourescent Antibody Method (Budapest 1975). Arheološki vestnik 29, 1978, 758 do 759 (ocena).

E. Thénus, Meere und Länder im Wechsel der Zeiten. Verständliche Wissenschaft Bd. 114 (Berlin - Heidelberg - New York 1977). Archivio Botanico e Biogeografico Italiano 54, 1978 (ocena v tisku).

A. Šercelj, M. Culiberg et al.:

Lakes Bled and Bohinj. Origin, Composition and Pollution of Recent Sediments. Geologija 21, 1978, 112—114.

INŠTITUT ZA PRAVA STAREGA ORIENTA

Poročilo o delu v letu 1978

Inštitut za prava starega Orienta je tudi v letu 1978 kakor doslej sproti proučeval novo asiriološko literaturo. Glavna ovira za večji napredek inštituta je premajhno število osebja.

Predsednik SFRJ, maršal Jugoslavije Josip Broz-Tito je z ukazom, številka 130 z dne 16. novembra 1978 odlikoval upravnika akad. Viktorja Korošca z redom zaslug za narod z zlato zvezdo. V tem visokem odlikovanju vidi inštitut najvišje družbeno priznanje koristnosti proučevanja asiriologije in hetitologije.

Svoj letni strokovni študijski sestanek je inštitut imel letos 23. novembra 1978. Tov. Marko Urbanija je na njem referiral o knjigi Kurt Bittel, *Les Hittites*, Paris 1976. — Akad. Viktor Korošec je kratko poročal o 25. mednarodnem asiriološkem srečanju (*Rencontre Assyriologique Internationale*), ki je bilo letos od 3. do 7. julija v Zahodnem Berlinu. Kot osrednje vprašanje je bila tam obravnavana politična in kulturna povezava Mezopotamije z njenimi sosedi. Tako je tudi Viktor Korošec v svojem referatu obravnaval povezavo hetitskih zakonov s pravnimi določbami mezopotamskih pravnih zbirk. — Nato je nekoliko podrobneje poročal o presenetljivih najdbah italijanske arheološke ekspedicije pod vodstvom profesorjev P. Matthiae in Giov. Pettinata v letih 1974—1976, ki je odkrila ogromen državni arhiv z več kakor 15 000 ploščicami. (Prim. Paolo Matthiae, *Ebla. Un impero ritrovato*. Torino 1977.)

Referat dr. Viktorja Korošca na 25. mednarodnem srečanju asiriologov v Zahodnem Berlinu bo izšel tam v celotnem zborniku o tem zborovanju.

Udeležbo na 25. mednarodnem asiriološkem srečanju je upravniku finančno omogočilo predsedstvo SAZU, ki mu je tudi omogočilo, da se je na povratku za več dni zadržal v staro-orientalnem seminarju v Heidelbergu. Tam si je ogledal naj-novejše asiriološke publikacije, ki jih doma še nimamo.

Na mednarodnem simpoziju o problemih Starega Egipta v Ljubljani je V. Korošec dne 30. septembra 1978 predaval o paritetni pogodbi, ki sta jo sklenila Ramzes II. in Hattušili III.

Na povabilo inštituta in akademika Bojana Čopa, predstojnika oddelka za primerjalno jezikoslovje in orientalistiko na filozofski fakulteti v Ljubljani, je Emmanuel Laroche, profesor

za jezike in civilizacijo Male Azije na Collège de France v Parizu ter član (Membre de l'Institut) francoske Académie des Inscriptions et Belles-Lettres, prišel kot gost v Ljubljano. Tu je imel troje predavanj. Na SAZU je dne 8. maja predaval o uspehih svojih izkopavanj v Gülnarju v Turčiji, dne 9. maja pa je v dveh predavanjih na filozofski fakulteti obravnaval hetitščino in njena narečja v okviru indoevropske jezikovne skupnosti: »Le hittite et ses dialectes dans l'ensemble des langues indo-européennes.«

Ob mednarodnem simpoziju o problemih Starega Egipta je obiskal naš inštitut egiptolog in akadolog univ. prof. Elmar Edel iz Bonna v ZR Nemčiji. Laskavo se je izrazil o ureditvi in precejšnji zbirki novejših asiriološke literature.

Inštitut je sporazumno z akademikom Bojanom Čopom v poletnem semestru 1978 organiziral v času od 21. februarja do 23. maja 1978 enkratni tečaj za začetnike akadoloških študij. Sodelavka v inštitutu tovarišica Julijana Šušteršič je uporabila 13 predavalnih ur za uvajanje udeležencev v klinopisno pisavo in za utrjevanje težjih klinopisnih znakov; akad. V. Korošec pa je udeležence v 13 urah uvajal v akadsko slovnico in to dopolnjeval z vajami. S tečajem je inštitut skušal olajšati težave, ki so nastale na filozofski fakulteti zaradi odhoda tov. dr. Silvina Košaka v Oxford. Tečaja se je marljivo udeleževalo 4 do 6 slušateljev oziroma slušateljic.

Knjižnico je oskrbovala višja knjižničarka-referentka Julijana Šušteršič. Knjižnica se je letos povečala za novih 24 knjig in 19 letnikov revij. Sedaj ima 1045 knjižnih enot. Poleg knjižnice je tov. J. Šušteršič oskrbovala vso administracijo in sodelovala pri korekturah. Dopolnjevala je tudi avtorski in stvarni katalog. Za njegovo decimalno klasifikacijo skrbi še naprej tov. Marko Urbanija.

Objave:

V. Korošec:

Knjižni poročili o Realnem leksikonu asiriologije in prednjeazijske arheologije (okr. R1A):

Prvo poročilo o R1A, IV. zvezku, 4.—7. sešitku, na straneh 241—549 (z večjim upoštevanjem arheološko pomembnih gesel), je bilo objavljeno v Arheološkem vestniku, XXVII, 1976, ki je izšel v Ljubljani leta 1977, na straneh 298—300.

Drugo poročilo o R1A, V. zvezku, 1.—2. sešitku, 1976, str. 1—160 je bilo objavljeno v Zgodovinskem časopisu (= ZČ), Ljubljana, XXXI, 1977, na straneh 555—560.

Ocene o knjigah:

Rykle Borger, Handbuch der Keilschriftliteratur. Založnik Walter de Gruyter, Berlin - New York, vezano: Band I: Repertorium der sumerischen und akkadischen Texte. 8°, strani X + 672, 1967. — Band II: Supplement zu Band I. Anhang: Zur Kuyunjik Sammlung, 8°, str. XXXII + 395, 1975. — Band III: Inhaltliche Ordnung der sumerischen und akkadischen Texte. Anhang: Sekundärliteratur in Auswahl. 8°, str. VIII + 168, 1975.

Emmanuel Laroche, Catalogue des textes hittites (Études et Commentaires, 75). Éditions Klincksieck. 8°, strani XII + 273, Paris 1971.

Idem, Catalogue des textes hittites. Premier supplément (Revue Hittite et Asiatique. Tome XXX, pp. 94—133). Paris 1972. Éditions Klincksieck.

Ocene so objavljene v Zgodovinskem časopisu 32, na straneh 163—166, Ljubljana.

Dve daljši knjižni poročili sta v tisku.

INSTITUT ZA SLOVENSKI JEZIK

Poročilo o delu v letu 1978

Dialektološka sekcija

Delo dialektološke sekcije Inštituta za slovenski jezik je v letu 1978 potekalo pri vseh treh, za slovensko znanost pomembnih dolgoročnih nalogah (Splošnoslovanski lingvistični atlas, Slovenski lingvistični atlas in Evropski lingvistični atlas) po predvidenem kratkoročnem programu.

Splošnoslovanski lingvistični atlas (OLA)

V zvezi s to nalogo je bilo opravljeno tekoče strokovno in organizacijsko delo.

14-dnevnih zasedanj OLA v Moskvi, kjer so potekale priprave za tisk 1. leksičnega in 1. fonetičnega zvezka atlasa, sta

se zaporedoma udeležila dva člana sekcije: asistentka F. Benedik (maj—junij 1978) in prof. dr. T. Logar, dopisni član SAZU (oktober—november 1978). Za spomladansko zasedanje v Moskvi je bilo v ta namen komentirano, pripravljeno in odposlano gradivo za 27 vprašalnih pol. Po novih principih (splošnoslovensko fonološko izhodišče) so bili izdelani 3 fonološki opisi (T. Logar) in glede na omenjen splošnoslovenski izhodiščni fonološki sistem predelanih 7 fonoloških opisov (5 dr. J. Rigler, 2 F. Benedik). Pripravljena je bila ena varianta karte (j)azъ za celotno slovansko ozemlje (J. Rigler) in izdelana nova varianta karte 245 (»kozliček«) s komentarjem. Opravljen je bil dopolnilni zapis govora v Pomjanu (M. Orožen, F. Benedik) ter drugo potrebno tehnično delo (pretipkavanje fonoloških opisov, komentarjev itd., F. Benedik).

V zvezi z delom za OLA je bilo 6 sestankov jugoslovanske komisije OLA (Igalo, Beograd, Zagreb), ki so se jih udeležili dr. T. Logar, dr. J. Rigler in asistentka F. Benedik.

Slovenski lingvistični atlas (SLA)

Delo za slovenski lingvistični atlas zajema dve dejavnosti: zbirateljsko in raziskovalno (obdelava gradiva oziroma njegova interpretacija).

Na podlagi študentskih diplomskih nalog se pod vodstvom T. Logarja zbira dopolnilno narečno gradivo, po kritičnem prepisovanju se vlaga v kartoteko, v teku pa je tudi poskusno kartografiranje in izdelovanje fonoloških sistemov.

Za kartoteko SLA je bilo prepisano narečno gradivo študentskih diplomskih nalog iz 7 krajev (5 S. Horvat, 2 F. Benedik), v kartoteko je bilo vloženih 18 zapisov (S. Horvat), izdelana sta bila dva fonološka opisa (S. Horvat) in 5 kart (F. Benedik).

Evropski lingvistični atlas (ALE)

Za to, še ne obsežno nalogo, je bil v tekočem letu za delovno zasedanje ALE v Marburgu prirejen in odposlan opis slovenskih knjižnih samoglasnikov in soglasnikov ter ustrezno ilustrativno gradivo, posneto na magnetofonski trak (pripravili: S. Horvat, J. Rigler, V. Klander).

Individualna naloga

Opis notranjskih govorov na področju Razdrto - Postojna - Slavina - Hrušica asistentke S. Horvatove, primer prve mikroraziskave glasoslovja in oblikoslovja v osrednjem delu notranjskega dialekta (mreža obsega 36 krajev), se bliža dokončni realizaciji. V tekočem letu je bil izdelan in na seji sekcije predstavljen koncept opisa dolgega vokalizma, na podlagi že obstoječih zapisov je v izdelavi nepoudarjen vokalizem, delno pa so bili v novembru 1978 že opravljeni tudi predvideni kontrolno-orientacijski zapisi na terenu. Naloga bo dovršena do konca leta 1979.

Druge dejavnosti

Dr. T. Logar je imel cikel predavanj o razvoju slovenskega jezika na XIV. seminarju za slovenski jezik, literaturo in kulturo. Aktivno je sodeloval na Mednarodnem slavističnem kongresu v Zagrebu, in bil tudi udeležen pri organizacijskem delu za proslavo 40-letnice SAZU. Študenti slavistike so pod njegovim vodstvom zbrali narečno gradivo za SLA (za 3 govore). Dr. J. Rigler je v letu 1978 v glavnem delal pri Slovarju slovenskega knjižnega jezika (80 %). Pripravljal je pravopisno, pravorečno, oblikoslovno in intonacijsko podobo gesel za 3. knjigo slovarja, sodeloval pri korekturah za 3. knjigo kot tudi pri pripravljanju gradiva za OLA in pri drugih zadevah v zvezi z ALE in OLA. S predelavo fonoloških opisov je razširil in poglobil dosedanje raziskave o razvoju akuta v slovenskih narečjih. Rezultate teh novih raziskovanj je prispeval za Mednarodni slavistični kongres v Zagrebu.

Dr. M. Orožen je v letu 1978 aktivno sodelovala na Mednarodnem slavističnem kongresu v Zagrebu, na strokovnem zborovanju »Uz Vukove dane« (Mednarodni slavistični center Srbije, Beograd-Priština), predavala v okviru meduniverzitetne izmenjave med SFR Jugoslavijo in Češkoslovaško v Olomoucu (o stanju slovenske dialektologije in o sociolingvističnem pristopu k obravnavi leksikalnega narečnega gradiva), ob 150. obletnici smrti J. Dobrovskega predavala v Olomoucu (o slovnici J. Dobrovskega kot o metodološkem vzoru slovnice F. Metelka).

Sekcija je v tekočem letu imela skupno pet sej, na katerih so člani obravnavali strokovne in organizacijske zadeve.

Objave:

V. Logar:

Slovenska dialektična metatonija. Slavistična revija 25, 1977, kongresna številka, 41—45.

Konzonantni sistemi slovenskih narečij. XIV. seminar za slovenski jezik, literaturo in kulturo. Zbornik predavanj, Ljubljana 1978, 19—31.

M. Orožen:

Sekundarna derivacija prislovnega deležnika na -e, -aje v slovenskem knjižnem jeziku. Nahtigalov zbornik, Ljubljana 1977, 335—356.

Adverbializacija prislovnih določil in odvisnikov v slovenskem jezikovnem razvoju. Jezik in slovstvo 24, 1978/79, 3, 33—39.

J. Rigler:

Problematika glasoslovnih in oblikoslovnih variant v Trubarjevi Cerkovni ordningi. Slavistična revija 25, 1977, 4, 465—490.

K problematiki daljšanja starega akuta. Slavistična revija 25, 1977, kongresna številka, 83—99.

Ob Urbančičevi kritiki Načrta pravil pravopisa in njegovem sestavku o veliki začetnici (soavtor). Slavistična revija 26, 1978, 208 do 226.

Leksikološka sekcija

Leksikološka sekcija je v letu 1978 nadaljevala s pripravo rokopisa 3. knjige Slovarja slovenskega knjižnega jezika. Rokopis 3. knjige bo obsegal z dodatki vred okrog 21 000 gesel (Ne—Prh). Do konca 1978 je redakcija prišla do gesla preokupacija. Vsega skupaj je zredigiranih 20 000 gesel 3. knjige. Za leto 1979 ostane še redakcija okrog 1000 gesel.

Glavni uredniški odbor šteje pet članov, kot prejšnje leto. Znanstveni svetnik dr. Lino Legiša je bil zaradi bolezni nekaj časa odsoten, s 1. decembrom pa je znova začel z delom. Glavni uredniški odbor je nadaljeval redakcijo nepregibnih besed, pripravil seznam dodatnih gesel za 3. knjigo in prebiral osnovno redakcijo geselskih člankov.

Redaktorski kolektiv šteje ob koncu leta 16 članov, od katerih je 7 redaktorjev bilo sredi leta pritegnjenih k reviziji rokopisa, ena od redaktorice pa vodi, kot prejšnja leta, terminološko delo. Tako za dejansko redakcijo ostaja samo 9 redaktorjev, ki z manjšimi zaostanki izpolnjujejo po načrtu določeno normo. Po-

trebna bi bila še dva sodelavca v redakciji, če bi hoteli, da bi delo potekalo natanko po načrtu.

S 1. julijem smo začeli oddajati rokopis v tiskarno (po dogovoru štiri registratorje mesečno). Zaradi objektivnih ovir pri pregledu smo mogli oddajati mesečno le po tri registratorje, kar velja začasno za normo. Do konca leta je bilo oddanih 21 registratorjev, to je malo manj kot polovica rokopisa (45 registratorjev).

Vzporedno s tiskom teko korekture, ki jih sekcija opravlja v glavnem sama. Pri tem delu so zaposleni tov. Z. Leder-Mancini, S. Suhadolnik, M. Humar, C. Tavzes in načelnik sekcije. Zaradi vsebinske kompliciranosti teksta in tehnične zahtevnosti tiska korekture niso lahke in zahtevajo največjo pozornost.

Pri izpisovanju leksikalnega gradiva v letu 1978 je bilo zbranih skupno 42 280 listkov, in to:

Pri navadnem izpisovanju je bilo obdelanih 25 knjižnih enot in v njih podčrtanih 41 153 enot. Iz tega je bilo doslej izdelanih 22 748 novih, z gesli opremljenih kartotečnih listkov. Pri posebnem izpisovanju je bilo zbranih 14 696 listkov, od tega pri popolnem 13 719 (gradivo 19. stoletja), pri priložnostnih izpisih 897 in pri izpisovanju jezikoslovnih člankov 80 listkov. Ker od terminoloških sodelavcev ne moremo dobiti dovolj gradiva (letos samo 449 listkov), smo začeli sistematično izpisovati besedila s terminoloških področij, ki so v naši kartoteki premalo zastopana (radio, televizija, komunikacije, film, računalništvo, gasilstvo). Ekscerpiranje za zgodovinski slovar v okviru sekcije se je končalo (Vorenc 4387 listkov). Vse novo gradivo je bilo uvrščeno v ustrezne kartoteke. Kartoteka Slovarja slovenskega knjižnega jezika ima sedaj 3 600 000 listkov. Redno so se dopolnjevale specialne redakcijske kartoteke (razlage, sinonimi). Izdelan je bil seznam vseh kvalifikatorjev in kvalifikatorskih pojasnil iz 1. in 2. knjige Slovarja slovenskega knjižnega jezika.

Dne 24. novembra 1978 je Zavod za jezik v Zagrebu slavil 30-letnico delovanja. Na tej prireditvi je inštitut zastopal načelnik leksikološke sekcije, dop. član prof. dr. J. Jurančič. Isti je spremljal predsednika SAZU dr. J. Milčinskega na njegovem obisku pri Akademiji znanosti in umetnosti Črne gore v Titogradu od 10. do 16. maja.

Ada Vidovič-Muha je dne 28. februarja dosegla stopnjo magistra.

Pregled vsega doslej zbranega leksikalnega gradiva

Karakteristika skupine	Narejeno v letu 1978	Stanje 31. 12. 1978	
I. Literatura 20. stol.			
a) poezija	660	118.840	
b)	14.790	609.552	728.392
II. Literatura 2. pol. 19. stol.			
a) poezija		22.647	
b) proza		414.354	437.001
III. Literatura 1750—1850			
a) poezija	1.250	52.775	
b) proza	12.469	139.232	192.007
IV. Stara literatura			
a) poezija		515	
b) proza		95.977	96.492
V. Ljudska literatura			
a) poezija		90.311	
b) proza	636	10.205	
c) dialektično gradivo		48.673	149.189
VI. Starejši slovarji	4.387	698.852	698.852
VII. Novejši slovarji		674.745	674.745
VIII. Strokovno			
a) literatura	7.639	990.906	
b) terminologija	449	449.380	1.440.286
IX. Splošna zbirka		997.655	997.655
	Skupaj 42.280	5.414.619	5.414.619

Objave:

M. Hajnšek-Holz:

O pomenih slovenskih predpon. XIV. seminar slovenskega jezika, literature in kulture. Zbornik predavanj. Ljubljana 1978, 33—58.

J. Jurančič:

O priimkih pri južnih Slovanih. Slavistična revija 25, 1977, kongresna številka, 27—39.

O pojmu narodni književni jezik kod Slovenaca, Hrvata i Srba, i o njegovu postanku. Predavanje 13. 9. 1978. Zbornik Mednarodnega slavističnega centra SR Srbije, Beograd 1978. (V tisku.)

L. Legiša:

Skušnje ob pripravljanju zdravstvenega izrazja. Jezik in slovstvo 23, 1977/78, 7—8, 326—327.

M. Silvester:

Priročnik za tehnično stran redakcije gesel. Ljubljana 1978. 109 str. (Tipkopolis.)

S. Suhadolnik:

Vojaški slovar (soavtor). Ljubljana 1977. 523 str.

P. Scherber, Slovar Prešernovega pesniškega jezika. Ocena. Slavistična revija 26, 1978, 3, 305—313.

Avtorski slovar. Predavanje na Radio Ljubljana.

A. Vidovič-Muha:

Merila pomenske delitve nezaimenske pridevniške besede. Slavistična revija 26, 1978, 3, 253—276.

Slovenske nezaimenske pridevniške besede. Predavanje na Jugoslovanskem seminarju za tuje slaviste v Zadru 1. 8. 1978.

Člani kolektiva so bili jezikovni svetovalci oziroma sodelavci pri različnih terminologijah (Z. Leder-Mancini pri umetnostni in pravni, dr. L. Legiša pri medicinski, J. Meze pri tehniški sekciji terminološke komisije SAZU). Bili so tudi lektorji različnih založb oziroma revij (I. Černelič pri Rudarsko-metalurškem zborniku, M. Hajnšek-Holz pri Biološkem vestniku, M. Janežič pri Obzorniku za matematiko in fiziko ter Grosupeljskem zborniku, J. Meze pri Proteusu in nekaterih znanstvenih razpravah, S. Suhadolnik pri Državni založbi Slovenije za zbrano delo L. Kraigherja). S. Suhadolnik je bil tudi član komisije za historične slovarje slovenskega jezika SAZU in član uredniškega odbora slovenskega vojaškega slovarja.

Etimološko-onomastična sekcija

Akademik France Bezljaj pripravlja rokopis za 2. knjigo Etimološkega slovarja slovenskega jezika, ki naj bi bil predvidoma pripravljen do konca leta 1979. Zavezal se je, da bo vsako

leto pripravil 20 avtorskih pol, vendar mu je do sedaj uspelo dovršiti le ca. 34 avtorskih pol, ker mu potek dela prevečkrat zavirajo druge delovne dolžnosti, prav posebno pa še hude zdravstvene razmere v družini.

Asistentka D. Žorga-Globevnik je sproti zbirala in urejala etimološko dokumentacijo, preverjala listke in skrbela za izdelavo tipkopisa 2. knjige Etimološkega slovarja.

Honorarni sodelavec prof. Vinko Kopač in strokovni sodelavec D. Mertelj sta izpisala na kartotečne listke gradivo prve knjige Etimološkega slovarja za besedne in imenske indekse na koncu dela in to gradivo alfabetirala.

Honorarni sodelavec dr. Vaso Suyer je dopolnjeval historično gradivo za slovar slovenskih rastlinskih imen.

Ker se ni posrečilo pridobiti novega delovnega mesta asistenta za imenoslovje, so se samo priložnostno dopolnjevale kartoteke slovenskih krajevnih imen in toponimičnih baz.

Ker asistent Janez Keber do druge reelekcije še ni pridobil zahtevanega doktorata, mu je II. razred SAZU podaljšal termin, zato pri skupnih delih ni mogel sodelovati v večjem obsegu.

Komisija za historične slovarje slovenskega jezika

V letu 1978 je bilo delo omejeno v glavnem na slovenske protestantske pisce 16. stoletja in stare prekmurske pisce 18. in 19. stoletja. Delo vodi komisija osmih članov, sestavljena iz strokovnjakov s Filozofske fakultete v Ljubljani in Slovenske akademije znanosti in umetnosti.

Izpisali (opremili z gesli) in pregledali (preverili pravilnost izpisa) smo 250 000 listkov iz Dalmatinove Biblije iz 1584, Š. Küzmiča Vöre krstšánske krátkega návuka iz 1754, Š. Küzmiča Novega zákona iz 1771, in sicer iz Biblije 218 000 listkov popolnega izpisa, iz drugih dveh knjig pa 32 000 listkov popolnega izpisa posameznih delov in delnega izpisa drugih delov.

Dokončno smo alfabetirali 140 000 listkov popolnega izpisa Trubarjevih knjig: Abecedarium iz 1550, Abecedarium iz 1555, Cerkovna ordninga iz 1564, Ena duhovska pejsen zubper Turke iz 1567, Ta prvi psalm iz 1579 in dveh starih prekmurskih knjig: Temlinov Mali katehismus iz 1715 in Abecedarium slovensko iz 1725 neznanega avtorja.

Za vse te knjige smo izdelali tudi alfabetarije. Alfabetariji so rezultat tako urejene kartoteke, da je že primerna za redakcijo, to se pravi, da so ločeni homonimi in narejene z vodil-

kami razne povezave med gesli. Pri pripravljanju alfabeta-rijev so morali delavci delovne enote in člani komisije odgovoriti na celo vrsto vprašanj o zgodovinskem besedišču.

Na kseroks smo izdelali (in opravili tudi vsa potrebna pripravljajna dela) listke za popolni izpis Trubarjevega Katehismusa z dvejma izlagama iz 1575, za popolni izpis četr- tine in za delni izpis drugih delov Küzmičevega Nouvega zakona iz 1771.

Z izdelavo fotografij po filmih iz NUK in s preslikavanjem na kseroks smo pridobili tri protestantska besedila, ki niso dostopna v ponatisih, in nekaj pomembnih knjig iz 17., 18. in 19. stoletja.

Poleg tega dela so posamezni redni sodelavci raziskovali semantične pojave v starejšem slovenskem besedišču, pluskvamperfekt pri Dalmatinu in ustroj tujih historičnih slovarjev. Ta raziskovanja so del širših raziskav, ki so po eni strani potrebne za naslednje faze dela pri historičnih slovarjih, po drugi strani pa sestavni deli prizadevanja za doseganje višjih akademskih (magisterij) oziroma znanstvenih (doktorat) strokovnih stopenj.

Ena sodelavka se je udeležila tečaja hebrejskega jezika v Jeruzalemu, ki je pomemben za poglobljen študij protestantske prevodne literature.

Predavanja

F. Novak:

Iz zgodovine besed. Pet predavanj na Radio Ljubljana.

F. Premk:

Nekaj o problematiki zgodovinskega slovarstva doma in po svetu. Predavanje na Radio Ljubljana.

INSTITUT ZA SLOVENSKO LITERATURO IN LITERARNE VEDE

Poročilo o delu v letu 1978

Sekcija za slovensko literarno zgodovino

V okviru trajne naloge sekcije, v katero sodi izdajanje sta- rejših slovenskih slovstvenih tekstov in rokopisov, korespondenc pomembnih literarnih ustvarjalcev in monografij, sta ob koncu leta izšli dve publikaciji:

Prva knjiga *Pisem Frana Govekarja* v uredništvu Dušana Moravca, dopisnega člana SAZU, prinaša 195 dopisov (Dramatičnemu društvu Franu Vidicu, Frančišku Lampetu, Minki Vasičevi, Franu Levcu, Ivanu Cankarju, Mariji Govekarjevi in Franu Ellerju). Urednik je knjigi dodal obsežne opombe, ki zadevajo tako vsebino pisem kakor tudi dogodke, na katere se pisma nanašajo. Opombe so poglobljene osvetlitve literarnega, splošno kulturnega in družbenopolitičnega dogajanja časa, v katerem je nastala korespondenca med glavnim predstavnikom slovenskega naturalizma in njegovimi sodobniki.

Izbrani spisi Franceta Kidriča v treh knjigah in v uredništvu mag. Darka Dolinarja, asistenta v Inštitutu za slovensko literaturo in literarne vede, vsebujejo tiste Kidričeve razprave, študije in prispevke, ki niso izšli v knjižni obliki. Spisi so urejeni po tematiki, tako da si sledijo dela o naši reformaciji in protireformaciji, o prvem obdobju preroda (do Zoisove in Vodnikove smrti) in drugem obdobju preroda (ali Prešernovi dobi), zadnje skupino pa sestavljajo kritike, polemike in načelni zapisi o problemih literarne zgodovine. Urednik je izdaji napisal uvod in bibliografske opombe, ki se omejujejo na nastanek in objavo spisov ter opozarjajo na morebitne tematske ali problemske zveze z drugimi prispevki. Med deli v Izbranih spisih je nekaj takih, ki so prvič objavljene.

Raziskava večletne naloge sekcije o temi *NOB v slovenski umetniški prozi* je potekala po načrtu. Prebrana je bila pripovedna proza, ki je izšla v letih 1955 do 1960. V tem času se med pisatelji partizanske tematike pojavijo pomembna imena naše literature: Fr. Bevk, D. Lokar, M. Kranjec, M. Miheličeva, C. Kosmač, P. Pahor, A. Rebula, A. Hieng, B. Zupančič. V primerjavi s prejšnjim obdobjem je zdaj več daljših pripovednih tekstov pa tudi branje je postalo zahtevnejše. Tradicionalno realistični prozi se pridružujejo dela, ki jih označujejo modernejši oblikovalni postopki. Izpisane so bile snovno tematske, idejne in slogovne posebnosti pripovednih del, množijo se zapazanja, ki bodo na višji stopnji raziskave omogočila sintetično sodbo o naši prozi na temo NOB.

V letu 1978 je bila večidel napisana obravnava slovenskega predliterarnega in literarnega pripovedništva v vojnem času 1941 do 1945, ki ni bila v načrtu, a jo je splet okoliščin postavil v ospredje pozornosti. Pri poglavju o publicističnih oblikah partizanske kratke proze so obravnavani pisatelji M. Kranjec, C. Kosmač, I. Potrč in drugi, med umetniško prozo pa M. Jarc, ki mu bosta sledila še V. Zupan in J. Javoršek. Obravnava je začetni del naloge o naši prozi na temo NOB.

Naloga se vključuje v projekt jugoslovanskih akademij znanosti in umetnosti, z njim pa v mednarodno znanstveno sodelovanje z Akademijo znanosti ZSSR. V načrtu je izdaja zbornika razprav »Teme vojne 1941—1945 v literaturi narodov Jugoslavije in ZSSR«, ki ga pripravljata jugoslovansko-sovjetski uredniški odbor in redakcija. Slovenski član uredniškega odbora je Dušan Moravec, dopisni član SAZU, slovenski član redakcije pa dr. Francè Bernik, znanstveni svetnik Inštituta za slovensko literaturo in literarne vede SAZU.

Sodelavca sekcije sta v letu 1978 opravila tudi naslednja dela:

Dr. Francè Bernik je v letnem semestru kot gost-profesor predaval slovensko literaturo na univerzi v Celovcu. Na simpoziju o Antonu Janežiču 2. aprila v Šentjakobu v Rožu je nastopil z referatom »Janežičev pogled na povest in novelo«. Kot tajnik pripravljalnega odbora je sodeloval pri organizaciji mednarodnega znanstvenega simpozija o Otonu Župančiču, ki sta ga pripravili SAZU in Filozofska fakulteta v Ljubljani od 29. junija do 1. julija, in na njem imel referat »Slogovna modernost Župančičevih zgodnjih pesmi«. Na VIII. mednarodnem kongresu slavistov v Zagrebu (od 3. do 9. septembra) je govoril o temi »Roman Ivana Cankarja v luči impresionistične in simbolične poetike«. Sodeloval je v oddaji RTV Ljubljana »Oči kritike« 2. februarja in »Vidiki sodobne umetnosti« 8. julija. Dr. Bernik je član uredniškega odbora Slavistične revije in član upravnega odbora Slovenske matice.

Mag. Marjan Dolgan je kot strokovni recenzent v stalni radijski oddaji RTV Ljubljana »S knjižnega trga« ocenil naslednja literarna dela: Mali cvet ((A. Capudra), Erazem Predjamski (S. Vuge), Faustove improvizacije Margueriti (B. Štiha), Josip Murn (J. Snoja), Gorenčev vrag (M. Dolenca), Pogovori s slovenskimi pisatelji (B. Hofmana), Pesniški listi (N. Birse, A. Prešolje, S. Verig), Simpozij o Ivanu Cankarju 1976. Župančičevo Zbrano delo VII, Teta Magda (S. Makarovič), Voranc (D. Zajca) in Jožef ali zgodnje odkrivanje srčnega raka (J. Snoja).

Objave:

F. Bernik:

Roman Ivana Cankarja v luči impresionistične in simbolistične poetike. Slavistična revija 25, 1977 (kongresna številka), 134—159.

Beseda o Prešernu in Jenku. Snovanja (Kranj) XII, 1, 7. februarja 1978, 2—3.

Janežičev pogled na povest in novelo. Slavistična revija 26, 1978, 2, 193—197.

Anton Melik. Glasnik Slovenske matice 1978, II, 1, 21—22.

Mladi Župančič med tradicijo in moderno. Sodobnost 26, 1978, 8—9, 766—776.

Ivan Cankar. Izbrana mladinska beseda. Mladinska knjiga 1978. Izbor, spremna beseda in opombe Francè Bernik (Spremna beseda: Avtobiografičnost in »mladinskost« Cankarjeve proze, 167—178; Opombe, 179—187).

M. Dolgan :

Franc Zadavec, Agonija veljakov. Slavistična revija 26, 1978, 1, 62—68.

Pesnik, glej — recenzenti, ideologi, literarni zgodovinarji... Sodobnost 26, 1978, 1, 136—148.

Kdor prosi, zlata usta nosi. Naši razgledi 27, 23, 8. decembra 1978, 689.

Sekcija za literarno teorijo

Delo sekcije je bilo v glavnem posvečeno izpolnjevanju dveh dolgoročnih nalog: a) Pripravi *Literarnega leksikona* in b) Dopolnitvi kartoteke slovenskih literarnoteoretskih terminov in kartoteke neslovenskih literarnih avtorjev.

Pripravljalno delo za *Literarni leksikon* v uredništvu akad. Antona Ocvirka je toliko napredovalo, da je bilo moč skleniti z založnikom Državno založbo Slovenije pogodbo za izdajo prvih desetih zvezkov leksikona v naslednjih dveh letih. Od tega so bili letos v rokopisu dokončno izdelani, urejeni in v tisk oddani tile zvezki: 1. *Literarna teorija* Antona Ocvirka (obseg: 6 in pol avtorske pole), 2. *Literatura* Janka Kosa (obseg: 6 avtorskih pol), 3. *Helenizem* Kajetana Gantarja (obseg: 3 avtorske pole), 4. *Srednjeveške in staronemške verzne oblike* Dušana Ludvika (obseg: 4 in pol avtorske pole) in 5. *Pozitivizem v literarni vedi* Darka Dolinarja (obseg: 8 in pol avtorske pole). K vsakemu od teh zvezkov so bila izdelana spremna strokovna in imenska kazala; opravljene pa so bile tudi vse tiskarske korekture. — Od nadaljnjih zvezkov *Literarnega leksikona* so bodisi dokončno izdelani ali v fazi zadnje redakcije: 1. *Grški lirični in metrični obrazci* Kajetana Gantarja, 2. *Romantika* Janka Kosa, 3. *Feljton* Franceta Vrega in 4. *Nekatera novejša angleška in ameriška literarna gibanja* Majde Stanovnik-Blinc. Z novim gradivom pa so se povečali nekateri drugi snopiči, ki so v delu. — Etimološko-semantične razlage lite-

rarnoteoretskih terminov so se pomnožile z 254 gesli starogrškega izvora. — Nadaljevale so se priprave in sklepali dogovori za prihodnje zvezke *Literarnega leksikona*. Vzporedno so tekla še druga uredniška, dokumentacijska in organizacijska dela.

Izpisovanje, razmnoževanje in urejanje *kartoteke slovenskih literarnoteoretskih terminov* in *kartoteke neslovenskih literarnih avtorjev*, obravnavanih v slovenskem periodičnem tisku od 1775 do 1970, je teklo v okvirih, ki so jih določala precej tesno odmerjena sredstva (75 % od zaprošenih). Kljub temu je bilo izpisovanje gradiva v glavnem končano. Izpisanih je bilo 29 letnikov periodičnih publikacij, večidel starejših in z gradivom manj bogatih. Število uporabnih listkov v kartotekah se je s tem povzpelo skupno na 595 688. Težišče dela je bilo v skladu z načrtom postavljeno na redigiranje izpisanega gradiva, na njegovo razvrščanje po posameznih nacionalnih literaturah (pri imenski kartoteki) in na njegovo razmnoževanje. Po predhodni redakciji, selekciji in razvrstitvi je bilo razmnoženih 70 461 listkov. — Kartoteka slovenskih literarnoteoretskih terminov, ki je bila že doslej dostopna sodelavcem *Literarnega leksikona* in drugim znanstvenim interesentom, je bila dopolnjena z zadnjimi izpiski in tako v glavnem dokončno urejena in postavljena. — Pri teh delih so sodelovali tudi trije zunanji občasni honorarni delavci — študentje oz. diplomanti slavistike ter tri prepisovalke.

Redni delavci sekcije so v letu 1978 opravljali tale dela in dolžnosti:

Znanstveni svetnik Drago Šega je izvrševal posle v. d. tajnika inštituta in vodje sekcije. Bil je nosilec naloge *Dopolnitev kartotek*. Sodeloval je z glavnim urednikom in zunanjimi delavci pri pripravi za *Literarni leksikon*.

Višja strokovna sodelavka Majda Stanovnik-Blinc je redigirala gradivo za kartoteko neslovenskih literarnih avtorjev in slovenskih literarnoteoretskih terminov. Sodelovala je pri pripravi za *Literarni leksikon*. — Bila je zastopnica inštituta v strokovni komisiji za literarne vede področne raziskovalne skupnosti za zgodovinske in humanistične vede RSS, kot delegatka delavcev SAZU izvoljena za članico izvršilnega odbora XIV. PRS Raziskovalne skupnosti Slovenije, članica izvršilnega odbora Društva za primerjalno književnost SRS, članica uredniškega odbora revije *Primerjalna književnost*, članica upravnega odbora Društva slovenskih književnih prevajalcev, delegatka tega društva v uredniškem svetu revije *Sodobnost*, članica založniškega sveta Državne založbe Slovenije in članica komisije za infrastrukturo RSS. — Na simpoziju SAZU o Otonu

Župančiču je sodelovala s predavanjem *Župančič kot pripovednik: prevod romana Oliver Twist*.

Asistent mag. Darko Dolinar je sodeloval pri redakciji in pri korekturah tekstov za prve zvezke Literarnega leksikona. Vodil je zunanje sodelavce, ki so izpisovali, redigirali in razmnoževali gradivo, in tudi sam redigiral izpiske za obe kartoteki. Opravil je korekture za svojo razpravo o pozitivizmu, ki je uvrščena v *Literarni leksikon*, in za izbrana dela Franceta Kidriča, ki sodijo v edicijski program sekcije za slovensko literarno zgodovino. — Na oddelku za primerjalno književnost filozofske fakultete je vodil proseminarje iz metodologije in iz tehnike literarne vede. V začetku leta je postal glavni in odgovorni urednik nove znanstvene revije *Primerjalna književnost*. Poleg tega je član izvršilnega odbora Društva za primerjalno književnost SR Slovenije.

Stażistka Vilenka Jakac je sodelovala pri redakciji kartotek, pri dokumentacijski obdelavi nekaterih zahtevnejših publikacij in pri zbiranju specialnega bibliografskega gradiva.

Objave:

M. Stanovnik-Blinč:

Ob 60-letnici Draga Sege. Delo 20, št. 76, 1. IV. 1978, str. 6.

Gertrud Stein. Radio Ljubljana, v sklopu oddaj Nove prevodne strani, 20. V. 1978.

Zgodbe o Puju se končajo, toda Pu nam ostane. Spremna beseda v knjigi A. A. Milne, *Hiša na Pujevem oglu*. Mladinska knjiga, Biseri, Ljubljana 1978, str. 154—158.

Literatura. Leksikoni Cankarjeve založbe. Ocena v reviji *Primerjalna književnost*, Ljubljana 1978, št. 1—2, str. 54—57.

Prevod koristi jeziku, literature ne bogati: kritični pogledi na prevod v slovenski književnosti 1850—1880. V knjigi *Prevodna književnost*. Zbornik radova drugih beogradskih prevodilačkih susreta. Beograd 1978, str. 262—268.

D. Dolinar:

Pozitivizem v literarni vedi. DZS, Ljubljana 1978, 136 str. (*Literarni leksikon*, 5).

France Kidrič, *Izbrani spisi I—III*. SAZU, Ljubljana 1978. (Uredil, uvod in opombe napisal D. D. I. knjiga: uvod str. 5—10, opombe str. 301—320; II. knjiga: opombe str. 239—260; III. knjiga: opombe str. 309—343.)

Poezija in literarna zgodovina v delu Ivana Prijatelja. *Primerjalna književnost* 1, 1978, št. 1—2, str. 44—53.

Za uvod. Primerjalna književnost 1, 1978, št. 1—2, str. 1—3.

Matjaž Kmecl, Mala literarna teorija. Primerjalna književnost 1, 1978, št. 1—2, str. 58—59. (Ocena.)

V. J a k a c :

Milivoj Solar, Teorija književnosti. Primerjalna književnost 1, 1978, št. 1—2, str. 60—61. (Poročilo.)

Dušan Pirjevec, Filozofija in umetnost. Primerjalna književnost 1, 1978, št. 1—2, str. 21—30. (Prevod iz shr. izvirnika.)

Sekcija za biografiko, bibliografijo in dokumentacijo

V okviru sekcije deluje organizirano le uredništvo *Slovenskega biografskega leksikona*. Po sklepu II. razreda je oktobra 1977 postal glavni urednik znanstveni svetnik in od 1974 so urednik prof. dr. Fran Petrè, ki je v polovici oktobra 1978 nepričakovano zbolel in 17. decembra 1978 preminil. Ob koncu leta delajo v uredništvu *Slovenskega biografskega leksikona* višja strokovna sodelavka Nada Gspan-Prašelj ter asistentki Franca Buttolo in Metka Pavčič. Izpraznjeni sta obe mesti znanstvenih svetnikov oz. urednikov leksikona. Uredniški odbor, ki ga sestavljajo predsednik akademik Anton Ocvirk, člani akademiki Robert Blinc, Anton Kuhelj, Andrej O. Župančič, znanstveni svetnik Drago Šega ter urednik *Slovenskega biografskega leksikona* po svojem položaju, se v letu 1978 ni sestal.

Uredništvo je delalo na pripravah za 13. zvezek (črki V—W), sestavilo alfabetařij in vanj vneslo vsa gesla, ki so bila evidentirana v arhivskem gradivu uredništva. Alfabetařij se je razrasel na 713 gesel (554 V, 159 W), 18 dolgoletnim sodelavcem leksikona smo ga poslali v konsultacijo in pregled.

V zadnjih desetih letih so uredništvu dotekali članki za bodoče zvezke in tudi za dopolnilo (suplement) k *Slovenskemu biografskemu leksikonu*. Tako je za 13. zvezek že napisanih 327 člankov, od teh pa bo treba nekatere bio-bibliografsko dopolniti. V letu 1978 je šest avtorjev prispevalo vsega 23 novih člankov, od tega za 13. zvezek 15, preostali so za črki Z—Ž in za Dodatek. Uredništvo je pripravilo za tisk 83 člankov, med njimi nekaj prav obsežnih kot so Valvasor, Valjavec, Veber, Vega ipd.

Za več kot polovico še nenapisanih biografij smo začeli sistematsko dogovarjanje, pri čemer je stik z več ko sto avtorji pokojni dr. Petrè porazdelil še na obe asistentki in višjo strokovno sodelavko. Razgovori in dopisovanje z avtorji je v za-

četnem stanju; okoli 30 jih je že prevzelo večino njim predlaganih gesel v delo, za tista, ki so jih odklonili, pa bo treba iskati druge.

Pomembnim živečim osebnostim, ki pridejo v poštev za 13. zvezek, smo razposlali vprašalne pole in nekaj izpolnjenih že tudi prejeli.

Uredništvo je opravljalo vsa tekoča dela: tehnično je usklajevalo redigirane članke za rokopis 13. zvezka, pripravljalo poročila in druge akte, izplačalo honorarje več ko 60 avtorjem v znesku ok. 62 000 din, vodilo kartoteko gesel in avtorjev, dopolnjevalo rokopise 12. zvezka z novejšo bibliografijo ali podatki, skrbelo za deziderata za priročno knjižnico.

Kot doslej je zbiralo dokumentarno gradivo pretežno za potrebe *Slovenskega biografskega leksikona*, predvsem izrezovalo dnevni tisk (Delo, Primorski dnevnik, Večer), anotiralo uredniški izvod *Slovenskega biografskega leksikona* s pomembnimi datumi, hkrati pa pomembno biografsko gradivo, ki se je pojavilo ob preverjanju sprti evidentiralo.

Nudilo je informacije nekaterim posameznikom ali inštitutom ter ustanovam, mdr. Narodni galeriji, Filozofski fakulteti v Ljubljani, Državni založbi Slovenije, Mestni konferenci ZK Ljubljana, Zgodovinskemu arhivu CK ZK Ljubljana idr.

12. zvezek *Slovenskega biografskega leksikona* (črki T—U) je razen osmih prispevkov dveh avtorjev vse leto pripravljen za tisk; prvi del rokopisa (T—Tom) je bil tudi že decembra 1977 ocenjen od treh referentov II. razreda SAZU. Isti postopek čaka še drugo polovico rokopisa potem, ko bodo dospeli manjkajoči članki. Obseg 12. zvezka bo znašal približno 17 tiskarskih pol oz. vseboval bo 407 gesel. Preobremenjenost obeh avtorjev je vzrok, da do danes kljub neštetim terjatvam in dogovarjanjem člankov še nismo prejeli. Upamo, da nam bo to uspelo v prvih tednih naslednjega leta.

Za interno rabo smo v uredništvu *Slovenskega biografskega leksikona* izdelali imenska kazala k priročnikom: Šlebingermarentič, Bibliografija slovenske kmetijske literature 1919 do 1938. Ljubljana 1938; Cvetko Golar, Iz spominov in srečanj. Murska Sobota 1965; pred koncem je J. Orožen, Zgodovina mesta Celja in okolice. II. Celje 1974, kar so prepotrebna pomagala za hitrejšo orientacijo pri uredniškem in strokovnem delu.

Redni delavci sekcije so poleg programiranega dela opravljali še razne druge dolžnosti in naloge:

Dr. Fran Petrè je ob 100-letnici Župančičevega rojstva predaval v Radio Ljubljana (ciklus literarnih večerov ja-

nuar—april) o Župančičevi poeziji; na Župančičevem simpoziju v juniju 1978 pa o temi Župančičeva Veronika Deseniška - iluzionistična tragedija. — Bil je delegat za znanost pri predsedstvu Republiške konference SZDL Slovenije in član komisije za rešitev prostorske problematike SAZU; prvi dokaz o njegovem izrednem prizadevanju za ustrežnejše delovne prostore je adaptacija podstrešja v stavbi na Novem trgu 5.

Asistentka Franca Buttolo nadaljuje podiplomski študij na filozofski fakulteti v Ljubljani s pripravo magistrske naloge Anton Vodnik in R. M. Rilke; v juniju letos je nastopila na Župančičevem simpoziju s predavanjem Župančičev pesniški jezik in zgodnji ekspresionizem Antona Vodnika.

Asistentka Metka Pavčič nadaljuje s podiplomskim študijem na biotehniški fakulteti univerze v Ljubljani in je opravila vseh 10 izpitov, ki jih načrt predpisuje.

Višja strokovna sodelavka Nada Gspan-Prašelj sodeluje pri ediciji Oesterr. biographisches Lexikon 1815—1950, ki jo izdaja Avstrijska akademija znanosti na Dunaju.

Objave:

F. Petrè:

V spomin Alfonza Gspana. Slavistična revija 26, 1978, 1, 109—112.

Zwei experimentelle Formen im slowenischen Expressionismus, »Expressionismus« im europäischen Zwischenfeld. Hrsg. Zoran Konstantinović, Innsbruck 1978, 53—56 (Innsbrucker Beiträge zur Kulturwissenschaft, Sonderheft 43).

N. Gspan-Prašelj:

Oesterreichisches biographisches Lexikon 1815—1950, zvezek 35, Dunaj 1978, deset biografij: Penn Heinrich, Perko Ivan, Perušek (Prušek) Harwey Gregor, Peruzzi Franc, Martin Svitoslav, Pesiak Mihael, Pesjak Luiza, Peterlin Radivoj-Petruška, Petkovšek Jožef.

F. Buttolo:

Primorski biografski leksikon. Primorska srečanja 1978, 7, 43—45.

Župančičev pesniški jezik in zgodnji ekspresionizem A. Vodnika. Sodobnost 26, 1978, 808—812 (referat).

Poročili: Snegovi Edena Alojza Rebule. Primorska srečanja 1977, 5, 49—50.

Selivci Miroslava Košute. Primorska srečanja 1977, 6, 52—54 (obje izšlo 1978).

Inštitutska knjižnica in tajništvo

V letu 1978 smo prejeli 890 knjig in zvezkov revij. Na novo prispele knjige in revije smo evidentirali v ustrezne kataloge, in sicer v abecedni, stvarni in signaturni. Knjižnico je obiskalo 435 domačih in zunanjih uporabnikov, ki so si izposodili na dom ali ogledali v knjižnici skupaj 1558 knjig in revij. — Od starejšega knjižnega fonda smo stvarno obdelali 183 knjižnih enot. Opravljena je bila revizija abecedno imenskega kataloga od črke A—O.

Zaradi nezadostnih sredstev za knjige smo morali že v mesecu septembru prenehati z nakupom knjig. Tako nastaja v naši knjižnici precejšnja vrzel in tudi bojazen, da marsikatero knjigo, ki je ali bo po tem času izšla, ne bo več mogoče nabaviti.

Knjižničarka Angela Turnšek je za Slovenski biografski leksikon zbirala tekočo časopisno dokumentacijo iz dnevnega časopisja (Delo, Ljubljanski dnevnik, Mariborski Večer, Primorski dnevnik in Primorske novice).

Tajnica Alenka Maček je poleg rednih administrativnih in tajniških del opravljala tudi delo v skladu s programom vseh treh sekcij inštituta.

V letu 1978 je bilo nakazanih 55 avtorskih in drugih honorarjev zunanjim sodelavcem.

Tajniški delovodnik vseh treh sekcij inštituta je obsegal 342 števil.

KABINET JOSIPA VIDMARJA

Poročilo o delu v letu 1978

Kabinet Josipa Vidmarja vodi častni član SAZU Josip Vidmar, njegov pomočnik je višji strokovni sodelavec v pokoju Jože Javoršek, tajnica pa Darja Kulenović.

Kabinet služi akademiku Josipu Vidmarju pri njegovem pisateljskem, znanstvenem in kulturno političnem delovanju. — Zato je sodeloval v proslavi stoletnice rojstva Otona Župančiča, kjer je bil Josip Vidmar član pripravljalnega odbora za proslavo (in hkrati tudi glavni govornik na osrednji proslavi). — Josip Vidmar je bil tudi predsednik pripravljalnega odbora za mednarodni simpozij o Otonu Župančiču, ki je bil v prostorih SAZU od 29. junija do 1. julija. Na simpoziju je imel

uvodni nagovor in podal pomembno analizo kulturno politične situacije Slovencev (v Domu kulture v Kočevju ob priliki strokovne ekskurzije udeležencev simpozija in tujih slavistov-seminaristov). Tajnica simpozija o Otonu Župančiču je bila Darja Kulenović.

Kabinet se že tretje leto ukvarja s pripravami in z urejanjem zbirke Znameniti Slovenci, ki naj bi obsegala monografije o vseh pomembnejših slovenskih pisateljih, pesnikih, znanstvenikih, slikarjih, kiparjih, glasbenikih in politikih. — Leta 1978 so v počastitev rojstva Otona Župančiča izšle štiri knjige o slovenski moderni in sicer knjiga o Otonu Župančiču (Josip Vidmar), Ivanu Cankarju (Dušan Moravec), Dragotinu Ketteju (Juraj Martinović) in Josipu Murnu Aleksandrovu (Jože Snoj). Ob izidu knjig je bila na SAZU 28. marca tiskovna konferenca. — V stiku s 36 slovenskimi pisatelji, esejisti, znanstveniki in publicisti pripravlja kabinet monografije, ki naj bi izšle v prihodnjih letih. — V letu 1978 je pripravil za tisk monografijo o Antonu Tomažu Linhartu (Filip Kalan), Matiji Čopu (Janko Kos) in Simonu Jenku (France Bernik). V neposrednih pripravah za tisk so še monografije o Jožefu Stefanu (Lavo Čermelj), Franu Levcu (Stanko Janež), Franu Levstiku (Matjaž Kmecl), Davorinu Jenku (Dragotin Cvetko), Antonu Martinu Slomšku (Vlado Habjan), Matevžu Langusu (Emilijan Cevc), Francu Jelovšku (Stane Mikuž) in Josipu Jurčiču (Štefan Barbarič).

Hkrati z izdajo monografij o znamenitih Slovencih so v teku priprave za produkcijo gramofonskih plošč in kaset, ki bodo kot akustični pripomoček dopolnjevale zbirko. Produkcijo plošč in kaset bo izdajala Založba Obzorja (Helidon).

Kabinet Josipa Vidmarja je bil tudi v letu 1978 vključen v neposredne priprave za Knjigo o igralcu, ki jo bo v angleščini, francoščini in srbohrvaščini izdalo Sterijino pozorje v Novem Sadu. Knjiga o igralcu nastaja na osnovi referatov oziroma študij, ki jih pripravljajo priznani domači in tuji strokovnjaki vsega sveta za simpozij o igralcu, ki bo pod predsedstvom Josipa Vidmarja (kot predsednika Sterijevega pozorja) v aprilu 1979 v Novem Sadu. Prav zaradi predsedstva Sterijevega pozorja je Josip Vidmar in z njim njegov kabinet bil v neposrednih stikih s slovenskim in jugoslovanskim gledališkim življenjem. (Josip Vidmar je bil član programskega sveta ljubljanske Drame, Jože Javoršek gledališki kritik Dela in informator o gledališkem in kulturnem življenju v beograjski Politiki ter predsednik sveta gledališke revije Scena v Novem Sadu.)

Pri založbi Narodna knjiga v Beogradu je izšla knjiga esejev Josipa Vidmarja (v redakciji Jožeta Javorška) z naslovom Kri-tička razmišljanja.

Kabinet je pomagal Josipu Vidmarju pri zbiranju gradiva, ki ga je potreboval za pisanje kulturno zgodovinskih portretov svojih sodobnikov. V letu 1978 je dokončal portrete Riharda Jakopiča, Antona Lajovica, Karla Dobide, Ivana Prijatelja, Ju-ša Kozaka, Alojza Gradnika, Mirana Jarca, Ferda Kozaka, Izidorja Cankar, Milana Vidmarja in Borisa Kidriča.

Hkrati je kabinet še naprej skrbel za zbiranje kulturno političnih informacij in podatkov, ki jih je Josip Vidmar po-treboval kot član predsedstva SRS, kot predsednik Sterijevega pozorja in kot javni kulturno politični delavec. Še nadalje je skrbel za arhiv, bibliografijo, fonoteko in fototeko nekdanjega predsednika IOOF, predsednika prezidija ljudske skupščine LRS, Doma narodov Skupščine FLRJ, predsednika SAZU in sedanjega člana Predsedstva SRS. Osnovni namen tega zbi-ranja je dokumentacija o slovenski kulturno politični zgodovini.

INSTITUT ZA SLOVENSKO NARODOPISJE

Poročilo o delu v letu 1978

Sekcija za ljudsko slovstvo

Pod vodstvom asistentke Marije Stanonik smo v periodičnem tisku nadaljevali evidentiranje in ekscerpiranje pripovednega gradiva, ki naj bi prišlo v poštev za uvrstitev v Arhiv slov. ljudskih pripovedi, za obdelavo pri Kazalu slovenskih pravljic, za morebitno pritegnitev ali samo omembo v opombah k iz-daji slovenskih povedk.

Evidentirano in večinoma tudi izpisano je bilo gradivo iz naslednjih revij in časopisov: Dolenjski list s prilogo Dolenjski razgledi 1950—1977, Gorenjski glas/Glas 1962—1974, Družina in dom 1968—1971, Kmečki glas 1947—1954, Koroški fužinar 1950—1977, Obzornik 1946—1977, Pionir 1945/46—1976/77, Rodna gruda 1954—1977, Tovariš 1949—1973, Tedenska tribuna 1953—1954. Po tej poti je za arhiv slov. ljudskih pripovedi do-teklo 1988 kartotečnih listkov, pri čemer je vendarle treba pri-pomniti, da bo ob nadrobnejšem pregledu gradiva verjetno mar-sikaj izpadlo.

Nadaljevali smo tudi z izpisovanjem gradiva iz šolskih glasil, ki so začela izhajati po l. 1945. Zaradi omejenega prostora navajamo samo gole naslove teh glasil, ki so jim včasih na različnih šolah dali enaka imena. To so: Iskrice, Okence, Naš glas, Plamenčki, Mladi Kobanec, Rdeči balončki, Spominčice, Modri val; Bisernica, Pomladno cvetje, Prešernov rod, Odmevi izpod Krvavca; Polž, Gnezdece, Valovi Mure, Brstje, Gojenci pišejo, Maestral, Mladi samorastnik, Vresje 66, Prvi koraki, Samorastniki, Premagana tema, Zvončki, Mladi kovinar, Mlada rast, Doma sem ob Kolpi, Stržek, Samorastnik, Z naših gričev, Prvi žarki, Panorama, Prvi poganjki, Prvi koraki, Mlada rast, Naše slike, Ob sopoti, Budilka, Bele breze, Vrtiljak, Kamenčki, Mladi ob Krki, Modri val, Mladina Krke, Škocjanske stezice, Doma sem ob Kolpi, Okence, Čri čri, Iskrice, Mlada rast, Mlade sile, Mladi dnevi, Prve brazde, Prvi koraki, Stezice, Tromejnik, Mlada misel, Misel mladih, Burja, Naša mladost; Leva leva, Iskrice, Enajsta šola, Zvončki, Utrinki, Zbornik II. a, Prvi vzlet, Mladost, Prvenček, Cvetoča vejica, Pionirji pišejo, Prva brazda, Prve brazde, Metuljček, Mladika, Mladostna zarja, Iskrice, Mladi Krpan, Naš list, Hudournik, Mladi obrazi, Naša rast, Najdihojca iz Hajdine, Stezice, Odmevi naše doline, Lastovka, Krošnja, Utrinki, Vesna, Prvi koraki, Iskre, Utripi, Mi mladi, Utrinki, Modni val, Blagajka, Prve brazde, Raketa, Rašica, Setev, Naš svet, Kidričev rod, Blisk, Resljeva 12, Mladi meteorolog, Naša beseda, Utripi, Plamen, Naš polet, Glas mladih, Glas mladosti, Delo in veselje, Iskrice, Solkanska sapica, Pišemo, Mladi rod, Čriček, Ob Soči, Naši vzori, Mladi svet, Mozaik, Šelest, Ledina piše, Zares, Solzice, Gnezdece, Polž, Valovi Mure. Vseh izpiskov iz naštetih glasil je 611.

Na katedri za dialektologijo PZE za slavistiko na filozofski fakulteti v Ljubljani so bile pregledane vse seminarske in diplomske naloge, ki so bile izdelane pod vodstvom dop. člana SAZU prof. dr. Valentina Logarja. Iz trideset nalog smo dobili petdeset izpiskov, ki pridejo v poštev za naš namen.

Pri ekscerpiranju imajo velik delež študentje, ki so delo opravljali v okviru svoje obvezne etnološke prakse ali pa honorarno pod vodstvom M. Stanonik. Zaradi prizadevanja, da bi bilo delo čim bolj poenoteno in kvalitetno, smo za to delo pripravili posebna navodila, seveda pa je bilo treba kljub temu še sproti dajati najrazličnejša pojasnila.

M. Stanonik se je posvetila tudi teoretičnim vprašanjem ustnega slovstva pri izdelavi prispevka »Ustno slovstvo,« predvidenega za objavo v etnološki publikaciji, ki bo izšla pri Cankarjevi založbi. Na prošnjo uredništva je M. Stanonik pripra-

vila tudi izbor besedil iz slovenske literature, za vsako poglavje posebej. Prav tako je še dalje sodelovala pri pripravi geselnika s področja ljudskega slovstva za Slovensko enciklopedijo, ki jo pripravlja Mladinska knjiga.

Terensko delo. Dr. Milko Matičetov je bil sredi avgusta 1978, okoli »šmarne miše«, za teden dni v Reziji. Pravzaprav je zaradi popotresnih namestitvenih težav moral prenočevati v Bovcu in se le čez dan vsak dan znova voziti v Učjò ali pa naokoli (čez Predél) v dolino Rezije. Tam je obiskal nekatere svoje boljše pravljíčarje — Tino Vájtovo (Solbica), Feruča Grinjúnevega (Njiva) in Libero Tozúnovo (Osojane) — in z njimi preverjal transkripcije starih magnetofonskih posnetkov. V Učji je posnel ali zapisal nekaj novih besedil pri Malji Dríacovi, zwanu Pikótu in drugih blizu učjarskega naselbinskega jedra. Iz Učjè se je ob Belem potoku in mimo izvirkov Tera za en dan napotil še v do tal porušeno tersko vas Pod bárdan (it. Cesariis), kjer je med drugim dobil nekaj biografskih podatkov o svoji prvi pravljíčarki Regini Kramaro Kolićesi, pri kateri je napravil prve zapiske še kot študent leta 1940—1941.

Ko gre za iskanje zvez s »terenom«, je treba pri letu 1978 posebej omeniti navezavo stikov z Rožano Grbec, mlado in prizadevno predmetno učiteljico slovenščine na osnovni šoli v Sečovljah. Kot domačinka — Špehova iz vasi Raven — je v svojem šolskem okolíšu deloma sama deloma s svojimi krožkarji nabrala oz. posnela na magnetofonski trak precej ljudskoslovnstvenih besedil (pravljíc, povedk, šaljivih zgodbic, pesmi, ugank ipd.). Ker iz krajev na desnem bregu Rokave, mejne reke med slovensko in hrvaško Istro, skorajda ne premoremo izvirnega folklornega gradiva, ti novi zapiski (v presnetku zdaj v našem arhivu) zaslužíjo vse priznanje, čeprav so tu in tam tehnično šibki. Posebej velja omeniti prozno varianto Vodnikove basni »Kos in brezen« (prim. B. Merhar v SE IX, 187) in fragmentarno varianto pripovedne pesmi »Neubogljiva hči ukleta v ribo« (SLP I, 32; po bratovem imenu — »Tončič« — je pesem iz slov. Istre bližja gorenjskim variantam, ime sestre ribe — Ančkica — pa jo povezuje z belokranjskimi). Z novo sodelavko je M. Matičetov imel nekaj strokovnih pogovorov v Ljubljani in v Istri, pač z željo, da bi se dobro začeto sodelovanje nadaljevalo in postalo načrtno.

Med zbiranjem gradiva za nekaj, kar naj bi bil le kratek prigodni članek, je prišlo na dan, kakšni nesluteni zakladi se še skrivajo v slovenskem ustnem izročilu. Šopek »bedeníc« (pri nas danes v knjižni rabi to cvetje najpogosteje imenujemo s tujo, učeno besedo »narcise«), namenjen kot vezilo prijatelju,

se je med delom nenavadno razrasel. Pri terenskem dopolnjevanju in preverjanju z omenjenim cvetjem zvezanega pesniškega izročila, ajtioloških povedk, verovanj in obrednih sledov — za drugo poglavje članka — so stara domača imena v letu 1978 dosegla in preseгла število *sto*, kar je za ok. 24 000 km² slovenskega jezikovnega prostora zelo dosti. In če še pomislimo, da bedenica/narcisa (najbrž zato ker ni ne zdravnilna ne strupena, ne koristna ne škodljiva, temveč samo lepa in dehteča rastlina) sploh ni prišla v nedavno natisnjeno vprašalnico št. 49 »Znanje o rastlinskem svetu« (Etnološka topografija slov. etničnega ozemlja, XI, Lj. 1977, 41—62), ne bo težko sprevideti, kakšna vabljiva pota interdisciplinarnega sodelovanja nam ta zgled nakazuje. Seveda bi bilo etnobotanično delo hitrejše in uspešnejše, ko bi zraven folkloristike prispevali svoje tudi botanika in lingvistika.

Nekje sredi leta 1978 je dr. M. Matičetov prišel na misel zbrati in vsebinsko zaokroženo povezati del svojih spisov — kakih trideset po številu — v knjigo z naslovom »Ob vrelcih bajaranja«. (Utemeljitev odločitve, ki je padla mimo redno predloženih načrtov, gl. na koncu tega odstavka.) Ob zdaj že več ko štiridesetletnem zbirateljskem delu leži sad njegovih spoznanj in misli o življenju, se pravi o nastajanju, širjenju, spreminjanju, odmiranju ustnega pripovedništva razmetan po domačih in tujih strokovnih glasilih, po raznih kongresnih, jubilejnih in drugih zbornikih, tako da avtorju samemu marsikaj ni lahko dosegljivo. Ne glede na dosegljivost pa skoraj polovica za knjigo odbranih spisov sploh še ni bila objavljena v avtorjevem materinem jeziku, ampak le v italijanščini, nemščini ali hrvaščini. Približno tretjino spisov so sprožila nepričakovana odkritja v našem folklornem eldoradu — v Reziji. Ker gre za prispevke, nastale v časovnem razmiku tridesetih let (1948 do 1978), jih je bilo treba jezikovno poenotiti v soglasju s sedanjim avtorjevim gledanjem na jezik, strokovno pa opremiti z bistvenimi opozorili na novejša odkritja, literaturo ipd. K nenadnemu sklepu so M. Matičetovega spodbudile ali spodbodle puščice, ki so v zadnjem času (1977—1978) začele pospešeno leteti — včasih kar pavšalno — na slovensko folkloristiko, na njene bojda romantične poglede, zamudništvo, nazorske pomanjkljivosti ipd. Da bi kakšno puščico prestregel ali zavrnil, ti ali oni pa morda vsaj skrhal ost, se je Matičetov pomujal dati v kritično presojo slovenski javnosti svoje v zbirateljski praksi porojene in z zgledi podprte teoretične poglede na živo ljudsko prozo, na pravljicarje kot besedne umetnike, pa še na to in ono posebnost bajaranja pri nas. Izdajo je vzela v svoj založ-

niški načrt 1979 Mladinska knjiga v Ljubljani, v seriji »Kultura«, z bolj simbolično kot materialno soudeležbo našega inštituta.

Sekcija za ljudske šege in igre

Maske. Zbiranje in urejanje podatkov o maskah v ruralnem okolju je končano. V sedmih škatlah je spravljenih ok. 10 250 kartonov urejenih po geslih (predvsem tipoloških). Na vsakem kartonu so podatek (splošno geslo, tip, posebno geslo), kraj zapisa in vir (ime poročevalca, signatura inštitutske dokumentacije, ev. bibliografski podatek v literaturi). Posebej smo uredili krajevno kartoteko: vsak kraj, ki smo ga zajeli, ima svoj karton, na njem so ponovljeni podatki iz tematske kartoteke. Iz števila kartonov v krajevni kartoteki izhaja, da smo zajeli okoli 1500 krajev v matični Sloveniji in deloma v zamejstvu, kar pomeni izredno gosto mrežo in optimalno množino podatkov. Obžalovati je samo, da smo morali v zamejski Sloveniji pustiti še mnogo belih lis. Vendar zbrano gradivo razkriva, da je dolgoletno raziskovanje mask rodilo konkreten sad, ki zaradi urejene dokumentacije dopušča raziskave v različnih parametrih.

Za fundamentalne raziskave so izredno pomembni geografska ponazoritev in tudi statistični izračuni. Za prvo smo se odločili najprej in smo zato po kartoteki pripravili načrt za izdelavo 25 tematskih zemljevidov. Vsebinsko se krijejo z gesli v dokumentaciji, dodali bi jim še zemljevid krajinško značilnih skupin mask (lavfarji, kornati, škoromati ipd.) ter zemljevid, ki bi pokazal 1500 krajev, iz katerih imamo podatke. Od teh zemljevidov smo jih 18 že izdelali. Delo je, žal, zastalo, ker je zaradi ustavljenega uvoza zmanjkalo simbolov (letraset). Zemljevide Geodetske uprave Slovenije (M = 1 : 400.000) je opremljala s simboli stud. geogr. & ethn. Branka Berkopec. Začeli smo s tipkanjem dokumentacije za vsak zemljevid posebej. Ta obsega seznam krajev in provenienco podatkov.

Obdelava posameznih gesel je pokazala vrzeli in nove potrebe. Tako smo dognali, da podatki o koroškem jurjevanju (»Šentjurja jahat«) niso popolni. Zato smo januarja 1978 izvedli med višješolci celovške gimnazije z odobritvijo ravnateljstva in uslužnim sodelovanjem profesorjev majhno anketo. Sodelovalo je 42 dijakov(inj). Z njihovimi podatki smo gradivo dopolnili. Enako smo želeli dopolniti podatke o Lucijinih obhodih v panonskem prostoru. Pokrajinski muzej v Murski Soboti (ravn. Vlasta Koren) nam je ljubeznivo dal na voljo rezul-

tate lastne ankete po krajevnih skupnostih. Pridobili smo s tem nekaj dopolnil.

Prav tako je obdelava gradiva prinesla spoznanje, da imamo sicer zbrane podatke z *ruralnega* območja, da pa je delež *urbanih* naselij čimdalje očitnejši. Njihovi karnevali po eni strani vplivajo na tipologijo ruralnih mask, po drugi strani pa s svojimi sprevedi opravljajo premalo opaženo socialno-kritično funkcijo. Ugotovili smo, kateri kraji bi bili za tovrstno raziskavo hvaležni in smo z njimi navezali stike. Vseh je za zdaj 14. Navezane imamo stike z njimi, zagotovili smo si gradivo za kopiranje in poznejšo obdelavo, žal pa preko prvih obiskov zaradi skrčenih sredstev nismo prišli. Obiskali smo Litijo (Turistično društvo) in prevzeli tudi gradivo prejšnjih let. Opravili smo fotografiranje letošnjega litijskega spreveda in fotografiranje karnevalskega spreveda v Ptujju.

Z istim namenom smo začeli pregled starejših letnikov našega (dnevnega) časopisja, ki hrani napovedi in omembe urbanih karnevalov. Začeli smo s »Slovenskim narodom«. Nekaj letnikov je ekscerpirala stud. ethn. Monika Šašel, seveda je to šele začetek obsežnega dela.

Pri postavitvi začetkov Osrednjega muzeja slovenskih mask na Ptujju 12. avg. 1978 je sodeloval dr. Niko Kuret, ki je imel ob odprtju novih prostorov tudi uvodni govor.

Ženitovanje. V l. 1978 smo izdelali elaborat o ženitovanjskih šegah Ziljanov. Obsega 115 tipkanih strani teksta in 23 strani opomb. Rokopis je pripravljen za tisk. Po svoji zasnovi je elaborat tudi kritični razbor vseh doslej dosegljivih poročil o ziljski svatbi, od prvega Schleglovega 1798 do Maroltove študije 1935. V evidenco smo spravili 12 slovenskih virov, 14 nemških, 2 angleška in 1 italijanski vir, izčrpali arhivalne vire (Pogatschnigova zbirka v Dež. muzeju v Celovcu, Štaj. deželni arhiv v Gradcu), lastno anketo ter terenske zapise Glasbeno-narodopisne sekcije ISN. Zlasti anketno gradivo in terenski zapisi so omogočili koristno primerjavo z opisi iz prejšnjih desetletij. Pokazalo se je, da je tak način obdelave posameznih pokrajin edino smiseln, saj združuje vse dosegljive podatke v zaokroženo podobo. V delu je sedaj dolenjsko ženitovanje. Okrog 8000 podatkov o ženitovanjskih šegah z Dolenjskega smo v letu 1978 dopolnili s podatki iz vseh dostopnih dosedanjih objav od Valvasorja dalje. Virov smo na ta način zbrali dozdej 31.

Trbovlje. Orientacijski obisk kolonije »Terezija« v Trbovljah sta opravili mag. Helena Ložar-Podlogar in stud. ethn. Monika Šašel. Ugotovili sta, da šeg v spominu starih rudarjev

skoraj ni ohranjenih, nove pa pri tem delu ne nastajajo. To so potrdili še nadaljnji obiski M. Šašlove.

Mladinske šege. Pri PZE za etnologijo na filozofski fakulteti v Ljubljani smo pokrenili sodelovanje pri raziskovanju mladinskih šeg. Stud. ethn. J. Fajfar je prevzel raziskavo brucovanja v Ljubljani, pa raziskave ni končal. Zbral je samo nekaj dokumentacij (lepakov, brošur). Stud. ethn. M. Šašel je oskrbela nekaj slikovnega gradiva (zlasti diapozitivov) z brucovanj arheologov.

Arhivi, dokumentacija. Dr. Niko Kuret je v času od 28. 5. do 18. 6. 1978 v Gradcu nadaljeval izpisovanje iz Göthove serije ter obdelal 20 enot s skupaj 362 stranmi. Med bivanjem mu je uspelo skleniti začasni ustni dogovor z ravnateljem arhiva dv. svetnikom dr. G. Pferschjem, po katerem bi Štaj. deželni arhiv celotno Göthovo gradivo za Slovensko Štajersko (bivše mariborsko in celjsko okrožje) po primerni ceni kopiral za našo arhivsko zbirko. Predlog je bil poslan RSS dne 17. 8. 1978, pa do konca 1978 še ni bil dokončno rešen.

S slikovnim gradivom iz naše fototeke in diateke smo sodelovali pri »Zakladih Slovenije«, ki jih izdaja Cankarjeva založba.

Slikovno gradivo o Drabosnjaku v našem Drabosnjakovem arhivu je našlo izčrpno uporabo tudi ob študiji dr. Pavleta Zablatnika v celovski reviji »Die Brücke« (4, 7/8, 1978). Skrčena sredstva so, žal, preprečila nameravane nakupe kopij nekaterih drabosnjakian iz Študijske knjižnice v Ravnah.

Praksa: V sekciji za ljudske šege in igre sta opravili desetdnevno obvezno prakso abs. ethn. Monika Šašel v času od 13. do 23. marca 1978 in stud. ethn. Branka Berkopec od 6. do 16. nov. 1978.

Sekcija za materialno kulturo

V tej sekciji je delo potekalo v okviru naloge »Raziskave materialne kulture na Slovenskem«.

Delo na terenu je bilo večji del posvečeno evidentiranju in dokumentiranju obljudenih in opuščenih zavetišč in koč pastirjev, drvarjev, oglarjev, vinogradnikov ter gozdnih delavcev. V ta namen je dr. T. Cevc obiskal naslednje kraje: Bohinj, Podjelje, Luče, Logarsko dolino, nekaj Fužinskih planin (Vogar, Hebet, Vodični vrh, Jezero), Menino planino, Podvolovljek, Kamniško Bistrico, Krvavec, Dolgo njivo in Trško goro pri Novem mestu. Raziskave na terenu so pokazale, da je razmeroma malo obljudenih občasno naseljenih bivališč, lahko bi rekli, kar

vsako leto manj. Med vzroki za opuščanje takšnih zavetišč in koč bi lahko omenili spremenjene gospodarske razmere (npr. opuščanje planinskega gospodarstva) in tudi izboljšane prometne zveze po drugi svetovni vojski. Težišče terenskega raziskovalnega dela je bilo potemtakem usmerjeno k evidentiranju delno ali popolnoma opuščenega stavbnega fonda kot tudi k spoznavanju vzrokov, čemu so občasna bivališča začela izgubljati ali so že izgubila prvotno funkcijo. Ugotavljanje sprememb, bodisi o oblikovanosti stavb ali njih namembnosti je bila ena pomembnih nalog terenskega zbiralnega dela, poleg samega dokumentiranja. V letu 1978 se je število fotografiranih objektov povečalo za približno 250 posnetkov, od tega več desetih kot barvni diapozitivi. Med novo odkritimi občasnimi zavetišči bi veljalo posebej omeniti opuščene »skorjevke« z Menine planine in naravna zavetišča pastirjev v zijalkah v Kamniških ali Savinjskih Alpah (npr. Dolga njiva).

Še v začetni fazi je raziskava bivalne kulture v Tereziji v Trbovljah. Ogljed na terenu je pokazal, da je predvideno območje Trbovelj bilo zgrajeno pred prvo svetovno vojsko. Očitno je, da bodo predvidene raziskave v Trbovljah morale biti usmerjene predvsem v študij bivalne kulture, manj pa posvečene stavbnemu in prostorskemu organizmu.

Ko je v letu 1978 slovenska in jugoslovanska javnost slavila dvestoletnico prvega znanega vzpona na vrh Triglava, je dr. T. Cevc v počastitev tega kulturnozgodovinskega jubileja s posebno raziskavo osvetlil razmere pred dvesto leti na planini Velo polje, odkoder so prvi gorniki odšli na pot na vrh Triglava. Zbral je dosegljivo gradivo in v samostojni študiji orisal družbene in kulturne razmere na tej planini okrog leta 1778, ob tem pa tudi predstavil planšarske kočje, v kakršnih so prenočevali gorniki, ko so osvojili vrh. Nadrobno je opisal nošo in prehrano pastirjev ter oblike družabnega življenja v planinskem zaselku iz tistega časa, s čimer je bil vsaj delno ovrednoten tudi delež bohinjskih pastirjev pri osvojitvi najvišjega vrha v Sloveniji in Jugoslaviji. Razprava je bila objavljena v jubilejnem letniku Planinskega vestnika.

Proti koncu leta se je dr. Tone Cevc lotil obdelave doslej neraziskanih in v slovenski etnološki literaturi neomenjenih naravnih zavetišč pastirjev v Kamniških ali Savinjskih Alpah. S prvimi raziskavami je začel že pred desetimi leti, v letu 1978 je le-te razširil in jih tudi dopolnil z izjemno dragocenimi novimi podatki in materialnimi ostalinami iz obljudenih zijalk iz 16. stoletja. Nadrobne raziskave doslej zbranega gradiva so pokazale, da je bilo od konca 15. pa do druge polovice 16. stoletja

obljudenih več kot deset planin v Kamniških ali Savinjskih Alpah (Korošica, Rzenik, Petkova njiva, V Klinu pod Kamniškim sedlom, Žmavcarji, Kalci, Jezero, Koren, Ovčarija pod Mokrico, Dolga njiva) in še druge, za zdaj težje določljive planine. Novo je pri tem spoznanje, da so na večini teh pozno-srednjeveških planin živeli pastirji v naravnih zavetiščih: v zijalkah, vrtačah in pod podvesnimi stenami. Vzroke za obljudenost takšnih naravnih zavetišč bi morali iskati v naravnih pogojih tal, v slabem gmotnem položaju slovenskega kmeta in v krivičnih fevdalnih razmerjih, ko je bil slovenski kmet v 16. stoletju največkrat le najemnik, ne pa lastnik planin, ki jih je izkoriščal za pašnike za svojo drobnico ali govedo. Kdaj so pastirji na planinah v Grintovcih opustili naravna zavetišča kot občasna bivališča, ostaja za sedaj še odprto vprašanje. Vendar je gotovo: da so na nekaterih planinah (Molička peč, Robanov kot) živeli pastirji še v začetku tega stoletja v zijalkah. K razrešitvi odprtih vprašanj bi mogli plodno prispevati skupni napor še drugih strok, saj si smemo obetati od zgodovinarjev, arheologov, jezikoslovcev in geografov dopolnitev vrzeli, ki jih čuti etnologija pri raziskovanju starejših obdobij slovenskega planšarskega gospodarstva.

Med opravljenimi internimi nalogami v sekciji za materialno kulturo je potrebno posebej omeniti ekscerpiranje gradiva iz periodik. V letu 1978 je zunanja sodelavka M. Fister nadaljevala z izpisovanjem in urejanjem etnološkega gradiva iz Planinskega vestnika. Izpisano je etnološko gradivo iz letnikov 1895—1955 in izdelana sta dva kataloga: stvarni in krajevni, ki zajemata nekaj več kot 1200 enot. Ekscerpirano gradivo je deloma prepisano, deloma kserokopirano in tudi urejeno po letnikih. Izdelani krajevni in stvarni katalog je namenjen v prvi vrsti za obdelavo naloge o občasno naseljenih bivališčih na Slovenskem, koristil bo pa prav tako za obdelavo obširnejše naloge »Planine na Slovenskem«, ki je predvidena za prihodnja leta.

Knjižnica

Ob koncu leta 1978 je štela knjižnica 5800 knjižnih enot. Fond se je v tem letu povečal za 581 enot, od tega je bilo 314 knjig in 267 zvezkov periodike. Na dom je bilo izposojenih 106 knjig. Poudariti velja, da je bilo precejšnje povpraševanje po delih iz Orlove knjižnice, ki jo vodimo kot poseben oddelek inštitutske biblioteke; zaradi pomanjkanja knjižnih polic pa ta knjižnica še vedno ni popolnoma urejena. Skupaj s knjižnico

PZE za etnologijo in knjižnico Etnografskega muzeja je ISN že peto leto izdajal na koncu vsakega tromesečja seznam novih knjig, časopisov in revij.

Tako kot že nekaj let nazaj smo povečali stvarni katalog iz periodike in knjig.

Etnologija Slovencev

V medakademijskem odboru za raziskovanje ljudskega življenja in šeg (predsednik M. Apostolski, Skopje) je SAZU zastopana po dr. Niku Kuretu in po kooptiranem zunanjem članu dr. Angelosu Bašu, viš. znan. sodelavcu SEM. Bistveno smo prispevali h glavni nalogi odbora v l. 1978 s slovenskim deležem »Etnografije Južnih Slovanov«. Oddali smo rokopis 195 tipk. strani (»Etnologija Slovencev«) v redakciji dr. A. Baša, delo 14 sodelavcev, ki so pregledno obdelali posamezne panoge slovenskega narodopisja. Z naše strani smo prispevali tale poglavja: Tone Cevc o stavbah; Niko Kuret o letnih ali koledarskih šegah, o ljudskem verovanju, o ljudskem znanju, o ljudskem gledališču; Helena Ložar-Podlogar o šegah življenjskega kroga (rojstvo, svatba, smrt); M. Stanonik o ustnem slovstvu. Celota še ni izšla (v ruščini pri moskovski Akademiji nauk — s podporo UNESCO). Etnologija Slovencev naj bi izšla posebej pri Cankarjevi založbi, za kar so bile vse leto priprave v teku. Dopolnjevalo naj bi jo tudi slikovno gradivo z daljšimi poljudnimi podpisi.

Sodelovanje pri pripravah za Slovensko enciklopedijo

Sodelavci inštituta so aktivno sodelovali na več sejah pri sestavi geselnika za etnologijo, ki bo uvrščen v splošni geselnik za Slovensko enciklopedijo. Izdala jo bo založba Mladinska knjiga.

Strokovna zborovanja, posvetovanja ipd. — doma

Posvetovanja etnologov v Brežicah 7. in 8. junija 1978, ki je bilo posvečeno temi »Etnologija v sodobni slovenski družbi«, so se udeležili dr. Tone Cevc (z diskusijskim prispevkom), dr. M. Matičetov, Helena Ložar-Podlogar, Marija Stanonik (z referatom »Etnološki vidik raziskovanja NOB«) in Sinja Zemljič-Golob (kot tajnica SED je sodelovala že v pripravah za posve-

tovanje; društvo je takoj za posvetovanjem imelo v Brežicah tudi svojo letno skupščino).

Dr. T. Cevc se je v Zagrebu udeležil 28. avgusta 1973 delovnega sestanka raziskovalne skupine »Arbeitskreis für Hausforschung«, da bi spoznal delo tega strokovnega kroga, ki je tokrat prvič priredil posvetovanje v Jugoslaviji.

M. Stanonik, ki strokovno in organizacijsko sodeluje pri znanstveni témi Slovensko NOB pesništvo 1941—1945 na slavističnem oddelku filozofske fakultete v Ljubljani, je dne 4. jul. 1978 na XIV. seminarju slovenskega jezika, literature in kulture pomagala pripraviti literarni večer z naslovom »Neznana slovenska poezija odpora 1941—1945«. Na prošnjo Zveze kulturno-prosvetnih organizacij Slovenije pa je pripravila tudi izbor besedil iz časa NOB za vložke na prireditvi Glasba in revolucija, ki je bila v Postojni 25. nov. 1978.

Strokovna zborovanja, simpoziji ipd. — na tujem

Dr. N. Kuret je sodeloval pri VI. mednarodnem kongresu za ljudska izročila (Congressi internazionali tradizioni popolari) o temi »Arhivalni viri za narodopisno izročilo« od 8. do 10. sept. v Stari Gorici z referatom »Anketa o ljudskem življenju na Slovenskem Štajerskem v prvi polovici 19. stol.«, ki bo objavljen v kongresnem zborniku (»Acti«). — Prav tako je sodeloval pri simpoziju »Etnographia Panonica« v Bernsteinu na Gradiščanskem (Avstrija) s prispevkom »Das Luzienbrauchtum im panonischen Raum und in seinen ostalpinen Grenzgebieten«, s katerim je sprožil večletno meddeželno raziskavo (Slovenija, Madžarska, Avstrija, Slovaška). Inštitut je na tem simpoziju zastopala Helena Ložar-Podlogar, ki je prebrala referat odsotnega N. Kureta in navezala stik za sodelovanje z nekaterimi avstrijskimi, madžarskimi in romunskimi strokovnjaki.

Predavanja ipd.

Želji PZE za etnologijo pri Filozofski fakulteti v Ljubljani, naj bi znanstveni sodelavci našega inštituta imeli za študente etnologije nekaj priložnostnih predavanj na teme po lastni izbiri in npr. predstavili to, kar trenutno nastaja v njihovih delavnicah, smo seveda radi ustregli. V letu 1978 so prišla na vrsto tale predavanja: M. Matičetov je 30. marca govoril: 1. o slovenskih pravljicarjih, posebej o Rezijanki Tini Vájtovi; 2. (Iz moje delavnice) pa je dal prerez etnobotanične študije »Be-

denice«. Imensko, pesniško in obredno izročilo o tem cvetju na Slovenskem. — T. Cevc je 23. novembra predaval o problematiki raziskovanja občasno naseljenih bivališč na Slovenskem.

Personalije: Helena Ložar-Podlogar je dne 23. sept. 1978 doslegla stopnjo magistra. Naslov magistrske naloge: Zenitovanjske šege Ziljanov. Kritični pregled dosedanjih poročil in tenrska dognanja.

Sodelovanje v strokovnih in družbenih organizacijah

T. Cevc je bil leta 1978 izvoljen za predsednika Samoupravne interesne skupnosti za kulturo in znanost na SAZU in za predsednika Konferenca delegacij samoupravnih interesnih skupnosti za kulturo občine Ljubljana — Center. Sodeluje pri Komisiji za varstvo okolja pri predsedstvu SAZU in je član Stanovanjske komisije pri Svetu delovne skupnosti SAZU. — N. Kuret je član Medakademijskega odbora za raziskovanje življenja in šeg narodov in narodnosti Jugoslavije. Helena Ložar-Podlogar je bila v tem letu član strokovne komisije področne raziskovalne skupnosti za etnologijo. Bila je tudi namestnik vodje delegacije za zbor združenega dela pri SAZU. Prav tako je bila podpredsednik glavne popisne komisije za popis vsega premoženja SAZU. — M. Matičetov je delegat SAZU za samoupravno interesno skupnost izvajalcev pri RSS.

Strokovni obiski

Dne 15. februarja. Vitomil Belaj, asistent za etnologijo Filozofske fakultete v Zagrebu. — 20. aprila Jenny Zaman, članica izvršnega odbora Slovenske narodne podporne jednote Cleveland in slovenski rojak Luis Šerjak. — 5.—8. maja prof. Arnold Niederer, predstojnik oddelka za etnologijo univerze v Zürichu. — 7.—9. junija mag. Aleksandra Popvasileva iz Instituta za folklor v Skopju; 7. septembra prof. N. I. Tolstoj iz Instituta slavjanovedenja v Moskvi. — 8. septembra prof. Pavle Merku iz Trsta. — 28. dec. dr. Pavle Zablatnik iz Celovca.

Objave:

T. Cevc:

Planina Velo polje v času prvega vzpona na Triglav. PV 8, 1978, 408—426.

Etnološka pričevalnost materialne kulture. Pogledi na etnologijo, Partizanska knjiga, Ljubljana 1978, 161—196.

N. Kuret:

O šegi in njeni spremenljivosti. Pogledi na etnologijo. Partizanska knjiga, Ljubljana 1978, 309—333.

Pust (»Fašenek«) v Porabju. Etnografija Južnih Slavena u Madžarskoj 2. Budimpešta 1977, 52—61.

Georgijagen in Petschnitzen, Kärnten. (Begleittext.) Wissenschaftlicher Film Nr. 20. Wien, April 1978, 26—33.

Antependi dei presepi presso gli sloveni. Il Presepio 26. (Roma, giugno 1978) no. 94, 14—16.

Il Carnevale — occasione di critica sociale. Congresso internazionale »Tradizioni popolari fra l'Adriatico e il Danubio«, Gorizia 3—4 settembre 1977. Gorizia 1978, 8—15.

H. Ložar-Podlogar:

Šest ocen slovenskih etnoloških razprav: Demos 18/1, Berlin-Dresden 1978, stolpci 5—6, 12, 16—17, 39—40, 63—64, 69.

M. Matičetov:

Ob zibki ljudske lirčne pesmi v Reziji. Govor, jezik in besedno ustvarjanje v Beneški Sloveniji. Zbirka Nediža 2, Špeter Slovenov-Trst 1978, 57—80.

Accanto alla culla della poesia popolare lirica in Resia. Lingua, espressione e letteratura nella Slavia italiana. Quaderni Nediža 2, San Pietro al Natisono - Trieste 1978, 63—88.

Bošković-Stulli, Maja. Enzyklopädie des Märchens 2, Göttingen 1978, 634—636.

(Nekrolog:) Gaetano Perusini (1910—1977). Oesterreichische Zeitschrift für Volkskunde 31/4, Wien 1977, 305—306.

Perusini etnografo. Ce fastu? 53, Udine 1977, 13—18.

M. Stanonik:

Oris slovenskega narodnoosvobodilnega pesništva 1941—1945 na osrednjem Notranjskem. Notranjski listi I, Stari trg pri Ložu, 1977, 180—192.

Himnične pesmi. Osebnost tovariša Tita v neznanem slovenskem NOB pesništvu. Naši razgledi, 26. maja 1978, 300—301.

Etnološki vidik raziskovanja NOB 1941—1945. Etnologija in sodobna slovenska družba (zbornik). Posavski muzej Brežice, Brežice, 1978, 12—18.

Slovenska pesem v Dachau. Borec 30/11, nov. 1978, 623—629.

Nova zbirka ustnega izročila iz zamejstva (ocena). Jezik in slovstvo 23, 1977/78, 154—155.

150-letnica rojstva Antona Janežiča (poročilo). Naši razgledi, 12. maja 1978, 274.

Primorsko partizansko pesništvo (izbor pesmi — naslov dalo uredništvo). Primorska srečanja 9, 10, 11, 1978, 78—82.

Radijski oddaji:

Ljepota i sjaj neprolazne legende. Oddaja o osebnosti tovariša Tita v slovenskem NOB pesništvu (po referatu iz Pirana). Radio Sarajevo, III. program, 19. dec. 1977. (Redakcija mag. Miroslava Fulanović-Šošić.)

Naša pesem i naša svoboda. Literarna oddaja 30. nov. 1978, II. radijski program ob 16.00.

S. Zemljič-Golob:

Pet ocen slovenskih etnoloških razprav: Demos 18/1, Berlin - Dresden 1978, stolpci 16, 43—44, 46—48.

Sekcija za glasbeno narodopisje

Poročilo o delu v letu 1978

A. Delo na raziskovalnih nalogah

Pri Raziskovalni skupnosti Slovenije je sekcija prijavila za to leto pet raziskovalnih nalog.

1. *Etnomuzikološka raziskava slovenske Koroške* — III (P-618/8887-78)

Nosilec naloge: Dr. Valens Vodušek, znanstveni svetnik.

V tem letu je bilo po načrtu nadaljevano delo s prejšnjega leta na območju med Dravo in Vrbskim jezerom in v Rožu južno od Drave. Pri terenskem delu so sodelovali štirje sodelavci sekcije (V. Vodušek, Z. Kumer, M. Ramovš in J. Strajnar) dvakrat po štiri dneve, za kolikor so po izračunu zadostovala dodeljena sredstva za potne stroške in dnevnice. Sodelavci so delali razdeljeni v dve ekipi oz. sta dva od njih delala tudi samostojno. Na načrtovanem območju je bilo opravljano delo z informatorji in pevci v naslednjih krajih: Plešerka pri Hodišah, Loga vas, Kotmara vas, Velinja vas, Bilčovs, Čahovče, Želuče pri Zg. Vesci; dalje Slovenji Plajberk, Brodi pod Ljubeljem, Kožen-tavra, Št. Janž v Rožu, Svetna vas, Rute pri Št. Jakobu v Rožu, poleg tega pa še Loče pri Bekštajnu, Bače pri Baškem jezeru ter Pečnice. Dobljeno je bilo precej bogato gradivo, posebno tudi še starejše koroške pesmi v večglasju, kjer se je posrečilo dobiti skupaj večje skupine pevcev. V večjih dolinskih vaseh Roža, ki so že precej ponemčene, zaenkrat ni bilo mogoče dobiti zveze z informatorji. Skupno je bilo pri tem terenskem delu posneto 226 pesemskih enot, posebej zapisanih sedem pesemskih besedil, ob tem pa tudi zbrano obsežno gradivo podatkov

o načinih petja in navadah pri petju ob raznih šegah (svatbe, koledovanja, ličkanje koruze, jaganje Šentjurja, godovanja), o godčevstvu, plesanju in plesih ter o drugih šegah, o bajnih bitjih ter tudi nekaj pripovednega gradiva.

Poleg tega je bil pregledan in že delno kserokopiran glasbeno-narodopisni del zapuščine dr. F. Cigana, ki ga ima začasno v hrambi sekcija.

2. Priprava obsežnejših strokovnih publikacij (P-618/8890-78)

Nosilec: Dr. Zmaga Kumer, znanstvena svétnica.

Za »Antologijo slovenskih ljudskih plesov«, sestavljeno v l. 1977, je avtor Mirko Ramovš sestavil načrtovano daljšo uvodno študijo (80 str.) z naslovom »Plesno izročilo na Slovenskem« ter korekture kinetogramskih čistopisov. Delo je bilo oddano založniku Cankarjevi založbi za tisk in bo izšlo v l. 1979.

»Slovenske ljudske pesmi«: Rokopis za 2. knjigo te serije, ki je bil konec l. 1977 oddan založniku Slovenski Matici za tisk, se je izkazal kot preobsežen za okvir ene knjige. Zato je bil del rokopisa (tj. del legend in skupina socialno kritičnih pesmi) odložen za 3. knjigo. 2. knjiga je v tisku, ob prvi korekturi pa so bile dodane k vsebovanim pesemskim tipom še variante, zbrane ob terenskem delu v letih 1968—1970, da ne bi bilo to gradivo — predvsem iz Porabja — odloženo za objavo v dodatkih šele v daljši prihodnosti. Ta vključitev je zahtevala precej dodatnega dela in bila huda obremenitev redaktorjev Z. Kumer in V. Voduška. Knjiga bo izšla v l. 1979, ta čas pa je Z. Kumer, ob sodelovanju M. Terseglava v pripravi gradiva, redigirala tekstno gradivo novih 25 baladnih tipov za 3. oz. 4. knjigo te serije.

3. Transkripcije z analizo gradiva, katalogizacija ter druga dokumentacija (P-618/8880-78)

Nosilec: Dr. Zmaga Kumer, znanstvena svétnica.

Analizirano in klasificirano je bilo za katalogizacijo pesemsko gradivo v rokopisnih pevskih pesmaricah, ki jih je sekcija pridobila za kopiranje ali v last v letih 1977—78: 1. Rkp. pesmarica Katarine Preindl, Police (Gor. Radgona) s 110 pesemskimi besedili iz l. 1915 in deloma 1921 (ZK). — 2. Rkp. pesmarica Antona Leniča v lasti Štefke Kotnik, Socka pri Vitanju, s 65 pesm. besedili (VV) 3. Rkp. pesmarica Štefanije Dvoršak, Osek pri Gradišču v Slov. goricah, v treh snopičih s 142 pes. besedili (ZK). — 4. Rkp. pesmarica »tete Tavčar«, Škofja Loka,

z 42 pes. besedili (ZK). — 5. Rkp. zbirka Jeana Frischkowitza, Celje, iz l. 1930 z zapisi 40 pesmi z melodijami, predvsem iz Vrhnike in okolice (VV, JS). — 6. Rkp. zbirka iz Štrekljeve zapuščine, nadaljevanje: 89 pesem. besedil iz zbirk III—VIII J. Cejana, Vrtojba in J. Časla, Zg. savinjska dolina (MT).

Transkripcije: 1. Transkribirano je bilo izbrano pesemsko gradivo ob nalogi iz l. 1976—77 »Gora nad Vipavsko dolino« za končno poročilo o delu na tej nalogi. 2. Napravljeno je bilo ok. 200 transkripcij pesemskih besedil (MT) in melodij (JS, VV) iz novonabranega gradiva v l. 1968—70 za vključitev v 2. knjigo Slovenskih ljudskih pesmi.

Pripravljen in objavljen je bil pod glavnim uredništvom dr. Z. Kumer nadaljni snopič mednarodne bibliografije o raziskavi ljudske baladne umetnosti »Jahresbibliographie der Volksballadenforschung« 7/1977 (gl. točne podatke pod objavami).

4. *Etnomuzikološka raziskava hribovske vasi Paka* — III (P-618/8889-78)

Nosilca: Mirko Ramovš, višji strokovni sodelavec; Julijan Strajnar, višji strokovni sodelavec

Zbrani so bili demografski podatki o prebivalstvu iz matičnih knjig in katastrskih map v Slovenskih Konjicah, Slovenj Gradcu, Vitanju in Mislinji, ker je Paka upravno razdeljena na dve občini. Na podlagi teh podatkov je bila narejena izbira 16 družin za podrobno raziskavo. V izbranih družinah so zajete gruntarske in kočarske, z več otroki oz. brez njih, s pevsko tradicijo in nepevske.

Za raziskavo je bila izdelana posebna vprašalnica, ki zajema področje pevsko-glasbenega in plesno-družabnega udejstvovanja prebivalcev. Za ugotavljanje glasbenega okusa in razgledanosti je bil pripravljen glasbeni test z odlomki različnih glasbenih zvrsti.

Na terenu sta mogla nosilca naloge obiskati le 13 družin (v dneh 6.—9. 11. in 5.—8. 12.); intervjuvi so bili zvezani s težavami, omejeni večkrat le na večerne ure, ker čez dan ljudi ni bilo doma, teren sam pa v hribovski vasi s saminami silno razsežen. Zato načrtovano delo ni moglo biti opravljeno do konca in mora biti podaljšano še v l. 1979. Intervjuvano je bilo doslej 25 odraslih in 5 otrok. Zbrano je bilo — tudi v sosednem Kozjaku in Breznu za primerjavo — 134 pesemskih enot, 42 instrumentalnih melodij, 5 pripovednih enot ter 95 enot raznih podatkov.

5. *Glasbeno-plesna kulturološka raziskava rudarske kolonije (Terezija« — Trbovlje (P-618/8886-78)*

Nosilec: Dr. Valens Vodušek, znanstveni svetnik.

Izbrana je bila »Terezija« kot ena starejših delavskih kolonij, kjer živi relativno tudi precej upokojujencev, ki bi bili lahko informatorji za čas v preteklosti, izvira pa poleg tega od tam tudi velik del današnjih profesionalnih glasbenikov.

Zbrani so bili podatki v lokalnem časopisju po l. 1945 in v priložnostnih publikacijah glasbenih ustanov, ter glavni demografski podatki za to kolonijo. Sestavljena je bila poskusna krajša vprašalnica z 20 zbirnimi vprašanji, ker bo treba obiskati zelo veliko število družin. Napravljena sta bila pogovora-intervjuva z dvema poklicnima glasbenikoma doma iz Trbovelj o njuni mladosti, starših in o njuni poti v glasbeni izobrazbi. Zaradi preobremenitve nosilca naloge in tudi drugih sodelavcev z drugimi nalogami je morala biti preložena na naslednje leto poskusna raziskava pri nekaj družinah.

B. Delo sekcije, ki ni obseženo v raziskovalnih nalogah

Enodneвна terenska snemanja ob posebnih priložnostih ali na vabila so bila omejena na minimum zaradi intenzivnega dela na raziskovalnih nalogah. Opravljene so bile naslednje tri poti: 27. 3. Dolenja Brda v Poljanski dolini (ZK, JS): 34 pesmi in plesnih melodij; 25. 5. Buče pri Kozjem (ZK, MR): intervjuvi glede izvira balade »Uboj na vasovanju«; 16. 11. Gropada pri Trstu (ZK, MR): 29 pesmi z raznimi podatki. — J. Strajnar pa je za zvočni arhiv sekcije presnemaval 19. 9. in 6. 10. v Kopru glasbeno gradivo iz Beneške Slovenije, ki so ga posneli na svojih potih sodelavci RTV Koper.

Udeležba na znanstvenih sestankih

V. Vodušek se je udeležil VII. zasedanja Mednarodne študijske skupine za klasifikacijo in analizo ljudskih melodij v Debrecenu (Madžarska), 4.—7. aprila, z referatom »Über Melodien grossen Umfangs mit akkordischer Melodik«.

Z. Kumer se je udeležila a) seminarja »Folklor a umenie dneška« v Martinu na Slovaškem, 4.—6. julija, z referatom »Ljudska glasba v radijskih oddajah«; b) posvetovanja Mednarodne študijske skupine za raziskavo ljudskih balad v Esztergomu (Madžarska), 21.—25. avgusta, z referatom »Zur Frage der Sozialgeschichte im Spiegel der slowenischen Volksballade«.

M. Terseglav je sodeloval na kongresu SUFJ v Berovu (Makedonija) 24. 9.—1. 10., z referatom »Ljudska pesem v luči oblikovnih in vsebinskih novosti«.

Vsi strokovni delavci sekcije so se udeležili posvetovanja Slov. etnološkega društva v Brežicah, 7.—8. junija, z naslovom »Etnologija in sodobna slovenska družba«. M. Terseglav je imel diskusijski prispevek »Nove potrebe v raziskovanju ljudskega slovstva«.

Studijska in druga strokovna potovanja

J. Strajnar je na povabilo strokovno sodeloval z raziskovalno ekipo Slovaškega narodnega muzeja, Bratislava, v Kovačevi pri Banski Bistrici, 4.—10. julija, pri raziskovanju slovaških ljudskih glasbil, godcev in instrumentalne glasbe.

M. Terseglav se je udeležil Mednarodnega slavističnega kongresa v Zagrebu, 4.—7. septembra.

Z. Kumer se je udeležila jubilejnega festivala ljudske glasbe in plesa v Východni na Slovaškem (7.—9. julija) kot uradni gost SAV; sodelovala je v mednarodni žiriji za podelitev nagrade »Europa-Preis für Volkskunst« (Stiftung F. V. S. v Hamburgu); kot član strokovnega odbora za Slovenijo je prisostvovala Mednarodni smotri folklorja v Zagrebu (23.—29. julija), prav tako tudi M. Ramovš, ki je za to prireditve pripravil skupine iz Slovenije.

Strokovna predavanja sodelavcev sekcije

Z. Kumer: »Raziskovanje besedil ljudskih pesmi«, 9. maja za študente PZE za etnologijo (dve uri) filozofske fakultete v Ljubljani; »Slovenska ljudska pesem«, 19. decembra za dijake gimnazije »Ivan Cankar« v Ljubljani.

V. Vodušek: »O vprašanju sodobnih zbornikov priredb ljudskih pesmi« 20. maja v okviru enodnevnega simpozija treh dežel ALPE-ADRIA v Ljubljani.

M. Ramovš: »Slovenski ljudski plesi«, 15. julija na seminarju slovenskega jezika in kulture v Ljubljani; vodil je seminar o slovenskih ljudskih plesih 26.—28. jan. na Mednarodni letni šoli folklorja v Opatiji;

J. Strajnar: »Ljudska glasba na Slovenskem« 27. 10. za seminar »Hudobný folklór Juhoslávii«, namenjen udeležencem mednarodne prireditve Prix de Musique Folklorique de Radio Bratislava 1978; »Ljudska glasba v Reziji«, 11. marca ob predstavitvi rezijanske ljudske kulture s koncertom ob Dnevu slovenske kulture v Zagrebu; »Slovenska ljudska glasba«, 14. ja-

nuarja za Folklorni seminar ZKO Maribor v Mariboru; predavanje ponovil 6. marca za Društvo slepih »Karel Jeraj« v Ljubljani;

M. Terseglav: za Seminar slovenskega jezika in kulture v Ljubljani je 11. julija organiziral recital ljudske poezije »Stare žalostne« s strokovnim komentarjem; organiziral in strokovno komentiral je koncertni »Večer slovenskih ljudskih pesmi in glasbil« 15. decembra v Narodni galeriji.

Radijske oddaje

Po pogodbi z Glasbenim programom RTV Ljubljana je sekcija prispevala v letu 1978 18 oddaj za radijski cikel »Slovenska zemlja v pesmi in besedi«, od tega VV 2, ZK 4, MR 4, JS 4 in MT 4 oddaje.

M. Ramovš je pripravil dve radijski šolski uri za srednjo stopnjo z naslovom »Slovenski ljudski plesi«.

Za Radio-Sarajevo je Z. Kumer pripravila eno oddajo o slovenski ljudski glasbi, J. Strajnar pa dve oddaji: »Instrumentalni ansambli u Sloveniji« in »Instrumentalna muzika u Reziji«.

Drugo delo sodelavcev sekcije

Znanstvena svétnica dr. Zmaga Kumer je sodelovala v terminološki komisiji SAZU kot vodja sekcije za ljudsko glasbo in kot članica redakcijske komisije; opravljala je mentorstvo asistentu M. Terseglavu ob pripravi magisterija. Pripravila je članek (8 str.) »Der Tanz im slowenischen Volkslied« za objavo v »Festschrift K. Horak«, članek »Ljudska glasba in Cerkveni glasbenik« za jubilejno številko tega obnovljenega časopisa ter več kratkih člankov, poročil in ocen za domače in tuje periodične publikacije. — Predavala je »Uvod v glasbeno narodopisje« na pedagoškem oddelku Akademije za glasbo (po 1 uro tedensko) in po dve tedenski uri na PZE za muzikologijo na filozofski fakulteti v Ljubljani.

Višji strokovni sodelavec Mirko Ramovš je pripravil scenarij in spremni tekst za TV oddajo »Slovenski ljudski plesi Prekmurja« in enako za TV oddajo »Slovenski ljudski plesi Gorenjske«. Pripravil je skupine in režiral VI. Srečanje izvornih folklornih skupin in godcev v Brežicah (24. junija). Strokovno in umetniško je vodil AFS »France Marolt«. Za to skupino je ustvaril več novih koreografskih postavitev plesov, in sicer belokranjske, poljanske, dolenske plese ter ples črnovrških pustov. Dolenske plese je postavil tudi pri AKUD

»Slobodan Princip-Selj« v Sarajevu. Poleg mentorskega in svetovalnega dela raznim folklorno-plesnim skupinam in posameznikom je sodeloval pri Odboru za plesno dejavnost pri Mestni ZKO.

Višji strokovni sodelavec Julijan Strajnar je pripravil spremno besedilo in izbral zvočne primere za kaseti »Slovenska Benečija včeraj« ter »Slovenska Benečija danes« v sodelovanju z Radiom-Koper. (Kaseti sta izšli konec decembra 1978). Pripravil je spremno besedilo in izbral iz gradiva sekcije posnetke za gramofonsko ploščo »Ljudska glasba iz Porabja«, ki bo izšla spomladi 1979 v založbi Helidon. Kot uradni recenzent je napisal strokovno oceno o rkp. Dr. Aleksandra Linina, Skopje, za knjigo »Narodni muzični instrumenti Makedonije«. Napravil je glasbeno priredbo za novo postavitev »Dolenjski ples« pri skupini AFS France Marolt. Poleg tega je s področja ljudske instrumentalne in vokalne glasbe dajal strokovne informacije in nasvete za ustanove (RTV Ljubljana, RTV Koper, Viba-Film, SNG) in posameznikom-skladateljem ter folklornim skupinam.

Asistent z reelekcijo Marko Terseglav se je moral v glavnem študijsko posvetiti magistrski nalogi, a poleg tega je v okviru gibanja Znanost mladini sodeloval v na novo ustanovljeni etnološki skupini kot član strokovne in ocenjevalne komisije.

Objave:

Z. Kumer:

Etnomuzikologija. Razgled po znanosti o ljudski glasbi. Fil. fak. v Ljubljani, PZE za muzikologijo. Ljubljana 1977 (izšlo febr. 1978), 360 str., notni primeri.

Slovenska ljudska glasba (3.—6.) (:GM. Revija Glasbene mladine Slovenije, 1. 8. 77/78, št. 4 (jan. 78.), 21; št. 5 (febr. 78), 21; št. 7 (apr. 78), 21; št. 8 (maj 78), 21).

Zur Frage nach der mittelalterlichen Traditionen der slowenischen Balladen und ihrer Stellung innerhalb der europäischen Überlieferung. (:The European Medieval Ballad. A. Symposium. Odense Univ. Press. 1978, 40—50.)

Ljudska pesem v sodobnosti. (:Pogledi na etnologijo. Ljubljana 1978, 335—364.)

Godčevstvo in sodobni instrumentalni ansambli na Slovenskem. (:Pogledi na etnologijo. Ljubljana 1978, 365—378.)

Slowenische Volksballade. (:Jahrbuch für Volksliedforschung 23, 1978, 000—000.)

Ljudska glasba in Cerkveni glasbenik. (:Cerkveni glasbenik 71, Ljubljana 1978, 73—77.)

(Red.) Jahresbibliographie der Volksballadenforschung. Annual Bibliography of Folk Ballad Research, 7/1977 mit Nachträgen. Hrsg. von der S. I. E. F. — Kommission für Volksdichtung und Slovensko etnološko društvo, Ljubljana durch Zmaga Kumer in Zusammenarbeit mit Rolf Wilh. Brednich und Jürgen Dittmar. Ljubljana 1978, 43 S.

(Red.) Vršnik, Joža, Preproste zgodbe s solčavskih planin. Celje 1978 (Slov. večernice Moh. družbe), 151 str. (Delo vsebuje pretežno narodopisno gradivo po lastnih zapisih J. V.)

(Ocena) Studia instrumentorum musicae popularis, V. Bericht über die 5. Internationale Arbeitstagung der Study on Folk Musical Instruments des International Folk Music Council in Brunnen, Schweiz 1975 hrsg. von Erich Stockmann, Stockholm 1977, 138 S., mus. Not., III. (:Musikhistoriska museet skrifter 7, Ed. Ernst Emscheimer). (:Narodno stvaralaštvo-Folklor, 1. 17, zv. 66—68, Beograd 1978, 148—150).

M. Ramovš:

Slovenski ljudski plesi. Seminar slovenskega jezika in kulture, Ljubljana 1978, str. 167—185.

J. Strajnar:

Alcuni appunti sulla trascrizione della musica strumentale popolare. Ce fastu? 53 1977, Udine 1977, 229—235 (izšlo 1978).

Slovinská ľudová hudba. Seminár hudobný folklór v Juhoslávii v rámci cyklu Ľudová hudba v rozhlase, Bratislava 1978, 5—27. (hkrati še v angleščini, francoščini, ruščini in nemščini).

Dr. Radoslav Hrovatin. Narodno stvaralaštvo - Folklor, 17, nr. 66—68, Beograd 1978, 129—131.

(Ocena) Dr. Z. Kumer, Etnomuzikologija. Razgled po znanosti o ljudski glasbi, Ljubljana 1977. Zvuk 3, Zagreb 1978, 73—74.

(Poročilo) Razgled po znanosti o ljudski glasbi. Naši Razgledi 27/11, 9. VI. 1978, 338.

M. Terseglav:

Stare žalostne. Recital slovenskih ljudskih pesmi. Ciklostil, Filozofska fakulteta, Ljubljana 1978.

KOORDINACIJSKI ODBOR ZA MOLEKULARNE VEDE

Poročilo o delu v letu 1978

Information Bulletin je v letu 1978 izhajal redno (tri številke) ob delni finančni podpori Unesca.

Predsednik je sodeloval pri pripravah Unescovega urada za znanstveno sodelovanje evropske regije za ustanovitev evropske znanstvene mreže.

Na seji odbora 23. novembra 1978 je bil sprejet program dela in sicer: 1. Do 28. februarja 1979 naj bo pripravljen med-republiški projekt raziskovalnega dela s področja molekularnih ved in posamezni člani KOMV so sprejeli obvezo, da pripravijo gradiva za pripravo projekta do 15. januarja 1979; 2. KOMV bo soorganizator Evropske konference o ferroelektrikah in letne šole (Portorož, 3.—7. in 12.—16. septembra 1979) ter mednarodne konference Horizonti raziskav vodikove vezi (8. do 11. september 1979). 3. Pregledane bodo možnosti za organizacijo mednarodne letne šole za molekularno spektroskopijo leta 1980 (do konca l. 1978).

INŠTITUT ZA RAZISKOVANJE KRASA

Poročilo o delu v letu 1978

Raziskovalni program inštituta finansira RSS, področna skupnost za geologijo, rudarstvo in metalurgijo, področna skupnost za ekonomske in prostorske vede in skupnost za biomedicino; sofinansirajo pa ga tudi Zveza vodnih skupnosti Slovenije, Kulturna skupnost Postojne, Kulturna skupnost Slovenije in THP Postojnska jama. Program obsega preučevanje kraškega podzemlja (nosilec dr. Rado Gospodarič) s tremi pod-nalogami, kot so: vertikalno prenikanje vode v krasu, dinamika in kronologija kraških procesov ter izdelava osnovne speleološke karte Slovenije. Druga naloga obsega geografske raziskave krasa (njen nosilec je dr. Peter Habič) s posameznimi temami s področja temeljnega preučevanja razvoja krasa in intenzivnosti kraških procesov, preučevanje razširjenosti krasa ter njegovega ekološkega vrednotenja. Tretja naloga obsega ekologijo podzemeljskih kopenskih biocenoz v Sloveniji (nosilec je Egon Pretner); četrto področje pa je povezano z raziskovalnim delom Kraške muzejske zbirke, kot posebne delovne enote inštituta, ki jo vodi Mehtilda Urleb. V okvir teh nalog sodijo tudi občasne naloge po naročilu delovnih organizacij.

Raziskovalni program je usmerjal znanstveni svet inštituta pod predsedstvom akademika prof. dr. S. Ilešiča, ki je tudi glavni urednik Krasoslovnega zbornika — Acta Carsologica. V tisku je 8. številka tega zbornika, v katerem so zbrani rezultati naravoslovnih raziskav Cerkniškega jezera. Izvajanje programa je bilo povezano s terenskim delom, z laboratorijskimi anali-

zami, obdelavo podatkov in rezultatov raziskav. Rezultati so razvidni iz objavljenih del in sestavljenih letnih poročil. Pri izvajanju programa je sodelovalo 18 redno in trije delno zaposleni delavci inštituta. Pri inštitutu so redno zaposleni znanstveni svetnik, višji znanstveni sodelavec, pet asistentov, strokovni svetnik, višji strokovni sodelavec, trije strokovni delavci, višji tehnični sodelavec, višji knjižničar, tajnica, tehnični sodelavec, jamski vodnik in snažilka. S polovičnim delovnim časom so zaposleni višji strokovni sodelavec, administratorka, snažilka, občasno pa je zaposlen tudi čuvaj razstavnih zbirk. Poleg teh so pomagali pri inštitutskem programu še številni zunanji sodelavci z univerze v Ljubljani, Kemičnega inštituta B. Kidrič in Fizikalnega inštituta J. Stefan iz Ljubljane, Geološkega in Geodetskega zavoda in zveze vodnih skupnosti iz Ljubljane ter drugih raziskovalnih ustanov doma in v tujini. Posebej je omeniti povezanost inštituta z gospodarskimi in družbenopolitičnimi organizacijami, med njimi s THP Postojnsko jamo, raziskovalno in kulturno skupnostjo občine Postojna in drugimi. Inštitut so kot vsako leto obiskovali številni domači in tuji gostje.

Kraška muzejska zbirka je izvajala raziskovalni in razstavni program po dogovoru z ustanovitelji tj. SAZU, Kulturno skupnostjo in THP Postojnsko jamo. Raziskovanje je teklo v Postojnskem jamskem sistemu s preučevanjem recentnih in fosilnih kraških procesov ter s preučevanjem sige in podzemeljske favne v drugih jamah Slovenije z namenom, da zberemo gradivo za bodoči Kraški muzej v Postojni. Zastavljeni program je bil izpolnjen s šestimi razstavami v inštitutskih prostorih, ki jih je obiskalo okoli 7000 občanov in tujcev. Med razstavami naj omenimo spominsko razstavo ob 100-letnici rojstva Otona Župančiča, prirejeno s sodelovanjem postojnske mestne knjižnice in popestrjeno s predavanjem prof. dr. J. Mahniča. Odmevna je bila tudi razstava kiparskih del pok. akad. kiparja F. Smerduja, postojnskega rojaka. Zbrali in obdelali smo gradivo in predmete za originalno razstavo »Kras in kamen«, že leta 1977 pripravljeno razstavo »življenje kapnikov« pa smo odkrili v Postojni, Pivki, Idriji, Domžalah, Preboldu, Novem mestu, Cerknici in Starem trgu. Muzejski delavci so opravljali še redno interno delo, dopolnjevali kartoteke in fototeko, preparirali muzejske predmete in skrbeli za zbirke v Postojni, Predjami in v gradu Premu. Prav tako so aktivno sodelovali z muzejskimi ustanovami in zavodi za spomeniško varstvo v Sloveniji, pri izkopavanjih v Ilirski Bistrici, v Cerknici in na Planinskem polju.

Za upravne posle inštituta in stike z upravo v Ljubljani sta bila zadolžena upravnik dr. Peter Habič in njegov pomočnik dr. Rado Gospodarič. Pri SDS SAZU in njegovih komisijah so bili delegati mag. Andrej Kranjc in Janez Rebec ter Vladoša Elesini, pri sindikatu Jože Čar in Alenka Kranjc, delegat OO ZKS pa je bil dr. Rado Gospodarič. Tajniške, personalne in pisarniške posle je sprva opravljala Katja Benčič, od 1. aprila do konca junija jo je nadomeščala Alenka Kranjc, 1. julija pa je prevzela delo Božena Kafol. V letu 1978 je bilo registriranih 1600 uradnih dopisov, obenem pa smo opravljali tajniške posle za občinsko raziskovalno skupnost Postojna, ki ima sedež pri inštitutu.

Za knjižnico je bila zadolžena višja knjižničarka Marija Alenka Kranjc. Knjižnica je v letu 1978 pridobila 921 enot, od tega 623 zvezkov revij in 298 knjig. Skupno ima knjižnica skoraj 17 000 enot speleološke in druge literature, prišteti pa je še Perkovo knjižnico s 1366 enotami in 1346 enot bivšega Notranjskega muzeja. Knjižnica je izposodila 417 del notranjim in zunanjim uporabnikom, 136 del pa je bilo izposojenih drugim bibliotekam. Kranjčeva je posredovala 123 dopisov, dopolnjevala obstoječe kataloge, vodila tekoči prirastek knjig in revij ter zbirala literaturo za posebne bibliografije. Sodelovala je tudi pri terenskem delu v Postojnski in Planinski jami.

Višji tehnični sodelavec Vladoša Elesini je izdelala 180 različnih načrtov in kart v zvezi z raziskovalnimi nalogami. Dopolnjevala je speleološke karte izdelane v obdobju 1972—1977 in risala grafične priloge za Krasoslovni zbornik 8. Arhivirala je kartografsko gradivo, ravnala s kopirnim strojem ter sodelovala pri sledilnem poskusu v Planinski jami.

Strokovni delavec Ivan Kenda je v povezavi z Jamarsko zvezo Slovenije urejal podatke o kraških pojavih ter jih vnašal v Kataster kraških pojavov. Kataster obsega 4700 jam, 1300 vodnih objektov in 1183 morfoloških objektov. Po posebnem ključu je ovrednotil kraške votline na ozemlju občine Postojna. Izvajal je teodolitske meritve Najdene jame in drugih jam v zvezi z raziskovalnim programom, pa tudi tahimetrične meritve gradišč na Cerkniskem. Sodeloval je pri raziskovalnih delih na terenu in pri urejanju in selitvah razstav, in opravljal številne druge tehnične posle na inštitutu.

Strokovni delavec Jurij Hajna je opravljal tehnične posle pri vseh razstavah in internem delu Kraške muzejske zbirke, pomagal pri arheološkem izkopavanju in topografiji ter pri terenskem delu v zvezi z raziskovalnim programom. Pri tehničnem delu je sodeloval tudi jamski vodnik Alojz Vadnjal.

Strokovni delavec Tone Novak je v letu 1978 skupaj z Valerijo Kuštor nadaljeval delo pri sistemskem pregledu podzemeljskih kopenskih biocenoz Slovenije. Skupaj sta organizirala prepariranje in determiniranje vzorcev favne in pripravila gradivo za izdelavo računalniškega programa. Sodeloval je pri posebnem terenskem poskusu ulova dveh vrst hroščev v talne pasti. Nadalje je preučeval razporeditev biomase v rovih Predjame skupaj z V. Kuštor, A. Kranjcem in N. Sivcem.

Upravnik inštituta znanstveni svetnik dr. Peter Habič je preučeval nekatere značilnosti kopastega krasa Slovenije, pri tem je ugotovil zanimivo mrežasto razporeditev značilnih kraških vzpetin in pripravil predhodno poročilo za objavo. Študiral je problematiko geografskega vrednotenja slovenskega krasa in o tem poročal na 11. zborovanju slovenskih geografov v Mariboru. Nadaljeval je s preučevanjem in vrednotenjem kraških voda Notranjske in Primorske. Te raziskave sofinansira zveza vodnih skupnosti, rezultati pa so koristni pri reševanju praktičnih nalog v zvezi z zajetjem kraških voda za oskrbo, s čiščenjem in odvajanjem odplak v kras, z zavarovanjem kraških vodnih virov itd. Na podlagi speleološkega gradiva in terenskih raziskav Kraškega hribovja, Gorjancev in dela Bele Krajine je izdelal liste Samobor 1, 2, 3 in Ogulin 2 osnovne speleološke karte Slovenije z ustreznimi tolmači. Po naročilu Investbiroja iz Kopra je preiskal in kartiral vrtače na območju predvidenega terminala pri Sežani. Na trasi plinovoda med Vrhniko in Podkrajem v Hrušici je zbral vzorce različnih sedimentov, ki so pripravljene za nadaljnje preiskave. Udeležil se je jugoslovanskega simpozija o znanstveni fotodokumentaciji krasa v Postojni ter zborovanja slovenskih jamarjev v Idriji. O delu in načrtih inštituta je poročal v časopisih, radiju in televiziji. Za zvezo vodnih skupnosti in za raziskovalno skupnost je ocenil več hidroloških in hidrotehničnih elaboratov. Sodeloval je kot urednik pri pripravi Atlasa Slovenije in bil član uredniškega odbora Krasoslovnega zbornika ter znanstvenega sveta inštituta. Poleg upravniških nalog je opravljal tudi funkcije predsednika IO občinske raziskovalne skupnosti, bil je predstavnik SAZU v republiškem komiteju za varstvo okolja, član sveta za varstvo okolja pri SAZU in član komisije za preučevanje kraških voda pri ZVS. Delal je v strokovnih in družbenih organizacijah v občini.

Višji znanstveni sodelavec dr. Rado Gospodarič je preučeval generacije sig in jamskih sedimentov v kraških jamah Slovenije. Terensko delo je opravil v jamah Dimnice, Huda luknja in v Postojnskem jamskem sistemu, v kabinetu pa je obdelal

zbrano gradivo in študiral slovensko in svetovno literaturo o geokronološki vrednosti jamskih sedimentov. Nova spoznanja o verjetni srednjekvartarni starosti sig in jamskih sedimentov v Slovenskem krasu dopolnjuje še pregled metod za uspešno preučevanje sig v naših kraških jamah. Opravil je potrebne raziskave pri sestavljanju speleoloških kart Slovenj Gradec 3 in 4 ter Maribor 4 in sestavil ustrezne tolmače, kjer gre predvsem za izolirani kras v miocenskem apnencu pri Šentilju in vzhodno od Maribora, v paleocojškem apnencu pri Radljah ter v mezocojškem apnencu ob Uršlji gori in na Peci. S sodelavci inštituta je delal pri preučevanju vertikalnega prenikanja vode v Planinski jami, pri izkopavanjih sedimentov v Hudi luknji, pri pregledu jam in krasa okrog Rosika ter v porečju Kraškega izvira Ljubije nad Mozirjem.

Strokovno delo je opravil pri tiskanih vodnikih in pri izvedbi izobraževalnega tečaja za jamske vodiče pri Postojnski jami. Na povabilo prof. dr. M. Pleničarja je trikrat predaval študentom geologije na FNT v Ljubljani; javni nastopi in predavanja so bili združeni tudi z odpiranjem razstav v Postojni in po Sloveniji. Opravljal je zadolžitve v zvezi s sprejemi in spremstvi domačih in tujih delegacij in posameznikov na inštitutu, po jamah in krasu okrog Postojne.

Opravljal je posle pomočnika upravnika inštituta, predsednika strokovnega odbora Kraške muzejske zbirke, bil je član znanstvenega sveta inštituta ter drugih strokovnih in družbenopolitičnih organizacij v Postojni in Ljubljani. Aktivno je sodeloval pri mednarodnem strokovnem odboru za pripravo raziskav v okviru 4. mednarodnega simpozija o sledenju podzemeljskih voda, ki bo v Švici.

Asistent mgr. Andrej Kranjc je sestavil tolmač in speleološko karto za list Tolmin 1 in dokončal prvi del teme »Fluvialni jamski sedimenti v razvoju krasa«, kjer je obdelal vzorce sedimentov iz Predjame, Rupe, Hude luknje in Srnice in kras v povirju Ljubije. Sodeloval je pri preučevanju vertikalnih pretokov v Planinski jami in pri merjenju Planinske jame ter pri pregledu vrtač na trasi ceste pri Fernetičih. Predaval je jamskih vodnikom pri Postojnski jami in spremljal tuje strokovnjake po našem krasu. Kot zunanji sodelavec je izdelal geomorfološko karto Kočevskega in preučeval poplavna območja tamkajšnjega kraškega polja. Pri mednarodni speleološki uniji je delal kot član komisije za velike jame sveta.

Asistent ing. Janja Hladnik-Kogovšek je nadaljevala s študijem vertikalnega pretakanja kraške vode v Planinski in Postojnski jami. V prvi polovici leta je tedensko nadzorovala pre-

tok v izbranih curkih v jami, sodelovala pri sledilnem poskusu in spremljanju vodnega vala v curkih Planinske jame. V laboratoriju je analizirala številne vzorce vode in skrbela za njegovo opremo. Pri analiziranju vode in sige je tesno sodelovala s Kemičnim inštitutom B. Kidrič v Ljubljani, pod mentorstvom prof. dr. S. Gomiščka pa je delala na prijavljeni magistrski nalogi. Obdelala je zbrane podatke in ugotovila zanimive delno nove rezultate o vertikalnem prenikanju padavin skozi zakraselo kamnino. Preučevanje vertikalnih curkov v Planinski jami nadaljujemo po tehnični plati, na tej nalogi pa dela tehnični sodelavec Marjan Luzar, kemijski tehnik, ki je oktobra na novo nastopil delo na inštitutu.

Asistent Valerija Kuštor je skupaj s T. Novakom izvedla preferenčni poskus ulova dveh vrst hroščev v različne pasti in preučevala razporeditev biomase v velikih rovih Predjame. V okviru sistematskega pregleda podzemske kopenske favne Slovenije je sodelovala pri terenskem delu ter se ukvarjala s preračunavanjem in pripravo podatkov za računalniško obdelavo. Zbirala, urejala in študirala je zadevno literaturo, predvsem tisto o biostatistiki in tisto o dejavnikih, ki vplivajo na ulov živali. Skupaj s T. Novakom je organizirala zunanje sodelavce za zbiranje in determiniranje favne iz nabranih vzorcev.

Asistent Janez Rebec je nadaljeval s preučevanjem funkcijskega vrednotenja krasa na primeru kraških občin Cerknica in Postojna. Na podlagi obsežnega statističnega gradiva je izdelala demografsko socialno analizo postojnske občine, ki je delno podlaga za nadaljnje vrednotenje krasa v omenjeni notranjski regiji. Študiral je podiplomsko stopnjo geografije in delal na odobreni magistrski nalogi »Oblike in možnosti za razvoj kmetijstva, turizma in vodnega gospodarstva na Notranjskem krasu«. Sodeloval je pri geodetskih meritvah Najdene jame in pri raziskovanju krasa na Gorjancih.

Asistent France Šušteršič je v okviru izdelave Speleološke karte Slovenije kartiral in obdelal kras na listih Pazin 1 in 2, Rovinj 2 in Trst 4. Na ozemlju Šavrinov je odkril in posebej preučil doslej neznan »polkraške pojave«. Z. J. Čarom je preiskoval predvsem udore nad jamami v ponornem zaledju Planinskega polja. Poleg potrditve nekaterih prejšnjih predpostavk je uspel izvleči nekatere nove zakonitosti o njihovih prostorskih odnosih. S. P. Jakopinom je izdelal več programov za računalniško obdelavo podatkov, preučil pa je tudi obstoječo literaturo o numeričnih metodah. Vodil je teodolitske meritve Najdene jame, ki je v celoti na novo izmerjena in kartirana v merilu 1:250. Sodeloval je pri geološkem kartiranju trase

plinovoda med Vrhniko in Kalcami in obdelal nekaj vzorcev najdenih kvartarnih sedimentov. Za objavo je pripravil več prispevkov o Planinskih zatrepih, o terri rossi in o speleometriji.

Strokovni svetnik Mehtilda Urleb je vodila Kraško muzejsko zbirko. Poleg tega je nadaljevala z arheološko topografijo na Notranjskem, sodelovala pri zaščitnih izkopavanjih ilirske nekropole Trnovo pri Ilirski Bistrici ter vodila zaščitna izkopavanja v Cerknici, kjer je s sodelavci odkrila 35 grobov iz rimske dobe. Prav tako je vodila sondiranja pri dveh sakralnih objektih na Jakovici na Planinskem polju, kjer so odkriti elementi gradbenih period predromanske arhitekture. Obilno gradivo teh izkopavanj je inventarizirala, uredila za restavracijo in pridobila zunanje sodelavce za prepariranje in grafične predstave. Pripravila je predloge za preureditev arheološke zbirke v Predjamskem gradu.

Višji strokovni sodelavec Jože Čar je izoblikoval predlog »Vsebinski koncept in priprave stalnih zbirk Kraškega muzeja« kot osnovni dokument za delo Kraške muzejske zbirke v naslednjih letih. Sodeloval je pri dopolnjevanju in preurejanju v letu 1977 postavljene razstave »Življenje kapnikov« ter uredil vodnik po razstavi. Skladno s programom zbirke je začel delati na temi »Geološke osnove krasa v Sloveniji«. Posebno skrb je posvetil stratigrafskemu in tektonskemu razvoju kraških terenov, sedimentološkim in petrografskim značilnostim zakraselih kamnin ter rajonizaciji Slovenskega krasa na podlagi najnovejših geoloških podatkov. Vzporedno je pripravljala eksponate za originalno razstavo »Kamen in kras«. S terenskimi ogledi in geološkimi podatki je prispeval k idejnemu projektu »Rudarska ocena preboja Globoščak - Tkalca jama«. Podrobno (1 : 5000) je geološko kartiral in preučeval traso plinovoda čez Logaško planoto in območja v zaledju ponornega roba Planinskega polja. S temi raziskavami so se odprli novi pogledi o tektonski zgradbi in genezi ter hidrološki interpretaciji razmer odtočnega sistema Planinskega polja. Zbral je podatke o doslej znanih paleokraških pojavih v Sloveniji, študiral tovrstne pojave na Idrijskem ter delal na odobreni doktorski temi »Razvoj srednje triadnih sedimentov v idrijskem tektonskem jarku«.

Upokojeni višji strokovni sodelavec Egon Pretner je bil zaposlen s skrajšanim delovnim časom. S pregledovanjem starejših koleopterskih zbirk v Ljubljani in Trstu ter s terenskim delom je dopolnjeval podatke za obsežno monografijo »Podzemeljska koleopterska favna Slovenije«. Sestavil je seznam jam

po regijah, kjer navaja v jamah ugotovljene živalske vrste in zadevno literaturo. Začel je izdelovati tablice za določevanje rodov in vrst ter risati zoogeografske karte. Udeležil se je enajstdnevne biološke ekskurzije v Prokletije, kjer mu je v jamah uspelo uloviti doslej še neznane samce novih vrst hroščev. V tisku je članek o opisu novega rodu *Lovricia jalzići* iz Dalmacije.

Udeležba na znanstvenih kongresih in sestankih:

Jože Čar: 14.—18. 6. 1978 na 3. zboru sedimentologov Jugoslavije v Zagrebu.

Rado Gospodarič: 20.—24. 4. in 2.—4.11. 1978 na sestanku mednarodnega odbora 4. SUWT v Karlsruhe (BDR) oziroma Gradcu (Avstrija).

2.—7. 10. 1978 na kongresu jugoslovanskih geologov v Sarajevu.

Peter Habič: na jugoslovanskem simpoziju o znanstveni fotodokumentaciji krasa v Postojni.

Peter Habič, Andrej Kranjc, Janez Rebec: 20.—24. 6. 1978 na zborovanju slovenskih geografov v Mariboru.

Ivan Kenda: 10.—12. 11. 1978 na seminarju o meritvah in izdelavi jamskih načrtov na Sebešiču pri Travniku v BiH.

Janez Rebec: 15.—19. 8. 1978 na mednarodnem simpoziju »Turizem in meja« v Ljubljani in Trstu.

25.—29. 9. 1978 na simpoziju »Geografski problemi življenjskega okolja« v Celju.

Javna predavanja:

R. Gospodarič: Geologija krasa in kraških pojavov. Univerza Ljubljana.

Geokronološki pomen jamskih sedimentov. Univerza Ljubljana.

Peter Habič: Problematika geografskega vrednotenja krasa v Sloveniji, Maribor.

Ivan Kenda: Teodolitske izmere kraških jam. Sebešič, Travnik.

Andrej Kranjc: Kras v povirju Ljubije. Maribor.

Jože Čar, Rado Gospodarič, Peter Habič, Andrej Kranjc, Valika Kuštor in Tone Novak: Raziskovanje krasa in jam v Sloveniji, posebej v Postojnskem jamskem sistemu. Ciklus predavanj v Postojni za jamske vodiče.

Obiski:

3. 3. 1978: 45 študentov in 5 profesorjev geologije z ljubljanske univerze.

8. 3. 1978: dr. Finochiaro — predsednik Speleološke zveze Italije.

13. 3. 1978: dr. Dereck C. Ford z McMaster University, Hamilton.

15. 5. 1978: 10 kitajskih strokovnjakov za hidrogeologijo, inženirsko geologijo in uporabo vodnih kapacitet v kraških področjih.

30. 6. 1978: T. R. Shaw, avtor disertacije o zgodovini speleologije.

18. 7. 1978: dr. Halliwell, strokovnjak za kraško hidrologijo z univerze v Hullu.

24. 8. 1978: Elery Hamilton-Smith iz Avstralije.

30. 8. 1978: skupina študentov geologije iz Heidelberga pod vodstvom prof. Müllerja.

5. 10. 1978: jugoslovansko-avstrijska komisija za Muro.

15. 11. 1978: akademik prof. dr. Svetozar Ilešič, predsednik znanstvenega sveta IZRK.

15. 12. 1978: predstavniki akademij iz Sovjetske zveze, vzhodne Nemčije, SR Srbije in Slovaške.

17. 12. 1978: delegacija kitajskih akademikov družbenoekonomskih ved.

22. 12. 1978: 32 študentov PA iz Ljubljane pod vodstvom dr. J. Kunaverja.

27. 9. 1978: 16 študentov in profesorjev Tehnične visoke šole iz Aachna.

Objave:

J. Čar:

Klastični vložki v srednjetriadnem dolomitu na Idrijskem. *Geologija*, 20, 85—106, Ljubljana, 1977. Soavtor: F. Čadež.

Srednjetriadna zgradba idrijskega ozemlja. *Geologija*, 20, 141—166, Ljubljana, 1977. Soavtor: L. Placer.

R. Gospodarič:

Sedmi mednarodni speleološki kongres v Sheffieldu (Anglija). *Naše jame*, 19 (1977), 98—104, Ljubljana. Soavtorji: Janja Kogovšek, P. Habič, A. Kranjc in T. Novak.

Življenje kapnikov. *Vodnik*, 3, 1978, Inštitut za raziskovanje krasa SAZU Postojna. Soavtorji: P. Habič, J. Čar.

P. Habič:

Osnovna speleološka karta Slovenije, 5. nadaljevanje. Naše jame, 19 (1977), 43—57, Ljubljana. Soavtorji: R. Gospodarič, F. Habe, I. Kenda, A. Kranjc, F. Šušteršič.

I. Kenda:

Jama pod Rdečo skalo (Mangartska jama). Plan. vestnik, 78/4, 209—211, Ljubljana, 1978. Soavtor: A. Kranjc.

A. Kranjc:

Jamska siga kot zdravilo. Proteus, 41/3, 124, Ljubljana.
Golerjev ali Jamniški pekel pod Olševo. Naše jame, 19 (1977), 29—36, Ljubljana. Soavtor: T. Novak.

Perkova knjižnica. Naše jame, 19 (1977), 37—42, Ljubljana. Soavtor: Maja Kranjc.

T. Novak:

Izhodišča in pristop k ekološkim raziskavam podzemeljskih biocenoz Slovenije in primer dokumentacije abiotskih pogojev v jami, ustrezno obdelani za vodenje v biološkem katastru IZRK. Biol. vestnik, 25/2, 149—164, Ljubljana. Soavtor: Valerija Kuštor.

F. Šušteršič:

Prispevek k poznavanju geomorfologije pritočnega dela Planinskega polja. Geografski vestnik, 50 (1978), v tisku, Ljubljana.

Nekaj misli o zasutih brezni in njihovem polnilu. Naše jame, 19 (1977), 7—14, Ljubljana.

Najgloblje jame v Sloveniji. Naše jame, 19 (1977), 86—95, Ljubljana.

Razstave:

24. 2. 1978: odprtje razstave »Življenje in delo Otona Župančiča«.

26. 5. 1978: odprtje spominske razstave F. Smerduja.

6. 9. 1978: odprtje razstave »Železničarji v revoluciji«.

30. 10. 1978: odkritje slikarske razstave tov. Črnigoja.

7. 12. 1978: odkritje razstave značk in kovancev ter likovnih in literarnih izdelkov učencev osnovnih šol.

Razstava »življenje kapnikov« je gostovala v mesecu maju in juniju v Idriji, Domžalah in Preboldu, v novembru v Novem mestu in v decembru v Cerknici in Starem trgu.

Poročilo o delu v letu 1978

V letu 1978 smo nadaljevali z raziskovanji, ki potekajo že od leta 1971 pod naslovom »Geografija poplavnih področij na Slovenskem«. Po predvidenem programu smo se takrat omejili na poplavni svet na Planinskem polju (Ivan Gams), v porečju Hudinje (Milan Natek), v dolini Rašce z Dobropoljem (Drago Meze), na Kočevskem polju (Andrej Kranjc) ter na Ljubljanskem barju (Milan Šifrer in Marko Kolbezen). Na vseh teh območjih smo s terenskim delom končali, sestavljanje elaboratov pa se bo zavleklo še v prvo četrtino prihodnjega leta.

Uspešno smo nadaljevali tudi z delom na temah, kot so:

Redna vsakoletna merjenja ter proučevanja Triglavskega ledenika in ledenika pod Skuto (Milan Šifrer), Geografsko vrednotenje prirodnega okolja za potrebe regionalnega planiranja na primeru Domžal in okolice (Milan Orožen Adamič), Razvoj hribovskih kmetij v Gornji Savinjski dolini po letu 1967 (Drago Meze), Zemljiško-posestna struktura v Spodnji Savinjski dolini (Milan Natek) ter Aplikacija kartografskih metod na primeru razvoja naselij v občini Kamnik (Marko Žerovnik). Podroben opis tega dela bo zajet v poročilih posameznih strokovno-znanstvenih sodelavcev.

V letu 1978 smo tudi nadaljevali z urejanjem ter dopolnjevanjem geografske bibliografske kartoteke Slovenije (Valter Bohinec).

Letos smo oddali v tiskarno 17. in 18. številko Geografskega zbornika, ki bosta izšli s kratkim presledkom že na začetku prihodnjega leta. V prvi bodo tri razprave: Poplavni svet v porečju Dravinje (Milan Šifrer), Poplavna področja v Gornji Savinjski dolini (Drago Meze), Poplavna področja ob Sotli (Marko Kolbezen in Marjan Žagar), v drugi po dve: Poplavna območja v Spodnji Savinjski dolini (Milan Natek) in Posledice potresa v Zgornjem Posočju (Milan Orožen Adamič). Pripravili smo tudi že gradivo za 19. številko Geografskega zbornika, ki je v dokončni redakciji pri glavnem uredniku akademiku prof. dr. Svetozarju Ilešiču. Zbornik bo precej zajeten, saj bo vseboval kar pet razprav: Geografija poplavnih območij v porečju Krke od Otočca navzdol (Milan Šifrer, Franc Lovrenčak in Milan Natek), Poplavna področja v Grosupeljski kotlini (Drago Meze), Prst in rastje poplavnega sveta na Grosupeljskem in

Radenskem polju (Fran Lovrenčak), Geografske značilnosti poplavnega sveta ob Dragonji in Drnici (Milan Orožen Adamič), Geografske značilnosti poplavnega sveta ob Rižani in Badaševici (Dušan Plut).

Upravnik inštituta akademik Svetozar Ilešič je poleg upravniskega dela aktivno sodeloval pri raziskovalni nalogi »Geografija poplavnih področij na Slovenskem«, kot glavni urednik Geografskega zbornika je lektoriral 18. knjigo zbornika, v obdelavi pa ima tudi 19. knjigo, ki bo šla v tisk prihodnje leto. Z referatom, ki nosi naslov: »Misli o Slovenski geografiji med Mariborom 1954 in Mariborom 1978« se je udeležil 11. zborovanja slovenskih geografov v Mariboru, aktivno pa je sodeloval tudi na jugoslovanskem simpoziju z mednarodno udeležbo »Geografski problemi življenjskega okolja« v Celju.

Dr. Drago Meze dela pri dveh raziskovalnih nalogah: »Razvoj hribovskih kmetij v Gornji Savinjski dolini po letu 1967« in »Geografija poplavnih področij na Slovenskem«. Nosilec prve je sam, pri drugi pa je proučeval poplavna območja v porečju Rašice z Dobrepoljem.

Proučevanja pri prvoimenovani nalogi, ki je večletna, so bila v letu 1978 končana. V pripravi je elaborat, ki bo oddan RSS do 1. maja 1979. V tekočem letu je bilo na terenu pregledanih okrog 10 % hribovskih kmetij, ki jih Mezetu ni uspelo pregledati že leto prej, razen teh pa zaradi primerjave še 93 dolinskih kmetij, usmerjenih v modernizirano govedorejo. V okvirno proučitev je zajetih vseh 495 hribovskih kmetij v Gornji Savinjski dolini, v podrobnejšo pa 422 od teh; v elaboratu navedeni izsledki se bodo večidel nanašali na teh 422 kmetij. Na podrobneje obravnavanih hribovskih kmetijah je bila leta 1978 izračunana višina, naklonski kot in strmina kmetijskega zemljišča, pri čemer so bili izluščeni podatki o poprečni, največji in najmanjši strmini oz. naklonskem kotu. Primerjava med hribovskimi kmetijami v celoti in dolinskimi »govedorejskimi« kmetijami je pokazala, da obstajajo med obema skupinama kmetij bistvene razlike. Najpomembnejša je ta, da imajo hribovske kmetije občutno več lesa (poprečni letni etat je 106 m^3) od dolinskih (48 m^3) in so zato dolinske kmetije odvisnejše od drugih virov zaslužka (intenzifikacija živinoreje, predvsem mlečne, iskanje dodatnih virov iz kmetijstva in zaposlovanje v nekmetijskih dejavnostih). Rezultat tega je, da je leta 1977 odpadlo pri proučenih dolinskih kmetijah 47,4 % čistega dohodka od kmetijstva na prodano mleko, 12,7 % na prodano govejo živino, 8,6 % na brojlerje in jajca in le 31,3 % na prodani les.

Pri 422 hribovskih kmetijah so deleži izkupička bistveno drugačni: mleko 22,2 %, govedo 13,5 %, 0,2 % jajca in kar 64,1 % les. Tudi pri »usmerjenih« hribovskih kmetijah, torej tistih z razvijajočo se modernizirano govedorejo, je udeležba na dohodku še vedno precej drugačna od dolinskih kmetij: 32,3 % mleko, 10,2 % govedo, jajca 0,4 % in les 57,1 %.

Pri študiju poplavnih območij v porečju Rašice z Dobropoljem so bila v tekočem letu izvršena terenska proučevanja. Elaborat, katerega rok oddaje je 30. aprila 1979, bo izdelan v prvem četrtletju prihodnjega leta.

Meze se je zadnje dni junija udeležil 11. zborovanja geografov v Mariboru z referatom »Učinki povezave gornjesavinjskih hribovskih kmetij s cestami«. Referat bo objavljen v Celjskem zborniku 1977—1978; istotam bo objavljen članek »Nekaj o kmečki hiši hribovskih kmetij v Gornji Savinjski dolini«. Na željo Andreja Valiča, muzejskega svetovalca za arheologijo Gorenjskega muzeja v Kranju, si je ogledal odkrito najdišče arheoloških gomil pri Tupalčah, pregledal tamkajšnje geomorfološke razmere in napisal ustrezno poročilo.

Tudi v letošnjem letu je Milan Natek sodeloval pri proučevanju poplavnih območij, in sicer v porečju Hudinje. Pri tem je opravil večino terenskega dela, ki je povezano z ugotavljanjem in kartiranjem obsega rednih in drugih povodnji. Prav tako je zbral na terenu gradivo o nekdanji in današnji izrabi potokov v mlinarske, žagarske ali v druge obrtne oziroma kmetijske namene. Kakor za večino proučenih območij, je značilno tudi za Hudinjo in njene pritoke, da so izumrli na njih številni in različnim potrebam vsakdanjega kmečkega življenja namenjeni obrati na vodni pogon, zlasti še v povojnih desetletjih.

Nenaden propad mlinarstva in žagarstva v porečju Hudinje, ki sega s svojim povirjem na južna pobočja Pohorja (Rakovec), je v tesni zvezi s hudim neurjem v začetku junija 1954. leta. Zelo pristranski pa bi bili, če bi skušali samo v tedanji katastrofalni povodnji iskati glavnega povzročitelja, ki je vzbudil in usmerjal propad kmečkih ali obrtnih mlinov in žag. Zategadelj smo skušali spremembe v izrabi potoških voda osvetliti še v luči splošnega gospodarskega in prebivalstvenega razvoja kakor tudi z vidika sprememb, ki so jih doživela kmečka gospodarstva spričo preseljitve agrarnega prebivalstva v druge gospodarske dejavnosti in nenazadnje tudi z vidika elektrifikacije hribovskih kmetij. Pri vsem tem nismo mogli prezreti novega prometnega omrežja, ki povezuje v zadnjem poldrugem desetletju tudi najbolj oddaljene zaselke in zlasti še samotne

kmetije z dolinskimi krajevnimi središči ter z nekaterimi močnejšimi industrijskimi in urbanskimi naselji.

Najobsežnejše in najbolj tipično poplavno območje ob Hudinji se razprostira med Vojnikom in Celjem. Na tem predelu, ki je že več desetletij pod močnimi industrializacijskimi in urbanizacijskimi vplivi Celja, so že zgodaj začeli z regulacijskim delom na Hudinji. Pri oblikovanju in nastajanju poplavnih območij pa imajo izredno vlogo številni manjši pritoki, ki imajo svoja povirja v gričevju iz terciarnih kamnin.

Nadaljeval je z zbiranjem in urejanjem gradiva za nalogo »Razvoj zemljiško-posestne strukture v Spodnji Savinjski dolini«. Na osnovi vzorčne proučitve je pregledal več kot 6000 posestnih listov za 18 katastrskih občin oziroma za 35 naselij žalske občine. Na podlagi dobljenega zemljiško-katastrskega gradiva je sestavil začasni pregled zemljiško-posestnega stanja za nekmečke oziroma mešane kmetijske obrate. Pri tem ugotavlja, da ima v večini območij Spodnje Savinjske doline že več kot dve petini kmetijskega zemljišča v lasti razslojeno, to je nekdanje kmečko prebivalstvo. Izjema so posestniki te socialne skupine zemljiških lastnikov edinole v naseljih na prodnatem desnem bregu Savinje, v ravninskem delu porečja Bolske ter v jugozahodnem hribovskem kmetijskem predelu.

Izredno zanimiva je velikostna sestava nekmečkih oziroma mešanih zemljiških posestnikov. Dobra polovica jih ima manj kot dva ha kmetijskega zemljišča, 22,7 % od 2 do 5 ha in dobra osmina je lastnikov zemljišč od 5 do 10 ha. Le 11,9 % obravnavanih zemljiških posestnikov ima več kot 10 ha različnih vrst kmetijske zemlje. Zbrano gradivo in dosedanje, čeprav le začasne ugotovitve dajejo dragoceno osnovo za nadaljno geografsko osvetlitev razvoja zemljiško-posestnega stanja v zahodnem delu Celjske kotline v zadnjih sto letih.

Od 26. do 28. junija 1978 je sodeloval na 11. zborovanju slovenskih geografov v Mariboru. Za to priliko je pripravil referat: Spreminjanje zemljiških kultur kot odraz gospodarskega razvoja pokrajine (na primeru katastrske občine Zalog v Savinjski dolini).

Na občnem zboru Geografskega društva je bil ponovno izvoljen v njegov izvršilni odbor, kjer je zadolžen za koordinacijo dela geografskih aktivov oziroma podružnic po Sloveniji.

Asistent Milan Orožen Adamič je nadaljeval delo v okviru naloge »Geografsko vrednotenje naravnega okolja za potrebe regionalnega planiranja na primeru Domžal in okolice.« Izdelal je prvi del poročila o teoretično metodoloških problemih vred-

notenja pokrajine. Ugotovil je izredno kompleksnost problema, katerega razreševanje ima tudi znatno praktično vrednost, ker je smotrna prostorska razmestitev izredno pomembna za ohranjanje ravnotežja v pokrajini. Analiziral je odnose geografije in nekaterih sorodnih strok do te dejavnosti in pričel s čisto konkretnim raziskovanjem vrednotenja pokrajine za planiranje.

Z referati se je udeležil v letu 1978 11. posvetovanja slovenskih geografov v Mariboru, posvetovanja o geografskih problemih okolja v Celju in posvetovanja o fotodokumentaciji krasa in jam, ki je bil v Postojni.

Nadalje je opravljal tajniške posle v okviru naloge »Geografija poplavnih področij na Slovenskem« in v Svetu za varstvo in proučevanje okolja pri predsedstvu SAZU. Sodeluje tudi v uredniškem odboru revije »Naše okolje«, ki jo v sodelovanju s SAZU izdaja Republiški komite za varstvo okolja.

Dr. Milan Šifrer je nadaljeval s proučevanjem geneze poplavnega sveta na Ljubljanskem barju. Pri tem se je veliko ukvarjal z vprašanjem izoblikovanosti živoskalne podlage ter s čez odloženimi sedimenti, zanimal pa ga je tudi relief v hribovitem obodu poplavnega sveta in to v vsem hidrografskem zaledju porečja Ljubljanice. Pri teh raziskavah se mu je posrečilo z novimi metodami podpreti ugotovitve, da je bila tektonika za razvoj Ljubljanskega barja izredno pomembna. Močno razgibano živoskalno podlago pod barsko naplavino predstavlja ugreznjen, globoko razrezan fluvialni pleistocenski relief. In tudi čez to osnovo odloženi sedimenti so v glavnem fluvialnega porekla. V menjajočih se prodnih, peščenih ter ilovnatih plasteh, ki sestavljajo to naplavino, vidi predvsem vpliv klime in ne tektonike, kot se je to domnevalo doslej. Prodne ter peščene plasti so v glavnem iz hladnejših obdobij pleistocena, ilovnati sedimenti pa iz toplejših dob. Te svoje poglede opira na rezultate pelodnih analiz, pa tudi na prav podrobno analizo procesov tekom zadnje ledene dobe in po njej. Razločneje pa se kaže vpliv tektonike na Barju v inverznosti kvartarnih sedimentov. Medtem ko ugotavljamo pri večini reliefa na Slovenskem od pliocenskih ravnikov navzdol po terasah proti današnjim dnom dolin čedalje mlajše sedimente, pa je na pretežnem delu Barja vse to ravno zaobrnjeno ter si sledijo od površja navzdol v globino čedalje starejše pleistocenske odkladnine.

V mesecu septembru je dr. Milan Šifrer vodil tudi redna opazovanja ter proučevanja ledenika pod Skuto ter na Triglavu in se dogovoril z meteorološkimi opazovalci na Kredarici za redno mesečno, po potrebi pa tudi večkratno fotografiranje le-

denika skozi vso redilno ter sledečo talilno dobo 1978/79. Tudi ob letošnjem rednem opazovanju sta bila ledenika razkrita samo v manjšem obsegu. Večino ledeniške površine je tako kot v večini preteklih let po letu 1960 pokrival sneg, ki se je širil z nje tudi po bližnjem skalnem ter gruščnatem površju. Pri Triglavskem ledeniku pa smo postali pozorni še na ugotovitev, da je bila grbina, ki je pogledala leta 1973 prvič izpod ledu, pokrita z okrog 3—10 cm debelo plastjo vodnega ledu. Iz tega smemo sklepati, da se Triglavski ledenik od leta 1973 ni več tanjšal, oziroma, da se je njegova debelina zaradi čedalje obilnejših količin snega, ki se je obdržal na njem vse leto, celo nekoliko povečala. Za to govori tudi na novo nastala nabreklina na ledeniku vzhodno od Glave.

Nadalje je dr. Milan Šifrer sodeloval pri nalogi »Geografsko vrednotenje prirodnega okolja za potrebe regionalnega planiranja na primeru Domžal in okolice«.

Konec junija se je udeležil 11. zborovanja slovenskih geografov v Mariboru, v dneh od 27. avgusta do 2. septembra 1978 pa zborovanja kvartarnih geomorfologov na Dunaju, ki je imelo na programu tudi ekskurzijo po severni strani Alp od Salzburga do Dunaja ter po sami okolici Dunaja.

Junija (1978) je na ekskurzijah po Sloveniji seznanil dr. Olgo Jakuškovo, profesorico na univerzi v Minsku s številnimi dognanji, do katerih smo se dokopali pri proučevanju kvartarnega reliefa na Slovenskem.

V letu 1978 je opravljal na inštitutu tudi tajniške posle.

Objave:

S. I l e š i č :

Pogledi na geografijo. Partizanska knjiga (v tisku).

Misli o slovenski geografiji med Mariborom 1954 in Mariborom 1978 (v tisku).

M. N a t e k :

Socio-Economic Changes in the Hop-growing Region of the Spodnja Savinjska dolina (Lower Savinja Valley). Transformation of Rural Areas. Warszawa 1978, 172—184.

Regionalne razlike v razslojenosti kmetijskega prebivalstva Spodnje Savinjske doline. Savinjski zbornik, IV., Zalec, 1978, 71—107.

Poplavna območja v Spodnji Savinjski dolini. Geografski zbornik, 18 (v tisku).

Ravljanske ulice (Nekatere geografske oznake). Celjski zbornik 1977—1978.

M. Orožen Adamič:

Zgornje Posočje po potresu. 10. zborovanje Slovenskih geografov Tolmin - Bovec, 1975, 9—14, Ljubljana 1978.

Varstvo narave ter problemi okolja ob načrtih za hidroelektrarne v Zgornjem Posočju. 10. zborovanje Slovenskih geografov Tolmin - Bovec, 1975, 231—249, Ljubljana 1978.

Oris problematike odpadkov v Ljubljani. Naše okolje, 1. III., št. 5—6, str. 193—194, Ljubljana 1978.

Geografsko vrednotenje prirodnega okolja za potrebe regionalnega planiranja na primeru Domžal in okolice, Teoretično metodološki problemi (1. del). Elaborat Raziskovalna skupnost Slovenije, Ljubljana 1978, str. 109.

Podvodna fotografija. 25 godina Saveza za podvodne aktivnosti i sportski ribolov na moru SFR Jugoslavije. Rijeka 1978, 30—31.

M. Šifrer:

Osnovne smernice za proučevanje kvartarnih sedimentov in njihove izrabe na Slovenskem. Geografski vestnik 50, 1978, Ljubljana 1978.

Geografija poplavnih področij v porečju Dravinje. Geografski zbornik 17, 1979, 7—96 (5 tematskih kart v prilogi, 60 slik), Ljubljana 1979.

Triglavski ledenik. Pionir 1979, 10 strani (2 karti, 6 slik — v tisku).

Poglavitne značilnosti geomorfološkega razvoja Zgornjega Posočja. (The Relevant Characteristics of the Geomorphological development of Upper Soča Valley). 10. zborovanje slovenskih geografov Tolmin - Bovec 1975. Ljubljana 1978, 67—81 (skupaj z J. Kunaverjem).

Kartografski zavod

Tudi v letu 1978 je bilo delo na kartografskem zavodu zelo pestro. Pod tehničnim ter strokovnim vodstvom Marka Žerovnika, sta izdelali kartograf Milena Hribar ter kartografski risar Maruša Rupert številne tematske karte, diagrame in poskusne risbe za 17. in 18. številko Geografskega zbornika, katerih naslove posredujemo v prilogi na koncu tega poročila. Prav na Marku Žerovniku pa je bila tudi skrb za redno dopolnjevanje kartografske zbirke, predvsem za redno nabavljanje topografskih načrtov (po starem osnovne državne karte) v merilih 1 : 5000 in 1 : 10 000, ki smo jih prejeli od Geodetske uprave v letu 1978 kar 205 in to v dveh izvodih, na kartografskem papirju ter paus-papirju. Na njegovo iniciativo je prišlo v letu 1978 do številnih izpopolnitev pa tudi poenostavitvev kartografskega dela, kar vse je zaradi močne preobremenjenosti naših karto-

grafskih delavcev gotovo zelo pomembno. Prav v zvezi s temi novimi prijemi se je močno okrepiło sodelovanje med kartografskim zavodom ter geografskim fotolaboratorijem. V zvezi s teoretskimi raziskavami na področju tematske kartografije, kaže še posebej opozoriti na Žerovnikovo razpravo »Aplikacija kartografskih metod na primeru razvoja naselij v občini Kamnik«, ki je v glavnem dovršena ter jo bo avtor skupaj z obsežnim kartografskim gradivom predal Raziskovalni skupnosti Slovenije v prvi polovici prihodnjega leta. Potrebno je omeniti tudi njegovo udeležbo na simpoziju poljske kartografije v Lublinu. Na razstavi, ki je bila v tej zvezi prirejena, smo predstavili nekatere naše tematske karte, ki so žele veliko priznanja. Ob tej priložnosti je navezal tov. Žerovnik tudi številne stike s pomembnimi kartografi na kartografskem oddelku pri Poljski akademiji znanosti v Varšavi.

Tov. Marko Žerovnik je član uredniškega odbora Geografskega zbornika SAZU ter stanovanjske komisije pri SAZU; pol leta je bil tudi njen predsednik.

Milena Hribar ter Maruša Rupert sta kot že rečeno, izrisali številne tematske karte, diagrame ter skice, ki zelo koristno dopolnjujejo naše razprave, skrbeli pa sta tudi za redno registriranje na novo sprejetih kart ter za normalno delovanje obsežne kartografske zbirke, ki spada med eno največjih v Sloveniji. Milena Hribar se je v dneh od 8.—13. maja udeležila tudi kartografskega kongresa v Bernu.

Pri pregledu izdelanih tematskih kart se omejujemo samo na tiste, ki smo jih pripravili za 17. ter 18. številko Geografskega zbornika SAZU:

1. Izraba tal in obrati na vodni pogon ob Dravinji in njenih pritokih leta 1974.

2. Poplavno področje v porečju Dravinje.

3. Linearna razjedenost reliefa v porečju Dravinje.

4. Gostota dolin v porečju Dravinje.

5. Gozdnatost v porečju Dravinje.

6. Gornja Savinjska dolina — poplavna področja in obrati na vodni pogon.

7. Reliefne značilnosti in poplavna področja v porečju Sotle.

8. Izraba tal in obrati na vodni pogon v dolini Sotle 1975. leta.

9. Poplavna območja v Spodnji Savinjski dolini.

10. Poplavna območja v Spodnji Savinjski dolini — hidrografska karta.

11. Poplavna območja v Spodnji Savinjski dolini — obrati na vodni pogon.

12. Izosieste po MCS lestvici v Sloveniji za potres z dne 6. 5. 1976 z epicentrom v Furlaniji (merilo 1 : 750 000).

13. Poškodovane stavbe ob potresu leta 1976 v občinah Tolmin, Nova Gorica in Idrija (merilo 1 : 100 000).

14. Prebivalstvo in delež prebivalstva, ki je bilo zaradi posledic potresa ob varna bivališča, po krajevnih skupnostih v občinah Tolmin, Nova Gorica in Idrija.

Za 17. in 18. knjigo Geografskega zbornika je bilo izdelanih tudi večje število diagramov in skic.

Geofotolaboratorij

Za potrebe Geografskega inštituta Antona Melika s kartografskim zavodom in za nekatere druge delovne enote SAZU je fotografski mojster Vlado Vivod opravil naslednje delo:

716 reprodukcij raznih topografskih kart in risb v merilih 1 : 5000, 1 : 10 000, 1 : 25 000 ter 1 : 100 000;

2791 povečav formata 24 × 30 ter 324 barvnih diapozitivov. Razen tega je razvil 652 črno-belih filmov in 126 barvnih diafilmov.

Poudariti je treba, da delo v fotolaboratoriju ni usmerjeno v serijsko izdelavo izdelkov, zato je večina teh v unikatu, ti pa zahtevajo daljša pripravljalna dela in zato zgoraj navedene številke samo skromno nakazujejo celotno delo geofotolaboratorija.

Poleg rednega strokovnega dela urejuje Vlado Vivod tudi priročno geofototeko ter filmsko zbirko.

Knjižnica

Za inštitutsko knjižnico smo v letu 1978 prejeli 591 novih knjig in revij, ki jih dobivamo povečini v zameno za Geografski zbornik. V naši knjižnici se shranjujejo tudi knjige Sveta za proučevanje in varstvo okolja pri SAZU.

Izposodili smo 312 knjig, revij in elaboratov. V letu 1978 smo po medsebojnem dogovoru vseh delavcev inštituta pričeli z delom na vsebinskem — stvarnem katalogu.

INŠTITUT ZA PALEONTOLOGIJO

Poročilo o delu v letu 1978

Kratek pregled dela

V inštitutu so se leta 1978 začele raziskave triadnih koral, predvsem zbiranje vzorcev iz doslej znanih nahajališč in odkrivanje novih. Preliminarno so bile determinirane spodnje kredne korale iz Srbije. Za tisk sta bili pripravljene dve razpravi o senonijskih koralah iz okolice Stranic in z Medvednice. Nadaljnje preučevanje je veljalo zgornjekrednim in paleogen-skim velikim foraminiferam, koničnim foraminiferam ter recentnim foraminiferam z območja Hvara in Kornatov.

Terensko delo

Terensko delo je obsegalo pregled že znanih in iskanje novih nahajališč knidarijev in velikih foraminifer v okolici Idrije, Hude južine, Rovtarice, Mesnovca, Mežice, Žetal in Makol, Pičana, Rovinja, Travnika in Černivca, Goleša ter otokov Rab, Krk in Kornati. Podrobneje smo vzorčevali še Klanec pri Dobrni, Vinsko goro pri Velenju, Podvolovjek, Dolski graben nad Kamniško Bistrico in Predaselj v Kamniški Bistrici.

Laboratorijsko delo

Laboratorijsko delo je zajemalo delno prepariranje vzorcev knidarijev in velikih foraminifer iz omenjenih nahajališč in iz Srbije. Sprali smo tudi recentne sedimente z Jadrana.

Podrobnejši opis dela posameznih delavcev inštituta

Znanstvena svétnica dr. Dragica Turnšek je pripravila za tisk dve razpravi o senonijskih koralah iz okolice Stranic in z Medvednice. V letu 1978 je pričela zbirati podatke o doslej znanih nahajališčih triadnih koral v Sloveniji. V objavljeni literaturi so omenjene le posamezne vrste koral ali samo koralni apnenci iz nekaterih krajev v Julijskih Alpah, na Loškem ozemlju in Karavankah. Številna nova nahajališča so bila odkrita pri geološkem kartiranju in drugih terenskih delih. Triadne korale so zbrane iz naslednjih lokalitet: Mežaklja, Mesnovec, Huda Južina, Zakojca, Blegoš, Idrija-greben, Novaki-Porezen, Leskoviča, Logatec, Drenov grič, Tribuša, Kamniško sedlo, Cesta na Krvavec, Begunjščica, Gradišče NE od Gabrov-

ke, Lukovec - Tihaboj in Renke. Nabirala jih je dr. Turnškova s sodelovanjem kolegov iz Geološkega zavoda in Inštituta za geologijo FNT. Omenjeni vzorci so bili delno preparirani. Starost omenjenih nahajališč je v glavnem karnijska ali nekoliko starejša (rodovi *Omphallophyllia*, *Volzea*, *Margarosmilia*, *Margarophyllia*, *Phycelostylophyllum* in drugi), deloma tudi norijska ali retijska (rodovi *Retiophyllia*, *Parathecosmilia* in drugi). Poleg koral so v zbruskih mestoma najdene tudi spongijske in redki hidrozoji. Raziskave triadnih koral bodo trajale še nekaj let.

Dr. Turnškova je v nadaljevanju študija spodnjekrednih koral iz Prirodnjaškega muzeja v Beogradu preliminarno determinirala korale iz treh področij: Žljebine, Temska in Stara planina. Najbogatejše je nahajališče v Žljebinah, ki obsega 332 vzorcev. Določeni so rodovi: *Cyathophora*, *Actinastraea*, *Styliina*, *Pseudocoenia*, *Diplocoenia*, *Latusastraea*, *Eugyra*, *Felixigyra*, *Eohydnophora*, ? *Amphiastraea*, *Siderofungina*, *Polyphylloseris*, *Thamnasteria*, *Meandrina*, *Meandraraea*, *Ahrdorffia*, *Septastraea*, *Fungiastraea*. V tem nahajališču je tudi veliko solitarnih koral. Območje Temskega obsega več manjših lokalitet z 210 vzroci. Favna je v vseh enotna in podobna. Določeni so rodovi: *Cyathophora*, *Actinastraea*, *Eugyra*, *Latusastraea*, *Pseudopolitremacis* in *Fungiastraea*. Območje Stara planina pa obsega nahajališči Planinica in Skuvija v katerih se favna razlikuje med seboj. Obsega korale in hidrozoje. V Planinici (17 vzorcev) so določeni rodovi: *Actinastraea*, *Eugyra*, *Eohydnophora*, *Actostroma* in *Chaetetopsis*; v Skuviji (43 vzorcev) pa rodovi: *Styliina*, *Placophyllia*, *Microsolena*, *Fungiastraea*, *Clausastraea*, *Heoliocoenia* in *Stylosmilia*. Že preliminarne determinacije rodov kažejo, da gre skoraj pri vseh nahajališčih za t. i. urgonsko facies spodnje krede, to je barremij in aptij, mestoma tudi hauterivij. V letu 1979 bo dr. Turnškova nadaljevala z determinacijo te favne.

Višja znastvena sodelavka dr. Katica Drobne je nadaljevala raziskovanja velikih foraminifer iz zgornje krednih plasti Tržaško-Komenske planote. V pregled in komparacijo je dr. Drobnetova dobila tudi preparate iz mikropaleontološke zbirke v Industroprojektu. Pred leti so njegovi geologi stratimerijsko profilirali obsežen del zahodne Slovenije, med njimi tudi Tržaško-Komensko planoto. Mikropaleontološki preparati so še v obdelavi. Preliminarno so določeni rodovi: *Rhapidionina*, *Rhytidionina*, *Archaias*, *Scandonea*, *Idalina*, *Periloculina*, *Keramospaera* in *Dycyclina*.

S sodelovanjem kolegov dr. R. Pavlovcem, F. Cimermanom in F. Drobnetom je dr. Drobnetova raziskovala in podrobneje profilirala nahajališča »oligocenskih plasti« v severni in severovzhodni Sloveniji. Ta nahajališča so: Klanec pri Dobrni, Vinska gora pri Velenju, Podvolovjek, Dolski graben nad Kamniško Bistrico in Predaselj v Kamniški Bistrici. V Klancu pri Dobrni so vzorčevali prehodne plasti med triasnimi in terciarnimi skladi, ki so odloženi transgresivno. Na bazi je ponekod breča z lapornim vezivom, ki prehaja v peščen lapornat apnenec. V Vinski gori so preiskovali plasti, ki se pojavljajo v podaljšku mejne cone pri Klancu. Vzorčevali so krpe belkastega apnenca in »glaukonitnega peščenjaka«. V mikroskopskih preparatih so ugotovili retikulirane in neretikulirane numulite, amfistegine, sferogypsine, planktonske foraminifere, okruške rdečih alg-koralinacej, iglic morskih ježkov in ostankov moluskov. V mnogih vzorcih prevladujejo briozoji. Pri Dolskem grabnu nad Kamniško Bistrico so vzorčevali vzdolž markirane plaminske poti. Zasledili so dva tipa kamenin: apnenec z večjo ali manjšo laporno komponento in skrilave lapornate vložke med sicer prevladujočimi apnenčevimi plastmi. V mikropaleontoloških preparatih so ugotovili numulite, planktonske foraminifere, miliolide, rdeče alge-koralinaceje, briozoje in iglice morskih ježkov. V lapornih plasteh so ugotovili združbo malih bentonskih foraminifer, podobno tisti iz Poljšice in iz Gornjega gradu. V Predasljju so vzorčevali plasti od tolmana Kamniške Bistrice do kontakta s triadnimi plastmi. V vzorcih svetlega apnenca so ugotovili pogoste amfistegine, številne prirasle foraminifere, miliolide, ter zelo redke numulite. Dobro so ohranjene litotamnije in pogosti briozoji. Glede na močno biogene apnenec, številne ostanke rdečih alg-koralinacej in briozojev, glede na redko foraminiferno favno in pomanjkanje terigenega materiala ter prevladujočo mikritno osnovo v vzorcih iz večine nahajališč moremo sklepati, da ti sedimenti pripadajo koraligenemu razvoju v relativno mirnem okolju, precej oddaljeni od kopna. Vsa nahajališča bodo mikropaleontološko in biostratigrafsko še naprej raziskovali.

V nadaljevanju raziskav koničnih foraminifer je dr. Drobnetova preučevala oblike rodov *Criobulimina*, *Valvulina*, *Cribragoesella*, *Valvulina*, *Coskinolina*, *Dictyoconus*, *Lituonella* in *Makarskiana*, njihove morfogenetske strukturne elemente in biostratigrafski razpon. Najštevilnejši predstavniki so bili ugotovljeni v karbonatnem razvoju, ki pripada bodisi srednjemu paleocenu, bodisi cuisiju. Probleme, ki se odpirajo ob tem, pa bomo reševali v nadaljnjih fazah raziskav.

Na področju Kornatskih otokov je dr. Drobnetova v poletju 1978 zbrala 63 morskih vzorcev, ki vsebujejo sediment, kose koraligena in skalne podlage z rdečimi algami, dalje rjave in zelene alge, liste in korenine trave *Posidonia* in *Zoostrea* ter štiri vzorce s planktonom. Material je zbrala na stenah od Malega Obručana do Borovnika in na NE steni otoka Kornat, na plitvem območju v notranjem delu Pašmanskega in Kornatskega kanala. Ob vsakem potopu je bila merjena temperatura. Prvič je Drobnetova ob zelo podrobnem študiju na terenu in v laboratoriju na substratu samem ugotavljala foraminifere s hialinsko in slabo kalcificirano steno. V laboratoriju so bili vsi vzorci pripravljene še za nadaljnjo mikropaleontološko kot sedimentološko obdelavo.

S Hvarskega območja je dr. Drobnetova s sodelovanjem F. Cimermana preiskovala vzorce z zahodne stene otoka Kampanel od globine 12 m do 55 m in z južne podvodne stene otoka Karbun od globine 3 m do 45 m. Vzorce sta pripravila po ustaljeni metodi in jih kvalitetno analizirala. Ugotovila sta 125 vrst, ki pripadajo enajstim naddružinam. Analize je izvrševal F. Cimerman.

Višja tehnična sodelavka Milojka Huzjan je opravljala tehnično delo inštituta, ki je obsegalo pripravo in tehnično obdelavo (izdelava tabel, slik in prilog) razprav »Solitarne senonijske korale s Stranic in z Medvedice« in »Senonijske kolonijske korale z Orešja na Medvednici« za tisk, tehnično pripravo elaboratov Raziskave paleogenskih plasti v severni in severovzhodni Sloveniji 5. faza in Recentne foraminifere v Jadranskem morju 3. faza. Nadalje je izdelala priloge in tabele za predavanja, ki jih je imela dr. Drobnetova na Poljskem, v Sarajevu in Stubičkih Toplicah. Laboratorijsko delo je obsegalo izdelavo mikroskopskih preparatov materiala iz triadnih plasti, v glavnem nahajališč Huda južina, Begunjščica, Idrija, Rovtarica, Kamniško sedlo in iz paleocenskih plasti Makole, Vinski vrh, Dolski graben, Predaselj in Ravna gora. Razžagani so bili vzorci iz nahajališč Silba, Volče in Pićan. Opravljala je tekoče administrativno delo ter sodelovala pri terenskem delu.

Študijska potovanja

V času od 22. do 26. februarja se je dr. Drobnetova mudila na Geološko-paleontološkem inštitutu Univerze v Baslu, kjer je s kolegom prof. dr. L. Hottingerjem pregledala konične foraminifere.

Dr. Katica Drobne je bila povabljena na seminar EUORAD za raziskovalce radiolarij, ki je bil v mesecu aprilu v Lillu (Francija). Seminar v Lillu je nudil raziskovalcem vpogled v različne metode prepariranja in načine determiniranja. Poglavitna naloga seminarja pa je bila izbor najpomembnejših mikrofosilnih združb za standard, ki naj bi bil čimbolj enoten za vse raziskovalce.

Pot iz Szczecina, kjer je bila na 3. mednarodni arheozoološki konferenci, v Ljubljano je dr. Drobnetova izkoristila za krajši študijski obisk v Bratislavi na Geološkem zavodu D. Štura in Geološkem oddelku SAV.

Udeležba na kongresih, simpozijih, kolokvijih

Aprila 1978 je bil v Tbilisiju sovjetski simpozij o fosilnih koralah, katerega se je kot gost udeležila dr. Dragica Turnšek.

9. jugoslovskega geološkega kongresa, ki je bil oktobra 1978, sta se udeležili sodelavka inštituta dr. Dragica Turnšek in dr. Katica Drobne, slednja z referatom.

IV. znanstveni skup Znanstvenog savjeta za naftu JAZU je bil maja 1978 v Stubičkih Toplicah. Udeležila se ga je dr. Katica Drobne z referatom.

3. mednarodne arheozoološke konference v Szczecinu na Poljskem se je udeležila dr. Katica Drobne z referatom o subfosilnih sesalskih ostankih na Ljubljanskem barju.

III. zborovanja sedimentologov Jugoslavije v Zagrebu se je udeležila dr. Katica Drobne.

Obiski

Dr. David Le Mone iz University Texas, El Paso, je v maju 1978 obiskal inštitut. Skupaj z dr. Turnškovo sta pregledala fosilne korale, ki jih je dr. La Mone prinesel s seboj in jih bo v prihodnjih letih dr. Turnškova determinirala. Dr. David Le Mone je bil gost medakademijskega odbora.

Na inštitutu je bil v juliju dr. William Riedel, vodja raziskovalne skupine za radiolarije na »Scripps Institution of Oceanography« La Jolla, California. Z dr. Drobnetovo je pregledal nekaj nahajališč zgornjekrednih rožencev v okolici Mošta na Soči.

V istem času se je mudil na inštitutu dipl. geol. Peter Baumgartner iz Geološko-paleontološkega inštituta v Baslu, ki ga je zanimala ista problematika.

V mesecu avgustu je dr. K. Drobne spremljala dr. Hansa Schaubla iz Basla in mag. P. Mamužiča iz Zagreba na tipsko nahajališče vrste *Assilina spira* na otoku Rabu. Obdelavo nahajališča in vrste pripravljajo za tisk skupaj navedeni strokovnjaki.

Objave:

Slišković, T., R. Pavlovec & K. Drobne 1978: Stariji paleogen u južnoj Hercegovini. IX. kongres geologa Jugoslavije. Zbornik radova, 125—128, Sarajevo.

Turnšek, D. & A. Polšak 1978: Senonijske kolonijske korale z Orešja na Medvednici. Razprave 4. razr. SAZU, 21, 61—128, Ljubljana.

Turnšek, D. 1978: Solitarne senonijske korale s Stranic in z Medvednice. Razprave 4. razr. SAZU, 21, 129—180, Ljubljana.

Elaborati:

Drobne, K., R. Pavlovec & F. Drobne 1978: Raziskave paleogenskih plasti v severni in severovzhodni Sloveniji, 5. faza: Vzhodno obrobje Haloz. 33. str., 24. tabel, Ljubljana.

Cimerman, F. & K. Drobne 1978: Recentne foraminifere v Jadranskem morju. 3. faza: Recentne foraminifere v Piranskem zalivu. 18 str., 5 slik, Ljubljana.

Referati in predavanja

K. Drobne: Iz študijskega potovanja po Ameriki. Predavanje pri Slovenskem geološkem društvu, februar 1978.

K. Drobne: Bronzezeitliche Wild- und Haustiere am Ljubljanaer Moor. Predavanje na 3. mednarodni arheozoološki konferenci, Szczecin, Polska.

K. Drobne, R. Pavlovec in F. Drobne: Mikrofosilne karakteristike starejšega paleogena na zahodnem obrobju Panonskega bazena. Predavanje na 4. letnem znanstvenem sestanku Sekcije za praktično geologijo, geofiziko in geokemijo, Stubičke Toplice.

K. Drobne, R. Pavlovec in T. Slišković: Starij paleogen u južnoj Hercegovini. Predavanje na 9. jugoslovanskem geološkem kongresu v Sarajevu.

BIOLOŠKI INSTITUT JOVANA HADŽIJA

Poročilo o delu v letu 1978

Ob koncu leta 1978 je delalo v inštitutu 17 sodelavcev. Julija je prišla v inštitut višja strokovna sodelavka Jelka Suhač, oktobra pa dopisni član prof. dr. Ernest Mayer kot znanstveni svetnik. Preparator Peter Tonkli je postal strokovni delavec, tehnična sodelavka Olga Dežman-Jokić pa višja tehnična sodelavka.

Terensko delo

Zoološko raziskovalno delo na terenu je bilo razdeljeno na favnistična, taksonomska in zoogeografska raziskovanja v Sloveniji in Jugoslaviji ter na zoocenološke raziskave izbranih rastlinskih združb. Na terenu so delale ekipe, ki so zbirale favnistični material in redno menjavale lovilne pasti pri zoocenoloških raziskavah. Pri tem so stalno sodelovali dop. član dr. J. Bole, J. Carnelutti, B. Drovenik, P. Tonkli in zunanja sodelavca dr. J. Polenc in dr. K. Tarman, občasno pa še zunanji sodelavci S. Brelih, J. Gregori, F. Potočnik, N. Sivec in F. Velkovrh. Favnistične raziskave v submediteranskem območju so zajele večji del Slovenskega Primorja in zahodno Notranjsko, kjer so zbirali predvsem v dolini Rižane, v okolici Ospa, Portoroža in pri Hrastovljah. V dinarskem območju je raziskovanje zajelo favno Nanosa, Trnovskega gozda in Hrušice. V alpskem območju so bili podrobneje preiskani nekateri predeli v Julijskih Alpah, zlasti dolina Trente, Bavšica, Koritnica, sedlo Predel ter Mangart, okolica Bovca in Tolmina. Nekaj ekskurzij je bilo usmerjenih v Karavanke in Kamniške planine, v okolico Dravograda in v Prekmurje. Nekaj ekskurzij je bilo namenjenih zbiranju primerjalnega materiala in so bile usmerjene v sosednje republike. J. Carnelutti je v aprilu obiskal Makedonijo in nabiral predvsem v dolini Treske, v septembru pa v okolici Ohrida. B. Drovenik je spomladi zbiral material v Bosni in Črni gori ter na povratku tudi na severnem Velebitu. Poleti je raziskoval v vzhodni Bosni, na Kosovu in v severovzhodnem delu Črne gore. Dr. J. Bole, B. Drovenik in P. Tonkli so v septembru raziskovali mehkužce in žuželke v osrednji Bosni, zahodni Srbiji, Črni gori in Dalmaciji. J. Carnelutti je raziskoval na Mljetu in na planini Tari v Srbiji. Zoocenološke raziskave so zajele štiri fitocenoze na profilu

Kočevje - Kočevski Rog, pet fitocenoz na Jelovici in eno pri Hrastovljah. Na vseh so bile postavljene vabe za lov hroščev in pajkov, zbirali pa so tudi druge skupine živali. Pasti so bile obnovljene dvakrat mesečno. Te raziskave pa so dale tudi zanimive favnistične podatke.

Geobotanična skupina je svoje raziskave usmerila v glavnem na dolgoročno znanstveno nalogo »Vegetacija Slovenije«, ki zajema proučevanje in kartiranje vegetacije. Delo skupine je vodil nosilec naloge dr. M. Zupančič, še posebej pa so posamezne fitocenološke raziskave vodili: dr. M. Zupančič raziskave primarnih in sekundarnih smrekovih fitocenoz v Sloveniji; proučevanje je zajelo Bovško, Zgornjo Savsko dolino in Pokljuko; dr. L. Marinček raziskave predgorskih in gorskih bukovih gozdov ter nižinskih predalpskih gozdov belega gabra na Gorenjskem in subpanonskega gozda belega gabra v Prekmurju; dr. I. Puncer raziskave jelovo bukovega gozda v Trnovskem gozdu in njegovi okolici; A. Seliškar z dr. Ilijaničem raziskave vlažnih in mokrih travišč na Cerkniskem jezeru, Planinskem polju in Ljubljanskem barju; V. Žagar raziskave termofilnih grmišč in nizkih gozdov gabrovcev in hrastov na območju Šmarne gore in okolice ter Kolpske doline; dr. L. Marković raziskave ruderalne vegetacije dinarskega in submediteranskega fitogeografskega območja Slovenije; dr. T. Wraber raziskave visokogorske vegetacije v Julijskih Alpah; dr. M. Accetto raziskave poplavnih gozdov hrastov in belega gabra v Sloveniji; mag. D. Robič raziskave predalpskega jelovo-bukovega gozda v Sloveniji. Proučevanja so bila na območju Karavank in Kamniških planin. Pri terenskih raziskavah so sodelovali še dr. A. Šercelj, M. Prešeren, M. Culiberg in N. Mršič ter zunanji sodelavci dr. B. Vovk, dr. V. Petkovšek, dr. V. Gregorič, dr. A. Martinčič, dr. D. Stepančič in dr. F. Lobnik.

Kartiranje vegetacije v merilu 1 : 50 000 je zajelo orografsko razgiban svet alpskega in predalpskega zemljišča ter kolinski pas našega subpanonskega območja. Kartirano je 741 km² novih površin na listih Tolmin 4, Bled 2 (večina lista) in Ptuj 1 (večina lista). Delo je opravila geobotanična skupina inštituta.

Dr. I. Munda je raziskovala bentonsko vegetacijo na obali in na otokih v okolici Rovinja s posebnim ozirom na spremembe, ki so nastale pod vplivom organske polucije. Ugotavljanje asociacij betonskih alg evlitorala in zgornjega sublitorala, biomase in njenih kemičnih komponent je bilo zajeto sočasno z registriranjem ekoloških parametrov. Proučevala je tudi vegetacijo in biomaso skalnega evlitorala otoka Helgolanda.

Kabinetno delo

Favnistično delo je obsegalo urejanje, sortiranje, prepariranje, determiniranje in shranjevanje na terenu zbranega materiala. Posebej je bil obdelani material zbran pri zoocenoloških raziskavah, ta je bil v celoti preštet, večinoma shranjen v alkoholu in deloma sprepariran za favnistične zbirke. Del materiala je bil dan v obdelavo drugim strokovnjakom doma in v zamejstvu. Veliko dela je bilo opravljenega pri urejanju favnističnih podatkov, kartotečnega gradiva in pri izdelavi zoogeografskih in arealnih kart ter pri pripravljanju rokopisov za različne znanstvene publikacije.

Kabinetno delo geobotanične skupine je obsegalo obdelavo zbranega gradiva, predvsem urejanje herbarija, determiniranje flore, urejanje zapiskov, tabeliranje, obdelavo tabel, mikroskopiranje, študij ustrezne literature, pripravo in pisanje razprav in elaboratov, priprave za tisk, znanstvena posvetovanja, mentorsko delo, znanstvene kolegije, predavanja in organizacijo dela. Tehnično delo je obsegalo urejanje kartografskega gradiva, izdelavo čistorisov vegetacijskih kart, tematska risarska dela, izdelavo prilog k razpravam in elaboratom.

Izdelanih je bilo več variant potencialne vegetacije Slovenije v merilu 1 : 1 000 000, ki bo sestavni del ustrezne jugoslovanske karte in podobna karta v merilu 1 : 400 00 za publikacijo »Atlas Slovenije«. Teža laboratorijskega dela je slonela na dr. M. Zupančiču, dr. L. Marinčku, dr. I. Puncerju in A. Seliškarju, pomagala pa sta V. Žagar in N. Mršič. Za tehnična dela je skrbel dr. I. Puncer s sodelovanjem M. Prešerna.

Dr. I. Munda je raziskovala salinitetno rezistenco jadranske vrste *Fucus virsoides* in vitro (v sodelovanju z dr. B. Kremerjem iz Kölna). Proučevala je akumulacijo mikroelementov v nekaterih vrstah bentonskih alg in spremljajoče spremembe v intenziteti rasti ter kemični sestavi. V sodelovanju z dr. K. Sperlingom iz Hamburga je delala poskuse zastrupitve različnih vrst rodu *Fucus* s kadmijem. Naredila je tudi populacijske in taksonomske analize vrst rodu *Fucus* otoka Helgolanda (v sodelovanju z dr. J. Merkhomom in dr. B. Kremerjem). Determinirala je algološki material iz Rovinja in severnega Atlantika ter pripravila rokopise za tisk. Urejala je podatke o populacijskih analizah rodu *Fucus* in o akumulaciji mikroelementov. Urejala je starejše nepublicirane podatke o flori in vegetaciji alg okoli Rovinja. Od julija do srede novembra je delala na Biologische Anstalt Helgoland, kar ji je omogočala štipendija znanstvene ustanove Alexander von Humboldt.

Sodelovanje z znanstvenimi in strokovnimi organizacijami

Na biotehniški fakulteti je imel dop. član dr. J. Bole ciklus predavanj o mehkužcih za študente biologije, dop. član dr. J. Matjašič pa je imel ciklus predavanj iz splošne zoologije za redne študente, za študente ob delu in za slušatelje podiplomske stopnje pa ciklus iz biofizike, biokemije, mikrobiologije in medicine. J. Carnelutti, B. Drovenik in P. Tonkli so veliko delali v Slovenskem entomološkem društvu Štefana Michielija, organizirali so entomološko razstavo na osnovni šoli v Komendi in na Gozdarskem šolskem centru v Postojni. Zoologi pa so sodelovali še s Črnogorsko akademijo znanosti in umetnosti, prirodoslovnima muzejema v Ljubljani in Sarajevu, z gozdarsko fakulteto v Sarajevu, s fitokarantensko službo v Novi Gorici in jamarskim klubom v Kamniku. Sodelovanje s tujimi ustanovami je bilo zlasti podano s prirodoslovnima muzejema v Veroni in Pordenonu v Italiji in z Madžarskim naravoslovnim muzejem v Budimpešti.

Geobotanična skupina je v tem letu ohranila stike z vsemi institucijami iz preteklih let in jih celo utrdila. Podrobneje so navedene v 27. knjigi Letopisa SAZU. Dr. L. Marinček je bil kooptiran v redakcijski odbor vegetacijske karte v merilu 1 : 200 000. Dr. M. Zupančič je član organizacijskega odbora II. kongresa ekologov Jugoslavije in predsednik njegove komisije za propagando, ter delegat Ekološkega društva Jugoslavije.

Dr. I. Munda je sodelovala z Botaničnim inštitutom univerze v Hamburgu, Botaničnim muzejem v Berlinu in The Marine Laboratories v Portsmouthu v Angliji.

Zborovanja, posvetovanja in sestanki

J. Carnelutti, B. Drovenik in P. Ponkli so vodili organizacijo in se udeležili srečanja entomologov sosednjih dežel v Lokvah 17.—18. junija, 28.—29. oktobra pa so pripravili 6. srečanje entomologov sosednjih dežel z znanstvenim kolokvijem na SAZU v Ljubljani. J. Carnelutti in dr. J. Matjašič sta se udeležila V. kongresa biologov Jugoslavije 17.—23. septembra na Ohridu. V začetku oktobra je J. Carnelutti sodeloval na zboru in skupščini zveze entomoloških društev Jugoslavije na Tari planini v Srbiji. J. Carnelutti, B. Drovenik, dr. J. Matjašič in P. Tonkli so se v začetku februarja udeležili zbora avstrijskih entomologov na Dunaju, 17.—20. marca zbora entomologov ČSSR v Pragi, J. Carnelutti, B. Drovenik in P. Tonkli zbora koroških entomologov v Celovcu ter B. Drovenik, dr. J. Matjašič in P.

Tonkli zborni frankfurtskih entomologov v Frankfurtu v novembru. J. Carnelutti je sodeloval na sestanku odbora za srednjeevropsko entomofavno v Budimpešti 2.—4. novembra. Konec novembra je dr. J. Matjašič sodeloval na 7. kongresu CIESM v Antalyji v Turčiji.

Dr. L. Marinček, dr. I. Puncer in dr. M. Zupančič so organizirali in se udeležili seje ter znanstvene ekskurzije ožjega predsedstva znanstvenega sveta vegetacijske karte Jugoslavije v Ljubljani in po Sloveniji od 26.—29. julija. Skupaj z doplačnikom dr. E. Mayerjem in dr. T. Wrabrom so organizirali mednarodno sejo predsedstva Vzhodnoalsko-dinarskega društva za proučevanje vegetacije in se je udeležili v Ljubljani 8. decembra. Dr. L. Marinček in dr. M. Zupančič sta se udeležila 10. seje znanstvenega sveta vegetacijske karte Jugoslavije v Beogradu 17. maja. Dr. M. Zupančič se je udeležil seje projektne sveta vegetacijske karte Jugoslavije v Beogradu 18. maja, redakcijskega odbora vegetacijske karte v merilu 1 : 1 000 000 v Beogradu 7. decembra ter štirih sej organizacijskega odbora II. kongresa ekologov Jugoslavije in dveh sej Ekološkega društva Jugoslavije v Zagrebu. Dr. I. Puncer in dr. M. Zupančič sta se udeležila 22. zborovanja mednarodnega združenja za proučevanje vegetacije v Rintelnu od 18.—24. marca. Dr. E. Mayer, dr. I. Puncer in dr. M. Zupančič so bili na zborovanju ob stoletnici smrti R. Visiania v Šibeniku od 4.—10. oktobra. Dr. M. Zupančič se je udeležil gozdarskih ekoloških dni v Ljubljani 10. maja.

Študijska potovanja v tujino

P. Tonkli se je od 9. aprila do 14. maja udeležil I. jugoslovanske entomološke odprave v Nepal.

Dr. I. Munda je delala od julija do novembra na Helgolandu.

Dr. J. Matjašič je proučeval primerjalni material sladkovodnih dekapodov v naravoslovnem muzeju v Leidnu na Nizozemskem.

Obiski in gostovanja

Zoologe so obiskali O. Krätschmer, W. Heinz, W. Czipka iz Nemčije, S. Steiner, F. Rasse, C. Demelt, M. Schmit, W. Sach, M. Fischhuber iz Avstrije, G. Venerus, G. Calligaris, G. Quaia, P. Brandwayr, M. Franciscolo iz Italije, L. Genest iz Francije in G. Nonveiller, P. Durbešić, Jalžić, Ž. Kovačević, T. Rađa, iz Hrvatske.

Geobotanično skupino pa so obiskali E. Aichinger, F. in H. Hartl iz Celovca, A. Hofmann iz Torina, D. Lausi, E. in S. Pignati ter L. Poldini iz Trsta, H. Nikelfeld z Dunaja, H. Em iz Skopja, P. Fukarek iz Sarajeva, R. Jovanović in M. Popović iz Beograda in I. Šugar iz Zagreba.

Objave:

a) Znanstvena in strokovna dela

B. Drovenik:

Beitrag zur Kenntnis der Gattung *Carabus* und *Calosoma* (Subgenus) *Microcallisthenes* in Jugoslavien und Beschreibung einer neuen Subspecies des *Carabus croaticus* aus Montenegro (Col.: Carabidae). Entomol. Z., 88 (13): 143—147.

L. Marinček, M. Zupančič:

Preddinarski submontanski bukovo gozd v ribniško-kočevski dolini. Biološki vestnik, 25 (2): 95—106.

Das Mosaik der Pflanzengesellschaften im Bereich einer verlassenen Kulturlandschaft. Ber. int. Symp., Int. Ver. Vegkd.: 213—221.

I. Munda:

Survey of the benthic algal vegetation of the Dyrafjördur, Northwest Iceland. Nova Hedwigia, 29 (1/2): 281—403.

Porphyra thulaea sp. nov. (Rhodophyceae, Bangiales) from East Iceland and West Greenland. Bot. Marina, 21: 283—288.

Salinity dependent distribution of benthic algae in estuarine areas of Icelandic fjords. Bot. Marina, 21: 451—468.

The content of trace elements in some Icelandic seaweeds. Bot. Marina, 21: 261—268.

Salinity induced changes in nitrogenous constituents in *Fucus vesiculosus* L. (Phaeophyceae). Aquatic Botany, 4: 347—353 (soavtor C. Garrasi).

b) Poljudnoznanstvena dela, članki, poročila

J. Bole:

Mehkužci Ratitovca. Vodniki po Loškem ozemlju, 2, Ratitovec: 91—97.

J. Carnelutti:

Metulji Ratitovca. Vodniki po Loškem ozemlju, 2, Ratitovec: 107—117.

Živalski svet Triglava. Proteus, 41 (3): 83—87.

B. Drovenik:

Hrošči Rativoca. Vodniki po Loškem ozemlju, 2, Ratitovec: 117—124.

L. Marinček, T. Wraber:

Rastlinski svet. Vodniki po Loškem ozemlju, 2, Ratitovec: 66—84.

I. Puncer:

Tiskan je prvi list vegetacijske karte Jugoslavije za območje SR Slovenije. Gozdarski vestnik, 5: 237—239.

O vegetacijski karti Jugoslavije za območje SR Slovenije — ob izidu prvega lista karte. Informativni bilten, 3—4 (88): 20—23.

Nekaj misli o vegetacijski karti Jugoslavije za območje SR Slovenije — ob izidu prvega lista karte. Geodetski vestnik, 5: 170—171.

M. Zupančič:

Znanstvene ekskurzije vzhodnoalpskih-dinarskih fitocenologov v švicarskih naravnih gozdovih. Gozdarski vestnik, 2: 88—89.

22. zborovanje mednarodnega združenja za preučevanje vegetacije. Gozdarski vestnik, 6: 286.

c) Znanstveno strokovni elaborati

L. Marinček, I. Puncer, M. Zupančič:

Vegetacijska in rastiščna analiza za G. E. Željne-Laze. 146 str. s kartami in prilogami.

č) Predavanja

J. Carnelutti:

Organizacija dela z mladimi v Slovenskem entomološkem društvu Štefana Michielija. Predavanje na zboru zveze entomoloških društev Jugoslavije na planini Tari v Srbiji.

B. Drovenik:

Cerambycidae Slovenije. Predavanje na zboru koroških entomologov v Celovcu.

E. Mayer:

»Flora dalmatica« s stališča sodobnih botaničnih dosežkov.

Naši botaniki in Visiani. Predavanji na znanstvenem zborovanju ob stoletnici smrti R. Visiana, Šibenik.

Roberto de Visiani — življenje in delo. Predavanje ob zasedanju predsedstva Vzhodnoalpsko-dinarskega društva za proučevanje vegetacije v Ljubljani.

MEDAKADEMIJSKI ODBOR ZA FLORO IN FAVNO JUGOSLAVIJE

Poročilo o delu v letu 1978

V preteklem letu delo Medakademijskega odbora za floro in favno Jugoslavije ni moglo polno zaživeti, ker niti ob koncu leta niso bila razčiščena vprašanja v zvezi s financiranjem dela odbora oziroma odbor še ni imel odobrenih finančnih sredstev. V oktobru je nastopil stalno delo v Biološkem inštitutu Jovana Hadžija SAZU predsednik Medakademijskega odbora za floro in favno Jugoslavije dopisni član prof. dr. Ernest Mayer. Odslej bo on kot stalno zaposleni delavec SAZU vodil delo odbora.

Predvidena dokončna redakcija kataloga pajkov Jugoslavije, ki ga je še pred smrtjo setavil F. Nikolić in ga je z množico novih podatkov bistveno dopolnil dr. A. Polenec, se je zavlekla in bo rokopis oddan v tisk v začetku leta 1979.

INSTITUT ZA MEDICINSKE VEDE

Poročilo o delu v letu 1978

V pravilniku inštituta je med njegovimi pomembnimi trajnimi nalogami na prvem mestu navedeno, da spremlja razvoj slovenske medicine znanosti, ga usmerja in daje pobudo temu razvoju.

V želji, zadostiti tej svoji osnovni nalogi, je inštitut tudi v letu 1978 prirejal diskusijske večere, na katerih so raziskovalci in strokovnjaki različnih medicinskih vej poročali o izsledkih in dosežkih svojega dela.

Obravnavane so bile naslednje teme:

1. Načrt nadaljnjega sodelovanja med kliničnim centrom in medicinsko fakulteto — Zdravko Krvina, dipl. pol. glavni direktor kliničnega centra, prof. dr. Miha Likar, dekan medicinske fakultete.

2. Splošni principi zdravljenja s citostatiki — dr. Jožica Červek, onkološki inštitut.

3. Sinhronizacija malignih celic — doc. dr. Marija Auersperg, onkološki inštitut.

4. Klinične raziskave novih citostatikov, kombinacij in modalnosti zdravljenja — dr. Marijan Naglas, onkološki inštitut.

5. Kirurško zdravljenje koronarne bolezni in njenih posledic — prof. dr. Miro Košak, klinika za kirurgijo srca in ožilja.

6. Nevrološke raziskave inštituta za patološko fiziologijo M. F. — prof. dr. Miroslav Brzin, inšt. za patološko fiziologijo M. F.

TERMINOLOŠKA KOMISIJA

Poročilo o delu v letu 1978

Pravna sekcija

Komisija je imela 34 sej. Nadaljevala je s tretjim in tudi zadnjim komisijskim obravnavanjem osnutka slovenske pravne terminologije, ki se istočasno še tehnično redigira. V letu 1978 so bile končane črke M, N in O.

Izven sej je en ekscerptor, pogodbeni sodelavec, izpisoval za slovensko pravno terminologijo pravne vire, tj. uradna lista SFRJ in SR Slovenije. Konec leta 1978 je sekcijaska kartoteka obsegala 266 843 izpisanih listkov.

Sekcija je tudi sodelovala z uredništvom Slovarja slovenskega knjižnega jezika, tako da je dajala ustna ali pismena pojasnila v zvezi s pravnimi gesli.

Tehniška sekcija

V letošnjem letu je izšel prvi del (od A do O) druge popravljene in dopolnilne izdaje Splošnega tehniškega slovarja. Rokopis za drugi del slovarja (od P do Ž) so člani sekcije pregledali in dopolnili z novim gradivom do črke V. Črka P (in deloma tudi črka R) je napisana v tipkopisu, v katerega so vključene pripombe in dopolnitve, ki so jih dali člani na rokopis.

Sekcija je tudi v letošnjem letu pregledovala in dokončno potrjevala natisk jugoslovanskih standardov v slovenščini. V letu 1978 je bilo pregledanih in odobrenih 248 standardov iz vseh panog tehnike.

Sekcija je sodelovala z Inštitutom za slovenski jezik SAZU, tako da je dajala dopolnila in pojasnila tehniških izrazov za Slovar slovenskega knjižnega jezika.

Medicinska sekcija

Medicinska sekcija je imela v letu 1978 32 sej. Na sejah je sekcija obravnavala pripombe, ki so jih dali strokovnjaki raznih medicinskih vej k redigiranemu gradivu medicinskega terminološkega slovarja, ki zajema črke B—Č. Razen tega je sekcija na sejah večkrat razpravljala o načelih, po katerih naj bi bil slovar sestavljen, in je dosegel znaten napredek v izkristaliziranju teh načel.

Sekcija je začela v letu 1978 dopolnjevati svojo kartoteko z načrtnim izpisovanjem terminov iz novejših medicinske literature, zlasti učbenikov in katalogov znanja. K temu je pritegnila večje število strokovnjakov, ki niso člani sekcije. Ti strokovnjaki bodo sekciji pomagali tudi pri razlagah terminov kot soavtorji slovarja.

Tudi v letu 1978 je sekcija sodelovala z Inštitutom za slovenski jezik SAZU in dajala dopolnila pojasnila in predloge k razlagam nekaterih medicinskih terminov.

Veterinarska sekcija

V letu 1978 je sekcija pripravljala razlage strokovnih izrazov za veterinarski strokovni slovar za črke D, E in deloma tudi F. V sodelovanju s strokovnjaki Inštituta za slovenski jezik SAZU so člani sekcije opravljali dodatno redakcijo razlag prvih črk, ki jih pripravljajo za tisk. Dokončali so tudi abecedni seznam strokovnih izrazov, ki bodo prišli v slovar. Seznam obsega približno 10 000 gesel. Sodelovali so tudi pri preverjanju razlag veterinarskih izrazov za slovar slovenskega knjižnega jezika. Načelnik sekcije je sodeloval kot član še v medicinski sekciji Terminološke komisije.

Člani sekcije so tudi v letu 1978 na skupnih delovnih sejah preverjali razlage strokovnih izrazov, in sicer vsak teden po dve uri.

Naravoslovna sekcija

Sekcija je nadaljevala delo iz leta 1977, in sicer: v zoologiji je končano ekscerpiranje zajetne knjige Smolik: Živalski svet. Prav tako je dovršeno izpisovanje gesel iz zbirke knjig Ilustrirana enciklopedija živali, kot zadnja, E. S. Herald: Ribe. Ekscerpirani so tudi vsi letniki mesečnika Proteus, letos letniki XIX—XL, in sicer članki iz botanike, fiziologije, zoologije in ana-

tomije. Iz kemije so bila ekscerpirana ta-le dela: Brenčič-Lazarini: Uvod v anorgansko kemijo; Bukovec-Bulc-Šegedin: Vaje iz anorganske kemije — Zbirka nalog; Sodja-Božič-Savenc: Laboratorijske vaje I; Golič-Šiftar: Vaje iz anorganske kemije; Elas-Ljubič-Arapović: Termoplastične mase — osnovna karakteristika materialov. V astronomiji: nadaljevanje izpisovanja gesel iz tuje literature.

Umetnostna sekcija

Tudi v letu 1978 so bile številne seje sekcije, podsekcij in redakcijskih komisij ter delovni sestanki, na katerih so sodelovali tudi zunanji sodelavci. Nadaljevalo se je pripravljanje kartotečno urejenega gradiva, tj. terminov s področja likovne umetnosti, gledališča, glasbe in baleta. Redakcijske komisije nadaljujejo z delom na razlagi terminov. Ekscerpiranje teče v vseh smereh.

Aktualna problematika sekcije ostaja še vedno ista, kot jo omenjajo vsa dosedanja poročila. Znova poudarjamo, da je zaradi obsežnosti in strokovne zahtevnosti dela nujno potreben strokovno usposobljen sodelavec, ki bi povezoval podsekcije in redakcijske komisije. Sredstva za nagrajevanje opravljenega dela tudi v letošnjem letu niso zadoščala, časovno pa so bila nekoliko ugodnejša kot prej. Vendar moramo kljub temu izplačilo nekaterih honorarjev prenesti v naslednje leto. Želimo, da bi se po tej strani stanje izboljšalo, da se naperi ne bi bistveno zožili ali celo ustavili. To bi seveda bilo lahko za nadaljnje delo usodno.

ODDELEK ZA NAČRTOVANJE IN USKLAJEVANJE RAZISKOVALNEGA DELA

Poročilo o delu v letu 1978

Referat za načrtovanje in usklajevanje raziskovalnega dela

Referat ima določene, stalne naloge, ki jih opravlja vsako leto. Tako je zbral gradivo za 28. knjigo Letopisa SAZU, opravil prvo redakcijo in sodeloval pri izdaji te knjige. Druga stalna naloga referata je sodelovanje s Svetom akademij znanosti in umetnosti SFRJ in opravljanje nalog po naročilu sveta. Med

te spada organizacija bivanja tujih znanstvenikov pri nas (ZDA, ZSSR, in dr.), pomoč pri študijskih potovanjih naših znanstvenikov v tujino, posredovanje med Svetom akademij in medakademijskimi odbori, ki delujejo pri nas, posredovanje med drugimi slovenskimi znanstveno-raziskovalnimi ustanovami in Svetom akademij, obveščanje o dogovorih o kulturnem ali znanstvenem sodelovanju med Jugoslavijo in drugimi deželami itn.

Referat po potrebi informira zainteresirane tuje ustanove o delu akademije, v sodelovanju z upravo akademije izpolnjuje statistične liste, organizira predavanja v okviru akademije, posreduje informacije KSS in KSLj, vodi evidenco raziskovalnih nalog pri SAZU in odpošilja RSS elaborate in druga poročila.

Referat opravlja še številne sprotne, akcijske naloge, zbira in posreduje predloge za razne nagrade (npr. AVNOJ, SBK in druge).

Predstojnik oddelka je znanstveni svetnik dr. Avguštin Lah, predsednik rep. komiteja za varstvo okolja in predsednik sveta za proučevanje in varstvo okolja pri predsedstvu SAZU.

Referat tajništva razredov SAZU

Vodila ga je kot doslej Božena Legiša. Opravljala je vse administrativno delo in korespondenco za pet razredov akademije in za oddelek za družbene vede I. razreda, vrhu tega še vso administracijo in korespondenco za znanstvene svete nekaterih inštitutov in medakademijskih odborov. Opravljala je tudi vse tajniške posle za akademika dr. Bratka Krefta bodisi kot podpredsednika SAZU bodisi kot predsednika Mednarodnega slavističnega komiteja. Kot tajnica predsednika MSK je samostojno organizirala tisti del mednarodnega slavističnega kongresa, ki je bil 7. septembra 1978 v Ljubljani (VIII. mednarodni slavistični kongres v Zagrebu in Ljubljani).

Sodelovala je pri organizaciji razstave del Otona Župančiča na SAZU, pri razstavi »Izbor slovenskega slavističnega tiska,« ki je bila ob času mednarodnega slavističnega kongresa, pri razstavi del Miška Kranjca ob njegovi 70-letnici ter pri organizaciji koncerta članov SAZU M. Bravničarja in P. Ramovša, ki je bil 26. januarja 1978 na SAZU.

Samostojno je urejala vse, kar je bilo v zvezi z gosti, ki so prihajali na akademijo na podlagi dogovora o kulturni izme-

njavi med SAZU in Akademijo umetnosti v Berlinu (NDR); vodila je potrebno korespondenco, skrbela za sprejem, nastanitev, program bivanja in njegovo izpolnitev. Letos (1978) je bilo teh gostov 5.

Referat za tisk SAZU

V začetku leta 1978 je izšlo pet zvezkov Razprav prirodoslovnega razreda iz knjižnega programa za leto 1977 zaradi tehničnih težav v tiskarni.

Pomanjkanje denarnih sredstev in hkrati tehnične težave v tiskarni so vzrok, da je tudi iz letošnjega načrta izšlo le 12 publikacij; štiri bodo izšle v začetku leta 1979, štiri pa so bile iz istih razlogov prestavljene v program za leto 1979.

Iz programa za leto 1979 so oddani v tiskarno štirje rokopisi, eden pa je v pripravi za tisk.

Naslovi ter vsebinski opisi objavljenih del so podani v poročilu biblioteke SAZU.

FOTOLABORATORIJ SAZU

Poročilo o delu v letu 1978

Za potrebe predsedstva, razredov in njihovih oddelkov, inštitutov in drugih delovnih enot SAZU je fotografski mojster Carmen Narobè napravila 2150 posnetkov različnih velikosti in 8053 slik različnih velikosti od formata 6×7 do 50×60 .

Dela večjega obsega:

za predsedstvo — reportaže, razstava »Boris Kidrič«, slikanje rednih in dopisnih članov;

za paleontološki inštitut — fotografsko gradivo za tri razprave za tisk, en elaborat, fotografsko gradivo za obdelavo fosilov;

za biološki inštitut J. Hadžija — slikovni material za Drogenikovo doktorsko disertacijo;

za umetnostnozgodovinski inštitut — priprava gradiva za bodočo razstavo o Maksimu Gaspariju.

SVET ZA PROUČEVANJE IN VARSTVO OKOLJA PRI PRESEDESTVU SAZU

Poročilo o delu v letu 1978

Svet je v letu 1978 aktivno spremljal dogajanja, pomembna za področje odnosov človeka do njegovega življenjskega okolja. Predsednik tega sveta znanstveni svetnik SAZU, dr. Avguštin Lah, je hkrati predsednik republiškega komiteja za varstvo okolja. Delegat SAZU v tem republiškem organu je bil do julija 1978 znanstveni svetnik dr. A. Šercelj, odtlej pa znanstveni svetnik dr. P. Habič. Svet se je ukvarjal s spoznavanjem (različnih) družbenih interesov in tokov na področju raziskovanj odnosa človeka do okolja. Nadaljujejo se prizadevanja za ugotovitev kvarnih vplivov okolja na človeka, zlasti učinkovanja nevarnih snovi. Posebne pozornosti je bila deležna energetika in oskrba z vodo. V tej smeri so delovali tudi raziskovalci tistih inštitutov SAZU, katerih delovno področje sega tudi na to problematiko.

Kot posebno nalogo — s financiranjem Raziskovalne skupnosti Slovenije in republiškega komiteja za varstvo okolja — je v tem letu skupina pravnikov raziskovala pravne vidike varstva zdravega okolja in stanje zakonodaje. Naloga se bo nadaljevala v letu 1979 z izdelavo ustreznih predlogov za nove zakone.

Člani sveta so sodelovali pri uresničevanju programa »Ljubljanskih ekoloških dni« v maju 1978, posebno dr. M. Tepina in dr. A. Lah. Te prireditve je obiskal tudi predsednik Komiteja za človekovo okolje OECD (s sedežem v Parizu), g. J. Fairclough, ki je bil gost predsednika sveta.

Člani sveta so se udeležili jugoslovanskega geografskega posvetovanja o problemih človekovega okolja s svojimi referati, ki so bili objavljeni v reviji Naše okolje 1978, št. 5—6.

Za medakademijsko sodelovanje v tem letu pobud ni bilo.

Člani sveta so se udeležili slavnosti ob 40-letnici SAZU in so s svojim sodelovanjem dali poudarka usmerjenosti štirih inštitutov SAZU v proučevanje človekovega okolja.

SAZU je med soizdajatelji revije Naše okolje (glavni izdajatelj je bil republiške komite za varstvo okolja).

ZNANSTVENO-STROKOVNA BIBLIOGRAFIJA
NEKATERIH ČLANOV AKADEMIJE
V LETU 1978*

Janez Batis:

Ivanka Brglez, Mikrobiologija za veterinarje. Specialni del, Univerzitetna tiskarna, Ljubljana 1978, 237 strani, skripta.

in sod.: Dj. Panjević, E. Topolnik, Z. Petrović, Z. Brudnjak, S. Kalinski: Uloga i mesto zoonoza o očuvanju ljudskog i životinjskog zdravlja i života. IV. Savetovanje o dijagnostici, profilaksi i terapiji u savremenoj stočarskoj proizvodnji, Primošten 1978, 10 strani.

Občutljivost povzročiteljev mastitisa za antibiotike. Sodobno kmetijstvo, 12, 1978, 548—551. (Soavtorja I. Brglez, J. Jurca.)

Kontaminacija živali in živil z biološkimi agensi v pogojih SLO. Zbornik »Epidemiologija alimentarnih infekcij in intoksacij«, Društvo živilskih higienikov SR Slovenije, Portorož 1978, 22—32.

Epizootiološki minimum (priručnik za predavatelje) — Posamezna poglavja o kužnih boleznih. Veterinarski zavod Slovenije in VTOZD za veterinarstvo, Ljubljana 1978, 20 strani.

Ekspperimentalna infekcija vimena krav s stafilokoki živalskega vira. Zbornik BF — Veterinarstvo, 1978, 10 strani, v tisku. (Soavtor J. Brglez.)

Udeležba na sestankih in predavanja:

Posvetovanje o diagnostiki, profilaksi in terapiji v sodobni živinorejski proizvodnji, Primošten 1978 (referat).

Seminar o epidemiologiji alimentarnih infekcij in intoksacij, Portorož 1978 (referat).

Posvetovanje delovne skupine »Arbeitsgruppe der Alpenländer für Mastitisbekämpfung«, Gais, Švica 1978 (referat).

Predavanja veterinarjem v Murski Soboti, Ptuju, Celju, Ljubljani o mastitisu pri kravah in o zoonozah.

Bojan Čop:

Zur Flexion des hethitischen Verbalsubstantivs auf -uar. Linguistica, Ljubljana 1978, 9—21.

Series comparativa III: Collectanea Indoeuropaea I. Oddelek za primerjalno jezikoslovje in orientalistiko, Ljubljana 1978: uredništvo in Indices, 197—219.

Nadalje ibid:

Vorwort, str. III—VI.

Deux exemples de la correspondance ural. -γ- = i. -eur- -γ- = hitt. -h- simple, 1—10.

* V tem razdelku člani SAZU lahko navedejo sprotno letno bibliografijo svojih znanstveno-strokovnih ali umetniških del po lastni presoji in izbiri.

Zur Herkunft des Bildungselementes -nz- in einigen hethitischen Nominal- und Verbalstämmen, 11—45.

Indouralica V, 145—196.

Alojzij Finžgar :

Društvena svojina, 3. in 5. poglavje. Enciklopedija imovinskog prava i prava udruženog rada, Beograd 1978, zv. I, 272—299, 306—310, 312—315.

Nasledjivanje. Enciklopedija imovinskog prava i prava udruženog rada zv. II, 347—378.

Pravno lice. Enciklopedija imovinskog prava i prava udruženog rada, zv. II, 1089—1112.

O pitanju odgovornosti sredstava informacija za neka zadiranja u prava ličnosti. Odgovornost u informativnoj djelatnosti, Zagreb 1978, 205—214.

Društvena svojina sredstava za rad i poslovanje. Arhiv 64, 1978, 1, 23—35.

Dobra u opštoj upotrebi i prirodna bogatstva kao vrsta društvenih sredstava. Pravni život 17, 1978, 2, 25—36.

Nekaj pripomb k pravnomu režimu stanovanjskih hiš v družbeni lastnini. Pravnik 33, 1978, 4—6, 139—149, skrajšano: Samoupravno pravo 5, 1978, 21—27.

Sredstva za rad organa uprave. Naša zakonitost 32, 1978, 9, 54—60.

Prisilni prenos ali prisilna omejitev uporabe nepremičnine, ki je družbena lastnina. Združeno delo 1978, 4, 193—196.

Jože Goričar :

»Karl Korsch — življenje in delo«, uvod v knjigo: Karl Korsch: »Karl Marx«. Zal. Obzorja Maribor 1977, 7—31.

»Sankcije u našem samoupravnom pravu«. Socijalizam, Beograd št. 1/1978, 31—45, nekoliko predelana je ta razprava izšla tudi v knjigi:

Zbornik za teoriju prava I. Srpska akademija nauka i umetnosti, Beograd 1978, 35—46.

Anton Grad :

Veliki angleško-slovenski slovar. DZS, Ljubljana 1978, 1377 strani, soavtor.

Članek »K etimologiji toponima Ljubljana«. Onomastica Jugoslavica VII, Zagreb 1978, 27—35.

Stanko Grafenauer :

Genesis of Chromite in Yugoslavian Peridotite. V »Time and Strata- Bound Ore Deposits«, Ed. by D. D Klemm in H. J. Schneider, Springer Verlag Berlin, Heidelberg, New York 1977, 327—351.

Triadne magmatske kamnine na Slovenskem. Rudarsko metalurški zbornik, Ljubljana 1978, 1899—1907.

Nastanek kromita v alpinotipnih ofiolitih I in II. Rud. geol. met. (Tehnika) Beograd 1977, 1899—1907 in 1978, 51—52.

Triassic Igneous Rocks in Slovenia. 2^e Meeting of European Geol. Sci., Amsterdam 1978, Abstracts, 38.

Uslovi pojavljanja trijasnih magmatskih stena u Sloveniji. IX. kongres geologa Jugoslavije 1978, 295—304.

Osobine i geneza hromita Jugoslavije. Glas CCVI, knj. 43, Glas Srpske akademije nauka i umetnosti, Beograd 1978, 31—45.

Beta-ray backscatter radiography using thermal neutron beam irradiated foils in the surface topography investigation of minerals and ore samples. V. evropska konferenca uporabnikov reaktorjev (TRIGA) v Portorožu 1978, 8 tipkanih strani + 14 radiogramov in posnetkov (kseroksirano). (Soavtorji: G. Pregel, J. Rant in F. Žitnik.)

Udeležba na kongresih:

Sestanek delovne grupe »Ofioliti« UNESCO v Dubrovniku 1977 in v Alšarju 1978. V okviru aktivne udeležbe so bile ekskurzije in ogled okolnih kamnin.

Organiziral mednarodno razstavo mineralov in fosilov v Trziču 1978 in vodil ekskurzijo društva prijateljev mineralov in fosilov po Makedoniji 1978.

Predaval na univerzi v Münchnu 1978 o temi »Genesis of Chromite in Yugoslavia Peridotite«.

V okviru 2. srečanja evropskih geoloških društev imel na Free University Amsterdam 1978 predavanje »Triassic Igneous Rocks in Slovenia«.

Na IX. kongresu geologov Jugoslavije v Sarajevu 1978 imel predavanje »Uslovi pojavljanja trijasnih magmatskih stena u Sloveniji«.

Na V. evropski konferenci uporabnikov reaktorjev v Portorožu je imel kot prvi avtor z G. Preglom, J. Rantom in F. Žitnikom predavanje »Beta-ray backscatter radiography using thermal neutron beam irradiation foils in the surface topography investigation of minerals and ore samples«.

Anton Ingolič:

Izbor:

Srečanje s povodnim konjem. Velike slikanice. Ilustrirala in opremila Jelka Reichman, MK 1978, Ljubljana, 32 str.

Hvala ti, Triglav; avtobiografski članek. Planinski vestnik 1978, št. 1, 2—3.

Preplah; zgodbe iz časov, ko so gorele grmade. Prešernov koledar za leto 1979, 33—37.

Potopljena galija; mladinska povest. Prevedel Ivan Brajdić, ilustriral Miro Usenik, Mladost v Zagrebu, 210 str.

Tainoto družestvo PGC; mladinska povest. Prevedla Viktorija Menkadžieva. Narodna mladež, Sofija 1978, str. 92.

Zapisnik (odlomek iz romana Gorele so grmade). Prevedel Bojan Brun. Književne novine 1978, št. 552—553, 1—16, II. str. 7.

Seoska zgodba; novela. Prevedla Olga Dinić. Stig. letnik IX, jan.—marec, 1978, 40—47.

Krizis Jakoba Drozga; novela. Prevedla I. Makarovskaja. Zbornik Povesti i rasskazy jugoslavskih pisatelej. Hudožestvena literatura Moskva 1978, 175—214.

Ponatisi prevodov: Tajno društvo PGC, Beograd; Dječak sa dva imena, Zagreb.

Ponatisi originalov: Pretrgana naveza, Gimnazijka, Deček z dvema imenoma, Tajno društvo PGC.

Janko Jurančič:

O priimkih pri Južnih Slovanih. Slavistična revija, kongresna št. 1978.

O pojmu narodni književni jezik kot Slovenca, Hrvata i Srba i o njegovom postanku. Predavanje 13. IX. 1978, objava v Zborniku Mednarodnega slavističnega centra SR Srbije.

Dušan Moravec:

Ivan Cankar (Zbirka »Znameniti Slovenci«). Partizanska knjiga v Ljubljani 1978. 240 strani.

Pisma Frana Govekarja. Prva knjiga. SAZU (Korespondence pomembnih Slovencev 5/1). 260 strani (Opombe str. 150—255).

Razvoj slovenskega gledališča 1848—1920. V okviru ciklusa predavanj o slovenski gledališki umetnosti. Kulturni dom v Trstu, 11. januarja 1978.

Gledališče v narodnoosvobodilnem boju. Posvetovanje »Kultura, revolucija in sedanji čas« v Ljubljani, 8. februarja 1978. — Objava: Le pendant la guerre de la libération nationale. Le livre slòvene, 20—24.

Dramaturško delo Otona Župančiča. Referat na simpoziju SAZU 29. junija 1978. Objava: Naši razgledi 28. julija 1978.

Franc Novak:

Tehnika izvodjenja nekih konzervativnih i reparacionih operacija na Ginekološko-akušerskoj klinici u Ljubljani (skupaj z Ž. Novak, A. Fetih, M. Grunčičem). Zbornik radova XX. Ginekološko-akušerske nedelje, Beograd, 1978, 265—268. (zal. Ginekološko-akušerska sekcija, Beograd).

The advantages of the artificial vagina derived from sigmond colon (skupaj z L. Kosom in F. Pleškom). Short communication. Acta Obstet Gynecol Scand 57: 95—96, 1978.

V letu 1978 sta izšla nemški in angleški prevod knjige F. Novak: *Tecniche chirurgiche ginecologiche*. Piccin, Padova 1973. Tako je ta knjiga sedaj objavljena v petih tujih jezikih: v nemščini, angleščini, italijanščini, španščini in francoščini.

Anton Peterlin:

Annealing of Drawn Crystalline Polymers. *Polymer Eng. Sci.* 18 438—495, 1978.

NMR Study of Diffusion of Butane in Linear Polyethylene. *J. Polymer Sci. (Phys.)* 16, 1399—1407 (1978). (Soavtorji I. Zupančič, G. Lahajnar, R. Blinc, D. H. Reneketes.)

Contemporary Topics in Polymer Science. Ed. by R. D. Ulrich Plenum Publ. Co., New York, 1978, Vol. 1. 1, p. 209—231.

Fracture of Fibrous Polymers. *Polymer Eng. and Sci.*, 18, 1062—1067, (1978).

Mechanical and Transport Properties of Drawn Low-Density Polyethylene. — *J. Polymer Sci. (Phys. Edition)*, 16, 2087—2103 (1978). (Soavtorji: L. Araimo, Fide Candis, V. Vittoria.)

Stojan Pretnar:

Učbenik: Uvod v industrijsko lastnino. Pravna fakulteta v Ljubljani, 53 strani, hektografirano v 350 izvodih.

Razprave in članki:

Ženevska konvencija o mednarodni registraciji znanstvenih odkritij. v NR, 7. julija 1978.

Vloga in mesto inovacij v socializmu in samoupravnem sistemu posebej. Delo, sobotne priloge 7., 14., 21. in 28. oktobra 1978.

Inovacijski proces kot gibalno človeškega napredka in njegove odmevnosti v zakonodajah. Slovenija-Paralele, šte. 62/63 1978, posvečeni problemom inovacij, kot zbornik več razprav.

Les conditions générales des contrats commerciaux en droit yougoslave. *Liber amicorum, Hommage à Frédéric Eisemann*, založila Chambre de Commerce Internationale, Paris 1978, 127—133.

Recenzije:

Stumpf-Detzer-Immelsberger, Internationales Handelsvertreterrecht. Gewerblicher Rechtsschutz und Urheberrecht (GRUR) Internationaler Teil, München, marec 1978, 142.

I. A. Zenin, Nauka i tehnika u graždanskoem prave (rus.). *Pravnik*, 1978, št. 4—6, 196—198.

BIBLIOTEKA

Poročilo o delu v letu 1978

Uvod:

Leto 1978 je v biblioteki potekalo v stalno napetem delovnem vzdušju in rodilo lepe uspehe. Delovni načrt je bil izpolnjen navzlic marsikateri težavi ali nepredvidenemu dogodku, ki sta se med letom nepričakovano pojavila. Za to gre zasluga urejenim razmeram biblioteškega poslovanja, predvsem pa dobri strokovni usposobljenosti in prizadevnosti biblioteških delavcev.

Vse to je bilo ob proslavah 40-letnice akademije večkrat poudarjeno, kakor tudi nenehni razvoj, uspešno delo in pomembnost akademijske biblioteke za našo kulturo. Prav to priznanje je najboljši dokaz za pravilnost naše poti in hkrati najvišja pohvala delavcem biblioteke.

Od posebnih akcij je treba omeniti razstavo akademijskih publikacij ob 40-letnici Slovenske akademije znanosti in umetnosti. Prof. Jaro Dolar jo je ob sodelovanju akademijskih bibliotekarjev postavil v Narodni in univerzitetni knjižnici. Prav tako je tudi več bibliotekarjev sodelovalo pri izdaji jubilejne akademijske publikacije z biografijami akademikov in dopisnih članov.

Po nekaj letih je bila izvedena podrobna kontrola zamene in prav zato je letošnji upad zamenskih ustanov večji kot je to običajno. Prav tako je bila izvedena revizija ustanov, katerim biblioteka pošilja akademijske publikacije v recenzijo.

V preteklem letu je biblioteka prejela tri zapuščine. Najobsežnejša je knjižnica dr. Ivana Tavčarja, ki je bila poklonjena obenem s pripadajočimi stilnimi omarami. Nadaljnji dve pomembni zapuščini prof. arh. Ivana Vurnika in akademika prof. dr. Maksa Samca sta obogatili akademijski knjižni fond.

Adaptacija novih dveh sob se je proti pričakovanju močno zavlekla in vselitev še ni bila možna.

Precejšnje dodatno obremenitev je prinesla še nepričakovana selitev skladišča publikacij, kjer bo zaradi adaptacije stavbe Novi trg 5 postavljena električna trafo-postaja. Posebna težava pri tem je bila pomanjkanje prostora in iskanje zasilnih rešitev, kakor tudi s tem v zvezi zapletena selitev sama.

Problem premajhnega števila strokovnega osebja se sicer po dolgoročnem programskem planiranju počasi zboljšuje, ven-

dar tako zamenjava nekaterih biblioteških delavcev, kakor tudi bolezenski ali porodniški dopusti ne dovoljujejo, da bi se stanje popravilo.

Dodatna aktivnost nekaterih biblioteških delavcev se je poleg publiciranja izkazovala z njihovo udeležbo na raznih kongresih in strokovnih posvetovanjih.

Akcesija:

Prirastek knjižnega fonda je razviden iz naslednje tabele:

	Zamena	Darilo	Nakup	Obvezni izvodi	Skupaj
knjige	5423	2055	5950	788	14216
rokopisi	—	2	—	—	2
mikrofilmi	—	—	—	—	—
geografske karte	18	30	50	—	98
fotografije					
in reprodukcije	4	184	—	—	188
gramofonske plošče					
in kasete	—	13	6	—	19
Skupaj	5445	2284	6006	788	14523

Pri akcesiji daril Tavčarjeva in Vurnikova zapuščina še nista upoštevani, ker sta prispeli šele konec leta in ju še ni bilo možno inventarizirati. Poleg Samčeve zapuščine pa je treba še posebej omeniti dragoceni knjižni dar dop. člana Janka Lavrina: Beaumarchais Pierre Augustin Caron de: La folle journée, ou Le Mariage de Figaro. Preko 400 knjig je daroval akademik dr. Dragotin Cvetko, druga obsežnejša darila so prispevali dr. Avguštin Lah, dopisna člana dr. Lojze Vodovnik in dr. Ivan Gams, znanstveni svetnik dr. Niko Kuret in tajnica Vida Baebler.

Dubletni fond:

Sezname dvojnic, ki so se nabrale med letom, prejema v izbiro 120 ustanov, od tega 65 v inozemstvu. Zamenjanih je bilo 1188 dvojnic.

Rokopisni oddelek:

Razen zapuščin po članih akademije Alfonzu Paulinu in Ivanu Regnu je gradivo rokopisnega oddelka v celoti urejeno in bibliotekarsko obdelano.

Celotni knjižni fond:

Ob koncu leta 1978 je imela biblioteka SAZU inventariziranih:

knjig in letnikov revij	260 043
rokopisov	96
mikrofilmov	675
geografskih kart	3 080
fotografij in reprodukcij	5 783
gramofonskih plošč in kaset	157
Skupaj enot	<u>269 834</u>

Če k temu prištejemo še Tavčarjevo in Vurnikovo zapuščino, je imela biblioteka okrog 272 000 enot.

Katalogi:

Razen zapuščin, ki jih je SAZU prejela po pok. akademiku prof. dr. Francetu Steletu in po prof. Vladu Tregubovu, kar seveda velja tudi za Tavčarjevo in Vurnikovo zapuščino, je ves knjižni fond katalogiziran, klasificiran pa tisti njegov del, ki je prispel po letu 1951.

Biblioteka izdeluje kataloške listke za akademijske inštitute ter za centralne kataloge SR Slovenije in Jugoslovanskega bibliografskega inštituta.

Kredit:

Odobrena sredstva za nabavo knjižnega materiala so znašala 1,175.000,00 din in bila v celoti porabljena.

Zamena:

Ob koncu leta je bila zamenjalna mreža biblioteke SAZU razširjena na 82 držav vsega sveta in je obsegala 1489 naslovov (1239 v inozemstvu in 250 v SFRJ), v teku tega leta pa je bilo

redno poslovanje prekinjeno z 28 inozemskimi in 3 domačimi naslovniki. Novi zamenjalni stiki so bili navezani z naslednjimi 34 ustanovami:

SFRJ :

Čačak: Narodni muzej

Koper: Pokrajinski muzej

Ljubljana: Slovensko etnološko društvo

Ljubljana: Zavod SRS za varjenje

Murska Sobota: Pokrajinski muzej

Sarajevo: Zavod za hidrotehniku Gradjevinskog fakulteta

Zagreb: Zavod za zaščito spomenika kulture

Avstrija :

Graz: Abteilung für Zoologie am Landesmuseum Joanneum

Graz: Institut für Umweltwissenschaften und Naturschutz der Österreichischen Akademie der Wissenschaften

Belgija :

Gembloux: Chaire de Zoologie Générale et Faunistique

Bolivija :

La Paz: Academia Nacional de Ciencias de Bolivia

Čile :

Santiago: Academia Chilena

Grčija :

Bolos: Etaireia Thessalikon Ereunon

Iōannina: Institut d'Histoire Byzantine et Littérature Médiévale Grecque

Indija :

Agra: The Academy of Zoology

New Delhi: Indian National Science Academy

Italija :

Aquila: Museo di Speleologia »V. Rivera«

Firenze: Istituto di Studi Etruschi ed Italici

Sassari: Gruppo Speleologico Sassarese

Kuba :

Habana: Instituto de Literatura y Lingüística — Academia de Ciencias de Cuba

Mehika :

México: Centro de Ciencias del Mar y Limnología. UNAM

Nizozemska:

Leiden: Rijksmuseum van Geologie en Mineralogie

Pakistan:

Islamabad: Pakistan Academy of Sciences

Španija:

Barcelona: Institució Catalana d'Història Natural

Terrassa: Centre Excursionista de Terrassa

Švedska:

Stockholm: Dirital AB

Stockholm: Nordiska museet

Velika Britanija:

Edinburgh: Edinburgh University Library

Leicester: University Library

ZDA:

Charlottesville: Alderman Library

ZRN:

Bamberg: Gesamthochschule, Universitätsbibliothek

Berlin: Deutsches Archäologisches Institut

Münster: Archäologisches Seminar, Westfälische Wilhelms-Universität

Trier: Karl-Marx-Haus

Recenzija:

Akademijske publikacije prejema v oceno 36 naslovnikov (od tega 27 inozemskih).

Ekspedit:

Skupno je bilo razposlanih 22 493 publikacij. Od tega publikacij SAZU ter skupnih publikacij naše akademije s Svetom akademij, kakor tudi izdaj, ki jih je SAZU prejela kot dedičino nekaterih ustanov: v zameno 10 251, v dar 3103, v prodajo 3439, obveznih izvodov 2161. Biblioteških publikacij pa je bilo odposlanih v dar 2776 in 763 kot obvezni primerek.

Tudi decembrska prodaja knjig z novoletnim popustom je bila uspešna. V prodaji je bilo 53 starejših akademijskih publikacij.

Stanje zaloge publikacij 31. decembra 1978 je znašalo 121 952 izvodov.

Izposojevanje:

Knjižni fond biblioteke je vsakomur dostopen, bodisi v čitalnici, bodisi z izposojjo na dom. V čitalnici so bralcem na voljo po prostem pristopu enciklopedije, leksikoni, atlasi, slovarji, prav tako pa še okrog 400 raznih revij. Velikega zanimanja so deležni tudi knjižni oglasi založb.

Biblioteka je izposodila v preteklem letu dela iz svojega knjižnega fonda 1872 bralcem. Ti so biblioteko obiskali 13 133-krat (8104-krat za izposojjo v čitalnici, 5029-krat za izposojjo na dom).

Število izposojenih zvezkov v preteklem letu je bilo:

v čitalnici	12 736
na dom	11 794
inštitutskim bibliotekam	15 360
medbibliotečna izposoja:	
33 bibliotekam v državi	488
2 bibliotekama v tujini	2
Skupaj	40 380

Centralna biblioteka je v preteklem letu posredovala 2334 telefonskih informacij.

Pripomniti je treba, da bi bilo k temu številu prišteti še interno izposojjo knjižnega fonda, deponiranega v inštitutskih bibliotekah, kjer je pristop prost in vedno na voljo inštitutskim delavcem. O tej izposoji se statistični podatki ne vodijo.

Razveseljivo je, da se je v primerjavi s prejšnjimi leti porast izposoje tudi v letu 1978 močno povečal. To dokazuje, da je akademijski knjižni fond kljub svoji specialnosti, saj je v njem zbrana najvažnejša znanstvena literatura vseh strok z vsega sveta, ki je večji del drugih naših bibliotek nima, vedno bolj iskan in deležen posebnega zanimanja. Zanimivo je še dejstvo, da je močno poraslo povpraševanje po znanstvenih publikacijah starejšega datuma. Gotovo je k temu povečanju izposoje pripomoglo tudi že nekajletno prizadevanje biblioteke za čim boljše in hitrejše informacijsko službo.

Publikacije:

Vsak mesec izdaja biblioteka »Seznam o akcesiji knjig«. Razen tega je bilo objavljeno še »Kratko poročilo o delu biblioteke v letu 1977«, »Letni seznam periodik 1978«, »Najnovejše publikacije SAZU — 1978«, »Seznam publikacij SAZU s po-

sebnim novoletnim popustom — december 1978< in štirje seznami dublet.

Vse biblioteške publikacije so tiskane v ciklostilni tehniki ter broširane. Naklada se giblje med 200 in 500 izvodi.

Administracija:

Delovodnik biblioteke je obsegal v preteklem letu 2422 števil.

Vsa prodaja publikacij se je opravljala v lokalu ekspedita na Trgu osvoboditve 7, po 3 in pol ure dnevno. Izkupiček za prodane publikacije je v preteklem letu znašal 197 899,95 din.

Knjigoveznica:

Akademijska knjigoveznica je v letu 1978 zvezala 1082 knjig. Razen tega je broširala biblioteške publikacije, restavrirala več starih tiskov ter izvrševala druga dela knjigoveške narave.

Personalia:

Centralna biblioteka ima 20 sistemiziranih delovnih mest. Na teh se je v preteklem letu zamenjala ena delavka, ki je odšla v pokoj. Delavke na porodniških dopustih je nadomeščala delavka, nastavljena za določen čas.

Bibliotekarka Marija Klemenčič je opravila specialistični izpit, višji knjižničarki Marini Šinigoj je bil priznan referentski naziv, Mariji Kozlevčar pa naziv višji knjižničarski manipulant.

V akademskih inštitutih in njihovih sekcijah so opravljali knjižničarske posle (razne pomožne kartoteke in izposojevanje) njihovi uslužbenci. Od tega jih je le sedem iz knjižničarske stroke, drugi pa so administrativni, strokovni ali priložnostni delavci, ki opravljajo potrebne knjižničarske posle poleg drugega dela.

Imenik uslužbencev centralne biblioteke ob koncu leta 1978:

Primož Ramovš, dopisni član SAZU, upravnik
Ana Koblar-Horetzky, višji bibliotekar-specialist
Marija Klemenčič, bibliotekar-specialist

Sonja Stergaršek, bibliotekar
Vlasta Žigon, bibliotekar
Marina Šinigoj, višji knjižničarski referent
Stana Tomšič, višji knjižničarski referent
Anamarija Valantič, višji knjižničarski referent
Tatjana Brejc, višji knjižničar
Majda Fister, knjižničar
Milan Osrajnik, knjižničar
Miriam Sušnik, knjižničar
Marija Kozlevčar, višji knjižničarski manipulant
Anton Mušič, knjižničarski manipulant
Vida Baebler, tajnica
Irena Hren, pisarniški delavec
Alenka Lavrač, oskrbnik knjižnega fonda
Zinka Gajšek, vodja ekspedita (s skrajšanim delovnim časom)
Angela Skerl, knjigovez
Gabrijel Skerl, knjigoveški mojster (s skrajšanim delovnim časom)

Objave:

M. K l e m e n č i č :

Publikacije Slovenske akademije znanosti in umetnosti v letu 1977. — Letopis SAZU, 28, 1978, 271—277.

Slovenska akademija znanosti in umetnosti. Ob štiridesetletnici. — Ljubljana, SAZU. 1978, 266 + (II) str. + (3) pril. (sourednica).

P. R a m o v š :

Kratko poročilo o delu v letu 1977. — Ljubljana, Biblioteka SAZU. 1978, 8 str. + IV pril.

Biblioteka SAZU. Poročilo o delu v letu 1977. — Letopis SAZU, 28, 1978, 263—270.

Letni seznam periodik. Biblioteka SAZU, 1978 (urednik).

Najnovejše publikacije Slovenske akademije znanosti in umetnosti. Oktober 1978. Biblioteka SAZU, 1978 (urednik).

Seznam prejetih knjig. Biblioteka SAZU, januar—december 1978 (urednik).

S. S t e r g a r š e k :

Slovenska akademija znanosti in umetnosti. Ob štiridesetletnici. — Ljubljana, SAZU. 1978, 266 + (II) str. + (3) pril. (sourednica).

PUBLIKACIJE

Slovenske akademije znanosti in umetnosti v letu 1978

SPLOSNE IZDAJE

Letopis Slovenske akademije znanosti in umetnosti. 28. knjiga. 1977. Ljubljana 1978. 313 + (II) str. 8°. 2200 izv.

Biblioteka 6. Ivan Škafar: Bibliografija prekmurskih tiskov od 1715 do 1919. Ljubljana 1978. 102 + (II) str. 8°. 1000 izv.

Slovenska akademija znanosti in umetnosti. Ob štiridesetletnici. 1978. Ljubljana 1978. 266 + (II) str. + (3) pril. 8°. 2000 izv.

IZDAJE RAZREDA ZA ZGODOVINSKE IN DRUŽBENE VEDE

Razprave XI. Cene Logar: Fenomenološke razprave. Ljubljana 1978. 212 str. 8°. 800 izv.

Dela 21. Zgodovinski inštitut Milka Kosa 7. Ferdo Gestrin: Pomorstvo srednjeveškega Pirana. Ljubljana 1978. 146 + (II) str. 8°. 800 izv.

Arheološki vestnik XXIX. 1978. Ljubljana 1978. 785 + (I) str. + (12) pril. 8°. 1200 izv.

Vsebina:

France Leben: Osteološke in kultne najdbe prazgodovinskega človeka iz kraških jam Slovenije in mejnega ozemlja. Str. 13—35.

Janez Dular: Poskus kronološke razdelitve dobovskega žarnega grobišča. Str. 36—45 + (1) pril.

Ivan Puš: Antropomorfní obeski iz Ljubljane. Str. 46—54.

Biba Teržan: O halštatski noši na Križni gori. Str. 55—63.

Vida Stare: Fibule z oblogo iz gomil pod Vinjim vrhom. Str. 64—84.

Anja Dular: Okras živalskih glav na posodah halštatskega obdobja Slovenije. Str. 85—94.

Konrad Spindler: Ein hallstädtischer Gürtelhaken in Museum Nürnberg. Str. 95—99.

Mitja Guštin: Gradišča železne dobe v Sloveniji. Str. 100—121.

Peter Kos: Ein Schatzfund westnorischer Grosssilbermünzen in Most na Soči (Slowenien). Str. 122—125 + (1) pril.

- Stanko Pahič: Najdbe z rimske ceste Slovenska Bistrica—Pragersko. Str. 129—289 + (5) pril.
- Irena Horvat-Šavel: Antično naselje v Ivancih. Str. 290—317.
- Sonja Petru: Rimski grobovi z Miklošičeve ceste v Ljubljani (emonski grobovi št. 2572—2574). Str. 318—323.
- Alina Wiercinska: Some anthropological remarks on human remains from the Dravlje and Emona necropolis. Str. 324—332.
- Franc Truhlar: Severna emonska cesta in mostna zapora ob Savi. Str. 333—335.
- Michael Mackensen: Körperbestattete Neonaten in der römischen Nekropole von Šempeter. Str. 336—342.
- Milena Dušanić: Ripa legionis: pars superior. Str. 343—345.
- Marjeta Šašel Kos: The Latin inscriptions from Isthmia. Str. 346—353 + (2) pril.
- Ljudmila Plesničar: Kolokvij o zatonu antike. Str. 357—358.
- Peter Petru: Poznoantična poselitev Slovenije. Str. 359—367.
- Gian Carlo Menis: Rapporti ecclesiastici tra Aquileia e la Slovenia in età paleocristiana. Str. 368—378.
- Marijan Slabe: Govorica arheoloških ostalin o času selitve ljudstev na Slovenskem. Str. 379—392.
- Irena Sivec-Rajterič: Tvarna kultura pozne antike. Str. 393—404.
- Iva Mikl-Curk: Poetovio v pozni antiki. Str. 405—411 + (1) pril.
- Gernot Piccottini: Poznoantično grobišče v Teurniji. Str. 412—424.
- Marijan Slabe: Kulturna sled iz obdobja preseljevanja ljudstev v Ljubljani. Str. 425—431.
- Paola Korošec, Josip Korošec ml.: Arheološke raziskave na Svetih Gorah ob Sotli v letu 1974. Str. 432—463.
- Nada Osmuk: Nove najdbe iz časov preseljevanja narodov v spodnji vipavski dolini. Str. 464—476.
- Timotej Knific: Lonec iz Begunj na Gorenjskem. Str. 477—481.
- Slavko Ciglencečki: K problemu kulturne in časovne opredelitve nekaterih utrjenih prostorov v Sloveniji. Str. 482—494.
- Niko Kuret: Košuta — cervula. Str. 495—504.
- Peter Petru: Claustra Alpium Iuliarum und die spätrömische Verteidigung in Slowenien. Str. 505—509.
- Lojze Bolta: Rifnik, provinzialrömische Siedlung und Gräberfeld. Str. 510—517.
- P.[eter] Petru: Vranje pri Sevnici. Str. 517—518.

- Paola Korošec: Svete Gore nad Sotlo v času zatona antike. Str. 519—528.
- J.[anez] Dular: Early Christian church on Kučar near Podzemelj. Str. 528—532.
- France Leben, Andrej Valič: Ajdna. Str. 532—545 + (1) pril.
- B.[ožidar] Slapšak: Rodik — Ajdovščina. Str. 546—547.
- Branko Marušić: Kršćanstvo i poganstvo na tlu Istre u IV i V stoljeću. Str. 549—572.
- Edith B.[aja] Thomas: Pannonische Reliquienaltäre (Vorbericht). Str. 573—587.
- Branka Vikić-Belančić: Elementi ranog kršćanstva u sjevernoj Hrvatskoj. Str. 588—606 + (1) pril.
- Nenad Cambi: Starokršćanska crkvena arhitektura na području salonitanske metropolije. Str. 606—626.
- Zlatko Gunjača: Kompleks starokršćanske arhitekture na Srimu kod Šibenika. Str. 626—629.
- Tomo Andjelić: Kasnoantičke bazilike u Cimu i Žitomislicima kod Mostara. Str. 629—640.
- Pavle Mijović: Ranohrišćanski spomenici Praevalisa. Str. 641—678.
- Ivanka Nikolajević: Sahanjanje u ranohrišćanskim crkvama na području Srbije. Str. 678—693.
- Tome Janakevski: Heraclea Lyncestis — tri objekta iz kasnoantičke mikrostanbene celine iznad rimskog teatra. Str. 694—707.
- France Leben: Vladimir Miložić (1918—1978). Str. 711—713.
- Jaro Šašel: Jan Beneš (1934—1977). Str. 714—715.
- Jaro Šašel: John Morris (8. 6. 1913 — 1. 6. 1977). Str. 716—718.
- Jaroslav Šašel: Giovanni Brusin (1883—1976). Str. 719—721.
- Bogo Grafenauer: Georgije Ostrogorski (Petrograd 19. I. 1902 — Beograd 24. X. 1976). Str. 722—725.
- Mitja Brodar: Paleolitska slika mamuta pri izviru Kolpe? Str. 729—734.
- Dragan Božić: Ein Beitrag zu den doppelkreuzförmigen Gürtelhaken. Str. 735—737.
- Ute Schillinger-Häfele: Noch einmal zu CIL V 698. Str. 738—740.
- Iva Mikl Curk: K emonski keramiki. Str. 741—752.
- Franc Truhlar: Arheološki pomen toponima Dunaj. Str. 753—756.
- [Knjižna poročila.] Str. 757—785.

IZDAJE RAZREDA ZA FILOLOŠKE IN LITERARNE VEDE

Razprave X. Hanna Orzechowska: O jeziku Dalmatinove Biblije. Ljubljana 1978. 92 + (II) str. 8°. 800 izv.

Dela 35. Inštitut za slovensko literaturo in literarne vede 8. France Kidrič: Izbrani spisi. (Uredil Darko Dolinar.) Ljubljana 1978. 3. knj. (330 + (II) str.; 272 + (II) str.; 363 + (III) str.) 8°. 1000 izv.

Korespondence pomembnih Slovencev 5/I. Dušan Moravec: Pisma Frana Govekarja. Prva knjiga. Ljubljana 1978. 255 + (III) str. 8°. 1000 izv.

IZDAJE RAZREDA ZA MATEMATIČNE, FIZIKALNE IN TEHNIČNE VEDE

Razprave. Serija B: Tehnične vede. I. Ljubljana 1978 — 8°.

Vsebina:

1. Slavko Pukl: Nihanja viskozno dušenih diskretnih sistemov s poudarkom na določanju dinamičnih parametrov. 1978. 57 + (I) str. 800 izv.

Dela 12. Jože Povšič: Bibliografija Franca Hočevarja. Ljubljana 1978. 35 + (I) str. + (1) pril. 8°. 800 izv.

IZDAJE RAZREDA ZA PRIRODOSLOVNE VEDE

Razprave XXI. Ljubljana 1978. 8°. 1000 izv.

Vsebina:

1. Narcis Mršič: Prispevek k poznavanju taksonomije, zoogeografije in ekologije plazilcev Velebita. Str. 1—44 + (3) pril.
2. Jean Gaudant: Sur la présence de *Leuciscus leuciscus* (L.) (Poisson téléostéen, cypriniforme) dans le pléistocène de Bobovek, près de Kranj (Slovénie, Yougoslavie). Str. 45—60.
3. Dragica Turnšek: Solitarne senonijske korale iz Stranic in z Medvednice. Str. 61—128 + 31 tábel.
4. Dragica Turnšek, Ante Polšak: Senonijske kolonijske korale iz biolititnega kompleksa v Orešju na Medvednici. Str. 129—180 + (IV) str. + 16 tábel.

Dela 23. Biološki inštitut Jovana Hadžija 6. Christa L.[aetitia] Deeleman-Reinhold: Revision of the cave-dwelling and related spiders of the genus *Troglohyphantes* Joseph (Linyphiidae), with special reference to the Yugoslav species. Ljubljana 1978. 219 + (II) str. + corr. 8°. 1000 izv.

Geografski zbornik XVII. 1977. Ljubljana 1978. 198 + (II) str. + (8) kart. 8°. 1200 izv.

Vsebina:

Svetozar Ilešič: Predgovor. Str. 5.

1. Milan Šifrer: Poplavna področja v porečju Dravinje. Str. 7—98 + 5 kart.

2. Drago Meze: Poplavna področja v Gornji Savinjski dolini. Str. 99—156 + 1 karta.

3. Marko Kolbezen, Marijan Žagar: Poplavna področja ob Sotli. Str. 157—199 + 2 karti.

SUMMARY

The Members of the Slovene Academy of Sciences and Arts
(On 31st December, 1978)

Honorary Members

Broz, Josip — Tito
Kardelj, Edvard
Vidmar, Josip

Section One — Historical and Social Sciences

Regular Members:

Cvetko, Dragotin, Ph. D., born in 1911, Professor of History of Slavonic and Modern World Music, Faculty of Arts, University of Ljubljana, Ljubljana.

Finžgar, Alojzij, LL. D., born in 1902, Professor of Law, Faculty of Law, University of Ljubljana, retired, Ljubljana.

Goričar, Jože, LL. D., born in 1907, Professor of Sociology, Faculty of Law, University of Ljubljana, Ljubljana.

Grafenauer, Bogo, Ph. D., born in 1916, Professor of History of the Slovenes, Faculty of Arts, University of Ljubljana, Ljubljana.

Korošec, Viktor, LL. D., born in 1899, Professor of Roman Law and of General History of Ancient State and Law, Faculty of Law, University of Ljubljana, retired, Ljubljana.

Kušej, Gorazd, LL. D., born in 1907, Professor of the Theory of State and Law, and of Comparative Constitutional Law, Faculty of Law, University of Ljubljana, Ljubljana.

Šnuderl, Makso, LL. D., born in 1895, Professor of Constitutional Law of the SFR of Yugoslavia, Faculty of Law, University of Ljubljana, retired, Ljubljana.

Vavpetič, Lado, LL. D., born in 1902, Professor of Public Administration and Administrative Procedure, Faculty of Law, University of Ljubljana, retired, Ljubljana.

Zwitter, Fran, Ph. D., born in 1905, Professor of General Modern History, Faculty of Arts, University of Ljubljana, retired, Ljubljana.

Corresponding Members:

Krašovec, Stane, Eng. (Econ.), born in 1905, Professor, Faculty of Economics, University of Ljubljana, retired, Ljubljana.

K y o v s k y, Rudi, LL. D., born in 1906, Professor, Faculty of Law, University of Ljubljana, Ljubljana.

M a j e r, Boris, Ph. D., born in 1919, Professor of Philosophy, Faculty of Arts, University of Ljubljana, Ljubljana.

P r e t n a r, Stojan, LL. D., born in 1909, Professor of Law, Faculty of Law, University of Ljubljana, Ljubljana.

V i l f a n, Sergij, LL. D., born in 1919, Professor for Legal history, Faculty of Law, University of Ljubljana, Ljubljana.

V r a t u š a, Anton, Ph. D., born in 1915, Professor in the Faculty of Political Sciences in Belgrade and in the Faculty for Sociology, Political Sciences and Journalism, University of Ljubljana; member of the Presidency of Central Committee of the Communist Union of Slovenia and President of Executive Council of SSR, Ljubljana.

Nonresident Corresponding Members:

A p o s t o l s k i, Mihailo, born in 1906, historian and military theorist, President of Macedonian Academy of Sciences and Arts, Skopje.

B e n a c Alojzij, Archaeology D. Sc., born in 1914, Professor for Prehistoric Archaeology, Faculty of Arts, Sarajevo, President of the Academy of Sciences of Bosnia and Hercegovina, Sarajevo.

D j o r d j e v i ć, Jovan, LL. D., born in 1908, Professor of Political Science and Constitutional Law, Faculty of Law, University of Belgrade, Belgrade.

D j u r d j e v, Branislav, Ph. D., born in 1908. Professor of History of the Turkish Era and Historical Methodology, Faculty of Arts, University of Sarajevo, retired, Sarajevo.

G e r š k o v i ć, Leon, LL. D., born in 1910, Professor of Political Science, Belgrade.

P a v i č e v i ć, Branko, LL. D., born in 1922, President of Academy of Sciences and Arts of Montenegro, Titograd.

Section Two — Philological and Literary Sciences

Regular Members:

B a j e c, Anton, Ph. D., born in 1897, Professor of Slovene Language, Faculty of Arts, University of Ljubljana, retired, Ljubljana.

B e z l a j, France, Ph. D., born in 1910, Professor of Comparative Slavonic Philology, Faculty of Arts, University of Ljubljana, Ljubljana.

Č o p, Bojan, Ph. D., born in 1923, Professor of Indo-European Comparative Linguistics, Faculty of Arts, University of Ljubljana, Ljubljana.

Grošelj, Milan, Ph. D., born in 1902, Professor of Classical Philology, Faculty of Arts, University of Ljubljana, retired, Ljubljana.

Ocvirk, Anton, Ph. D., born in 1907, Professor of History of World Literature and of Theory of Literature, Faculty of Arts, University of Ljubljana, Ljubljana.

Slodnjak, Anton, Ph. D., Dr. honoris causa, born in 1899, Professor of Slovene Literature, Faculty of Arts, University of Ljubljana, retired, Ljubljana.

Vidmar, Josip, Dr. honoris causa, born 1895, literary critic and essayist, Ljubljana.

Corresponding Members:

Berkovec, Oton, Ph. D., born in 1906, senior scientific collaborator. The Slavonic Institute of the Czechoslovak Academy of Sciences, retired, Ljubljana.

Boršnik, Marja, Ph. D., born in 1906, Professor of the Slovene Literature history, Philosophical Faculty in Ljubljana, retired, Ljubljana.

Grad, Anton, Ph. D., born in 1907, Professor of Romance Philology, Philosophical Faculty, University of Ljubljana, Ljubljana.

Jurančič, Janko, Ph. D., born in 1902, Professor of Serbian and Croatian Languages and of Old Croatian and Serbian Literatures, Faculty of Arts, University of Ljubljana, retired, Ljubljana.

Kosjanko, Ph. D., born in 1931, Professor of Comparative Literature and literary theory, Philosophical Faculty, University of Ljubljana, Ljubljana.

Logar, Janez, slavist, bibliographer, born in 1908, senior scientific collaborator of National and University Library, retired, Ljubljana.

Logar, Valentin, Ph. D., born in 1916, Professor of History and Dialectology of Slovene Language, Faculty of Arts, University of Ljubljana, Ljubljana.

Merhar, Boris, born in 1907, Professor of History of Slovene Literature, College of Education, retired, Ljubljana.

Moravec, Dušan, born in 1920, Director, Theatre Museum, Ljubljana, retired, Ljubljana.

Nonresident Corresponding Members:

Deanović, Mirko, Ph. D., born in 1890, Professor of Romance Philology, University of Zagreb, Zagreb.

Gavazzi, Milovan, Ph. D. (Ethnography), born in 1895, Professor of Ethnology, University of Zagreb, retired, Zagreb.

Koneski, Blaže, born in 1921, Professor of Macedonian Language, Faculty of Arts, University of Skopje, Skopje.

Lavrin, Janko, born in 1887, Professor of Modern Russian Literature, University of Nottingham, retired, London.

Section Three — Mathematical, Physical and Technical Sciences

Regular Members:

Blinč, Robert, D. Phys. Sc., born in 1933, Professor of Electromagnetic Field and Optics, Faculty of Natural Sciences and Technology, University of Ljubljana, Ljubljana.

Dolar, Davorin, D. Chem. Sc., Dipl. Ing. Chem., born in 1921, Professor of Physical Chemistry, Faculty of Natural Sciences and Technology, University of Ljubljana, Ljubljana.

Gosar, Peter, D. Phys. Sc., born in 1923, Professor of Physics of Solids, Faculty of Natural Sciences and Technology, University of Ljubljana, Ljubljana.

Hadži, Dušan, D. Chem. Sc., born in 1921, Professor of Chemistry of Structures, Faculty of Natural Sciences and Technology, University of Ljubljana, Ljubljana.

Kuhelj, Anton, D. Eng., Dipl. Ing. Elec. Eng., born in 1902, Professor of Mechanics, Faculty of Natural Sciences and Technology, University of Ljubljana, Ljubljana.

Peterlin, Anton, D. Sc., born in 1908, Director, Camille Dreyfus Laboratory, Research Triangle Institute, Durham, North Carolina, U.S.A.

Tišler, Miha, D. Eng., Dipl. Ing. Chem., born in 1926, Faculty of Natural Sciences and Technology, University of Ljubljana, Ljubljana.

Vidav, Ivan, Ph. D., born in 1918, Professor of Mathematics, Faculty of Natural Sciences and Technology, University of Ljubljana, Ljubljana.

Corresponding Members:

Peklenik, Janez, D. Eng., Dipl. Ing. Habil., born in 1926, Professor of Technical Cybernetics and Processing Systems, Faculty of Mechanical Engineering, University of Ljubljana, Ljubljana.

Šuklje, Lujo, D. Eng., Dipl. Ing. Civ. Eng., born in 1910, Professor of Soil Mechanics and of Basic Technical Mechanics, Faculty of Architecture, Civil Engineering and Geodesy, University of Ljubljana, retired, Ljubljana.

Vodovnik, Lojze, D. Phys. Sc., born in 1933, Professor of Biokibernetics, University of Ljubljana, Ljubljana.

Nonresident Corresponding Members:

Balenović, Krešimir, D. Sc. (Chemistry), born in 1914, Professor of Organic Chemistry and Biochemistry, Institute of Chemistry, University of Zagreb, Zagreb.

Despić, Aleksandar, D. Sc. (Physical Chemistry), born in 1927, Professor of Physical Chemistry, Faculty of Technology, University of Belgrade, Belgrade.

Grdenić, Drago, D. Sc. (Chemistry), born in 1919, Director, Institute of Anorganic and Analytical Chemistry, University of Zagreb, Zagreb.

Mihailović, Mihajlo, D. Sc. (Chemistry), born in 1924, Professor, Faculty of Natural Sciences and Mathematics, University of Belgrade, Belgrade.

Povh, Bogdan, D. Phys. Sc., born in 1932, Professor of Physics, University of Heidelberg, Director of Max-Planck Institute for Nuclear Physics, Heidelberg.

Savić, Pavle, Dr. honoris causa, born in 1909, Professor of Physical Chemistry, Faculty of Natural Sciences and Mathematics, University of Belgrade, retired, Belgrade.

Section Four — Natural Sciences

Regular Members:

Brodar, Srečko, Ph. D., Dr. honoris causa, born in 1893, Professor of Prehistory of Man, Faculty of Natural Sciences and Technology, University of Ljubljana, retired, Ljubljana.

Ilešič, Svetozar, Ph. D., born in 1907, Professor of Geography, Faculty of Arts, University of Ljubljana, Ljubljana.

Rakovec, Ivan, Ph. D., born in 1899, Professor of Geology and Palaeontology, Faculty of Natural Sciences and Technology, University of Ljubljana, retired, Ljubljana.

Corresponding Members:

Bole, Jože, D. Biol. Sc., born in 1929, scientific adviser of Biologic Institute Jovan Hadži at Slovene Academy of Sciences and Arts, Ljubljana.

Drovenik, Matija, D. Geology Sc., born in 1927, Professor for Mineralogy and Petrography in the Faculty of Natural Sciences and Technology, University of Ljubljana, Ljubljana.

Gams, Ivan, D. Geography Sc., born in 1923, Professor for Geography in the Faculty of Arts, University of Ljubljana, Ljubljana.

Grafenauer, Stanko, D. Geol. Sc., born in 1922, Professor, Faculty of Natural Sciences and Technology, University of Ljubljana, Ljubljana.

Matjašič, Janez, D. Biol. Sc., born in 1921, Scientific Adviser, Jovan Hadži Institute of Biology, The Slovene Academy of Sciences and Arts, Ljubljana.

Mayer, Ernest, D. Biol. Sc., born in 1920, Professor of Botanics, Biotechnical Faculty, University of Ljubljana, Ljubljana.

Nonresident Corresponding Members:

Kochansky-Devidé, Vanda, D. Nat. Sc., born in 1915, regular member of the Yugoslav Academy of Sciences and Arts, Professor, Geological-Palaeontological Institute, Zagreb.

Kratochvíl, Josef, D. Nat. Sc., born in 1909, Professor of Entomology, Department of Agriculture, Brno, Brno.

Stevanović, Petar, D. Nat. Sc., born in 1914, regular member of the Serbian Academy of Sciences and Arts, Professor, Faculty of Metallurgy and Geology, University of Belgrade, Belgrade.

Tavčar, Alois, D. Eng., Dr. honoris causa, Dipl. Ing. Agr., born in 1895, Professor of Genetics and Plant Refinement, Faculty of Agriculture, University of Zagreb, retired, Zagreb.

Section five — Arts

Regular Members:

Gaspari, Maksim, born in 1883, painter, Ljubljana.

Jakac, Božidar, born in 1899, painter, Professor, Academy of Fine Arts, Ljubljana, retired, Ljubljana.

Kosmač, Ciril, born in 1910, writer, Portorož.

Kranjec, Miško, born in 1908, writer, Ljubljana.

Kreft, Bratko, Ph. D., born in 1905, Professor of Modern Russian Literature, Faculty of Arts, University of Ljubljana, retired, Ljubljana.

Mihelič, France, born in 1907, painter, Professor, Academy of Fine Arts, Ljubljana, retired, Ljubljana.

Pavišič Vladimir-Matej Bor, born in 1913, vrnitev Radovljica.

Corresponding Members:

Ingolič, Anton, writer, born in 1907, Ljubljana.

Kalin, Zdenko, sculptor, born in 1911, Professor, Academy of Fine Arts, Ljubljana, Ljubljana.

Klopčič, Mile, poet and translator, born in 1905, Ljubljana.

Mušič, Marjan, Dipl. Ing. Arch., born in 1904, architect, Professor of the History of Architecture, Civil Engineering and Geodesy, University of Ljubljana, retired, Ljubljana.

Potrč, Ivan, writer, born in 1915, Ljubljana.

Ramovš, Primož, composer, born in 1921, head of Library of Slovene Academy of Sciences and Arts, Ljubljana.

Ravnikar, Edvard, Dipl. Ing. Arch., born in 1907, architect, Professor of Public Buildings, Projecting and Arranging Settlements, Faculty of Architecture, Civil Engineering and Geodesy, University of Ljubljana, Ljubljana.

Stupica, Gabriel, ac. painter, born in 1913, Professor at Academy of plastic Arts in Ljubljana, retired, Ljubljana.

Nonresident Corresponding Members:

Cilenšek, Johann, born in 1913, composer, Professor, Franz Liszt Hochschule für Musik, Weimar, Weimar.

Krleža, Miroslav, born in 1893, writer, Zagreb.

Maksimović, Desanka, born in 1898, poetess, Belgrade.

Rajičić, Stanojlo, born in 1910, regular member of the Serbian Academy of Sciences and Arts, Professor, Academy of Music, Belgrade, Belgrade.

Saeverud, Harald, composer, born in 1897, Norway.

Section Six — Medical Sciences

Regular Members:

Brecelj, Bogdan, M. D., born in 1906. Professor of Orthopaedics, Faculty of Medicine, University of Ljubljana, retired, Ljubljana.

Milčinski, Janez, M. D., LL. D., born in 1913. Professor of Forensic Medicine, Faculty of Medicine, University of Ljubljana, Ljubljana.

Novak, Franc, D. Sc., M. D., born in 1908, Professor of Obstetrics and Gynaecology, Faculty of Medicine, University of Ljubljana, Ljubljana.

Župančič, Andrej, M. D., born in 1916, Professor of Pathological Physiology, Faculty of Medicine, University of Ljubljana, retired, Ljubljana.

Corresponding Members:

Batis Janez, D. V. M., born in 1919, regular Professor of Faculty of Natural Sciences and Technology, University of Ljubljana, Ljubljana.

Brzin, Miroslav, D. Sc., born in 1923, Professor of Biochemistry, Faculty of Medicine, Scientific Adviser in the Institute for Pathological Physiology, University of Ljubljana, Ljubljana.

Fettich, Janez, D. Sc., M. D., born in 1921, Professor of Dermatovenerology, Faculty of Medicine, University of Ljubljana, Ljubljana.

Milčinski Lev, Psychiatrist D. Sc., Professor in the Faculty of Medicine, University of Ljubljana and head of Psychiatry dispensary of Clinical Hospital for Psychiatry Ljubljana-Polje, Ljubljana.

Nonresident Corresponding Members:

Čamo, Edhem, D. V. M., born in 1909, Professor of Zoohygiene, Faculty of Veterinary Surgery, University of Sarajevo, Sarajevo.

Drujan, Boris, D. Chem. Sc., born in 1928, Director of Laboratory of neurochemistry IVIC in Venezuela, Venezuela.

Kogoj, Franjo, M. D., born in 1894, Professor of Dermatovenerology, Faculty of Medicine, University of Zagreb, retired, Zagreb.

Volkov, Mstislav Vasiljevič, D. of Orthopaedics, born in 1923, Director, Central Institute of Traumatology and Orthopaedics, Moscow.

The Presidency

President:	Janez Milčinski
Vice-President:	Bratko Kreft
Vice-President:	Anton Kuhelj
Secretary-General:	Gorazd Kušej

The members of the Presidency are also the secretaries of the Sections.

Section One — Historical and Social Sciences

Secretary: Fran Zwitter

1. Institute for General and National History

Director: Fran Zwitter

2. France Stelè Institute for History of Art
Director: Emilijan Cevc
3. Institute for Archaeology
Director: Mitja Brodar
4. Institute for Ancient Oriental Legal Systems
Director: Viktor Korošec
5. Institute for Musicology
Director: not appointed
6. Centre for the Problems of Social Sciences
Chairman: Lado Vavpetič
7. Centre of Studies of History of the Slovene Emigration
Chairman of the Council: Fran Zwitter
8. Institute of Marxist Studies
Head: Boris Majer

Section Two — Philological and Literary Sciences

Secretary: Valentin Logar

1. Institute of the Slovene Language
Director: Bratko Kreft
 - (a) Dialectological Section
Head: Martina Orožen
 - (b) Lexicological Section
Head: Janko Jurančič
 - (c) Etymological-Onomastical Section
Head: France Bezljaj
 - (d) Commission for the Slovene Grammar, Philology
Discharged Presidency represented by Bratko Kreft
 - (e) Committee on Historical Dictionaries of the Slovene language
Chairman: France Bezljaj
2. Institute for the Slovene Literature and Literary Sciences
Director: Anton Ocvirk
3. Institute of the Slovene Ethnography
Director: Milko Matičetov.

Section Three — Mathematical, Physical and Technical Sciences

Secretary (Acting): Robert Blinc

Section Four — Natural Sciences

Secretary: Ivan Rakovec

1. Institute of Karst Research
Director: Peter Habič
2. Geographical Institute and Department for Cartography
Director: Svetozar Ilešič
3. Institute of Palaeontology
Director: Ivan Rakovec
4. Jovan Hadži Institute of Biology
Director: Jože Bole

Section Five — Arts

Secretary: Anton Ingolič

Section Six — Medical Sciences

Secretary: Franc Novak

1. Institute of Medical Sciences
Director: Bogdan Breclj

Other Units

1. Terminological Commission
Chairman: Albert Struna
2. Library
Director: Primož Ramovš
3. Department for Projecting and Co-ordinating Research Work
Director: Avguštin Lah
4. Council for Environmental Research and Protection
Head: Avguštin Lah
5. Administration management
Director: Bojan Plavec

REPORT ON THE WORK
OF THE SLOVENE ACADEMY OF SCIENCES AND ARTS
IN THE YEAR 1978

GENERAL

In December 1978 there were 3 honorary members, 38 regular members, 34 corresponding members and 30 nonresident corresponding members, in total 102 members of the Slovene Academy of Sciences and Arts.

At the end of the year 1978 there were employed with the Slovene Academy of Sciences and Arts 178 full-time workers; out of them there were 92 research workers, 3 probationers, 8 specialists, 21 bibliothecary and library workers, 28 administrative and accountancy workers; there were 3 research workers and 9 workers as parttime workers. There were 9 permanent external collaborators.

In the year 1978 the following members of the Slovene Academy of Sciences and Arts died: corresponding member Anica Sodnik-Zupanc (20. I. 1978), non-resident corresponding member Grga Novak (7. IX. 1978) and dr. Fran Petrè (17. XIII. 1978), editor of the Slovene Biographical Lexicon in the Institute for Slovene Literature and Literary Sciences of the Slovene Academy of Sciences and Arts.

Institutes and Other Working Units

The Slovene Academy of Sciences and Arts has 14 institutes, the Terminological Commission with its legal, technical, medical, veterinary, natural scientific and arts sections; Study Center for Social Sciences with five working groups; Council for Environmental Research and Protection within the Presidency of the Slovene Academy of Sciences and Arts and the Cabinet of Josip Vidmar.

Jubilees

In the year 1978 celebrated academician Prof. Dr Srečko Brodar and non-resident corresponding member Miroslav Krleža 85th anniversary; non-resident corresponding member Desanka Maksimović 80th anniversary; academicians F. Novak, M. Kranjec and A. Peterlin and non-resident corresponding members J. Djordjević and B. Djurdjev 70th anniversary; academicians J. Milčinski, M. Bor, corresponding member G. Stupica and non-resident corresponding member J. Cilenšek 65th anniversary.

Decorations, Awards and Honourable Mentions

The Kidrič award for the year 1978 was given to:

academician Dr. J. Bajec for his life work in the sphere of Slovene literary language,

corresponding member L. Milčinski for his life work in the sphere of psychiatry.

AVNOJ award for the year 1978 was conferred upon academician R. Blinc and non-resident corresponding member M. Apostolski.

Prešeren award for the year 1978 was given to corresponding member A. Ingolič.

At the occasion of 40th anniversary of the Slovene Academy of Sciences and Arts were conferred upon

1. honorary members the memorial plaques: the President of SFRY Josip Broz-Tito, Edvard Kardelj and academician Josip Vidmar;

2. academicians V. Korošec, M. Gaspari, I. Vidav — the Order of Merit for the People with Golden Star; academicians S. Brodar, F. Mihelič, A. Ocvirk, I. Rakovec and non-resident scientific collaborator V. Bohinec — the Order of Fraternity with Golden Wreath; academician A. Slodnjak the Order of Work with Red Flag.

In the year 1978 were given moreover:

Secretary-general academician G. Kušej — the Order of Merit for the People with Golden Star, academician M. Kranjec — the Order of Yugoslav Flag with Cordon, corresponding members A. Grad and J. Batis — the Order of Merit for the People with Silver Rays.

On November 17, 1978 were elected non-resident corresponding members of the Serbian Academy of Sciences and Arts: academicians J. Milčinski, D. Hadži, M. Tišler, B. Grafenauer and corresponding member G. Stupica.

In the year 1978 the title »Professor of Merit« was given to academicians A. Kuhelj, M. Snuderl, F. Novak and non-resident scientific collaborator B. Vovk.

Academician B. Jakac was given in the year 1978: memorial plaque of Crvena zastava, the award of Majdanpek goldmine, memorial statue of town of Kragujevac and diploma and plaque at the occasion of 50th anniversary of Philatelic club Koper.

Academician J. Milčinski was given a recognition for long years membership in editorial board of Zdravstveni vestnik by Medicine Society of Slovenia; academician B. Kreft diploma of honorary member of Slavistic Society of SR Serbia; academician F. Mihelič Jako-pič award for painting; academician L. Vavpetič document of election

for honorary president of Society for Administrative Science and Practice of Slovenia; academician D. Cvetko Smetana medal and corresponding member P. Ramovš honorary tablet of Slovene Phylharmony.

In the year 1978 corresponding member J. Peklenik became sub-president of CIRP; academician D. Hadži the member of Indian National Academy of Sciences; academician D. Cvetko honorary member of Croatian Musical Institution; corresponding member P. Ramovš the member of International Biographical Association in Cambridge; academician F. Novak honorary member of Italian Association for Gynecological Oncology; academician J. Milčinski on May 17, 1978 non resident corresponding member of Academy of Sciences and Arts of Bosnia and Hercegovina.

The acknowledgements for 25th anniversary of work within the Slovene Academy of Sciences and Arts were given to: V. Baebler, Dr. Ing. M. Brodar, Dr. E. Cevc, F. Gobec, N. Jesse, S. Jesse, I. Kalan, Dr. Z. Kumer, J. Kozlevčar, M. Kozlevčar, Dr. M. Matičetov, Dr. M. Meze, J. Meze, E. Pretner and P. Ramovš.

On December 13, 1978 the ceremony within the 40th anniversary of the Slovene Academy of Sciences and Arts began:

— the delegations of yugoslav academies and visitors from abroad arrived in Ljubljana

— in Prešeren Hall the sub-president academician B. Kreft inaugurated the historical plastic exhibition of the Slovene Academy of Sciences and Arts; the works of academicians Gaspari, Jakac, Mihelič and corresponding members Kalin, Stupica, Mušič and Ravnikar were exhibited;

— in National and University Library Prof. Jaro Dolar opened the exhibition of the Slovene Academy of Sciences and Arts publications;

— on the evening of the same day at 6.00 p. m. in the Slovene Academy of Sciences and Arts Hall was musico-literary evening where the following authors read their works: Bor, Ingolič, Klopčič, Kosmač, Kranjec, Kreft and Potrč and the compositions of Marjan Kozina and Anton Lajovic were presented;

— among others the President of the Presidency of SSSR S. Kraigher, member of Federation Council L. Šentjunc and member of Presidency of SSR Dr. M. Breclj have taken part.

December 15, 1978 at 9.00 a. m. in the Hall of the Slovene Academy of Sciences and Arts the President of Serbian Academy of Sciences and Arts academician P. Savić administered the diplomas to Slovene Academy members who were elected non-resident corresponding members of Serbian Academy of Sciences and Arts as follows: academicians D. Hadži, M. Tišler, J. Milčinski, B. Grafenauer and corresponding member G. Stupica; at the same occasion the pre-

sident of the Serbian Academy administered the badges of Serbian Academy to non-resident corresponding members of the Serbian Academy of Sciences and Arts to our previously elected members;

— after this solemnity the Slovene Academy of Sciences and Arts received the presents destined to its 40th anniversary of existence.

At 11.00 a. m. in the big Hall of Assembly of SSR the central ceremony of 40th anniversary of the Slovene Academy of Sciences and Arts has taken place, where the president of the Slovene Academy and as solemn orator the President of Presidency of SSR Sergej Kraigher have spoken. By greetings and texts of memorials the ceremony was greeted by the representatives of Yugoslav Academies, by the president of Austrian Academy, representatives of Academies from Bratislava (in the name of Prague Academy too), Budapest, PAN, Leopoldine, in the name of both academies from GDR and Academy of Sciences of USSR. The greeting telegram was sent by NAS and Chinese Academy of Sciences. After the ceremony the president of Assembly of SSR M. Kučan organized the reception for ceremony participants, and in the evening of the same day the president of the Slovene Academy of Sciences and Arts organized ceremonial dinner in Union hotel for all guests — representatives of Yugoslav and foreign academies. Before it the president gave the statement of 40th anniversary of the Slovene Academy of Sciences and Arts for central informative transmission TV journal.

Connected with 40th anniversary of the Academy a special publication was printed where biographies of living Academy members are published.

December, 15, in the Podrožnik villa the ceremony at the occasion of decorations administering to Slovene Academy members has taken place. M. Gaspari, V. Korošec, I. Vidav, S. Brodar, F. Mihelič, A. Ocvirk, I. Rakovec, A. Slodnjak and non-resident scientific collaborator V. Bohinec were honoured. The decorations at the occasion of 40th anniversary of the Slovene Academy of Sciences and Arts were awarded by the member of the Presidency of SSR Dr. Marjan Breclj.

The Council of the Academies of Sciences and Arts of the Socialist Federal Republic of Yugoslavia

In the year 1978 it was decided among other things, to realize the collaboration among the academies within the Council on the base of accepted macroprojects, to introduce more of systematical work into international scientific collaboration, to accept the agreement

about the scientific collaboration with Academy of Sciences of GDR, to ratificate the signed agreement with Chinese Academy of Sciences and Academy of Social Sciences of China;

Regarding the scientists exchange with NAS it was decided:

— the last collaboration proposition is not acceptable, because the proposed amount of wages is too low for our scientists and does not cover the life expenses in USA. Therefore the Presidency of the Council has the task in to inform NAS, that their proposal about way of covering the expenses is not acceptable and that we propose the wage of 30 \$ per day for one month living and providing the hotel accomodation or well providing the accomodation and lump sum 700—900 \$ per month, if there is more than one month and depending on place of living and to provide the health insurance and covering of other fees of living on the base of agreement between NAS and the Council;

— we propose that the expenses for living of USA scientists at us will be covered by hotel accomodation and wages of 300 Dinars per month, if the stay is longer than one month then the hotel accomodation and a lump sum 6.000 Dinars per month, including the health insurance and covering other expenses of living on the base of accepted agreement;

— the Committee proposes to the Council's Presidency, that the exchange quote remains the same as the last year, it means 120 weeks, from which Slovene Academy of Sciences and Arts takes 20 weeks and

— the presidency informs NAS, that they have exceeded the visit exchange quote in 1978 and therefore it will be relatively smaller in this year.

Referring to cooperation with Academy of Sciences of the USSR it was resolved:

— to form a group which will study the proposition of cooperation which will be composed by: academician Branko Pavičević (Academy of Sciences and Arts of Montenegro), corresponding member Momčilo Ristić (Serbian Academy of Sciences and Arts) and one delegated member from each other academy. Up to March 15, 1979 this group should prepare its proposals to the committee and to Council's Presidency.

— To propose to Council's Presidency to accept the Academy of Sciences of USSR proposition regarding the equivalent increase of wages of our and soviet scientific workers, i. e. from USSR part for first category 14 roubles, and for second category 12 roubles, to begin with May 1, 1979,

— that the Council's Presidency in new protocole about the cooperation with USSR does not propose the decree about quote of 24-weeks exchange because the financial means in Dinars are assured from the subscription by the Council of the Academies.

REPORT ON THE WORK OF THE INSTITUTES
OF THE SLOVENE ACADEMY OF SCIENCES AND ARTS
IN THE YEAR 1978

*Institute of Marxistic Studies of the Slovene Academy of
Sciences and Arts*

In the year 1978 one assistant, and in November of the same year the second one were regularly employed within the Institute.

At Research Community of Slovenia the Institute registered the research work »The History of Slovene Marxistic Mind« (1st phase) which is planned as medium term and will continue in the year 1979 and further on.

Beside it all the preparations for further Institute's work were done, it means selecting possible collaborators, preparing the short-long- and medium- term and permanent Institute's works.

The Research Community of Slovenia allotted 560.000 Dinars as initial push, while the mentioned research work was financed by 250.000 Dinars.

From first mentioned means the essential equipment, the fundamental book stock etc. were purchased.

Milko Kos Institute for History

In the year 1978 the monography of Ferdo Gestrin »Maritime Activities of the Middle Ages Town of Piran« (148 pages, summary in italian) was published. Regarding the second (and last) book The History of Agrarian Branches (within the series of publications of the Economic and Social History of the Slovenes; the first book The History of Agrarian Branches was published in 1970) in the year 1978 the redaction works were finished; the work continued on registers and german and french summaries for first and second book, thus we can send the manuscript for second book to print at the beginning of 1979 and there is some hope, that the book will be

published still in 1979. Regarding the sources edition, the main Institute's program is to publish the *Diplomatarium* for the History of the Slovenes in the Middle Ages, which represents a long term work. The main collective monographical Institute's work is to publish the *Historical Topography of Slovenia in the Middle Ages*; till now as a provisional internal publication has been published the *Historical Topography of Carniola* (the work of the late academician M. Kos), while the study of the similar character for the Slovene Styria is almost ready for the print; similar work is already planned for the country of Prekmurje.

At these and similar works for publication of sources and monographies in the Institute prevails the interest for history of Middle Ages, but the Institute has the intention to take into further account the modern history too. The Institute co-operates with historical institutions and societies in other Yugoslav republics; the result of this collaboration is f. e. in the year 1978 achieved *Lexicon latinitatis Medii Aevi Iugoslaviae*, which was published in Yugoslav Academy of Sciences and Arts in Zagreb. Beforehand was published the bibliography of Slovene authorities in Latin language, while the study of Latin language in modern times remains limited to the territory of Croatia mostly, where Latin was, opposite to Slovenia, living language up to the year 1948.

France Stelè Institute for History of Art

The Institute's work went on after the program with long term and short term works. To first task belongs the preparation of the material for the edition of *Art History Atlas of Slovenia* (the material for 7 maps of Romanesque fascicle is already gathered), gathering and commenting the sources of Art History of Slovenia (we continued with critical copies, reconstruction and commentaries of three manuscripts of chronicle writer J. G. Thalnitscher) and gathering the documentation material about the Slovene art history past (excerption of older literature, composition of card indexes of art monuments and artists, hemeroteca and phototeca). Among short term tasks we started with research of 17th century painting in Slovenia (evidence and revision of monuments on the field, in museums and in gallery collections). New discoveries do not change till now accepted style development conceptions, nevertheless they dictate some corrections in datations and periods and have partly enriched the opus of some painters, which are, unfortunately, often anonymous. The revision includes the painted monuments from late 16th up to beginning of 18th century.

The 19th century architecture research was directed mostly towards the problematics of art quality of architecture monuments from these times. Field investigations followed the instructions of archive sources and older literature and has partly touched the croatian region because of comparison and historical contacts, specially in wider vicinity of Karlovac. The research of the beginnings of the Slovene illustration, caricature and getting up of a book continued by gathering the facts about artists and their work, by systematical revision of books and periodicals from 1890 to 1925, where some more than 30 artists were included, belonging partly to conservative illustration tradition (the majority to secession tendency), some, mostly littoral, showing already the expressionistic style properties.

The collaboration at preparing the exposition of Styria Gothics in St. Lambrecht in Austria and art of Parler circle and style 1350—1400 in Köln dictated the revision and supplement of this problematics in slovene and croatian monument material.

The members of the Institute participated with communications on Slovene art history symposia and congresses (Ljubljana, Radovljica, Celje) and on study meetings abroad (Venzone, Praga).

Institute for Archeology

The work of the Institute, directed and accompanied by the Scientific Council of the Institute, proceeded according to the investigation program »Slovenia from Paleolithic up to the Early Middle Ages«. In this work, apart from institute collaborators, several external slovene archaeologists took part.

By Institute means the external collaborators directed the trial-trenching and topographic activities in various parts of Slovenia. The Institute organized and directed the foreseen field investigations. Such were the paleolithic researches in Idrija Valley (the Cave of Wild Woman) in Podrisovec and in Vilhar Cave near Postojna and in cave under Herkove peči in Drava Valley. Simultaneously proceeded all the bibliographic and topographic documentations about finding-places.

Systematical excavations continued in the cave Trhlovca on Karst, where prehistoric stratigraphic problems were completed and solved by findings from Iron Age to Neolithic; also archaeological map of Neolithic and Eneolithic finding-places in the region of south Eastern Alps was completed simultaneously. Excavations on Kučar revealed the prehistoric building's basis, late Antiquity wall on prehistoric base and late Antiquity sacral object. Extensive trial-trenching included

the late Antiquity settlement Gradec near Prapretno. The investigation Antiquity program included the Laten period of East Alpine region according to literary sources for the time of first four centuries before roman occupation, roman inscriptions in Yugoslavia, analyses of narrative sources for presence of Slavs on Balkan in 7th century and topography of Emona. The Institute directs the field action on prehistoric fortified settlements research in Slovenia.

Internal work includes the typology of settlement and tomb Hallstatt pottery, collection of topographic material for finding-places card indexes, completing of literature for central archaeological card index, preparing the topographic part of defined region of south-eastern Slovenia, work on archaeological terminology and drawing of findings and technical and archive documentation. The Institute's library augmented for 1114 units. In the year 1978 the 27th (1976) and the 28th (1977) volume of *Acta archaeologica* were published; printed is 29th (1978) and the jubilee 30th volume is in redaction.

The members of the Institute took part on scientific meetings at us and abroad and have published 1 monography, 14 scientific papers, 14 book reviews and 4 memorial papers. Scientific collaborator dr. J. Šašel has been elected honorary member of Society of Antiquaries (Hon. F.S.A.) in London.

Within the Institute there works the Palynological Laboratory. The paleovegetation investigations of lacustrine chalk in Quaternary profiles and bore-holes (Riss, Würm, Late Glacial, Holocene) were continued. From some machine bore-holes on Ljubljana Moor the perception of vegetation from Würm to Riss originated. Several samples from profiles along the gas-conduct have given some orientation facts for further systematical investigations. For aeropalynological researches the spore dispersion from Ljubljana air is continually collected. The study of spore morphology is directed towards taxones. The wood, coal, seeds and spores from archaeological finding-places were investigated.

Institute for the Ancient Oriental Legal Systems

Institute for the Ancient Oriental Legal Systems continued with study of the most important, recently received Assyriological literature and cuneiform texts. Institute is in want of professional collaborator.

Institute's director dr. Viktor Korošec, regular member of the Slovene Academy of Sciences and Arts, has given on 25th *Rencontre Assyriologique Internationale* in West Berlin the July 5, 1978 the lesson »Die hethitischen Gesetze in ihren Wechselbeziehungen zu den Nachbarvölkern«. — On September 30, 1978 in Ljubljana on the Interna-

tional scientifique symposium on the problems of the Old Egypt dr. V. Korošec has given a report about the contract, founded on the equality of rights, between Ramses IInd and Hattushil IIIrd.

As a guest has lectured Professor Emmanuel Laroche, Membre de l'Institut in Paris, Professor on Collège de France: May 8, 1978 on the Slovene Academy of Sciences and Arts about his excavations in Gülnar (Turkey) and May 9, 1978 two hours about the problems of Hetite language in the group of indoeuropean peoples on the Faculty of Arts in Ljubljana.

J. Šušteršič and V. Korošec have given 26 hours lasting course for the beginners of Acadian studies about cuneiform writing (J. Šušteršič) and about the base Acadian grammar (V. Korošec).

On November 23, 1978 the Institute had its annual studying meeting with a report about 25th Rencontre Assyriologique Internationale, held from July 3 to 7, 1978 in West Berlin (rep. dr. V. Korošec) and about assyriological novelties in literature (rep. M. Urbanija and V. Korošec).

The Library augmented for 24 books and 19 volumes of periodicals. It consists now 1045 units.

In the year 1978 Prof. V. Korošec has published two long book reports about the Real Assyriological Lexicon and South West Asia Archeology and two book reviews:

Rykle Borger, *Handbuch der Keilschriftliteratur*. Edited by Walter de Gruyter, Berlin — New York, Band I—III, 1967, 1975.

Emmanuel Laroche, *Catalogue des textes hittites*. Paris, 1971. The book reviews were published in *Zgodovinski časopis* (Journal of History), Vol. 32, p. 163—166.

Institute for the Ancient Oriental Legal Systems considers as extraordinary honour that the highest esteemed Camerade, the President of Federal Socialist Republic Yugoslavia, Marshal of Yugoslavia Josip Broz — Tito with his order No. 130, from November 16, 1978 has honoured the Institute's director Viktor Korošec with the Order of Merit for the People with Golden Star. The Institute feels in this high order the most important social recognition for investigation of assyriological and hetitological problems.

Institute of the Slovene Language

During the current year the activity of Dialectological department was directed towards the realization of three long-term tasks: OLA, SLA, ALE.

Within the OLA frame two working meetings were organized, where successively two department's members participated (assistant F. Benedik and Prof. Dr. T. Logar). For these meetings all the necessary materials were professionally prepared. According to new directions of OLA all the phonological descriptions of places (7 + 3) were done again and achieved, two maps were prepared and supplementary notion of Pomjane dialect was done.

For SLA gathering of dialectological material continued (7 places) which was after control copies put in card indexes, the phonological places descriptions (2) and experimental maps (5) were realized. The work *The Description of Notranjsko Dialects* reaches on the base of supplementary control copies of nonstressed vocalism its final realization.

Within the frame of ALE was realized the description of slovene literary vowels and consonants with illustrative material on the tape recorder for working meeting in Marburg.

The Lexicological department continued and mainly finished the basic redaction for 3rd book of the Dictionary of the Slovene Literary Language. Almost a half of redacted keywords is revised and sent to print. Also proof-sheets are done by collaborators of Lexicological department. The supplementary alphabetarium, including about 250 keywords for 3rd book was realized and now it is simultaneously included into dictionary text. The excerption of modern literature proceeded in limited frame. A list of qualificators and qualificative notions from 1st and 2nd book of the Dictionary of the Slovene Literary Language was realized.

In Etymological-Onomastical department the academician F. Bezlaj prepared about 20 author sheets of manuscript for second book of Etymological Dictionary of the Slovene Language. The card-indices for the index of first book of this dictionary were made. The gathering the historical material for the Dictionary of Slovene Plant Names continued and partly also the card index of the toponymes and of the toponymic bases.

Within the Commission for the Historical Dictionaries of the Slovene Language 250 000 extracted indices from Dalmatin Bible and from two books of Š. Kūzmič were fitted out with keywords. Alphabeted was the material of five Trubar and two old books from Prekmurje and alphabetaria were made for them. By xeroxing the leaflets for copying two books were done. Beside it we investigated the semantic phenomena in older lexic, plusquamperfect used by Dalmatin and the structure of foreign historic dictionaries.

Institute of the Slovene Literature and Literary Sciences

Department of the Slovene Literary History

Two publications were published: first book of Letters of Fran Govekar (editor Dušan Moravec, corresponding member of the Slovene Academy of Sciences and Arts) and France Kidrič Selected Works in three books (editor mag. Darko Dolinar). The research of several years lasting work about NLS in Slovene Artistic Prose is going on after plans, managed by Prof. Dr. France Bernik. Read and from literary history point of view excerpted were the narrative works on the same subject, which were published in the years 1955 to 1960.

Department of Literary Theory

The department work was mainly devoted to realization of two long-term tasks: the preparation of Literary Lexicon and completing of the card-index of the Slovene Literary-theoretical terms and of the card index of the non-slovene literary authors treated in the Slovene periodicals from 1775 to 1790.

Finished and sent to print were first five fascicles of Literary Lexicon, namely: Literary Theory by Anton Ocvirk, Literature by Janko Kos, Hellenism by Kajetan Gantar, Middle Ages and Old German Poetical Forms by Dušan Ludvik, Positivism in Literary Science by Darko Dolinar. The further Lexicon booklets are in preparation, from them already finished or in the phase of last redaction: Greek Lyrical and Metrical Formulae by Kajetan Gantar, Romanticism by Janko Kos, Feuilleton by France Vreg and Some Recent English and American Literary Movements by Majda Stanovnik-Blinč.

The excerption of material for card indices was mainly finished. The number of available excerpts reached 395 688. The card index of the Slovene literary-theoretical terms is finished and placed. The card index of the non-slovene literary authors is in redaction, arranged after particular national literatures and xeroxed.

Department for Biography, Bibliography and Documentation

Within the frame of Department of Biography, Bibliography and Documentation, established in 1972, is working only the editorial board of the Slovene Biographical Lexicon, which is after sudden death of Dr. Fran Petre composed by three workers: 1 high professional collaborator and 2 assistants.

Manuscript for 12th volume of the Slovene Biographical Lexicon (T-V) with 407 keywords is almost finished; there are eight articles from the sphere of literary history and politic economy missed (Protestants, north-eastern Slovenia). The first half of the manuscript was revised by three referents from 2nd Class of the Slovene Academy of Sciences and Arts, while the second half is waiting missed articles. For 13th volume (V-W) editorial board has 327 articles, 83 among them redacted; the work on preparation the 13th volume is going on.

Cabinet of Josip Vidmar

In the year 1978 the Cabinet of Josip Vidmar has taken part at organization of exhibitions for 100th anniversary of Oton Župančič and at organization of International Symposium about the man celebrating his jubilee, where 40 scientists have taken part. The Cabinet has prepared in honour of 100th birth anniversary of Oton Župančič four monographies about the representants of Slovene Modern (Oton Župančič, Ivan Cankar, Dragotin Kette, Josip Murn Aleksandrov) within the frame of collection The Famous Slovenes, of which it has taken care.

Together with Sterijino pozorje where Josip Vidmar is director, the Cabinet collaborated at preparations for the Book about the Performer, which will be published as a miscellany of communications on Symposium about the Performer in 1979 in Novi Sad. Josip Vidmar has published at Publishing house Narodna knjiga in Belgrade Critical Reflections.

The Cabinet takes care of gathering the material, it means literary informations and facts, which are on one hand needed by academician Josip Vidmar as a member of Presidium of Slovene Socialist Republic and on the other hand for writing the books, in which he is involved. In the year 1978 he has written the portraits of Rihard Jakopič, Anton Lajovic, Karel Dobida, Ivan Prijatelj, Juš Kozak, Alojz Gradnik, Miran Jarc, Ferdo Kozak, Izidor Cankar, Milan Vidmar and Boris Kidrič.

The Cabinet gathers and arranges the documentation connected with activity of honorary member of the Slovene Academy of Sciences and Arts academician Josip Vidmar.

Institute of Slovene Ethnology

Department of Folk Literature

Excerpting and revision of narrative material continued according to instructions of assistant M. Stanonik in order to put it in the Ar-

chive of Slovene Folk Legends and later into Index of Slovene Tales and to issue the Slovene legends.

Field work. M. Matičetov completed and revised his older notes about some villages in Rezija Valley. In Istria he made the contacts with teacher R. Gerbec, who intermediated precious notes from right bank of Rokava, the limiting river between Slovene and Croatian Istria. Preparing the ethnobotanical study about daffodils (*Narcissus poeticus* L., *N. radioflorus* Salisb.) it occurs, how big spiritual richness is hidden in slovene verbal tradition. At searching poetical tradition, legends, religions and sacral traces connected with mentioned flower we have found out more than 100 old names which mean a lot for about 24 000 km² of slovene language territory.

M. Matičetov decided to round off about 30 of his treatises to be published under the title *At Sources of Legends*. Here will be collected and given to the public the reflections and knowledge about origin, extension, changing and decaying of verbal narration. Almost a half of selected papers till now dispersed in our and foreign professional literature, jubilee miscellanea and elsewhere, were not yet published in author's mother language.

M. Stanonik treated the theoretical questions in contribution *Verbal Literature*, foreseen to be issued in synthetic publication about Slovenes. Furthermore she collaborated at research work *Slovene Folk Poetry* during the WW II, 1941—1945 on Chair for Slovene Literature on Faculty of Arts in Ljubljana.

Department of Folk Customs and Theatre

Years lasting gathering and arranging of data about masks in rural regions of Slovenia were finished. The results of this work are more than 10 0000 cardboardboards, arranged mostly after typological keywords and fitted out with all necessary documentation facts. Separately is made regional card index including about 1500 places in Slovenia and partly abroad. Although the final arrangement at particular keywords showed some imperfections, the gathered material nevertheless renders possible the researches in different parameters. In following phase N. Kuret decided to elaborate the thematic maps; from foreseen 25, 18 are achieved. — The systematic fact gathering started about the carnevals in urban areas. N. Kuret participated at preparations for Central Museum of slovene masks in Ptuj.

Mag. H. Ložar-Podlogar elaborated a study about wedding customs of Zilja Valley (Gailtal) with critical examination of all accessible reports about Zilja weddings in the time from 1798—1935 (12 slovene sources, 14 german, 2 english, 1 italian). All the archive sources were also studied (Pogatschnigg collection in Country Museum in Celovec,

Göth collection in Styria Country Archive in Graz, the results of the request and field notes of ethnomusicological section). The treatment of wedding customs in Dolenjsko: about 8000 facts about wedding customs in Dolenjsko were completed in the year 1978 with facts from all accessible till now published editions from Valvasor onwards.

Because of eventual study of working customs the orientation visit was done in one of slovene mining centers Trbovlje. The first steps for research of youth customs were done.

Department of material culture

Field investigation work was directed to make evidence of partly or completely abandoned periodical settlements and to find out the reasons why these shelters are losing their former function and diminish. Among newly discovered periodical shelters are worth to be mentioned »bark huts« (wooden huts covered with bark) from Me-nina planina.

On the occasion of 200th anniversary of first ascent to Triglav T. Cevc tried to enlighten the social, economic, and cultural traditions on the Alpine pasturage Velo polje in 1778. He presented the huts, national costumes, nourishment of herdsmen and ways of social life in alpine hamlet of that time. With this was partly evaluated the role of Bohinj herdsmen at conquering the highest peak of Slovenia and Yugoslavia.

T. Cevc started also to study till now in ethnological literature not yet mentioned natural herdsmen shelters in Kamnik and Savinja Alps, where more than 10 alpine pastures were inhabited from the end of 15th century to the second half of 16th century. New is the statement that the majority of these herdsmen lived in natural shelters: in caves, cliff-foot caves, dolines and under projecting rocks. The question is still open, when they abandoned these shelters. In caves they somewhere lived still at the beginning of 20th century.

Department of Ethnomusicology

Work on five research themes:

Ethnomusicological investigations among Slovenes in South Carinthia in Austria continued in the region between Drava and Vrba Lake and in Rož (Rosental). Four research workers have done 32 field days in 13 villages altogether and have gathered a rich material of 235 poems, among them a lot of older carinthian songs in special technique and a lot of facts about singing, folk bands, customs, believing etc.

Among prepared bigger publications are:

a) Anthology of Slovene Folk Dances, for which Mirko Ramovš conceived a long introduction study about dance tradition in Slovenia. The work was sent to print and will be published in 1979.

b) In print is second book »Slovene Folk Songs«, first part including legend songs to which the variants are joined, gathered during the field work in the years 1968—1970.

At the material classification, cataloguing and transcription work was classified the material from 4 recently obtained manuscript books of song of folk singers from different places of Slovenia with altogether 395 songtexts and 1 manuscript folk songs collection including 40 songs with melodies; the classification of non-published material in MS collection of Štrekelj's inheritance was continued in collections of J. Cejan and J. Časl. Dr. Zmaga Kumer prepared and edited 7th fascicle of bibliography, which was published already in this year: Jahresbibliographie der Volksballadenforschung. Annual Bibliography of Folk Ballad Research, 7/1977 mit Nachträgen. Hrsg. von der S.I.E.F. — Kommission für Volksdichtung und Slovensko etnološko društvo, Ljubljana durch Zmaga Kumer in Zusammenarbeit mit Rolf Willh. Brednich und Jürgen Dittmar. Ljubljana 1978, 43 p.

In mountainous village Paka on southern slopes of Pohorje Mts., where was gathered in last years a lot of ballads and musical material, began musical-dancing cultural research at 16 families, selected mostly after social criteria (big farmers — smallholders). Therefore a special questionnaire was made as well as musical test with fragments of different musical types for testing the musical taste and comprehension. Till now 13 families were visited, where 25 adults and 5 children were interviewed, but all these visits have to be repeated; the achievement of the work was displaced to the year 1979. At the same opportunity a lot of ballads (134), instrumental melodies (42) and other informations were gathered.

In mining place Trbovlje one worker residential quarter was selected with about 200 families for musical-dancing cultural research, planned for three years. The aim of the research is to find out the role of music and dance at miners families, customs connected with them, the repertory of special miner songs, a part of folk ballads and specially participation in singing-chor, brass bands, after which the town became famous. In this year the introductory works on special questionnaires were done, some demographic data and some interviews with professional musicians, originated from Trbovlje were gathered.

Department work non-included in research themes

Three 1 day lasting visits to singers with big repertory were done in order to find out the origin of one recent ballad. New material from Beneška Slovenia in Italy was given by Radio Koper, recorded by their collaborators on field excursion, to the department.

For RTV Ljubljana transmission cycle »Slovene Lands in Song and Word« the department contributed in 1978 18 half an hour lasting transmissions with its own material.

The department collaborators have taken part on several scientific-professional conferences at us and abroad with communications.

Institute for Karst Research

The investigation Institute's program included the works connected with three fields at the Research Community of Slovenia which were partly cofinanced by some economic organizations.

1. Speleology — study of karst underground, including three sub-themes, which are vertical water drainage in karst, dynamics and chronology of karst processes and basic speleological map, 7th phase.

2. Geographical karst investigations included the themes about intensity or recent and fossil karst processes, karst distribution and its ecological valorization in Slovenia.

3. Ecology of terrestrial underground biocenoses, 2nd phase.

Under a special contract with Cultural Community of Postojna and Slovene Cultural Community and Touristic Enterprise Postojnska jama the research work has been done for the Karst Museum Collection, a special work unit within the Institute.

In the year 1978 10 research workers and 11 other collaborators of the Institute carried out geological, speleological, geomorphological, archaeological and biological investigations in the bordering parts of Slovenia, in the karst around Planina polje and in other parts of karst Slovenia. In Postojna Cave system we have studied the hydrochemical properties of vertical water jets, sinter and cave sediment generations, while on Planina polje geological and geomorphological development of karst phenomena and caves.

Within a frame of basic speleological map we have studied the eastern, the southern and the western parts of Slovenia, we elaborated twelve maps with corresponding commentaries and discovered several speleological objects, karst springs and sinking flows and superficial karst shapes.

Speleobiological investigations included systematical ecological studies in the caves of eastern Slovenia, further on specific investigations

about preference beetle catchment into different traps and distribution of biomass in Predjama. We have prepared, determined, arranged and archived the biological material from the caves regarding the coleopterological faune and have been composing the monography of Underground coleopterological faune of Slovenia.

The collaborators of the Karst Museum Collection have studied the recent and fossil karst phenomena in Postojna Cave, have achieved the archaeological excavations in Ilirska Bistrica, Cerknica and on Planina polje and have prepared several expositions of cultural and natural science content.

In the year 1978 the Institute's collaborators have published 11 different treatises, communications and reports, have organized 8 public lectures and have participated on several yugoslav and foreign professional meetings. Specially has to be accentuated the active collaboration at the preparations for 4th international Symposium on underground water tracing to be held in Switzerland. The Institute has received yugoslav and foreign visitors, delegations respectively, and has guided them in neighbour karst and caves.

The Institute keeps and organizes the karst objects Cadastre of Slovenia. At the end of the year 1978 there were registered 4700 karst caves, 1300 water objects and 1183 karst morphological objects. The Library has augmented in 1978 for 921 units, thus there are 19.033 units of karstological yugoslav and foreign units all together.

At the end of the year 1978 on the Institute there were 18 scientific, professional and technical workers with full and 3 workers with uncomplete working time employed. The function of director has been carried out by dr. P. Habič, while he was helped by dr. R. Gospodarič.

Anton Melik Institute for Geography

In the year 1978 the research work, started in the year 1971, continued under the title »The Geography of Flood Areas in Slovenia«, managed by academician Svetozar Ilešič helped by Institute's and external collaborators. After the foreseen program the investigations of flood area on Planina polje, in Hudinja river basin, in Rašica with Dobropolje Valley, on Kočevje polje and on Ljubljana Moor were carried out.

Successful were the works carried out within the following themes: Regular Yearly Observations of the Triglav Glacier and of the Skuta Glacier, Geographical Evaluation of the Natural Environments for the Needs of Regional Planning in the Case of Domžale and its Surroundings, The Development of the Mountainous Farms in Upper

Savinja Valley after the Year 1967, The Application of Cartographic Methods in the Case of Settlement Development in Kamnik Commune.

The 17th and 18th volumes of *Acta Geographica* were sent to print; they will be published in short space in between at the beginning of next year. The first mentioned number will include three treatises: Flood Areas in Dravinja River Basin (Milan Šifrer), Flood Areas in Upper Savinja Valley (Drago Meze), Flood Areas near Sotla (Marko Kolbezen and Marjan Zagar), the second mentioned two treatises: Flood Areas in Lower Savinja Valley (Milan Natek), Earthquake Consequences in Upper Soča Valley (Milan Orožen Adamič). The material for 19th volume of *Acta Geographica* is prepared.

Institute of Paleontology

Within the frame of investigations of fossil Cnidarian fauna in the year 1978 the Institute started with researches of Triassic corals, mostly by sample gathering from till now known and recently discovered finding places. More than 100 samples were collected from different places in the region of Julian and Savinja Alps and Karavanke Mts. The samples were prepared and partly defined. The study of Lower Cretaceous Corals from Serbia continued and preliminary were determined the species from three regions: Žljebine, Temska and Stara planina. Two treatises were prepared for print about Senonian corals from vicinity of Stranice and Medvednica.

At investigations of big foraminifera we continued with study of morphogenetic structure of conical forms of *Cribobulimina*, *Valvulina*, *Cribrigoesella*, *Valvulina* and *Makarskiana* and of their biostratigraphical extent. The investigations of recent foraminifera were devoted to quantitative analyses of selected samples from Piran Bay and Hvar archipelago and to study the ecology on Kornati Islands. We studied several finding-spots in Paleogene layers in northern and north-eastern Slovenia and found out for the periods of Upper Eocene and Lower Oligocene very different facies in Carbonate development. In Dolski graben above Kamniška Bistrica Older Oligocene was proved.

Jovan Hadži Institute of Biology

The faunistic investigations were carried out in Slovene Littoral, Inner Carniola, Julian Alps, Kamnik Mts., Pohorje Mts. and Prekmurje. Zoocenological researches were directed to 10 biocenoses near Kočevje, on Jelovica and near Hrastovlje near Koper. The faunistic material destined to comparison studies was collected in Bosnia,

Serbia, Macedonia, Montenegro and Dalmatia. Geobotanical group studied and mapped vegetation in Upper Carniola, Inner Carniola, Littoral and Prekmurje. 741 km² were mapped. The algological investigations included the benton marine vegetation near Rovinj and on the shore of Helgoland Island. Laboratory work included sorting, determination and conservation of material gathered at field work, realization of tables, graphs, areal and vegetation maps and preparation of manuscripts for print.

The Institute collaborators organized two entomological meetings and fitocenological meeting. They have taken part on 14 our meetings and conferences and on 7 meetings abroad. One of collaborators participated on research expedition to Nepal, while two have been on study voyages. Institute visited 10 our and 24 foreign scientists. The Institute collaborators have published 8 scientific papers, 10 popular scientific and other articles, 1 scientific elaborate and have 5 public lectures.

Terminological Commission

Legal Section: The section continued excerpting legal sources. At its sessions it finally and also technically examined the keywords of the letters M, N and O. The section co-operated with the editorial board of the Dictionary of the Slovene Literary Language.

Technical Section: First part of the second edition of the General Technical Dictionary from A to O was published. The manuscript for the second book including the letters from P to Ž is revised up to letter V and completed. Letter P (and partly R) are typewritten. Finally approved were 248 yugoslav standards (JUS). The section co-operated with the Institute of the slovene language at explanations and interpretations of technical terms in the Dictionary of the Slovene Literary Language.

Medical Section: treated the remarks of several scientists of different medical branches regarding redacted material of the Medicine Terminological Dictionary, including the letters from B to Č. In the year 1978 the section excerpted a considerable number of new terms from recent medical literature. It co-operated with the supplementary explanations and commentaries of medical terms with the Institute of the slovene language.

Veterinary Section: prepared the explanations of technical terms for the Veterinary Terminological Dictionary for letters D, E and partly F. It was making a supplementary explanation redaction of first letters, which are to be printed. It finished the Alphabetarium for Veterinary Terminological Dictionary. It co-operated with the

Institute of the slovene language at explanations of veterinary terms for the Dictionary of the Slovene Literary Language.

Natural Sciences Section finished the excerpting of the book Smolik: Animal World and of the books Illustrated Animal Encyclopaedia. Excerpted are all volumes of Proteus, in means the articles referring to botany, zoology, physiology and anatomy. From chemistry were excerpted 5 actual books, and in astronomy continued the keywords excerption from foreign literature.

The Section of Arts: continued with excerpting the terms from all fields of work and started the redaction commission for particular art dictionaries.

Library

The year 1978 passed in the Library in the permanently intensive working atmosphere bringing good success. The working plan was accomplished owing to settled conditions of work and good professional abilities and efforts library workers.

From special actions the exhibition of academic publications at 40th anniversary of the Slovene Academy of Sciences and Arts has to be mentioned. Several library workers have taken part at publishing the jubilee academic publication with bibliographies of Academy members.

Three greater inheritances (Dr. Ivan Tavčar, Prof. arch. Ivan Vurnik, prof. Dr. Maks Samec) considerably enriched the book stock.

No doubt, the book exchange of Academy's publications and that of the doublet copies is the most significant and the most active field of work of the Library of the Slovene Academy of Sciences and Arts. After the detailed revision it is regularly established with 1489 institutions all over the world. On account thereof the book stock was increased by 5.445 volumes in the past year. Taking into consideration the donations, the purchase and the obligatory copies the accession in the previous year amounted to 14.523 bibliothecarial units.

At the end of the year the Library of the Slovene Academy of Sciences and Arts had a stock of about 272.000 units registered.

All this stock has been registered in the various catalogues, either alphabetical catalogues of names or systematical ones. Through its monthly bulletins of accession the Library is informing the persons interested about the new acquisitions and through its other brochures about its activities.

The Library book stock is accessible to everyone either in the reading-room either for the home borrowing. In the reading-room the works of encyclopaedic character and also several periodicals are arranged after the free access. In the year 1978 the Library has borrowed to 1.872 readers who have visited it 13.133-times 40.380 copies. The Library is entrusted by entire dispatching of the Academy's publications.

At the end of the year the staff on the Library amounted to 21 employees, 14 of whom belonging to the bibliothecarial profession.

VSEBINA

<i>I. Organizacija</i>	
Skupščina SAZU	7
Predsedstvo SAZU	9
Organizacija akademije	10
Uprava inštitutov, komisij in študijskih centrov	11
<i>II. Člani</i>	
Častni člani	21
Redni in dopisni člani	21
Novi člani	51
Razred za zgodovinske in družbene vede	
Alojzij Finžgar	53
Sergij Vilfan	56
Anton Vratuša	59
Alojz Benac	62
Razred za filološke in literarne vede	
Anton Bajec	65
Janez Logar	67
Razred za prirodoslovne vede	
Matija Drovenik	70
Ivan Gams	74
Razred za umetnosti	
Mile Klopčič	78
Razred za medicinske vede	
Lev Milčinski	82
Umrli člani	
Anica Sodnik-Zupanc	97
Grga Novak	101
<i>III. Poročilo o delu akademije</i>	
Razred za zgodovinske in družbene vede	109
Razred za filološke in literarne vede	112
Razred za matematične, fizikalne in tehnične vede	115
Razred za prirodoslovne vede	116
Razred za umetnosti	118

Razred za medicinske vede	121
Akademija v letu 1978	122
Svet akademij znanosti in umetnosti SFRJ	141
Svet delovne skupnosti	146
Osnovna organizacija sindikata pri SAZU	146
Inštitut za marksistične študije SAZU	149
Zgodovinski inštitut Milka Kosa	149
Umetnostnozgodovinski inštitut Franceta Steleta	157
Inštitut za arheologijo	162
Inštitut za prava starega Orienta	171
Inštitut za slovenski jezik	173
Inštitut za slovensko literaturo in literarne vede	181
Kabinet Josipa Vidmarja	190
Inštitut za slovensko narodopisje	192
Koordinacijski odbor za molekularne vede	212
Inštitut za raziskovanje krasa	213
Geografski inštitut Antona Melika	223
Inštitut za paleontologijo	232
Biološki inštitut Jovana Hadžija	238
Medakademijski odbor za floro in favno Jugoslavije	245
Inštitut za medicinske vede	245
Terminološka komisija	246
Oddelek za načrtovanje in usklajevanje raziskovalnega dela	248
Fotolaboratorij SAZU	250
Svet za proučevanje in varstvo okolja pri predsedstvu SAZU	251
Znanstveno-strokovna bibliografija nekaterih članov akade-	
mije v letu 1978	252
Biblioteka	257
IV. Publikacije SAZU	265
Summary	270